

1092.

Na osnovu člana 34 stav 3 Zakona o državnoj imovini („Službeni list CG”, broj 21/09) Vlada Crne Gore, na sjednici od 17. juna 2022. godine, donijela je

**ODLUKU
O DAVANJU PRETHODNE SAGLASNOSTI OPŠTINI KOTOR ZA OTUĐENJE
NEPOKRETNOSTI**

1. Daje se prethodna saglasnost Opštini Kotor za otuđenje nepokretnosti i to:
 - katastarske parcele broj 871, površine 7 m², upisane u list nepokretnosti broj 377, KO Škaljari I, Opština Kotor, u skladu sa članom 34 stav 3 Zakona o državnoj imovini („Službeni list CG”, broj 21/09), po procijenjenoj vrijednosti od 253,00 €/m², odnosno ukupno procijenjenoj vrijednosti od 1.770,00 €.
2. Odluka će se objaviti u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 04-355

Podgorica, 17. juna 2022. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
dr **Dritan Abazović**, s.r.

1093.

Na osnovu člana 69 stav 2 Carinskog zakona ("Službeni list RCG", br. 7/02, 38/02, 72/02, 21/03, 31/03, 29/05 i 66/06 i „Službeni list CG”, br. 21/08, 62/13 i 71/17), Ministarstvo finansija donijelo je

P R A V I L N I K
O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O OBLIKU, SADRŽAJU I NAČINU PODNOŠENJA CARINSKE
DEKLARACIJE I DRUGIH OBRAZACA KOJI SE UPOTREBLJAVAJU U CARINSKOM POSTUPKU

Član 1

U Pravilniku o obliku, sadržaju i načinu podnošenja carinske deklaracije i drugih obrazaca koji se upotrebljavaju u carinskom postupku ("Službeni list CG", br. 23/16, 83/16 i 84/17) član 2 mijenja se i glasi:

„Podnošenje carinske deklaracije

Član 2

Carinska deklaracija se podnosi preko carinsko-informacionog sistema za elektronsku razmjenu podataka carinskog organa.”

Član 2

U članu 3 stav 1 riječ „JCI.” zamjenjuje se riječima: „carinske deklaracije.”.

Član 3

Član 4 mijenja se i glasi:

“Prilikom podnošenja carinske deklaracije u skladu sa članom 85 stav 2 Zakona, smatra se da je carinarnica odobrila da se prateći dokumenti čuvaju od strane učesnika u carinskom postupku, i da ih ne treba podnositi carinarnici, osim ako zakonom nije drugačije propisano.

Ako je radi sprovođenja carinskih formalnosti iz stava 1 ovog člana neophodno podnijeti prateća dokumenata, ta dokumenta se podnose preko carinsko-informacionog sistema za elektronsku razmjenu podataka carinskog organa.

Ako ne postoje tehnički uslovi za podnošenje prateće dokumentacije na način iz stava 2 ovog člana, ta dokumentacija se podnosi putem elektronske pošte na zvaničnu elektronsku adresu carinarnice.

Izuzetno od st. 2 i 3 ovog člana, prateći dokumenti se podnose u pisanom obliku u slučajevima propisanim u skladu sa zakonom.”

Član 4

U članu 5 stav 1 mijenja se i glasi:

“Pisana carinska deklaracija podnosi se na obrascu jedinstvene carinske isprave (u daljem tekstu: JCI) koji je dat u Prilogu 1 i čini sastavni dio ovog pravilnika.”

Poslije stava 6 dodaju se dva nova stava koja glase:

“Carinska deklaracija, osim tranzitne deklaracije, ispunjava se u skladu sa Prilogom 5 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Šifre koje se koriste radi popunjavanja carinske deklaracije i drugih obrazaca date su u Prilogu 8 koji je sastavni dio ovog pravilnika.”

Član 5

Poslije člana 5 dodaje se novi član koji glasi:

„Popunjavanje tranzitne deklaracije

Član 5a

Tranzitna deklaracija i obavještenje za tranzit ispunjavaju se u skladu sa Prilogom 17 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Šifre koje se koriste kod popunjavanja tranzitne deklaracije i drugih obrazaca koji se koriste u tranzitnom postupku date su u Prilogu 18 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Tranzitna deklaracija u pisanom obliku u slučaju primjene postupka osiguravanja kontinuiteta poslovanja za tranzit ili za putnike popunjava se u skladu sa Prilogom 19 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Tranzitni prateći dokument popunjava se u skladu sa Prilogom 20 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Tranzitni spisak naimenovanja popunjava se u skladu sa Prilogom 21 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Tranzitni sigurnosni prateći dokument popunjava se u skladu sa Prilogom 22 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Tranzitni sigurnosni spisak naimenovanja popunjava se u skladu sa Prilogom 23 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Obavještenje o tranzitu popunjava se u skladu sa Prilogom 24 koji je sastavni dio ovog pravilnika.”

Član 6

U članu 8 poslije stava 4 dodaju se četiri nova stava koja glase:

“Rubrike JCI i JCI BIS ispunjavaju se štampačem ili pisačem mašinom.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, ako nije dostupna upotreba štampača ili pisače mašine i ako to odobri carinarnica podaci se upisuju u rukopisu hemijskom olovkom i velikim štampanim slovima i ne smiju se precrtavati ili ispravljati.

Rubrike označene brojem ispunjava podnosilac deklaracije/zastupnik, a rubrike koje su označene velikim slovima ispunjava carinarnica, odnosno nadležni državni organ.

Nadležni državni organi svoje napomene upisuju u gornji dio rubrike E i G na sljedeći način:

- u gornjem dijelu rubrike E potvrđuje se (ne)usaglašenost pošiljke ako je propisana njihova kontrola, odnosno davanje saglasnosti za sprovođenje carinskog postupka; i
- u rubriku G upisuju se pribilješke, konstatacije i potvrde događaja u toku prevoza, a podatke o prijemu u rubrici 56 JCI-a.”
-

Član 7

Član 9 briše se.

Član 8

U članu 10 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

“Kada carinski-informacioni sistem za elektronsku razmjenu podataka carinskog organa ili sistem podnosioca carinske deklaracije ne funkcioniše, koristi se postupak kontinuiteta poslovanja, u skladu sa uputstvima koja se objavljuju na internet stranici carinskog organa.”

Član 9

Poslije člana 17 dodaje se novi član koji glasi:

“Izmjenjeni prilozi

Član 17a

Prilozi 1 do 16 mijenjaju se i glase:

JEDINSTVENA CARINSKA ISPRAVA (JCI)

JEDINSTVENA CARINSKA ISPRAVA					1 DEKLARACIJA		A CARINARNICA OTPREME/IZVOZA	
1 Priloga za carinarnicu otpreme/izvoza	2 Podizalac/izvoznik MB.				3 Obrasci		4 Utova. spec.	
	8 Primalac MB.				5 Naimen.		6 Broj paketa	
					7 Referentni broj			
					9 Lice odgovorno za finansijsko poravnanje MB.			
					10 Zemlja slanja odred.		11 Zemlja trgovca proizv.	
					13 ZPP.			
	14 Podnosilac deklaracije/Zastupnik MB.				15 Zemlja otpreme/izvoza		15 Z. otp./izv. Sifra	
					16 Zemlja porijekla		17 Zemlja odredišta	
	18 Identitet i nacionalnost prevoznog sredstva u odlasku				19 Kon.		20 Uslovi isporuke	
	21 Identitet i nacionalnost aktivnog prevoznog sredstva koje prelazi granicu				22 Valuta i ukupan iznos iz fakture		23 Kurs valute	
24 Vrsta posla								
1	25 Vrsta saobraćaja na granici		26 Unutrašnja vrsta saobraćaja		27 Mjesto utovara		28 Finansijski i bankarski podaci	
	29 Carinska ispostava istupa		30 Mjesto robe					
	31 Pakovanje i opis robe				32 Naimen. Br.		33 Sifra robe	
					34 Zemlja porijekla Sifra		35 Bruto masa (kg)	
					37 P O S T U P A K		38 Neto masa (kg)	
					39 Kvota			
					40 Sažeta prijava/preludni dokument			
					41 Dopunska jedinica			
					Sifra			
					46 Statisticka vrijednost			
44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja								
47 Obračun dažbina	Vrsta		Osnovica		Stopa		Iznos	
	NP							
50 Glavni obveznik MB.					Potpis:		C POLAZNA CARINARNICA	
51 Planirana tranzitna carinarnica (i zemlja)	zastupljen od strane							
	Mjesto i vrijeme:							
52 Garancija ne važi za					Sifra		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)	
D KONTROLA POLAZNE CARINARNICE					Pečat:		54 Mjesto i datum:	
Rezultat:								
Stavljene plombe: Broj:								
identitet:								
Rok (datum):								
Potpis:								
							Pečat i potpis podnosioca deklaracije/zastupnika:	

E KONTROLA CARINARNICE OTPREME/IZVOZA

E KONTROLA CARINARNICE OTPREME/IZVOZA

JEDINSTVENA CARINSKA ISPRAVA

2

Statistički primjerak - Carinarnica otpreme/izvoza

2 Pošiljalac/Izvoznik MB.

1 DEKLARACIJA

3 Obrasci

4 Ulova. spec.

5 Naimen.

6 Broj paketa

7 Referentni broj

8 Primalac MB.

9 Lice odgovorno za finansijsko poravnanje MB.

10 Zemlja slanja odred.

11 Zemlja trgovca proizvo.

13 ZPP.

14 Podnosilac deklaracije/Zastupnik MB.

15 Zemlja otpreme/izvoza

16 Zemlja porijekla

17 Zemlja odredišta Šifra

18 Identitet i nacionalnost prevoznog sredstva u odlasku

19 Kon.

20 Uslovi i isporuke

21 Identitet i nacionalnost aktivnog prevoznog sredstva koje prelazi granicu

22 Valuta i ukupan iznos iz fakture

23 Kurs valute

24 Vrsta posla

25 Vrsta saobraćaja na granici

26 Unutrašnja vrsta saobraćaja

27 Mjesto utovara

28 Finansijski i bankarski podaci

29 Carinska ispostava istupa

30 Mjesto robe

31 Pakovanje i opis robe

32 Naimen. Br.

33 Šifra robe

34 Zemlja porijekla Šifra

35 Bruto masa (kg)

37 P O S T U P A K

38 Neto masa (kg)

39 Kvota

40 Sažeta prijava/Prethodni dokument

41 Dopunska jedinica

44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja

46 Statistička vrijednost

47 Obračun dažbina

48 Odroženo plaćanje

49 Identifikacija skladišta

50 Glavni obveznik MB.

51 Planirana tranzitna carinarnica (i zemlja)

52 Garancija ne važi za

53 Određena carinarnica (i zemlja)

54 Mjesto i datum:

55 Mjesto i datum:

A CARINARNICA OTPREME/IZVOZA

B DETALJI OBRAČUNA

C POLAZNA CARINARNICA

D KONTROLA POLAZNE CARINARNICE

Rezultat:

Stavljene plombe: Broj:

identitet:

Rok (datum):

Potpis:

Pečat i potpis podnosioca deklaracije/zastupnika:

3

Primjerak za pošiljaoca/izvoznika

3

1 DEKLARACIJA

A CARINARNICA OTPREME/IZVOZA

3		2 Pošiljalac/Izvoznik		MB.		3 Odrasla osoba		4 Ulova, spec.		5 Naimen.		6 Broj paketa		7 Referentni broj	
		8 Primaćalac		MB.		9 Lice odgovorno za finansijsko poravnanje		MB.		10 Zemlja slanja		11 Zemlja trgovca		13 ZPP.	
3		14 Podnosilac deklaracije/Zastupnik		MB.		15 Zemlja otpreme/Izvoza		15 Z. otp./izv. Sifra		17 Zemlja odredišta		17 Zemlja odredišta		17 Zemlja odredišta	
		16 Podnosilac deklaracije/Zastupnik		MB.		16 Zemlja porijekla		17 Zemlja odredišta		17 Zemlja odredišta		17 Zemlja odredišta		17 Zemlja odredišta	
3		18 Identitet i nacionalnost prevoznog sredstva u odlasku		19 Kon.		20 Usluvi isporuke		22 Valuta i ukupan iznos iz fakture		23 Kurs valute		24 Vrsta posla		24 Vrsta posla	
		21 Identitet i nacionalnost aktivnog prevoznog sredstva koje prelazi granicu		22 Valuta i ukupan iznos iz fakture		23 Kurs valute		24 Vrsta posla		24 Vrsta posla		24 Vrsta posla		24 Vrsta posla	
3		25 Vrsta saobraćaja		26 Unutrašnja vrsta		27 Mjesto utovara		28 Finansijski i bankarski podaci		32 Naimen.		33 Sifra robe		33 Sifra robe	
		29 Carinska ispostava istupa		30 Mjesto robe		31 Pakovanje i opis robe		32 Naimen.		33 Sifra robe		33 Sifra robe		33 Sifra robe	
3		31 Pakovanje i opis robe		32 Naimen.		33 Sifra robe		34 Zemlja porijekla Sifra		35 Bruto masa (kg)		36 Neto masa (kg)		39 Kvota	
		34 Zemlja porijekla Sifra		35 Bruto masa (kg)		36 Neto masa (kg)		39 Kvota		40 Sažeta prijava/Prethodni dokument		41 Dopunska jedinica		46 Statistical value	
3		44 Dodatne informacije/Priložene isprave/Potvrde i odobrenja		45 Sifra		46 Statistical value		47 Oračun dažbina		48 Odloženo plaćanje		49 Identifikacija skladišta		49 Identifikacija skladišta	
		47 Oračun dažbina		48 Odloženo plaćanje		49 Identifikacija skladišta		49 Identifikacija skladišta		49 Identifikacija skladišta		49 Identifikacija skladišta		49 Identifikacija skladišta	
3		50 Glavni obveznik		MB.		Potpis:		C POLAZNA CARINARNICA		52 Garancija		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)	
		51 Planirana tranzitna carinarnica (i zemlja)		52 Garancija		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)	
3		52 Garancija		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)	
		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)	
3		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)	
		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)	
3		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)	
		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)	
3		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)	
		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)	
3		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)	
		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)	
3		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)	
		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)	
3		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)	
		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)	
3		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		53					

JEDINSTVENA CARINSKA ISPRAVA		1 DEKLARACIJA		A CARINARNICA OTPREME/IZVOZA	
4	Primjerak za carinarnicu odredišta	2 Pošiljalac/Izvoznik MB.		3 Obrasci	
		8 Primalac MB.		4 Ulova. spec.	
		14 Podnosilac deklaracije/Zastupnik MB.		5 Naimen.	
		15 Zemlja otpreme/izvoza		6 Broj paketa	
		17 Zemlja odredišta			
		18 Identitet i nacionalnost prevoznog sredstva u odlasku		19 Kon.	
		21 Identitet i nacionalnost aktivnog prevoznog sredstva koje prelazi granicu			
		25 Vrsta saobraćaja		27 Mjesto utovara	
		na granici			
		4			
31 Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br. (s) - Broj i vrsta		32 Naimen.		33 Šifra robe
			Br.		35 Bruto masa (kg)
					38 Neto masa (kg)
					40 Sažeta prijava/Prethodni dokument
44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja					Šifra
55 Pretovar	Mjesto i zemlja:		Mjesto i zemlja:		
	Ident. i naci. novog prevoznog sredstva.:		Ident. i naci. novog prevoznog sredstva.:		
	Kon. (1) Identitet novog kontejnera.		Kon. (1) Identitet novog kontejnera.		
	(1) Unijeti 1 za DA i 0 za NE.		(1) Unijeti 1 za DA i 0 za NE.		
F OVJERA NADLEŽNIH ORGANA	Naziv novih plombi: Broj: Identitet: Pečat:		Naziv novih plombi: Broj: Identitet: Pečat:		
	Potpis:		Potpis:		
50 Glavni obveznik MB.	Potpis:		C POLAZNA CARINARNICA		
	zastupljen od strane				
51 Planirana tranzitna carinarnica (i zemlja)	Mjesto i datum:				
52 Garancija ne važi za			Šifra		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)
D KONTROLA POLAZNE CARINARNICE	Pečat:		54 Mjesto i datum:		
	Rezultat:				
	Stavljene plombe: Broj: Identitet: Rok (datum): Potpis:				Pečat i potpis podnosioca deklaracije/zastupnika:

JEDINSTVENA CARINSKA ISPRAVA

5

2 Pošiljalac/Izvoznik MB.

8 Primalac MB.

14 Podnosilac deklaracije/Zastupnik MB.

18 Identitet i nacionalnost prevoznog sredstva u odlasku

19 Kon.

21 Identitet i nacionalnost aktivnog prevoznog sredstva koje prelazi granicu

25 Vrsta saobraćaja na granici

27 Mjesto utovara

5

1 DEKLARACIJA

3 Obrasci

4 Ulova. spec.

5 Naimen.

6 Broj paketa

A CARINARNICA OTPREME/IZVOZA

VRATITI:

17 Zemlja odredišta

31 Pakovanje i opis robe

Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta

32 Naimen. Br.

33 Šifra robe

35 Bruto masa (kg)

36 Neto masa (kg)

40 Sažeta prijava/Prethodni dokument

44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja

Šifra

55 Pretovar

Mjesto i zemlja:

Ident. i naci. novog prevoznog sredstva.:
Kon. (1) Identitet novog kontejnera:
(1) Unijeti 1 za DA i 0 za NE.

Mjesto i zemlja:

Ident. i naci. novog prevoznog sredstva.:
Kon. (1) Identitet novog kontejnera:
(1) Unijeti 1 za DA i 0 za NE.

F OVJERA NADLEŽNIH ORGANA

Naziv novih plombi: Broj: Identitet: Pečat:

Potpis:

Naziv novih plombi: Broj: Identitet: Pečat:

Potpis:

50 Glavni obveznik MB.

Potpis:

zastupljen od strane

Mjesto i datum:

C POLAZNA CARINARNICA

51 Planirana tranzitna carinarnica (i zemlja)

52 Garancija ne važi za

Šifra

53 Odredišna carinarnica (i zemlja)

D KONTROLA POLAZNE CARINARNICE

Pečat:

Rezultat:
Stavljene plombe: Broj:
identitet:
Rok (datum):
Potpis:

56 Druge nezgode u toku prevoza

Detalji i preduzete mjere

G POTVRDA NADLEŽNIH ORGANA

I KONTROLA ODREĐIŠNE CARINARNICE

Datum prispjeka:

Kontrola plombi:

Primjedbe:

Primjerak br. 5 vraćen

dana

nakon zavođenja pod

Br:

Potpis:

Pečat:

TRANZIT - POTVRDA (Ispuniti od strane odgovornog lica prije podnošenja odredišnoj carinarnici)

Ovim se potvrđuje da je ispravaizdata od carinarnice u

..... (ime i zemlja) pod br.

bila podnijeta i da tog datuma nijesu utvrđene nepravilnosti u vezi pošiljke na koju se isprava odnosi.

Pečat
odredišne carinarnice:

Datum:

Potpis:

JEDINSTVENA CARINSKA ISPRAVA					A CARINARNICA ODREDIŠTA	
6	2 Pošiljalac/Izvoznik MB.				1 DEKLARACIJA	
					3 Obrasci	
					4 Ulova. spec.	
					5 Naimen.	
					6 Broj paketa	
					7 Referentni broj	
	8 Primalac MB.				9 Lice odgovorno za finansijsko poravnanje MB.	
					10 Zemlja slanja	
					11 Zemlja trgovca	
					13 ZPP.	
Primjerak za carinarnicu odredišta	14 Podnosilac deklaracije/Zastupnik MB.				15 Zemlja otpreme/izvoza	
					15 Z. otp./izv. Sifra	
					17 Zemlja odredišta Sifra	
					a) b) a) b)	
					16 Zemlja porijekla	
					17 Zemlja odredišta	
	18 Identitet i nacionalnost prevoznog sredstva u prispijeću				19 Kon.	
					20 Uslovi isporuke	
	21 Identitet i nacionalnost aktivnog prevoznog sredstva koje prelazi granicu				22 Valuta i ukupan iznos iz fakture	
					23 Kurs valute	
				24 Vrsta posla		
25 Vrsta saobraćaja				26 Unutrašnja vrsta		
na granici				saobraćaja		
27 Mjesto utovara				28 Finansijski i bankarski podaci		
29 Carinska ispostava ulaska				30 Mjesto robe		
31 Pakovanje i opis robe				32 Naimen.		
				Br.		
				33 Sifra robe		
				34 Zemlja porijekla Sifra		
				35 Bruto masa (kg)		
				36 Povlastica		
				a) b)		
				37 P O S T U P A K		
				38 Neto masa (kg)		
				39 Kvota		
				40 Sažeta prijava/Prethodni dokument		
				41 Dopunska jedinica		
				42 Cijena robe		
				43 M.V.		
				Sifra		
44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja				45 Prilagođavanje		
				46 Statistička vrijednost		
				47 Odračun dažbina		
Vrsta				Osnovica		
Stopa				Iznos		
NP				48 Odloženo plaćanje		
				49 Identifikacija skladišta		
				B DETALJI OBRAČUNA		
				Ukupno:		
50 Glavni obveznik MB.				Potpis:		
				C POLAZNA CARINARNICA		
51 Planirana tranzitna carinarnica (i zemlja)				zastupljen od stranke		
				Mjesto i vrijeme:		
52 Garancija				Sifra		
ne važi za				53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		
J KONTROLA ODREDIŠNE CARINARNICE				54 Mjesto i datum:		
				Pečat i potpis podnosioca deklaracije/zastupnika:		

J KONTROLA ODREDIŠNE CARINARNICE

JEDINSTVENA CARINSKA ISPRAVA

1 DEKLARACIJA

A CARINARNICA ODREDIŠTA

7

2 Pošiljalac/Izvoznik MB.

3 Obrasci

4 Utoiva. spec.

5 Naimen.

6 Broj paketa

7 Referentni broj

8 Primalac MB.

9 Lice odgovorno za finansijsko poravnanje MB.

10 Zemlja slanja

11 Zemlja trgovca

12 Podaci o vrijednosti

13 ZPP.

14 Podnosilac deklaracije/Zastupnik MB.

15 Zemlja otpreme/izvoza

15 Z. otp./izv. Sifra

17 Zemlja odredišta Sifra

16 Zemlja porijekla

17 Zemlja odredišta

18 Identitet i nacionalnost prevoznog sredstva u prispjeću

19 Kon.

20 Uслови isporuke

21 Identitet i nacionalnost aktivnog prevoznog sredstva koje prelazi granicu

22 Valuta i ukupan iznos iz fakture

23 Kurs valute

24 Vrsta posla

25 Vrsta saobraćaja

26 Unutrašnja vrsta

27 Mjesto utovara

28 Finansijski i bankarski podaci

29 Carinska ispostava ulaska

30 Mjesto robe

31 Pakovanje i opis robe

32 Naimen.

33 Sifra robe

34 Zemlja porijekla Sifra

35 Bruto masa (kg)

36 Povlastica

37 P O S T U P A K

38 Neto masa (kg)

39 Kvota

40 Sažeta prijava/Prethodni dokument

41 Dopunska jedinica

42 Cijena robe

43 M.V.

44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja

45 Prilagodavanje

46 Statistical value

47 Obračun dažbina

48 Odloženo plaćanje

49 Identifikacija skladišta

50 Glavni obveznik MB.

51 Planirana tranzitna carinarnica (i zemlja)

52 Garancija

53 Odredišna carinarnica (i zemlja)

54 Mjesto i datum:

Pečat i potpis podnosioca deklaracije/zastupnika:

Statistički primjerak - Carinarnica odredišta

7

1 DEKLARACIJA

A CARINARNICA ODREDIŠTA

B DETALJI OBRAČUNA

C POLAZNA CARINARNICA

J KONTROLA ODREDIŠNE CARINARNICE

JEDINSTVENA CARINSKA ISPRAVA					1 DEKLARACIJA		A CARINARNICA ODREDIŠTA			
8	2 Pošiljalac/Izvoznik MB.					3 Obrasci		4 Ulovarna spec.		
						5 Naimen.		6 Broj paketa		
						7 Referentni broj				
	8 Primalac MB.					9 Lice odgovorno za finansijsko poravnanje MB.				
						10 Zemlja slanja		11 Zemlja trgovca		
						12 Podaci o vrijednosti		13 ZPP.		
	14 Podnosilac deklaracije/Zastupnik MB.					15 Zemlja otpreme/izvoza		15 Z. otp./izv. Sifra		
						16 Zemlja porijekla		17 Zemlja odredišta Sifra		
						17 Zemlja odredišta				
	18 Identitet i nacionalnost prevoznog sredstva u prispjeću					19 Kon.		20 Uslovi isporuke		
21 Identitet i nacionalnost aktivnog prevoznog sredstva koje prelazi granicu					22 Valuta i ukupan iznos iz fakture		23 Kurs valute			
24 Vrsta posla										
25 Vrsta saobraćaja					26 Unutrašnja vrsta		27 Mjesto utovara			
28 Finansijski i bankarski podaci										
29 Carinska ispostava ulaska					30 Mjesto robe					
31 Pakovanje i opis robe					32 Naimen.		33 Sifra robe			
					No					
					34 Zemlja porijekla Sifra		35 Bruto masa (kg)			
					36 Povlastica					
					37 P O S T U P A K		38 Neto masa (kg)			
					39 Kvota					
					40 Sažeta prijava/Prethodni dokument					
					41 Dopunska jedinica		42 Cijena robe			
					43 M.V.		Sifra			
					44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja		45 Prilagođavanje			
					46 Statistical value					
47 Calculation of taxes					48 Odičeno plaćanje		49 Identifikacija skladišta			
Vrsta					Osnovica		Stopa			
Iznos					NP					
Ukupno:										
50 Glavni obveznik MB.					Potpis:		C POLAZNA CARINARNICA			
51 Planirana tranzitna carinarnica (i zemlja)					zastupljen od stranke					
					Mjesto i vrijeme:					
52 Garancija					Sifra		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)			
ne važi za										
J KONTROLA ODREDIŠNE CARINARNICE					54 Mjesto i datum:					
					Pečat i potpis podnosioca deklaracije/zastupnika:					

JEDINSTVENA CARINSKA ISPRAVA										1 DEKLARACIJA		A CARINARNICA OTPREME/IZVOZA	
2 Pošiljalac/Izvoznik 					MB.		C		BIS		1		
31	Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta				32 Naimen. Br.		33 Sifra robe					
								34 Zemlja porijekla Sifra		35 Bruto masa (kg)			
								a)		b)			
								37 P O S T U P A K		38 Neto masa (kg)		39 Kvota	
								40 Sažeta prijava/Prethodni dokument					
						41 Dopunska jedinica							
								Sifra					
										46 Statistička vrijednost			
31	Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta				32 Naimen. Br.		33 Sifra robe					
								34 Zemlja porijekla Sifra		35 Bruto masa (kg)			
								a)		b)			
								37 P O S T U P A K		38 Neto masa (kg)		39 Kvota	
								40 Sažeta prijava/Prethodni dokument					
						41 Dopunska jedinica							
								Sifra					
										46 Statistička vrijednost			
31	Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta				32 Naimen. Br.		33 Sifra robe					
								34 Zemlja porijekla Sifra		35 Bruto masa (kg)			
								a)		b)			
								37 P O S T U P A K		38 Neto masa (kg)		39 Kvota	
								40 Sažeta prijava/Prethodni dokument					
						41 Dopunska jedinica							
								Sifra					
										46 Statistička vrijednost			
47	Obračun dažbina	Vrsta	Osnovica	Stopa	Iznos	NP	Vrsta	Osnovica	Stopa	Iznos	NP		
Ukupno prvo naimenovanje:						Ukupno drugo naimenovanje:							
Ukupno treće naimenovanje:						Zbirno:							

1

Primjerak za carinarnicu
otpreme/izvoza

C POLAZNA CARINARNICA

JEDINSTVENA CARINSKA ISPRAVA

2 Pošiljalac/Izvoznik

MB.

1 DEKLARACIJA

C

BIS

3 Obrasci

2

A CARINARNICA OTPREME/IZVOZA

31 Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta	32 Naimen. Br.	33 Sifra robe	34 Zemlja porijekla Sifra	35 Bruto masa (kg)	37 P O S T U P A K	38 Neto masa (kg)	39 Kvota	40 Sažeta prijava/Prethodni dokument	41 Dopunska jedinica	46 Statistička vrijednost
44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja				a) b)						Sifra	
31 Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta	32 Naimen. Br.	33 Sifra robe	34 Zemlja porijekla Sifra	35 Bruto masa (kg)	37 P O S T U P A K	38 Neto masa (kg)	39 Kvota	40 Sažeta prijava/Prethodni dokument	41 Dopunska jedinica	46 Statistička vrijednost
44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja				a) b)						Sifra	
31 Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta	32 Naimen. Br.	33 Sifra robe	34 Zemlja porijekla Sifra	35 Bruto masa (kg)	37 P O S T U P A K	38 Neto masa (kg)	39 Kvota	40 Sažeta prijava/Prethodni dokument	41 Dopunska jedinica	46 Statistička vrijednost
44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja				a) b)						Sifra	
47 Oračun dazbina	Vrsta	Osnovica	Stopa	Iznos	NP	Vrsta	Osnovica	Stopa	Iznos	NP	
Ukupno prvo naimenovanje:											
Ukupno drugo naimenovanje:											
Ukupno treće naimenovanje:											
Zbirno:											
2 Statistički primjererak - Carinarnica otpreme/izvoza											
C POLJNA CARINARNICA											

JEDINSTVENA CARINSKA ISPRAVA

2 Pošiljalac/Izvoznik

MB.

1 DEKLARACIJA

C

BIS

3 Obrasci

3

A CARINARNICA OTPREME/IZVOZA

31 Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta	32 Naimen.	33 Sifra robe	34 Zemlja porijekla Sifra	35 Bruto masa (kg)	37 P O S T U P A K	38 Neto masa (kg)	39 Kvota	40 Sažeta prijava/Prethodni dokument	41 Dopunska jedinica	46 Statistička vrijednost		
44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja													
31 Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta	32 Naimen.	33 Sifra robe	34 Zemlja porijekla Sifra	35 Bruto masa (kg)	37 P O S T U P A K	38 Neto masa (kg)	39 Kvota	40 Sažeta prijava/Prethodni dokument	41 Dopunska jedinica	46 Statistička vrijednost		
44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja													
31 Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta	32 Naimen.	33 Sifra robe	34 Zemlja porijekla Sifra	35 Bruto masa (kg)	37 P O S T U P A K	38 Neto masa (kg)	39 Kvota	40 Sažeta prijava/Prethodni dokument	41 Dopunska jedinica	46 Statistička vrijednost		
44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja													
47 Obračun dažbina	Vrsta	Osnovica	Stopa	Iznos	NP	Vrsta	Osnovica	Stopa	Iznos	NP			
Ukupno prvo naimenovanje:						Ukupno drugo naimenovanje:							
Vrsta					Osnovica	Stopa	Iznos	NP	Vrsta			Iznos	NP
Ukupno treće naimenovanje:						Zbirno:							

3

Primjerak za pošiljaoca/izvoznika

10-POLAZNA CARINARNICA

JEDINSTVENA CARINSKA ISPRAVA		1 DEKLARACIJA		A. CARINARNICE OTPREME/IZVOZA	
2 Pošiljalac/Izvoznik No		C		BIS	
		3 Obrasci		4	
31 Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta		32 Naimen. Br.	33 Sifra robe	
					35 Bruto masa (kg)
					38 Neto masa (kg)
				40 Sažeta prijava/Prethodni dokument	
44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja				Sifra	
31 Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta		32 Naimen. Br.	33 Sifra robe	
					35 Bruto masa (kg)
					38 Neto masa (kg)
				40 Sažeta prijava/Prethodni dokument	
44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja				Sifra	
31 Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta		32 Naimen. Br.	33 Sifra robe	
					35 Bruto masa (kg)
					38 Neto masa (kg)
				40 Sažeta prijava/Prethodni dokument	
44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja				Sifra	
4 Primjerak za carinarnicu odredišta 6. POLAZNA CARINARNICA					

JEDINSTVENA CARINSKA ISPRAVA

2 Pošiljalac/Izvoznik MB.

1 DEKLARACIJA

C

BIS

3 Obrasci

5

31 Pakovanje
i
opis
robe

Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta

32 Naimen.

Br.

33 Sifra robe

35 Bruto masa (kg)

38 Neto masa (kg)

40 Sažeta prijava/Prethodni dokument

44 Dodatne
informacije/
Priložene
isprave/
Potvrde
i odobrenja

Sifra

31 Pakovanje
i
opis
robe

Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta

32 Naimen.

Br.

33 Sifra robe

35 Bruto masa (kg)

38 Neto masa (kg)

40 Sažeta prijava/Prethodni dokument

44 Dodatne
informacije/
Priložene
isprave/
Potvrde
i odobrenja

Sifra

31 Pakovanje
i
opis
robe

Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta

32 Naimen.

Br.

33 Sifra robe

35 Bruto masa (kg)

38 Neto masa (kg)

40 Sažeta prijava/Prethodni dokument

44 Dodatne
informacije/
Priložene
isprave/
Potvrde
i odobrenja

Sifra

5

Primjerak za potvrđivanje prijema

1 C POLAZNA CARINARNICA

C POLAZNA CARINARNICA

JEDINSTVENA CARINSKA ISPRAVA

6 Primalac

MB.

1 DEKLARACIJA

C

BIS

3 Obrazac

7

A CARINARNICA ODREDIŠTA

31 Pakovanje
i
opis
robe

Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta

32 Naimen.
Br.

33 Sifra robe

34 Zemlja porijekla Sifra

35 Bruto masa (kg)

36 Povlastica

a

b

37 P O S T U P A K

38 Neto masa (kg)

39 Kvota

40 Sažeta prijava/Prethodni dokument

41 Dopunska jedinica

42 Cijena robe

43 M.V.

Sifra

45 Prilagođavanje

46 Statistička vrijednost

44 Dodatne
informacije/
Priložene
isprave/
Potvrde
i odobrenja

31 Pakovanje
i
opis
robe

Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta

32 Naimen.
Br.

33 Sifra robe

34 Zemlja porijekla Sifra

35 Bruto masa (kg)

36 Povlastica

a

b

37 P O S T U P A K

38 Neto masa (kg)

39 Kvota

40 Sažeta prijava/Prethodni dokument

41 Dopunska jedinica

42 Cijena robe

43 M.V.

Sifra

45 Prilagođavanje

46 Statistička vrijednost

44 Dodatne
informacije/
Priložene
isprave/
Potvrde
i odobrenja

31 Pakovanje
i
opis
robe

Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta

32 Naimen.
Br.

33 Sifra robe

34 Zemlja porijekla Sifra

35 Bruto masa (kg)

36 Povlastica

a

b

37 P O S T U P A K

38 Neto masa (kg)

39 Kvota

40 Sažeta prijava/Prethodni dokument

41 Dopunska jedinica

42 Cijena robe

43 M.V.

Sifra

45 Prilagođavanje

46 Statistička vrijednost

44 Dodatne
informacije/
Priložene
isprave/
Potvrde
i odobrenja

47 Oračun
dažbina

Vrsta	Osnovica	Stopa	Iznos	NP	Vrsta	Osnovica	Stopa	Iznos	NP
Ukupno prvo naimenovanje:					Ukupno drugo naimenovanje:				
Vrsta	Osnovica	Stopa	Iznos	NP	Vrsta	Iznos	NP		
Ukupno treće naimenovanje:					Zbimo:				

7

Statistički primjerak - Carinarnica
odredišta

C - POLAZNA CARINARNICA

JEDINSTVENA CARINSKA ISPRAVA

8 Primalac

MB.

1 DEKLARACIJA

C

BIS

3 Forms

8

A CARINARNICA ODREDIŠTA

31 Pakovanje i opis robe

Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta

32 Naimen. Br.

33 Sifra robe

34 Zemlja porijekla Sifra

35 Bruto masa (kg)

36 Povlastica

a

b

37 P O S T U P A K

38 Neto masa (kg)

39 Kvota

40 Sažeta prijava/Prethodni dokument

41 Dopunska jedinica

42 Cijena robe

43 M.V.

Sifra

45 Prilagođavanje

46 Statistička vrijednost

44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja

31 Pakovanje i opis robe

Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta

32 Naimen. Br.

33 Sifra robe

34 Zemlja porijekla Sifra

35 Bruto masa (kg)

36 Povlastica

a

b

37 P O S T U P A K

38 Neto masa (kg)

39 Kvota

40 Sažeta prijava/Prethodni dokument

41 Dopunska jedinica

42 Cijena robe

43 M.V.

Sifra

45 Prilagođavanje

46 Statistička vrijednost

44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja

31 Pakovanje i opis robe

Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta

32 Naimen. Br.

33 Sifra robe

34 Zemlja porijekla Sifra

35 Bruto masa (kg)

36 Povlastica

a

b

37 P O S T U P A K

38 Neto masa (kg)

39 Kvota

40 Sažeta prijava/Prethodni dokument

41 Dopunska jedinica

42 Cijena robe

43 M.V.

Sifra

45 Prilagođavanje

46 Statistička vrijednost

44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja

47 Obračun dažbina

Vrsta	Osnovica	Stopa	Iznos	NP	Vrsta	Osnovica	Stopa	Iznos	NP
Ukupno prvo naimenovanje:					Ukupno drugo naimenovanje:				
Vrsta	Osnovica	Stopa	Iznos	NP	Vrsta	Iznos	NP		
Ukupno treće naimenovanje:					Zbirno:				

8

Primjerak za primaoca

10 POLAZNA CARINARNICA

JEDINSTVENA CARINSKA ISPRAVA					A CARINARNICA OTPREME/IZVOZA						
1	6	2 Pošiljalac/Izvoznik MB.			1 DEKLARACIJA						
		3 Obrasci			4 Ulož. spec.						
		5 Naimen.			6 Broj paketa					7 Referentni broj	
		8 Primaćac MB.			9 Lice odgovorno za finansijsko poravnanje MB.						
10 Zemlja slanja			11 Zemlja trgovca		13 ZPP.						
14 Podnosilac deklaracije/Zastupnik MB.			15 Zemlja otpreme/izvoza		15 Z. otp./izv. Sifra		17 Zemlja odredišta Sifra				
16 Podnosilac deklaracije/Zastupnik MB.			16 Zemlja porijekla		17 Zemlja odredišta						
18 Identitet i nacionalnost prevoznog sredstva u odlasku/dolasku			19 Kon.		20 Uslovi isporuke						
21 Identitet i nacionalnost aktivnog prevoznog sredstva koje prelazi granicu			22 Valuta i ukupan iznos iz fakture		23 Kurs valute		24 Vrsta posla				
25 Vrsta saobraćaja			26 Unutrašnja vrsta		27 Mjesto utovara/istovara		28 Finansijski i bankarski podaci				
29 Carinska ispostava istupa/ulaska			30 Mjesto robe								
31 Pakovanje i opis robe			32 Naimen.		33 Sifra robe						
34 Zemlja porijekla Sifra			35 Bruto masa (kg)		36 Povlastica						
37 P O S T U P A K			38 Neto masa (kg)		39 Kvota						
40 Sažeta prijava/Prethodni dokument			41 Dopunska jedinica		42 Cijena robe		43 M.V.				
44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja			45 Prilagođavanje		46 Statistička vrijednost		Sifra				
47 Obačun dažbina			48 Odloženo plaćanje		49 Identifikacija skladišta						
50 Glavni obveznik MB.			Potpis:		C POLAZNA CARINARNICA						
51 Planirana tranzitna carinarnica (i zemlja)			zastupljen od								
52 Garancija			Mjesto i vrijeme:								
ne važi za			Sifra		53 Određena carinarnica (i zemlja)						
D/J KONTROLA POLAZNE/ODREĐISNE CARINARNICE			Pečat:		54 Mjesto i datum:						
Rezultat:			Stavljene plombe: Broj:		Pečat i potpis podnosioca deklaracije/zastupnika:						
identitet:			Rok (datum):								
Potpis:											

E/J KONTROLA CARINARNICE OTPREME/IZVOZA

27

Statistički primjerak - Carinarnica otpreme/izvoza

27

Statistički primjerak - Carinarnica odredišta

JEDINSTVENA CARINSKA ISPRAVA

1 DEKLARACIJA

2 Pošiljalac/Izvoznik MB.

3 Obrasci

4 Utova. spec.

5 Naimen.

6 Broj paketa

7 Referentni broj

8 Primalac MB.

9 Lice odgovorno za finansijsko poravnanje MB.

10 Zemlja slanja odred.

11 Zemlja trgovca proizv.

13 ZPP.

14 Podnosilac deklaracije/Zastupnik MB.

15 Zemlja otpreme/izvoza

16 Zemlja porijekla

17 Zemlja odredišta

18 Identitet i nacionalnost prevoznog sredstva u odlasku/dolasku

19 Kon.

20 Uslovi isporuke

21 Identitet i nacionalnost aktivnog prevoznog sredstva koje prelazi granicu

22 Valuta i ukupan iznos iz fakture

23 Kurs valute

24 Vrsta posla

25 Vrsta saobraćaja na granici

26 Unutrašnja vrsta saobraćaja

27 Mjesto utovara/istovara

28 Finansijski i bankarski podaci

29 Carinska ispostava istupa/ulaska

30 Mjesto robe

31 Pakovanje i opis robe

32 Naimen. Br.

33 Sifra robe

34 Zemlja porijekla Sifra

35 Bruto masa (kg)

36 Povlastica

37 POSTUPAK

38 Neto masa (kg)

39 Kvota

40 Sažeta prijava/Prethodni dokument

41 Dopunska jedinica

42 Cijena robe

43 M.V. Sifra

44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja

45 Prilagodavanje Sifra

46 Statistička vrijednost

47 Oračun dažbina

48 Odloženo plaćanje

49 Identifikacija skladišta

50 Glavni obveznik MB.

51 Planirana tranzitna carinarnica (i zemlja)

52 Garancija ne važi za

53 Odredišna carinarnica (i zemlja)

54 Mjesto i datum:

Pečat:

Pečat i potpis podnosioca deklaracije/zastupnika:

D/J KONTROLA POLAZNE/ODREDIŠNE CARINARNICE

Rezultat:

Stavljene plombe: Broj:

identitet:

Rok (datum):

Potpis:

A CARINARNICA OTPREME/IZVOZA

C POLAZNA CARINARNICA

JEDINSTVENA CARINSKA ISPRAVA

3

8

Primjerak za pošiljaoca/izvoznika

Primjerak za primaoca

3

8

31 Pakovanje
i
opis
robe44 Dodatne
informacije/
Priložene
isprave/
Potvrde
i odobrenja47 Obračun
dazbina51 Planirana
tranzitna
carinarnica
(i zemlja)52 Garancija
ne važi za

DIJ KONTROLA POLAZNE/ODREDIŠNE CARINARNICE

Rezultat:

Stavljene plombe: Broj:

identitet:

Rok (datum):

Potpis:

2 Pošiljalac/izvoznik MB.

8 Primalac MB.

14 Podnosilac deklaracije/Zastupnik MB.

18 Identitet i nacionalnost prevoznog sredstva u odlasku/dolasku

21 Identitet i nacionalnost aktivnog prevoznog sredstva koje prelazi granicu

25 Vrsta saobraćaja
na granici26 Unutrašnja vrsta
saobraćaja

27 Mjesto utovara/istovara

29 Carinska ispostava istupa/ulaska

30 Mjesto robe

Oznake i brojevi - Kontejner Br. (s) - Broj i vrsta

zastupljen od strane
Mjesto i vrijeme:52 Garancija
ne važi za

1 DEKLARACIJA

3 Obrasci

4 Utova. spec.

5 Naimen.

6 Broj paketa

7 Referentni broj

9 Lice odgovorno za finansijsko poravnanje MB.

10 Zemlja slanja

11 Zemlja trgovca

13 ZPP:

15 Zemlja otpreme/izvoza

15 Z. otp./izv. Sifra

17 Zemlja odredišta Sifra

16 Zemlja porijekla

17 Zemlja odredišta

19 Kon.

20 Uslovi isporuke

22 Valuta i ukupan iznos iz fakture

23 Kurs valute

24 Vrsta posta

28 Finansijski i bankarski podaci

32 Naimen.
Br.

33 Sifra robe

34 Zemlja porijekla Sifra

35 Bruto masa (kg)

36 Povlastica

37 P O S T U P A K

38 Neto masa (kg)

39 Kvota

40 Sažeta prijava/Prethodni dokument

41 Dopunska jedinica

42 Cijena robe

43 M.V.

Sifra

45 Prilagodavanje

46 Statistička vrijednost

48 Odoženo plaćanje

49 Identifikacija skladišta

B DETALJI OBRACUNA

Potpis:

C POLAZNA CARINARNICA

Sifra

53 Odredišna carinarnica (i zemlja)

Stamp:

54 Mjesto i datum:

Pečat i potpis podnosioca deklaracije/zastupnika:

		JEDINSTVENA CARINSKA ISPRAVA		1 DEKLARACIJA		A CARINARNICA OTPREME/IZVOZA	
4	5	2 Pošiljalac/Izvoznik MB.		3 Obrasci		4 Utova. spec.	
Primjerak za carinarnicu odredišta	Primjerak za potvrđivanje prijema			5 Naimen.		6 Broj paketa	
		8 Primaalac MB.					
		14 Podnosilac deklaracije/Zastupnik MB.		15 Zemlja otpreme/izvoza			
		16 Identitet i nacionalnost prevoznog sredstva u odlasku		19 Kon.		VRATITI:	
		21 Identitet i nacionalnost aktivnog prevoznog sredstva koje prelazi granicu		17 Zemlja odredišta			
		25 Vrsta saobraćaja na granici		27 Mjesto utovara			
4	5						
31 Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta		32 Naimen. Br.		33 Sifra robe		
					35 Bruto masa (kg)		
					38 Neto masa (kg)		
					40 Sažeta prijava/Prethodni dokument		
44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja					Sifra		
55 Pretovar	Mjesto i zemlja:		Mjesto i zemlja:				
	Ident. i naci. novog prevoznog sredstva.:		Ident. i naci. novog prevoznog sredstva.:				
	Kon. (1) Identitet novog kontejnera:		Kon. (1) Identitet novog kontejnera:				
	(1) Unijeti 1 za DA i 0 za NE:		(1) Unijeti 1 za DA i 0 za NE:				
F OVJERA NADLEŽNIH ORGANA	Naziv novih plombi: Broj: identitet: Potpis: Pečat:		Naziv novih plombi: Broj: identitet: Potpis: Pečat:				
51 Planirana tranzitna carinarnica (i zemlja)	50 Glavni obveznik MB.		Potpis:		C POLAZNA CARINARNICA		
	zastupljen od strane Mjesto i datum:						
52 Garancija ne važi za					Sifra		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)
D KONTROLA POLAZNE CARINARNICE		Pečat:		54 Mjesto i datum:			
Rezultat:				Pečat i potpis podnosioca deklaracije/zastupnika:			
Stavljene plombe: Broj:							
identitet:							
Rok (datum):							
Potpis:							

56 Druge nezgode u toku prevoza Detalji i preduzete mjere		G POTVRDA NADLEŽNIH ORGANA	
H NAKNADNA KONTROLA (kada se ovaj primjerak koristi za utvrđivanje domaćeg statusa robe)			
ZAHTEJ ZA POTVRDU Traži se provjerna autentičnosti isprava i tačnosti podataka sadržanih u njoj Mjesto i datum: Potpis:Pečat:		REZULTAT PROVJERE Ova isprava (1) ☐ je potvrđena od strane nadležnog carinskog organa, a podaci o njoj su tačni ☐ ne ispunjava uslove u pogledu autentičnosti i regularnosti (vidi primjedbu dolje) Mjesto i datum: Potpis:Pečat:	
Primjedbe:			
(1) Unesi X gdje treba			
I KONTROLA ODREDIŠNE CARINARNICE Datum prispjeća: Kontrola plombi: Primjedbe:		Primjerak br. 5 vraćen dana nakon zavođenja pod Br. Potpis:Pečat:	

TRANZIT - POTVRDA (ispuniti od strane odgovornog lica prije podnošenja odredišnoj carinarnici)

Ovim se potvrđuje da je ispravaizdata od carinarnice u
.....(ime i zemlja) pod br.
bila podnijeta i da tog datuma nijesu utvrđene nepravilnosti u vezi pošiljke na koju se isprava odnosi.

Datum:Potpis:

Pečat
odredišne carinarnice:

DODATNI OBRAZAC JCI ZA ŠTAMPANJE IZ KOMPJUTERSKOG SISTEMA

JEDINSTVENA CARINSKA ISPRAVA										1 DEKLARACIJA		A CARINARNICA OTPREME/IZVOZA/ODREDIŠTA	
2 Pošiljalac/Izvoznik 8 Primaćac MB.										C		BIS	
3 Obrasci										1		6	
31 Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta					32 Naimen.	33 Sifra robe						
						Br.							
							34 Zemlja porijekla Sifra	35 Bruto masa (kg)	36 Povlastica				
						a)	b)						
						37 P O S T U P A K	38 Neto masa (kg)	39 Kvota					
						40 Sažeta prijava/Prethodni dokument							
						41 Dopunska jedinica	42 Cijena robe	43 M.V.					
44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja							Sifra	45 Prilagođavanje					
							46 Statistička vrijednost						
31 Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta					32 Naimen.	33 Sifra robe						
						Br.							
							34 Zemlja porijekla Sifra	35 Bruto masa (kg)	36 Povlastica				
						a)	b)						
						37 P O S T U P A K	38 Neto masa (kg)	39 Kvota					
						40 Sažeta prijava/Prethodni dokument							
						41 Dopunska jedinica	42 Cijena robe	43 M.V.					
44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja							Sifra	45 Prilagođavanje					
							46 Statistička vrijednost						
31 Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta					32 Naimen.	33 Sifra robe						
						Br.							
							34 Zemlja porijekla Sifra	35 Bruto masa (kg)	36 Povlastica				
						a)	b)						
						37 P O S T U P A K	38 Neto masa (kg)	39 Kvota					
						40 Sažeta prijava/Prethodni dokument							
						41 Dopunska jedinica	42 Cijena robe	43 M.V.					
44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja							Sifra	45 Prilagođavanje					
							46 Statistička vrijednost						
47 Obracun dazbina	Vrsta	Osnovica	Stopa	Iznos	NP	Vrsta	Osnovica	Stopa	Iznos	NP			
	Ukupno prvo naimenovanje:					Ukupno drugo naimenovanje:							
	Vrsta	Osnovica	Stopa	Iznos	NP	Vrsta	Iznos	NP	← ZBIRNO				
									1	Primjerak za carinarnicu otpreme/izvoza			
									6	Primjerak za carinarnicu odredišta			
	Ukupno treće naimenovanje:					Zbirno:							
						C POLAZNA CARINARNICA							

2 Pošiljalac/tvoznik	8 Primalac	MB.

C

2	7
---	---

31 Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta	32 Naimen.	33 Sifra robe				
		Br.					
		34 Zemlja porijekla Sifra	35 Bruto masa (kg)	36 Povlastica			
		a) b)					
		37 P O S T U P A K	38 Neto masa (kg)	39 Kvota			
		40 Sažeta prijava/Prethodni dokument					
		41 Dopunska jedinica		42 Cijena robe	43 M.V.		

44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja		Sifra	45 Prilagodavanje	Sifra
			46 Statistička vrijednost	

31 Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta	32 Naimen. Br.	33 Sifra robe				
			34 Zemlja porijekla Sifra	35 Bruto masa (kg)	36 Povlastica		
			a) b)	38 Neto masa (kg)	39 Kvota		
			37 P O S T U P A K				
			40 Sažeta prijava/Prethodni dokument				
41 Dopunska jedinica			42 Cijena robe	43 M.V.			

44 Dodatne informacije/ Priložbe Isprave/ Potvrde i odobrenja		Sifra	45 Prilagodavanje	Sifra
			46 Statistička vrijednost	

31 Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta	32 Naimen. Br.	33 Sifra robe				
			34 Zemlja porijekla Sifra	35 Bruto masa (kg)	36 Povlastica		
			a) b)	37 P O S T U P A K	38 Neto masa (kg)	39 Kvota	
			40 Sažeta prijava/Prethodni dokument				
44 Dodatne			41 Dopunska jedinica	42 Cijena robe	43 M.V.	44	45

Informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja					Sifra	45 Prilagođavanje
						46 Statistička vrijednost
13 Obilježje	Mesto	Opisivanje	Strana	Ime	MP	Mesto
						Opisivanje
						Strana
						Ime
						MP

17. Odraci i dazbina	Vrsta	Osnovica	Stopa	Iznos	NP	Vrsta	Osnovica	Stopa	Iznos	NP
	Ukupno prvo naimenovanje:					Ukupno drugo naimenovanje:				

Ukupno prvo naimenovanje:

Ukupno drugo naimenovanje

Vrsta	Osnovica	Stopa	Iznos	NP	Vrsta	Iznos	NP
							← ZBIRNO 2 Statistički primjerak - Carinarnica otpreme/izvoza 7 Statistički primjerak - Carinarnica odredišta U POLAZNA CARINARNICA
Ukupno treće naimenovanje:					Zbirno:		

← ZBIRNO

2

Statistički primjernerak -
Carinarnica otpreme/izvoza

7

Statistički primjerak - Carinarnic
odredišta

1. C. POLAZNA GARINARNICA

EUROPEAN COMMUNITY		1 DEKLARACIJA		A OFFICE OF DISPATCH/EXPORT	
2 Pošiljalac/izvoznik MB.		C	BIS		
		3 Obrasci	4	5	
31 Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta	32 Naimen. Br.	33 Sifra robe	35 Bruto masa (kg)	38 Neto masa (kg)
				40 Sažeta prijava/Prethodni dokument	
44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja			Sifra		
31 Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta	32 Naimen. Br.	33 Sifra robe	35 Bruto masa (kg)	38 Neto masa (kg)
				40 Sažeta prijava/Prethodni dokument	
44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja			Sifra		
31 Pakovanje i opis robe	Oznake i brojevi - Kontejner Br.(s) - Broj i vrsta	32 Naimen. Br.	33 Sifra robe	35 Bruto masa (kg)	38 Neto masa (kg)
				40 Sažeta prijava/Prethodni dokument	
44 Dodatne informacije/ Priložene isprave/ Potvrde i odobrenja			Sifra		
4 Primjerak za carinarnicu odredišta 5 Primjerak za potvrđivanje prijema C POLAZNA CARINARNICA					

NAČIN POPUNJAVANJA CARINSKE DEKLARACIJE

Ovim prilogom propisuju se pravila o načinu popunjavanja carinske deklaracije na osnovu jedinstvene carinske isprave (JCI).

Rubrike carinske deklaracije	A	B	C	D	E	H	I	J	K
1 (1) Deklaracija	A	A	A	A	A	A	A	A	A
1 (2)	A	A	A	A	A	A	A	A	A
1 (3)									
2 Pošiljalac/Izvoznik	A	A	A	A	A	A	A		
2 (št.)	A	A	A	A	A				
3 Obrasci	A [2][3]	A [2][3]	A [2][3]	A [2][3]	A [2][3]	A [2][3]	A [2][3]	A [2][3]	A [2][3]
4 Utovarna specifikacija									
5 Naimenovanja	A	A	A	A	A	A	A	A	A
6 Broj paketa	A		A	A	A	A	A		
7 Referentni broj	C	C	C	C	C	C	C	C	C
8 Primalac	A	A	A	A	A	A	A	A	A
8 (Št.)						A	A	A	A
14 Podnosilac deklaracije/zastupnik	A	A	A	A	A	A	A	A	A
14 (Št.)	A	A	A	A	A	A	A	A	A
15 Zemlja otpreme/izvoza									
15a Šifra zemlje otpreme/izvoza	A		A			A	A	A	A
17 Zemlja odredišta									
17a Šifra zemlje odredišta	A	A	A	A	A	A	A		
18 (1) Identitet i nacionalnost prevoznog sredstva na polasku/u prispjeću	A [7][33]		A [7][33]		A [7][33]	A [7]	A [7]		
18 (2)									
19 Kontejner	A	A	A	A	A	A	A	A	A
20 Uslovi isporuke	A		A		A	A	A		A
21 (1) Identitet i nacionalnost aktivnog prevoznog sredstva koje prelazi granicu	A [1]								
21 (2)	A [8]		A [8]		A [8]	A [8]	A [8]		
22 (1) Valuta i ukupan iznos iz fakture	A		A		A	A	A		A
22 (2)	A		A		A	C	C		C
23 Kurs valute	A		A		A	A	A		
24 Vrsta posla	A		A		A	A[Y]	A[Y]		
25 Vrsta saobraćaja na granici	A		A		A	A	A		
26 Unutrašnja vrsta saobraćaja	A [12]		A [12]	A [15]	A [12]	A [13]	A [13]		A
27 Mjesto utovara/istovara									
29 Izlazna/ulazna carinska ispostava	A		A	A	A				
30 Mjesto robe	A	A	A	A	A	A	A	A	A
31 Pakovanje i naimenovanje robe, oznake i brojevi, kontejner broj, broj i vrsta	A	A	A	A	A	A	A	A	A
32 Naimenova-nje broj	A	A	A	A	A	A	A	A	A
33 (1) Šifra robe	A	A	A	A [15]	A	A	A	C	A
33 (2)	A	A	A	A	A	A	A	C	A
33 (3)									
33 (4)									
33 (5)	A[X]	A[X]	A[X]	A [X]	A[X]	A[X]	A[X]	C	A[X]
34a Šifra zemlje porijekla		A		C		A[Y]	A[Y]	A[Y]	A[Y]
35 Bruto masa u kg	A[9]	A[9]	A[9]	A[9]	A[9]	A[9]	A[9]	A[9]	A[9]
36 Povlastica						A	A		
37 (1) Postupak	A	A	A	A	A	A	A	A	A
37 (2)	A	A	A	A	A	A	A	A	A
38 Neto masa u kg	A[9]	A[9]	A[9]	A[9]	A[9]	A[9]	A[9]	A[9]	A[9]
39 Kvota						A	A		
40 Sažeta prijava ili prethodni dokument	A	A	A	A	A	A	A	A	A
41 Dopunska jedinica	A	A	A	A	A	A	A	A	A
42 Cijena robe						A	A		A
43 Metod vrednovanja						A			A
44 Dodatne informacije/Podnijete isprave/Potvrde i odobrenja	A	A	A	A	A	A	A	A	A
46 Statistička vrijednost	A	A	A		A	A	A		A
47 Obračun dažbina (vrsta)						A [18]			
47 (osnovica)						A [18]			
47 (stopa)						A [18]			

47 (iznos dažbina)						A [18]			
47 (ukupan iznos dažbina)						A [18]			
47 (NP-način plaćanja)						A [18]			
48 Odloženo plaćanje						A			
49 Identifikacija skladišta	A [23]	A	A [23]	A	A [23]	A [23]	A [23]	A	A
50 Glavni obveznik									
51 Planirane tranzitne carinarnice (I zemlja)									
52 Garancija/koja ne važi za									
53 Odredišna carinarnica (I zemlja)									
54 Mjesto i datum, potpis i ime podnosioca deklaracije/zastupnika	A	A	A	A	A	A	A	A	A
55 Pretovar									
56 Druge nezgode za vrijeme prevoza/preduzete mjere									

Legenda:

Opis rubrike		Šifre za prvu podjelu rubrike 37 (37 (1))
A	Izvoz/otprema	10, 11
B	Postupak carinskog skladištenja u svrhe ostvarenja isplate posebnih izvoznih naknada prije izvoza ili prerade pod carinskim nadzorom i prije carinske kontrole koja prethodi izvozu i isplati izvoznih naknada	76, 77
C	Ponovni izvoz nakon carinskog postupka sa ekonomskim dejstvom, osim postupka carinskog skladištenja (aktivno oplemenjivanje, privremeni uvoz, preradapod carinskim nadzorom)	31
D	Ponovni izvoz nakon carinskog skladištenja	31
E	Privremeni izvoz u okviru postupka pasivnog oplemenjivanja	21, 22
F	Tranzit	
H	Stavljanje robe u slobodan promet	40, 41, 42, 45, 48, 61, 63, 68
I	Stavljanje robe u carinski poslužak sa ekonomskim dejstvom, koji nije pasivno oplemenjivanje ili postupak carinskog skladištenja (aktivno oplemenjivanje (sistem odlaganja), privremeni uvoz, prerada pod carinskim nadzorom)	51, 53, 91
J	Stavljanje robe u carinsko skladište tipa A, B, C, E i F	71, 78
K	Stavljanje robe u carinsko skladište tipa D, smještaj robe u slobodnim carinskim prodavnicama i prodaju robe u slobodnim carinskim prodavnicama, kao i unošenje robe u slobodnu zonu	71, 78

Oznake u rubrikama

A	Obavezan podatak.
C	Neobavezan podatak za privredne subjekte.

Napomene

[1]	Ova rubrika je obavezna za poljoprivredne proizvode sa izvoznim naknadama.
[2]	Ovaj podatak se može zahtijevati samo za postupke koji nijesu kompjuterski podržani.
[3]	Kada deklaracija obuhvata samo jedno naimenovanje, ova rubrikaostane nepopunjena, a broj "1" unosi se u rubriku 5.
[5]	Ovaj podatak se može zahtijevati samo za kompjuterski podržane postupke.
[6]	Ova rubrika se obavezno popunjava samo kada predmetno lice ima sjedište ili je nastanjeno u carinskom području CG. U svim drugim slučajevima, ova je rubrika opcionalna.
[7]	Ne koristi se za pošiljke u poštanskom saobraćaju i kod transporta robe dalekovodima, cjevovodima, i gasovodima.
[8]	Ne koristi se za pošiljke u poštanskom saobraćaju, kod transporta robe dalekovodima, cjevovodima, i gasovodima ili željeznicom.
[9]	Ne koristi se kod transporta robe dalekovodima, cjevovodima, i gasovodima.
[Y]	Ova rubrika se ne popunjava u slučaju podnošenja JCI za stavljanje u slobodan promet ekspresnih pošiljki, na osnovu člana 111r stav 2 Uredbe na sprovođenju Carinskog zkona 520. Stav 2. Tačka 3. I stav 3. Uredbe.
[X]	Ova rubrika se popunjava kada postoji nacionalna šifra.
[12]	Ova rubrika se ne smije popuniti kada se izvozne formalnostiobavljaju u carinskojispostavi na mjestu istupa robe iz carinskog područja CG.
[13]	Ova rubrika se ne smije popuniti kada se uvozne formalnosti obavljaju u carinskom uredu u mjestu ulaza u carinsko područje CG.
[15]	Ova rubrika se obavezno popunjava u slučaju ponovnog izvoza nakon postupka smještaja u skladište tipa D.
[16]	Ovapodjelase mora popuniti kada: – tranzitnu deklaraciju sačinjava isto lice u isto vrijeme ali nakoncarinske deklaracije koja sadrži šifru robeili – kada to zahtijevaju propisi.
[17]	Popunjava se samo kada propisi tako zahtijevaju.
[18]	Ovi podaci se ne zahtijevaju za robu koja podliježe oslobađanju od uvoznih dažbina.
[23]	Ova rubrika se popunjava kada se deklaracija za stavljanje robe u carinski postupak koristi, da se razduži postupak carinskog skladištenja.
[24]	Ako se roba prevozi u kontejneru, koji je natovaren na drumsko vozilo, carinski organ može dozvoliti glavnom obavezniku, da ovu rubriku ne popuni, kada identitet i nacionalnost prevoznog sredstva iz logističkih razloga nijesu poznati, kod polaza ili kad je podnesena tranzitna deklaracija i uz uslov, da carinski organ uvjeri, da će zahtijevane informacije o prevoznom sredstvu biti naknadno unesene u rubriku 55.
[32]	Ova rubrika se popunjava, kada je identitet prevoznog sredstva na granici drugačiji u odnosu na rubriku 18/1
[33]	Ako se na jedno prevozno sredstvo stavi roba sa strane više pošiljalaca, u tu rubriku može se upisati riječ "ZBIRNO" tada kada identitet prevoznog sredstva iz bilo kojeg logističkih razloga nije poznata kada se podnosi carinska deklaracija i uz uslov, da podnosilac u svojim evidencijama ima podatke o prevoznom sredstvu i da će ih na zahtjev carinskog organa dostaviti.

Način ispunjavanja rubrika JCI za izvoz, postupak carinskog skladištenja u svrhu ostvarenja isplate posebnih naknada prije izvoza ili prerade pod carinskim nadzorom i prije carinske kontrole koja prethodi izvozu i isplati izvoznih naknada, ponovni izvoz nakon carinskog postupka sa ekonomskim dejstvom, osim postupka carinskog skladištenja (aktivno oplemenjivanje, privremeni uvoz, prerada pod carinskim nadzorom), ponovni izvoz nakon carinskog skladištenja, pasivno oplemenjivanje

U slučaju podnošenja nepotpune deklaracije za izvoz robe ispunjavaju se rubrike označene brojevima: 1, 2, 14, 17a, 31, 33, 38, 44 i 54, a mogu se popuniti, ako je to potrebno, i druge rubrike.

Rubrika 1 (Deklaracija),

Rubrika 1 popunjava se na nivou deklaracije.

Prva podjela (a2)

U prvu podjelu ove rubrike upisuje se odgovarajuća šifra iz šifarnika iz Priloga 8, III. Deklaracija (R1/1).

Druga podjela (a1)

U drugu podjelu unosi se vrsta deklaracije, koristeći odgovarajuću šifru iz Šifarnika iz Priloga 8, III. Deklaracija (R1/1)..

Treća podjela (an..9)

U treću podjelu unosi se šifra T1.

Rubrika 2 (Pošiljalac/Izvoznik), ispunjava se tako što se upisuju:

Rubrika 2 popunjava se na nivou deklaracije.

Ispunjava se tako što se upisuju:

- šifra države (a2),
- PIB pošiljalaca/izvoznika robe (an..15). Ako lice nema PIB, upisuje se odgovarajuća šifra iz Priloga 8, IV. Lica (R2, R8 i R14)
- puno ime ili naziv lica, pošiljaoca/izvoznika (an..35),
- ulica i broj (an..35),
- poštanski broj (an..9),
- grad (an..35),
- šifra države pošiljalaca/izvoznika (a2) iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije.

U slučaju zbirne pošiljke za više pošiljalaca/izvoznika isti se upisuju u naimenovanjima carinske deklaracije.

Pošiljalac, odnosno izvoznik je lice za čiji račun se podnosi deklaracija i koje je, u vrijeme prihvatanja deklaracije, vlasnik robe ili ima slična prava raspolaganja robom.

Ako sa postupkom izvoza robe počinje ili završava postupak sa ekonomskim dejstvom, u ovoj rubrici mora biti naveden imalac odobrenja za takav postupak.

U pisanoj deklaraciji za zbirne pošiljke za više pošiljaoca/izvoznika u ovu rubriku se upisuje tekst "Razno - 200", a uz deklaraciju se prilaže spisak pošiljaoca/izvoznika. Prilikom unosa podataka u carinski informacioni sistem unose se svi podaci.

Rubrika 3 (Obrasci),

Rubrika 3 popunjava se na nivou deklaracije.

Rubrika se sastoji od dvije podjele, u kojim se upisuju podaci o broju obrazaca.

U prvu podjelu se upisuje redni broj obrasca, a u drugu podjelu ukupan broj obrazaca.

U deklaraciji podnijetoj upotrebom elektronske razmjene podataka ovu rubriku carinski informacioni sistem automatski popunjava.

Rubrika 4 (Utovarna specifikacija)(n..5)

Rubrika 4 popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se ukupan broj utovarnih specifikacija.

Rubrika 5 (Naimenovanja) (n..3),

Rubrika 5 popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se ukupan broj naimenovanja. Ukupan broj naimenovanja mora da odgovara broju iz rubrike R31.

Rubrika 6 (Broj paketa) (n..8),

Rubrika 6 popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se ukupan broj koleta koja se prijavljuju po ispravi bez navođenja njihove vrste. Ako je pošiljka u rasutom stanju, u ovu rubriku se upisuje numerička oznaka 1.

Rubrika 7 (Referentni broj)(an..35).

Rubrika 7 popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se referentni broj koji je deklarant ili zastupnik dodijelio predmetnoj pošiljci u svrhu nedvosmislene identifikacije te pošiljke, odnosno deklaracije. Može biti u obliku jedinstvenog referentnog broja pošiljke (UCR).

Rubrika 8 (Primalac),

Rubrika 8 popunjava se na nivou deklaracije.

Ispunjava se tako što se upisuje:

- puno ime ili naziv lica, primaoca robe (an..35),
- ulica i broj (an..35),
- poštanski broj (an..9),
- grad (an..35),
- šifra države primaoca(a2) iz Priloga 8, II Države i carinske teritorije.

U slučaju zbirne pošiljke za više primaoca isti se upisuju u naimenovanjima carinske deklaracije.

U pisanoj deklaraciji za zbirne pošiljke za više primalaca u ovu rubriku se upisuje tekst "Razno – 800", a uz deklaraciju se prilaže spisak primalaca. Prilikom unosa podataka u carinski informacioni sistem unosese svi podaci.

Rubrika 14 (Podnosilac deklaracije/zastupnik),

Rubrika 14 popunjava se na nivou deklaracije.

Ispunjava se tako što se upisuje:

- šifra države (a2),
- PIB podnosioca deklaracije/zastupnika (an..15). Ako lice nema PIB, upisuje se odgovarajuća šifra iz Priloga 8, IV. Lica (R2, R8, R14)

-puno ime ili naziv podnosioca deklaracije/zastupnika(an..35),

- ulica i broj (an..35),

- poštanski broj (an..9),

- grad (an..35),

- šifra države podnosioca deklaracije/zastupnika(a2) iz Priloga 8, II Države i carinske teritorije.

- oznaka statusa podnosioca deklaracije/zastupnika(n1)iz Priloga 8,IV. Lica (R2, R8, R14).

Šifre za određivanje statusa podnosioca deklaracije/zastupnika na pisanoj deklaraciji, upisuju se u kockastim zagradama (Npr. [1], [2] i [3]).

Ako je podnositelj deklaracije istovremeno i izvoznik ili pošiljalac iz rubrike 2, u pisanoj deklaraciji u desnom gornjem uglu upisuje se njegov matični (poreski) broj, a umjesto imena/naziva podnosioca deklaracije upisuje se "POŠILJALAC" / "IZVOZNIK".

Rubrika 15 (Zemlja otpreme/izvoza) (an..35),

Rubrika 15 popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se naziv države, odnosno carinske teritorije iz koje se roba prvi put šalje.

Rubrika 15a(Šifra zemlje otpreme/izvoza) (a2)

Rubrika 15a popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se šifra države otpreme/izvoza iz Priloga 8, II Države i carinske teritorije.

U slučaju zbirne pošiljke iz različitih zemalja otpreme/izvoza svaka zemlja otpreme/izvoza se upisuje u naimenovanjima carinske deklaracije.

Rubrika 17 (Zemlja odredišta) (an..35),

Rubrika 17 popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se zemlja odredišta.

Rubrika 17a (Šifra zemlje odredišta) (a2)

Rubrika 17a popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se šifra zemlje odredišta iz Priloga 8, II Države i carinske teritorije.

U slučaju zbirne pošiljke iz različitih zemalja odredišta svaka zemlja odredišta se upisuje u naimenovanjima carinske deklaracije.

U rubriku 18 (Identitet i nacionalnost prevoznog sredstva na polasku/u prispijeću)

Rubrika 18 popunjava se na nivou deklaracije.

U prvu podjelu upisuje se identitet prevoznog sredstva (an..35).

Upisuju se podaci o prevoznom sredstvu na koje je roba direktno natovarena.

Ako je roba natovarena na teretnom vozilu, koje se prevozi od polazne do odredišne carinarnice na željezničkom prevoznom sredstvu, upisuju se podaci o teretnom vozilu.

Za pošiljke u drumskom saobraćaju upisuju se registarski broj vozila i prikolice, ako je vozilo ima.

Za pošiljke u željezničkom saobraćaju upisuje se broj vagona.

Za pošiljke u vazdušnom saobraćaju upisuju se oznaka leta i datum odlaska.

U drugu podjelu upisuje se nacionalnost prevoznog sredstva (a2).

Upisuje se šifra države, odnosno carinske teritorije iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije, u kojoj je prevozno sredstvo registrovano.

U slučaju kada vučno vozilo i prikolica imaju različite registarske oznake, upisuje se registarska oznaka i vučnog vozila i prikolice odvojeno kosom crtom, zajedno sa zemljom vučnog vozila.

Ako se u pisanoj deklaraciji sprovodi postupak sa robom koja je utovarena u više prevoznih sredstava (kamiona, vagona, šlepova i dr.), u ovu rubriku upisuje se riječ: "specifikacija", a uz JCI se podnosi specifikacija prevoznih sredstava, navođenjem njihovih registarskih oznaka i naznačavanjem koja se roba nalazi u pojedinom prevoznom sredstvu. Prilikom unosa podataka u carinski informacijski sistem unosese svi podaci.

U rubriku 19 (Kontejner) (n1)

Rubrika 19 popunjava se na nivou deklaracije (n1)

Upisuje se šifra iz Priloga 8, VIII. Vrste prevoznog sredstva.

Rubrika 20 (Uslovi isporuke)

Rubrika 20 popunjava se na nivou deklaracije.

Ispunjava se tako što se upisuje:

- u prvu podjelu (a3) – šifra uslova isporuke iz Priloga 8, V. Uslovi isporuke (R20/1/2),

- u drugu podjelu (an..35) – mjesto uslova isporuke,

- u treću podjelu (n1) – šifra mjesta uslova isporuke iz Priloga 8, V. Uslovi isporuke (R20/1/2).

Rubrika 21 (Identifikacija i nacionalnost aktivnog prevoznog sredstva koje prelazi granicu),

Rubrika 21 popunjava se na nivou deklaracije.

U prvu podjelu upisuje se identitet prevoznog sredstva (an..35)

Upisuju se podaci o prevoznom sredstvu na koje je roba direktno natovarena. Ako je roba natovarena na teretnom vozilu, koje se prevozi od polazne do odredišne carinarnice na željezničkom prevoznom sredstvu, upisuju se podaci o teretnom vozilu.

Za pošiljke u drumskom saobraćaju upisuju se registarski broj vozila i prikolice, ako je vozilo ima.

Za pošiljke u željezničkom saobraćaju, upisuje se broj vagona.

Za pošiljke u vazdušnom saobraćaju upisuju se oznaka leta i datum odlaska.

U drugu podjelu upisuje se nacionalnost prevoznog sredstva (a2).

Upisuje se šifra države iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije u kojoj je prevozno sredstvo registrovano.

U slučaju kada vučno vozilo i prikolica imaju različite registarske oznake, upisuje se registarska oznaka i vučnog vozila i prikolice odvojeno kosom crtom, zajedno sa zemljom vučnog vozila.

Ako se u pisanoj deklaraciji sprovodi postupak sa robom koja je utovarena u više prevoznih sredstava (kamiona, vagona, šlepova i dr.), u ovu rubriku upisuje se riječ: "specifikacija", a uz JCI se podnosi specifikacija prevoznih sredstava, navođenjem njihovih registarskih oznaka i naznačavanjem koja se roba nalazi u pojedinom prevoznom sredstvu. Prilikom unosa podataka u carinski informacijski sistem unosese svi podaci.

Rubrika 22 (Valuta i ukupan iznos iz fakture)

Rubrika 22 popunjava se na nivou deklaracije.

Ispunjava se tako što se upisuje:

- u prvu podjelu (a3) upisuje se šifra valute u obliku ISO-alpha-3 (oznake ISO 4217 za označavanje valuta i novčanih jedinica) iz Priloga 8, VI. Oznake valute.

- u drugu podjelu (n..15,2) upisuje se ukupan iznos iz fakture.

Rubrika 23 (Kurs valute) (n..11,5)

Rubrika 23 popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se kurs valute iz prve podjele rubrike 22, koji važi na dan prihvatanja carinske deklaracije.

Ako je roba bila izvezena po pojednostavljenom postupku prilikom podnošenja dopunske carinske deklaracije upisuje se kurs valute, koji je važio na dan prihvatanja pojednostavljene deklaracije.

Ako je roba bila izvezena po pojednostavljenom postupku, a iskazana je u fakturi u različitim valutama ili je prilikom nastanka duga za robu važio različit kurs valute, za svaku valutu podnosi se posebna dopunska deklaracija.

Rubrika 24 (Vrsta posla) (n..2)

Rubrika 24 popunjava se na nivou deklaracije.

Ispunjava se tako što se upisuje:

- u prvu podjelu - šifra vrste posla iz kolone A Priloga 8, VII. Vrsta posla (R24),
- u drugu podjelu - šifra vrste posla iz kolone B Priloga 8, VII. Vrsta posla (R24).

Rubrika 25 (Vrsta saobraćaja na granici) (n..2)

Rubrika 25 popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se šifra vrste saobraćaja iz Priloga 8, VIII. Vrste prevoznog sredstva, koja odgovara aktivnom prevoznom sredstvu na kojem roba ulazi odnosno izlazi iz carinskog područja Crne Gore.

Rubrika 26 (Unutrašnja vrsta saobraćaja) (n..2)

Rubrika 26 popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se šifra vrste saobraćaja iz Priloga 8, VIII. Vrste prevoznog sredstva, kod dolaska odnosno polaska.

Rubrika 27 (Mjesto utovara/istovara) (an..20)

Rubrika 27 popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se naziv mjesta, koje je poznato u trenutku završetka formalnosti, u kojem je roba utovarena na aktivno prevozno sredstvo sa kojim prelazi granicu Crne Gore.

Rubrika 29 (Izlazna/ulazna carinska ispostava) (an8)

Rubrika 29 popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se šifra carinskog organa iz Priloga 8, I. Carinarnice i njihove organizacione jedinice..

Rubrika 30 (Mjesto robe)

Rubrika 30 popunjava se na nivou deklaracije.

Mjesto pregleda robe ispunjava se tako što se upisuje:

- Šifra dogovorene lokacije (an..17),
- Naziv dogovorene lokacije (an..35),
- Dozvoljena lokacija (an..17),
- Druga odobrena lokacija (an..17).

Kada se upisuje šifra dogovorene lokacije upisuje se i naziv dogovorene lokacije.

Druga odobrena lokacija, dozvoljena lokacija, šifra dogovorene lokacije/naziv dogovorene lokacije ne može se ispuniti u isto vrijeme.

Kada se u pisanoj deklaraciji upisuje šifra dogovorene lokacije i naziv dogovorene lokacije odvoji se kosom crtom.

Rubrika 31 (Pakovanje i naimenovanje robe, oznake i brojevi - kontejner broj - broj i vrsta)

Rubrika 31 popunjava se na nivou naimenovanja.

Upisuje se:

- 31/1 – šifra vrste pakovanja (an..3),
- 31/2 – opis robe (an..1500),
- 31/3 – broj koleta (n..5),
- 31/4 – oznaka i brojevi pošiljke (an..140),
- 31/5 – broj komada (n..5),
- 31/6 – oznaka kontejnera (an..17),
- 31/7 – UN šifra za opasnu robu (an..4).

Ova rubrika se ispunjava oznakama, brojevima, količinom koleta ili komada i vrstom pakovanja, zajedno sa potrebnim podacima za identifikaciju robe.

Koristeći odgovorajuće šifre iz Priloga 8, IX. Šifre vrste pakovanja (R31/1) u ovu rubriku se unosi vrsta pakovanja.

Opis robe znači uobičajeni trgovački naziv robe koji mora biti dovoljno detaljan da omogući jasnu i nedvosmisleni identifikaciju i razvrstavanje.

U ovu rubriku takođe se upisuju podaci koje zahtijevaju drugi propisi (npr. PDV, Akcize).

Pod oznakom pošiljke se smatra podatak koji omogućava nedvosmisleni identifikaciju svih pojedinih jedinica u pošiljci. Ovaj podatak se unosi samo za pakovanu robu, gdje je to primjenjivo.

Ako se koriste kontejneri, u ovu rubriku upisuju se identifikacione oznake kontejnera.

Ako se ispuni dodatni podaci za obračun dažbina upisuje se šifra iz Priloga 8, XVII. Vrsta dažbina (R47)

Ako u pisanoj deklaraciji nije moguće u ovoj rubrici navesti sve trgovačke nazive robe ista se ispunjava tako što se u rubriku upisuje „po specifikaciji“. Specifikacija se prilaže uz JCI. Prilikom unosa podataka u carinski informacioni sistem unose se svi podaci.

Ako se dodatni obrasci koriste, sve rubrike 31 koje se ne koriste moraju se precrtati, kako bi se onemogućilo naknadno upisivanje.

U rubriku 32 (Naimenovanje broj) (n..3),

Rubrika 32 popunjava se na nivou naimenovanja.

Upisuje se redni broj naimenovanja pod kojim se roba prijavljuje u carinsku deklaraciju.

Rubrika 33 (Šifra robe)

Rubrika 33 popunjava se na nivou naimenovanja

Ispunjava se tako što se upisuje:

- u prvu podjelu (n8) tarifna oznaka Carinske tarife u koju se roba svrstava,
- u drugu podjelu (n2) upisuju se poslednje dvije cifre te tarifne oznake.
- peta podjela (an4) upisuje se šifra iz Priloga 8, X. Šifra akcize (R33/5).

Rubrika 34 (Šifra zemlje porijekla) (a2)

Rubrika 34 popunjava se na nivou naimenovanja.

U podjelu a) rubrike 34, upisuje se šifra države porijekla iz Priloga 8,II. Države i carinske teritorije.

U rubriku 35 (Bruto masa u kg) (n..16,6)

Rubrika 35 popunjava se ukupna bruto masa na nivou prvog naimenovanja.

Upisuje se bruto masa robe opisane u odgovarajućoj rubrici 31, izražena u kilogramima. Bruto masa je ukupna masa robe sa svom njenom ambalažom, isključujući kontejnere i drugu transportnu opremu.

Ako bruto masa veća od 1 kg uključuje djelove mjerne jedinice (kg), može se zaokružiti na sljedeći način:

- od 0,001 do 0,499: zaokružuje se na najbližu nižu vrijednost punog,
- od 0,5 do 0,999: zaokružuje se na najbližu višu vrijednost punog kilograma.

Bruto masu manju od 1 kg treba upisati kao 0,xyz (npr. 0,654 za pakovanje od 654 grama)

Rubrika 36 (Povlastica), ne ispunjava se.**Rubrika 37 (Postupak)**

Rubrika 37 popunjava se na nivou naimenovanja.

Ispunjava se tako što se upisuje:

Prva podjela (n4)

Prva podjela se sastoji od dvocifrene oznake za zahtijevani postupak, nakon koje slijedi dvocifrena oznaka za prethodni postupak. Popis dvocifrenih oznaka dat je u Prilogu 8, XII. Vrste postupka.

Šifre koje se unose u drugu podjelu moraju se odnositi na prethodni postupak iz prve podjele Rubrike 37. U svakom slučaju u kojem je neophodno precizirati zahtijevani postupak, u drugu podjelu unosi se jedna od predviđenih šifri.

Druga podjela (an3)

Druga podjela koristi se za bliže navođenje zahtijevanog postupka. U ovom slučaju se druga podjela mora popuniti šifrom iz Priloga 8,XII. Vrste postupka. Kada postoji više od jedne šifre koja se može koristiti u određenom slučaju, unosi se ona šifra koja najviše odgovara konkretnom postupku, s obzirom da se ne mogu unositi dvije šifre u isto vrijeme.

Rubrika 38 (Neto masa u kg) (n..16,6)

Rubrika 38 popunjava se na nivou naimenovanja.

Upisuje se neto masa robe opisane u odgovarajućoj rubrici 31, izražena u kilogramima. Neto masa je masa robe bez ambalaže.

Rubrika 40 (Sažeta prijava ili prethodni dokument)

Rubrika 40 popunjava se na nivou naimenovanja.

Ispunjava se tako što se upisuje:

- prvi element (a1) iz Priloga 8, XIII. Vrste prethodnog dokumenta,
- drugi element (an..3) iz Priloga 8, XIII. Vrste prethodnog dokumenta,
- treći element (an..35),
- četvrti element - bruto masa koja se razdužuje iz prethodnog dokumenta (n..16,6) i
- peti element - redni broj naimenovanja robe iz tog dokumenta (n..3).

Kada se prethodni dokument upisuje u pisanoj deklaraciji podaci se odvajaju crtom.

Ako u pisanoj deklaraciji nije moguće u ovoj rubrici navesti sve prethodne dokumente ista se ispunjava tako što se u rubriku upisuje „po specifikaciji”. Specifikacija se prilaže uz JCI. Prilikom unosa podataka u carinski informacijski sistem unose se svi podaci.

Ako se deklaracija odnosi na robu koja se ponovo izvozi nakon što je bila u postupku carinskog skladištenja u carinskom skladištu tipa B, unose se odgovarajući podaci deklaracije kojom je roba stavljena u taj postupak.

Rubrika 41 (Dopunska jedinica) (n..15,3)

Rubrika 41 popunjava se na nivou naimenovanja.

Kada je to potrebno, unosi se količina robe izražena u jedinici mjere propisanoj nomenklaturom robe u TARICG.

Rubrika 44 (Dodatne informacije / Podnijete isprave / Potvrde i odobrenja)

Rubrika 44 popunjava se na nivou naimenovanja.

Ispunjava se tako što se upisuje:

- šifra vrste dokumenta/dodatne informacije (an..5) iz Priloga 8, XV. Dodatne informacije,
- referentni podaci dokumenta ili dodatne informacije (an..70).

Upisuju se podaci o vrsti i broju priloženih isprava, podaci o traženim dozvolama, rok pasivnog oplemenjivanja i podaci koji se zahtijevaju drugim propisima.

Za priložene isprave koje se odnose na sva naimenovanja carinske deklaracije, šifre i podaci priloženih isprava unose se samo kod prvog naimenovanja.

U slučaju pisane deklaracije ako u ovoj rubrici nema dovoljno mjesta za upis šifarskih podataka, upisuje se riječ: "specifikacija". U ovom slučaju uz JCI podnosi se specifikacija priloženih isprava, koja sadrži podatke propisane za ispunjavanje rubrike 44.

U slučaju pisane deklaracije ako u ovoj rubrici nema dovoljno mjesta za upis šifarskih podataka, upisuje se riječ: "specifikacija". U ovom slučaju uz JCI podnosi se specifikacija priloženih isprava, koja sadrži podatke propisane za ispunjavanje rubrike 44. Prilikom unosa podataka u carinski informacijski sistem unose se svi podaci.

Rubrika 46 (Statistička vrijednost) (n..15,2),

Rubrika 46 popunjava se na nivou naimenovanja.

Upisuje se statistička vrijednost u skladu sa definicijom iz Priloga 8, XVI. Vrijednost, koja je izražena u valuti Crne Gore.

Iznos koji se upisuje u ovu rubriku zaokružuje se na dva decimalna mjesta.

Rubrika 49 (Identifikacija skladišta)

Rubrika 49 popunjava se na nivou deklaracije.

Ispunjava se tako što se upisuje:

- Tip skladišta/slobodna zona (a1) iz Priloga 8, XVIII. Šifra skladišta,
- Šifra carinske ispostave (an8) iz Priloga 8, I. Carinarnice i njihove organizacione jedinice
- Identifikacioni broj skladišta ili slobodne zone (an6).

U pisanoj deklaraciji ovi podaci upisuju se odvojeni kosom crtom.

Rubrika 50 (Glavni obveznik)

Rubrika 50 popunjava se na nivou deklaracije.

Ispunjava se tako što se upisuje:

- šifra države (a2),
- PIB glavnog obveznika (an..15),
- puno ime ili naziv glavnog obveznika (an..35),
- ulica i broj (an..35),
- poštanski broj (an..9),
- grad (an..35),
- šifra države glavnog obveznika (a2) iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije,
- datum podnošenja deklaracije (n8),
- mjesto podnošenja deklaracije (an..35),
- ime i prezime imaoca licence (a..35),
- funkcija imaoca licence (a..15),
- broj licence (n5).

U pisanoj deklaraciji ispunjava se na sljedeći način:

- ako je podnosilac deklaracije fizičko lice upisuje se mjesto i datum podnošenja deklaracije, ime i prezime i stavlja svojeručan potpis.
- ako je podnosilac deklaracije/zastupnik pravno lice upisuje se mjesto i datum podnošenja deklaracije, naziv pravnog lica, broj licence, ime i prezime imaoca licence, svojeručan potpis i pečat.

Rubrika 52 (Garancija/koja ne važi za)

Rubrika 52 popunjava se na nivou deklaracije.

Ispunjava se tako što se upisuje:

u prvu podjelu GRN broj (an..24)

u drugu podjelu šifra vrste garancije (an1) iz Priloga 8, XV. Dodatne informacije.

Referentni broj garancije (GRN), daje carinski organ obezbjeđenja zbog prepoznavanja svake pojedinačne garancije i sastoji se od:

Polje	Sadržaj	Tip polja	Primjer
1	Poslednje dvije cifre godine u kojoj je obezbjeđenje prihvaćeno (format: gg)	n2	22
2	Identifikacija oznaka države u kojoj je izdato obezbjeđenje (ISO alfa 2 šifra zemlje)	a2	ME
3	Jedinstvena identifikacijska oznaka za prihvatanje koju daje carinski organ obezbjeđenja za godinu i državu	an12	030007N00015
4	Kontrolni broj	an1	8
5	Identifikacijska oznaka za pojedinačno obezbjeđenje u obliku kupona (jedno slovo+6brojeva) ili se ovaj podatak ne ispunjava	an7	A001017

GRN se upisuje ako je za vrstu obezbjeđenja unijeta šifra "0", "1", "2", "4".

Rubrika 53 (Odredišna carinarnica (i zemlja))

Rubrika 53 popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se šifra odredišne carinarnice iz Priloga 8, I. Carinarnice i njihove organizacione jedinice.

Rubrika 54 (mjesto i datum - potpis i ime podnosioca deklaracije / zastupnika)

Rubrika 54 popunjava se na nivou deklaracije.

Ispunjava se tako što se upisuju:

- šifra države (a2),
- PIB podnosioca deklaracije/zastupnika (an..15),
- puno ime ili naziv podnosioca deklaracije/zastupnika (an..35),
- ulica i broj (an..35),
- poštanski broj (an..9),
- grad (an..35),
- šifra države podnosioca deklaracije/zastupnika (a2) iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije,
- datum podnošenja (n8),
- mjesto podnošenja (an..35),
- ime i prezime imaoca licence (a..35),
- funkcija imaoca licence (a..15),
- broj licence (n5).

U pisanoj deklaraciji ispunjava se na sljedeći način:

- ako je podnosilac deklaracije fizičko lice upisuje se mjesto i datum podnošenja deklaracije i, ime i prezime i stavlja svojeručan potpis.
- ako je podnosilac deklaracije/zastupnik pravno lice upisuje se mjesto i datum podnošenja deklaracije, naziv pravnog lica, broj licence, ime i prezime imaoca licence, svojeručan potpis i pečat.

Rubrika 55 (Pretovar)

Rubrika 55 popunjava se na nivou deklaracije.

Podaci moraju biti upisani hemijskom olovkom i velikim štampanim slovima.

NAČIN POPUNJAVANJA SLOVNIH RUBRIKA OD STRANE CARINSKOG ORGANA

U elektronskoj carinskoj deklaraciji slovne rubrike popunjavaju se u skladu sa katalogom elektronskih poruka.

U pisanoj deklaraciji slovne rubrike popunjavaju se kako slijedi:

U rubriku A (Carinarnica otpreme/izvoza), upisuje se:

- u prvi red – MRN broj, tj. broj carinske deklaracije,
- u drugi red – datum prihvatanja carinske deklaracije (dd.mm.yy),
- u treći red – vrijeme prihvatanja carinske deklaracije. (hh:mm:ss).

Struktura MRN je u obliku 18-znakovne slovno-brojčane oznake, data na sljedeći način:

Polje	Sadržaj	Tip polja	Primjer
1	Posljednje dvije cifre godine prihvatanja deklaracije (GG)	n2	21
2	Oznaka zemlje u kojoj se podnosi JCI (ISO alfa 2 šifra zemlje)	a2	ME
3	Šifra CI polazne carinarnice	n6	035076
4	Jedinstvena oznaka postupka ili formalnosti	an1	N
5	Jedinstvena identifikaciona oznaka za JCI po godini i CI	an6	00001J
6	Kontrolni broj	n1	1

Oznake koje se primjenjuju u polju 4. Identifikaciona oznaka postupka:

Oznaka	Postupak
A	Samo izvoz
B	Izvozna i izlazna sažeta deklaracija
C	Samo izlazna sažeta deklaracija
D	Obavještenje o ponovnom izvozu
E	Otprema robe u odnosu na posebna porezna područja
J	Samo tranzitna deklaracija
K	Tranzitna deklaracija i izlazna sažeta deklaracija
L	Tranzitna deklaracija i ulazna sažeta deklaracija
M	Tranzitna deklaracija, izlazna sažeta deklaracija i ulazna sažeta deklaracija
P	Dokaz o carinskom statusu robe Unije / carinski robni manifest
R	Samo uvozna deklaracija
S	Uvozna deklaracija i ulazna sažeta deklaracija
T	Samo ulazna sažeta deklaracija
U	Deklaracija za privremeni smještaj
V	Unos robe u odnosu na posebna porezna područja
W	Deklaracija za privremeni smještaj i ulazna sažeta deklaracija
Z	Obavještenje o dolasku

U rubriku B (Detalji obračuna), ne ispunjava se.

Rubrika C (Polazna carinarnica).

Namijenjena je upisu podataka o evidentiranju carinske deklaracije u carinsku evidenciju.

U ovu rubriku se upisuje:

- MRN broj,
- naziv polazne carinarnice,
- naziv i broj odobrenja ovlaštenog pošiljaoca (ako postoji).

U slučaju elektronskog podnošenja deklaracije navedeni podaci će biti automatski unijeti u rubriku A.

Rubrika D (Kontrola polazne carinarnice), unosi se:

- u prvi red (an..2) (Rezultat) podaci o izvršenom pregledu robe, odnosno priloženih isprava, a ako pregled nije izvršen, prvi red se ne popunjava,
- u drugi red (an..4) (Stavljene plombe: Broj) ukupan broj stavljenih carinskih obilježja ili oznaka "- -" koja označava "oslobođeno",
- u treći red (an..35) (Identitet) podaci o vrstama i oznakama stavljenih carinskih obilježja,
- u četvrti red (n8)/(n6) (Rok (datum)) datum i vrijeme kada je roba puštena i, odvojeno kosom crtom, datum kao rok predaje robe određenoj carinarnici,
- u peti red (Potpis), u gornjem desnom uglu rubrike (Pečat) otisak službenog pečata carinske ispostave, odnosno carinskog referata. U slučaju podnošenja elektronske deklaracije carinski službenik potpisuje ovu podjelu elektronskim potpisom,
- napomena "obavezujući plan puta", prema potrebi.

Rubrika E (Kontrola carinarnice otpreme/izvoza), upisuju se podaci koji zbog nedostatka prostora nisu mogli stati u rubriku D.

Način ispunjavanja rubrika carinske deklaracije za stavljanje robe u slobodan promet, stavljanje u carinski postupak sa ekonomskim dejstvom osim postupka pasivnog oplemenjivanja i carinskog skladištenja (aktivno oplemenjivanje - sistem odlaganja, privremeni uvoz, prerada pod carinskim nadzorom), carinsko skladištenje, unos robe u slobodnu zonu, smještaj i prodaju robe u slobodnu carinsku prodavnicu i uništenje robe

U slučaju podnošenja nepotpune deklaracije za stavljanje robe u slobodan promet ispunjavaju se rubrike označene brojevima: 1 (druga podjela), 14, 21, 31, 33, 37, 40 i 54, a mogu se popuniti, ako je to potrebno, i druge rubrike.

U slučaju podnošenja nepotpune deklaracije za stavljanje robe u postupak aktivnog oplemenjivanja, prerade pod carinskim nadzorom i privremenog uvoza ispunjavaju se rubrike označene brojevima: 14, 21, 31, 33, 37, 40 i 54, a u rubrici 44 - pozivanje na odobrenje ili na zahtjev kada se primenjuje član 227. Uredbe. Ako je to potrebno mogu se popuniti i druge rubrike.

Nepotpuna deklaracija za postupak carinskog skladištenja sadrži podatke potrebne za identifikaciju robe na koju se deklaracija odnosi, uključujući i količinu te robe.

Rubrika 1 (Deklaracija)

Rubrika 1 popunjava se na nivou deklaracije.

Prva podjela (a2)

U prvu podjelu ove rubrike upisuje se odgovarajuća šifra iz šifarnika iz Priloga 8, III. Deklaracija.

Druga podjela (a1)

U drugu podjelu unosi se vrsta deklaracije, koristeći odgovarajuću šifru iz Šifarnika iz Priloga 8,III. Deklaracija.

Rubrika 2 (Pošiljalac/Izvoznik)

Rubrika 2 popunjava se na nivou deklaracije.

Ispunjava se tako što se upisuju:

- puno ime ili naziv lica, pošiljaoca ili poslednjeg prodavca robe (an..35),
- ulica i broj (an..35),
- poštanski broj (an..9),
- grad (an..35),
- šifra države pošiljalaca/izvoznika(a2) iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije.

U slučaju zbirne pošiljke za više pošiljaoca isti se upisuju u naimenovanjima carinske deklaracije.

U pisanoj deklaraciji za zbirne pošiljke za više pošiljaoca, u ovu rubriku se upisuje tekst "Razno - 200", a uz deklaraciju se prilaže spisak pošiljaoca/izvoznika. Prilikom unosa podataka u carinski informacijski sistem unosese svi podaci.

Kada je više od dva lica uključeno u uvozni posao, u ovu rubriku unosi se posljednji prodavac robe prije dolaska u carinsko područje Crne Gore. Posljednji prodavac je lice, koje je posljednje prodalo robu prije unosa na carinsko područje Crne Gore, bez obzira da li se posljednja trgovina obavila u ili izvan Crne Gore.

Primjer: Preduzeće A kupuje robu u Kini, te je potom prodaje preduzeću B. Roba se stavlja u slobodan promet. Preduzeće A je posljednji prodavac robe prije nego je unesena u carinsko područje Crne Gore i stoga se unosi u Rubriku 2.

„Posljednja prodaja“ može podrazumijevati prodaju zaključenu sa robom koja se već nalazi u Crnoj Gori (npr. u carinskom skladištu). U slučaju carinskog skladišta, posljednji prodavac je lice, koje je posljednje prodalo robu prije stavljanja u slobodan promet u Crnoj Gori.

Rubrika 3 (Obrasci),

Rubrika 3 popunjava se na nivou deklaracije.

Rubrika se sastoji od dvije podjele, u kojim se upisuju podaci o broju obrazaca.

U prvu podjelu se upisuje redni broj obrasca, a u drugu podjelu ukupan broj obrazaca.

U deklaraciji podnietoj upotrebom elektronske razmjene podataka ovu rubriku carinski informacijski sistem automatski popunjava.

Napomena 3 u tabeli.

Rubrika 5 (Naimenovanja)(n..2)

Rubrika 5 popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se ukupan broj naimenovanja. Ukupan broj naimenovanja mora da odgovara broju iz rubrike R31.

Rubrika 6 (Ukupan broj paketa) (n..8)

Rubrika 6 popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se ukupan broj koleta koja se prijavljuju po ispravi bez navođenja njihove vrste. Ako je pošiljka u rasutom stanju, u ovu rubriku se upisuje numerička oznaka 1.

Rubrika 7 (Referentni broj) (an..35),

Rubrika 7 popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se referentni broj koji je deklarant ili zastupnik dodijelio predmetnoj pošiljci u svrhu nedvosmislene identifikacije te pošiljke, odnosno deklaracije. Može biti u obliku jedinstvenog referentnog broja pošiljke (UCR).

Rubrika 8 (Primalac),

Rubrika 8 popunjava se na nivou deklaracije.

Ispunjava se tako što se upisuju:

- šifra države (a2),
- PIB primaoca robe (an..15). Ako lice nema PIB, upisuje se odgovarajuća šifra iz Priloga 8, IV. Lica,
- puno ime ili naziv lica, pošiljaoca ili poslednjeg prodavca robe (an..35),
- ulica i broj (an..35),
- poštanski broj (an..9),
- grad (an..35),
- šifra države primalaca(a2) iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije.

U slučaju zbirne pošiljke za više primalaca isti se upisuju u naimenovanjima carinske deklaracije.

U pisanoj deklaraciji za zbirne pošiljke za više primalaca u ovu rubriku se upisuje tekst "Razno – 800", a uz deklaraciju se prilaže spisak primalaca. Prilikom unosa podataka u carinski informacijski sistem unosese svi podaci.

Primalac odnosno uvoznik robe je lice za čiji račun se podnosi deklaracija i koje je, u vrijeme prihvatanja deklaracije vlasnik robe ili ima slična prava raspolaganja robom.

U slučaju stavljanja robe u postupak carinskog skladištenja u privatno carinsko skladište (tipa: C,D ili E), unosi se matični broj korisnika skladišta u slučaju kada isti nije podnosilac deklaracije.

Rubrika 14 (Podnosilac deklaracije/zastupnik),

Rubrika 14 popunjava se na nivou deklaracije.

Ispunjava se tako što se upisuju:

- šifra države (a2),
- PIB podnosioca deklaracije/zastupnika (an..15). Ako lice nema PIB, upisuje se odgovarajuća šifra iz Priloga 8, IV. Lica,
- puno ime ili naziv podnosioca deklaracije/zastupnika(an..35),
- ulica i broj (an..35),
- poštanski broj (an..9),
- grad (an..35),
- šifra države podnosioca deklaracije/zastupnika(a2) iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije,
- oznaka statusa podnosioca deklaracije/zastupnika iz Priloga 8, IV. Lica (n1).

Šifre za određivanje statusa podnosioca deklaracije/zastupnika upisanoj deklaraciji, upisuju se u kockastim zagradama (Npr. [1], [2] i [3]).

Rubrika 15a(Šifra zemlje otpreme/izvoza) (a2)

Rubrika 15a popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se šifra države otpreme/izvoza iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije.

U slučaju zbirne pošiljke iz različitih zemalja otpreme/izvoza svaka zemlja otpreme/izvoza se upisuju u naimenovanjima carinske deklaracije.

Rubrika 17a (Šifra zemlje odredišta)

Rubrika 17a popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se šifra zemlje odredišta iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije.

Rubrika 18 (Identitet i nacionalnost prevoznog sredstva na polasku/u prispeću)

Rubrika 18 popunjava se na nivou deklaracije.

U prvu podjelu upisuje se identitet prevoznog sredstva (an..35).

Upisuju se podaci o prevoznom sredstvu na koje je roba direktno natovarena.

Ako je roba natovarena na teretnom vozilu, koje se prevozi od polazne do odredišne carinarnice na željezničkom prevoznom sredstvu, upisuju se podaci o teretnom vozilu.

Za pošiljke u drumskom saobraćaju upisuju se registarski broj vozila i prikolice, ako je vozilo ima.

Za pošiljke u željezničkom saobraćaju upisuje se broj vagona,

Za pošiljke u vazdušnom saobraćaju upisuju se oznaka leta i datum odlaska.

U slučaju kada vučno vozilo i prikolica imaju različite registarske oznake, upisuje se registarska oznaka i vučnog vozila i prikolice odvojeno kosom crtom.

Ako se u pisanoj deklaraciji sprovodi postupak sa robom koja je utovarena u više prevoznih sredstava (kamiona, vagona, šlepova i dr.), u ovu rubriku upisuje se riječ: "specifikacija", a uz JCI se podnosi specifikacija prevoznih sredstava, navođenjem njihovih registarskih oznaka i naznačavanjem koja se roba nalazi u pojedinom prevoznom sredstvu. Prilikom unosa podataka u carinski informacijski sistem unosese svi podaci.

Rubrika 19 (Kontejner)

Rubrika 19 popunjava se na nivou deklaracije (n1).

Upisuje se šifra iz Priloga 8, VIII. Vrste prevoznog sredstva.

Rubrika 20 (Uslovi isporuke)

Rubrika 20 popunjava se na nivou deklaracije

Ispunjava se tako što se upisuje:

- u prvu podjelu (a3) – šifra uslova isporuke iz Priloga 8, V. Uslovi isporuke,
- u drugu podjelu (an..35) – mjesto uslova isporuke,
- u treću podjelu (n1) – šifra mjesta uslova isporuke iz Priloga 8, V. Uslovi isporuke.

Rubrika 21 (Identifikacija i nacionalnost aktivnog prevoznog sredstva koje prelazi granicu)

Rubrika 21 popunjava se na nivou deklaracije.

U prvu podjelu upisuje se identitet prevoznog sredstva (an..35).

Upisuju se podaci o prevoznom sredstvu na koje je roba direktno natovarena. Ako je roba natovarena na teretnom vozilu, koje se prevozi od polazne do odredišne carinarnice na željezničkom prevoznom sredstvu, upisuju se podaci o teretnom vozilu.

Za pošiljke u drumskom saobraćaju upisuju se registarski broj vozila i prikolice, ako je vozilo ima.

Za pošiljke u željezničkom saobraćaju, upisuje se broj vagona,

Za pošiljke u vazdušnom saobraćaju upisuju se oznaka leta i datum odlaska.

U drugu podjelu upisuje se nacionalnost prevoznog sredstva (a2).

Upisuje se šifra države iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije, u kojoj je prevozno sredstvo registrovano.

U slučaju kada vučno vozilo i prikolica imaju različite registarske oznake, upisuje se registarska oznaka i vučnog vozila i prikolice odvojeno kosom crtom, zajedno sa zemljom vučnog vozila.

Ako se u pisanoj deklaraciji sprovodi postupak sa robom koja je utovarena u više prevoznih sredstava (kamiona, vagona, šlepova i dr.), u ovu rubriku upisuje se riječ: "specifikacija", a uz JCI se podnosi specifikacija prevoznih sredstava, navođenjem njihovih registarskih oznaka i naznačavanjem koja se roba nalazi u pojedinom prevoznom sredstvu. Prilikom unosa podataka u carinski informacijski sistem unosese svi podaci.

Rubrika 22 (Valuta i ukupan iznos iz fakture)

Rubrika 22 popunjava se na nivou deklaracije.

Ispunjava se tako što se upisuje:

- u prvu podjelu (a3) upisuje se šifra valute u obliku ISO-alpa-3 (oznake ISO 4217 za označavanje valuta i novčanih jedinica),
- u drugu podjelu (n..15,2) upisuje se ukupan iznos iz fakture.

Rubrika 23 (Kurs valute) (n..11,5)

Rubrika 23 popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se kurs valute iz prve podjele rubrike 22, koji važi na dan prihvatanja carinske deklaracije.

Ako je roba bila uvezena po pojednostavljenom postupku prilikom podnošenja dopunske carinske deklaracije upisuje se kurs valute, koji je važio na dan prihvatanja pojednostavljene deklaracije.

Ako je roba bila uvezena po pojednostavljenom postupku, a iskazana je u fakturi u različitim valutama ili je prilikom nastanka duga za robu važio različit kurs valute, za svaku valutu podnosi se posebna dopunska deklaracija.

Rubrika 24 (Vrsta posla) (n..2)

Rubrika 24 popunjava se na nivou deklaracije.

Ispunjava se tako što se upisuje:

- u prvu podjelu – šifra vrste posla iz kolone A Priloga 8, VII. Vrsta posla,
- u drugu podjelu – šifra vrste posla iz kolone B Priloga 8, VII. Vrsta posla.

Rubrika 25 (Vrsta saobraćaja na granici) (n1)

Rubrika 25 popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se šifra vrste saobraćaja iz Priloga 8, VIII. Vrsta prevoznog sredstva, koje odgovara aktivnom prevoznom sredstvu na kojem roba ulazi odnosno izlazi iz carinskog područja Crne Gore.

Rubrika 26 (Unutrašnja vrsta saobraćaja) (n1)

Rubrika 26 popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se šifra vrste saobraćaja iz Priloga 8, VIII. Vrsta prevoznog sredstva, kod dolaska, odnosno polaska.

Rubrika 29 (Izlazna/ulazna carinska ispostava) (an8)

Rubrika 29 popunjava se na nivou deklaracije.

Upisuje se šifra granične carinske ispostave, odnosno carinske filijale iz Priloga 8, I. Carinarnice i njihove organizacione jedinice kojoj je roba prijavljena prilikom ulaska u carinsko područje.

Rubrika 30 (Mjesto robe)

Rubrika 30 popunjava se na nivou deklaracije.

Mjesto pregleda robe ispunjava se tako što se upisuje:

- Šifra dogovorene lokacije (an..17),
- Naziv dogovorene lokacije (an..35),
- Dozvoljena lokacija (an..17),
- Druga odobrena lokacija (an..17).

Kada se upisuje šifra dogovorene lokacije upisuje se i naziv dogovorene lokacije.

Druga odobrena lokacija, dozvoljena lokacija, šifra dogovorene lokacije/naziv dogovorene lokacije ne može se ispuniti u isto vrijeme.

Kada se u pisanoj deklaraciji upisuje šifra dogovorene lokacije i naziv dogovorene lokacije odvoji se kosom crtom.

Rubrika 31 (Pakovanje i naimenovanje robe, oznake i brojevi – kontejner broj – broj i vrsta)

Rubrika 31 popunjava se na nivou naimenovanja.

Upisuje se:

31/1 – šifra vrste pakovanja (an..3)

31/2 – opis robe (an..1500)

31/3 – broj koleta (n..5)

31/4 – oznaka i brojevi pošiljke (an..140)

31/5 – broj komada (n..5)

31/6 – oznaka kontejnera (an..17)

31/7 – UN šifra za opasnu robu (an..4)

31/8 – dodatni podaci za obračun dažbina (a2)/(n..14,4)

Ova rubrika se ispunjava oznakama, brojevima, količinom koleta ili komada i vrstom pakovanja, zajedno sa potrebnim podacima za identifikaciju robe.

Koristeći odgovorajuće šifre iz Priloga 8, IX. Šifre vrste pakovanja, u ovu rubriku se unosi vrsta pakovanja.

Opis robe znači uobičajeni trgovački naziv robe koji mora biti dovoljno detaljan da omogući jasnu i nedvosmisleni identifikaciju i razvrstavanje.

U ovu rubriku takođe se upisuju podaci koje zahtijevaju drugi propisi (npr. PDV, Akcize).

Pod oznakom pošiljke se smatra podatak koji omogućava nedvosmisleni identifikaciju svih pojedinih jedinica u pošiljci. Ovaj podatak se unosi samo za pakovanu robu, gdje je to primjenjivo.

Ako se koriste kontejneri, u ovu rubriku upisuju se identifikacijske oznake kontejnera.

Ako se ispuni dodatni podaci za obračun dažbina upisuje se šifra iz Priloga 8, XVII. Vrste dažbina.

Ako u pisanoj deklaraciji nije moguće u ovoj rubrici navesti sve trgovačke nazive robe ista se ispunjava tako što se u rubriku upisuje „po specifikaciji“. Specifikacija se prilaže uz JCI. Prilikom unosa podataka u carinski informacijski sistem unose se svi podaci.

Rubrika 32 (Naimenovanje broj) (n..3)

Rubrika 32 popunjava se na nivou naimenovanja.

Upisuje se redni broj naimenovanja pod kojim se roba prijavljuje u carinsku deklaraciju.

Rubrika 33 (Šifra robe)

Rubrika 33 popunjava se na nivou naimenovanja.

Ispunjava se tako što se upisuje:

- u prvu podjelu (n8) tarifna oznaka Carinske tarife u koju se roba svrstava,

- u drugu podjelu (n2) upisuje se posljednje dvije cifre te tarifne oznake,

- u petu podjelu (an4) upisuje se šifra iz Priloga 8, X. Šifre akcize.

Rubrika 34 (Šifra zemlje porijekla) (a2)

Rubrika 34 popunjava se na nivou naimenovanja.

U podjelu a) rubrike 34, upisuje se šifra države porijekla iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije.

Rubrika 35 (Bruto masa u kg) (n..16,6)

Rubrika 35 popunjava se ukupna bruto masa na nivou prvog naimenovanja.

Upisuje se bruto masa robe opisane u odgovarajućoj rubrici 31, izražena u kilogramima. Bruto masa je ukupna masa robe sa svom njenom ambalažom, isključujući kontejnere i drugu transportnu opremu.

Ako bruto masa veća od 1 kg uključuje djelove mjerne jedinice (kg), može se zaokružiti na sljedeći način:

— od 0,001 do 0,499: zaokružuje se na najbližu nižu vrijednost punog kilograma,

— od 0,5 do 0,999: zaokružuje se na najbližu višu vrijednost punog kilograma.

Bruto masu manju od 1 kg treba upisati kao 0,xyz (npr. 0,654 za pakovanje od 654 grama)

Rubrika 36 (Povlastica) (n3)

Rubrika 36 popunjava se na nivou naimenovanja.

Ova rubrika sadrži informaciju o tarifnom tretmanu robe. Mora biti ispunjena čak i ako se ne traži preferencijalni tarifni tretman. U rubriku se unosi odgovarajuća trocifrena šifra koja se sastoji od jedne cifre iz tačke 1. i dvije cifre iz tačke 2. iz šifarnika iz Priloga 8, XI. Povlastice.

„Tarifni tretman“ ne podrazumijeva samo preferencijale u užem smislu (npr. snižene stope carine u okviru Opšteg sistema preferencijala), već i razne druge mjere koje utiču na stopu carine, kao što su „carinske (tarifne) kvote“, „suspenzije“ i „krajnja upotreba (upotreba u određene svrhe)“.

Za svrhe ove rubrike, pojam „preferencijal“ uključuje takođe i uobičajenu stopu carine za strane zemlje, kao i neprimjenjivanje stopa carine u okviru ugovora o slobodnoj trgovini.

Rubrika 37 (Postupak),

Rubrika 37 popunjava se na nivou naimenovanja.

Ispunjava se tako što se upisuje:

Prva podjela (n4)

Prvu podjelu se sastoji od dvocifrene oznake za zahtijevani postupak, nakon koje slijedi dvocifrena oznaka za prethodni postupak. Četvorocifrena šifra dobija se kombinacijom dvocifernih numeričkih oznaka iz Priloga 8, XII. Vrste postupka.

Šifre koje se unose u drugu podjelu moraju se odnositi na prethodni postupak iz prve podjele Rubrike 37. U svakom slučaju u kojem je neophodno precizirati zahtijevani postupak, u drugu podjelu unosi se jedna od predviđenih šifri.

Druga podjela (an3)

Druga podjela koristi se za bliže navođenje zahtijevanog postupka. U ovom slučaju se druga podjela mora popuniti šifrom iz Priloga 8, XII. Vrste postupka. Kada postoji više od jedne šifre koja se može koristiti u određenom slučaju, unosi se ona šifra koja najviše odgovara konkretnom postupku, s obzirom da se ne mogu unositi dvije šifre u isto vrijeme.

Rubrika 38 (Neto masa u kg) (n..16,6)

Rubrika 38 popunjava se na nivou naimenovanja.

Upisuje se neto masa robe opisane u odgovarajućoj rubrici 31, izražena u kilogramima. Neto masa je masa robe bez ambalaže.

Rubrika 39 (Kvota) (n4)

Rubrika 39 popunjava se na nivou naimenovanja.

Upisuje se evidencijski broj zahtjevane carinske kvote iz TARICG.

Rubrika 40 (Sažeta prijava ili prethodni dokument)

Rubrika 40 popunjava se na nivou naimenovanja.

Ispunjava se tako što se upisuje:

- prvi element (a1) iz Priloga 8, XIII. Vrste prethodnih isprava,
- drugi element (an..3) iz Priloga 8, XIII. Vrste prethodnih isprava,
- treći element (an..35),
- četvrti element - bruto masa koja se razdužuje iz prethodnog dokumenta (n..16,6) i
- peti element - redni broj naimenovanja robe iz tog dokumenta (n..3).

Kada se prethodni dokument upisuje u pisanoj deklaraciji podaci se odvajaju crtom.

Ako u pisanoj deklaraciji nije moguće u ovoj rubrici navesti sve prethodne dokumente ista se ispunjava tako što se u rubriku upisuje „po specifikaciji”. Specifikacija se prilaže uz JCI. Prilikom unosa podataka u carinski informacijski sistem unose se svi podaci.

Rubrika 41 (Dopunska jedinica) (n..15,3)

Rubrika 41 popunjava se na nivou naimenovanja.

Kada je to potrebno, unosi se količina robe izražena u jedinici mjere propisanoj nomenklaturom robe u TARICG.

Rubrika 42 (Cijena robe) (n..15,2)

Rubrika 42 popunjava se na nivou naimenovanja.

Upisuje se iznos u valuti iz prve podjele rubrike 22 za robu prijavljenu u naimenovanju, zaokružen na dva decimalna mjesta.

Prilikom ponovnog uvoza proizvoda dobijenih pri pasivnom oplemenjivanju, upisuje se iznos koji je jednak dodatnoj vrijednosti (vrijednost ugrađenog stranog materijala i vrijednost usluga).

Rubrika 43 (MV – Metod vrednovanja) (n1)

Rubrika 43 popunjava se na nivou naimenovanja.

Upisuje se metoda koja je primijenjena za utvrđivanje carinske vrijednost koristeći odgovarajuću šifru iz Priloga 8, XIV. Metod vrednovanja.

Rubrika 44 (Dodatne informacije/Podnijete isprave/Potvrde i odobrenja),

Rubrika 44 popunjava se na nivou naimenovanja.

Ispunjava se tako što se upisuje:

- šifra vrste dokumenta/dodatne informacije (an..5) iz Priloga 8, XV. Dodatne informacije,
- referentni podaci dokumenta ili dodatne informacije (an..70)

Upisuju se podaci o vrsti i broju priloženih isprava, podaci o traženim dozvolama, rok privremenog uvoza, aktivnog oplemenjivanja odnosno prerade pod carinskim nadzorom i podaci koji se zahtijevaju drugim propisima, kao i podatak o licu koje je nosilac prava na oslobođenje od plaćanja carine ili prava na uvoz robe po sniženoj stopi carine, zbog posebne namjene robe, a koja roba u smislu člana 90 Carinskog zakona ostaje pod carinskim nadzorom.

Za priložene isprave koje se odnose na sva naimenovanja carinske deklaracije, šifre i podaci priloženih isprava unose se samo kod prvog naimenovanja.

U slučaju pisane deklaracije ako u ovoj rubrici nema dovoljno mjesta za upis šifarskih podataka, upisuje se riječ: "specifikacija". U ovom slučaju uz JCI podnosi se specifikacija priloženih isprava, koja sadrži podatke propisane za ispunjavanje rubrike 44. Prilikom unosa podataka u carinski informacijski sistem unose se svi podaci.

Rubrika 46 (Statistička vrijednost) (n..15,2)

Rubrika 46 popunjava se na nivou naimenovanja.

Upisuje se statistička vrijednost u skladu sa definicijom iz Priloga 8, XVI. Vrijednost, koja je izražena u valuti Crne Gore. Iznos koji se upisuje u ovu rubriku zaokružuje se na dva decimalna mjesta.

Rubrika 47 (Obračun dažbina)

Rubrika 47 popunjava se na nivou naimenovanja.

Ispunjava se tako što se:

- u prvu podjelu (vrsta) (an3) upisuje se šifra vrste dažbine iz Priloga 8, XVII. Vrste dažbina,
- u drugu podjelu (osnovica) (n..15,2) upisuje vrijednost, količina ili druga propisana osnovica za obračun dažbine zaokružena na dva decimalna mjesta,
- u treću podjelu (stopa) (n..15,4) upisuje stopa dažbine ili jedinica mjere dažbine navedene u prvoj podjeli,
- u četvrtu podjelu (iznos) (n..15,2) upisuje se iznos dažbine zaokružen na dva decimalna mjesta,
- u petu podjelu (NP) (a1) upisuje šifra načina plaćanja ili obezbeđenja plaćanja carinskog duga iz Priloga 8, XVII. Vrste dažbina, i to samo kod prve dažbine u prvom naimenovanju.

Ukupan iznos dažbina popunjava se na nivou deklaracije.

U pisanoj deklaraciji se zbirni obračun dažbina po vrsti dažbina i ukupan iznos dažbina upisuje u rubriku zbirno na zadnje naimenovanje.

Rubrika 48 (Odloženo plaćanje)(an..35)

Rubrika 48 popunjava se na nivou deklaracije.

Unose se, kada postoji odgovarajući podaci odobrenja za odloženo plaćanje carinskog duga pri uvozu.

Primjer upisa podatka odobrenja za odloženo plaćanje carinskog duga :

1.Odloženo plaćanje carinskog duga u redovnom postupku – ME03505015OP000257

Struktura:

ME035050 - šifra carinskog organa
15 - godina izdavanja odobrenja
OP - odloženo odobrenje
000257 - redni broj odobrenja.

2.Odloženo plaćanje carinskog duga u pojednostavljenom postupku – ME03807515OP000013

Struktura:

ME038075 - šifra carinskog organa
15 - godina izdavanja odobrenja
OP - odloženo plaćanje
000013 - redni broj odobrenja.

Rubrika 49 (Identifikacija skladišta)

Rubrika 49 popunjava se na nivou deklaracije.

Ispunjava se tako što se upisuje:

- Tip skladišta/slobodna zona (a1) iz Priloga 8, XVIII. Vrste skladišta,
- Šifra carinske ispostave (an8) iz Priloga 8, I. Carinske ispostave i njihove organizacione jedinice,
- Identifikacioni broj skladišta ili slobodne zone (an6).

U pisanoj deklaraciji ovi podaci upisuju se odvojeni kosom crtom.

Rubrika 54 (mjesto i datum – potpis i ime podnosilac deklaracije/ zastupnika)

Rubrika 54 popunjava se na nivou deklaracije.

Ispunjava se tako što se upisuju:

- šifra države (a2),
- PIB podnosioca deklaracije/zastupnika (an..15),
- puno ime ili naziv podnosioca deklaracije/zastupnika(an..35),
- ulica i broj (an..35),
- poštanski broj (an..9),
- grad (an..35),
- šifra države podnosioca deklaracije/zastupnika(a2) iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije,
- datum podnošenja (n8),
- mjesto podnošenja (an..35),
- ime i prezime imaooca licence (a..35),
- funkcija imaooca licence (a..15),
- broj licence (n5).

U pisanoj deklaraciji ispunjava se:

na sljedeći način:

- ako je podnosilac deklaracije fizičko lice upisuje se mjesto i datum podnošenja deklaracije i, ime i prezime i stavlja svojeručan potpis,
- ako je podnosilac deklaracije/zastupnik pravno lice upisuje se mjesto i datum podnošenja deklaracije, naziv pravnog lica, broj licence, ime i prezime imaooca licence, svojeručan potpis i pečat.

NAČIN POPUNJAVANJA SLOVNIH RUBRIKA OD STRANE CARINSKOG ORGANA

U elektronskoj carinskoj deklaraciji slovne rubrike popunjavaju se u skladu sa katalogom elektronskih poruka.

U pisanoj deklaraciji slovne rubrike popunjavaju se kako slijedi:

U rubriku A (Carinarnica odredišta), upisuje se:

- u prvi red – MRN broj, tj. broj carinske deklaracije,
- u drugi red – datum prihvatanja carinske deklaracije (dd.mm.yy),
- u treći red – vrijeme prihvatanja carinske deklaracije(hh:mm:ss).

U rubriku B (Detalji obračuna), upisuju se podaci koji nijesu mogli da se unesu u druge rubrike i to na sljedeći način:

DATUM PUŠTANJA ROBE

Stavljanjem uvozne carinske deklaracije u odgovarajući status koji određuje da je roba puštena, sistem automatski upisuje datum puštanja robe. Od toga datuma teče rok za plaćanje carinskog duga, ako je roba bila puštena uz podnošenje odgovarajućeg instrumenta obezbjeđenja.

Datum puštanja robe se prikazuje na sljedeći način:

dd.mm.yyyy

DATUM PLAĆANJA DAŽBINA

U slučaju ako se plaćanje dažbina obavlja u gotovini, u ovu rubriku unosi se datum kada je plaćen carinski dug prije puštanja robe.

Datum plaćanja dažbina se prikazuje na sljedeći način:

dd.mm.yyyy

DODATNO OBEZBJEĐENJE

Kao dodatno obezbjeđenje unosi se ukupni iznos dodatnog obezbjeđenja za koje je potrebno rezervisati podneseni instrument obezbjeđenja, obračunatog za sva naimenovanja deklaracije, kojeg ne obračunava TARIC a kojeg određuju važeći propisi u Crnoj Gori ili kod primjene nepotpune deklaracije.

U slučaju podnošenja nepotpune deklaracije, u ovu rubriku carinski službenik unosi visinu iznosa dažbina do mogućeg carinskog duga koji bi mogao nastati ako ne budu podnesena nedostajuća isprava/podatak, na osnovu kojeg je odobrena nepotpuna deklaracija.

Šifre vrste dažbine dodatnog obezbjeđenja nalaze se u Prilogu 8, XVII. Vrste dažbina.

LRN broj

U ovu podjelu ispisuje se LRN broj deklaracije, kojeg automatski ispisuje sistem.

Rubrika J (Kontrola odredišne carinarnice), upisuju se podaci koji se odnose na uslove puštanja robe, kao i završetak postupka, na sljedeći način:

Ispunjavanje uslova puštanja robe.

U slučaju kada roba ne može biti puštena, jer nisu ispunjeni uslovi puštanja robe, carinski službenik u ovu rubriku unosi razloge koji spriječavaju puštanje robe (šifru i tekst), rok, odnosno datum do kojeg se mogu ispuniti uslovi puštanja robe te uslov(i) koji se mora ispuniti kako bi se roba mogla pustiti (ako je moguće ispuniti uslov).

Šifre i tekst koji se koriste kao razlozi nepuštanja robe su slijedeće:

- 1 carinski dug nije plaćen,
- 2 carinski dug nije odgovarajuće obezbjeđen,
- 3 roba je predmet zabrane,

- 4 roba je predmet ograničenja,
- 5 nije poznato je li roba predmet zabrana i ograničenja dok nisu poznati rezultati analize,
- 6 nije bio moguć pregled robe zbog razloga koji se pripisuje podnosiocu deklaracije,
- 7 nisu podnesene propisane isprave,
- O ostalo (uz obavezno navođenje konkretnog razloga).

Pored roka za ispunjavanje uslova puštanja robe, carinski službenik će pod „Uslovi za puštanje robe“, naznačiti koji konkretni uslov(i) mora biti ispunjen do propisanog roka (npr. obavezno prilaganje uvozne dozvole, podnijeti (novi) instrument obezbijeđenja i dr.)

Završetak postupka

Ova rubrika popunjava se u sljedećim slučajevima:

- kada je propisan zakonski rok za podnošenje dokaza ili isprava,
- kod postupka aktivnog oplemenjivanja, prerade pod carinskim nadzorom i privremenog uvoza u ovu rubriku se unosi rok, do kojega moraju biti završeni ovi postupci, u slučaju kada se odobrava pojednostavljeno izdavanje shodno članovima 238, 316 i 351 Uredbe,
- kod krajnje upotrebe unosi se rok, do kojega moraju biti ispunjeni uslovi iz odobrenja,
- kod nepotpune carinske deklaracije, rok za dostavu nedostajućih isprava/podataka,
- kod slanja dokaza o porijeklu unosi se rok od 9 mjeseci, odnosno posljedni dan toga roka,
- za ostale slučajeve upisuje se rok do kojeg mora biti završeno postupanje po toj deklaraciji.

Podaci o završetku postupka unose se kao šifra i rok (datum).

Sljedeće šifre se koriste za ovo polje:

- A (poljoprivredna politika),
- G (pojednostavljeno odobravanje kod postupaka s ekonomskim dejstvom, koji uključuje postupak aktivnog oplemenjivanja, postupak prerade pod carinskim nadzorom i privremeni uvoz),
- K (krajnja upotreba),
- N (nepotpuna deklaracija),
- P (rok za provjeru dokaza o porijeklu robe u trenutku uvoznoga carinjenja),
- O (ostalo).

Rok (datum) se unosi u obliku dd.mm.yyyy (dan, mjesec, godina).

OZNAČAVANJE RUBRIKA OBRAZACA IZ PRILOGA 1.I 2. KOJE MORAJU BITI VIDLJIVE PRILIKOM SAMOKOPIRANJA

I. RUBRIKE ZA KORISNIKE			
Broj rubrike	List	Broj rubrike	List
1	1 do 8 osim srednje podjele: 1 do 3	27	1 do 5
2	1 do 5	28	1 do 3
3	1 do 8	29	1 do 3
4	1 do 8	30	1 do 3
5	1 do 8	31	1 do 8
6	1 do 8	32	1 do 8
7	1 do 3	33	prva podjela na lijevoj strani: 1 do 8 ostatak: 1 do 3
8	1 do 5	34a	1 do 3
9	1 do 3	34b	1 do 3
10	1 do 3	35	1 do 8
11	1 do 3	36	-
12	-	37	1 do 3
13	1 do 3	38	1 do 8
14	1 do 4	39	1 do 3
15	1 do 8	40	1 do 5
15a	1 do 3	41	1 do 3
15b	1 do 3	42	-
16	1, 2, 3, 6, 7 i 8	43	-
17	1 do 8	44	1 do 5
17a	1 do 3	45	-
17b	1 do 3	46	1 do 3
18	1 do 5	47	1 do 3
19	1 do 5	48	1 do 3
20	1 do 3	49	1 do 3
21	1 do 5	50	1 do 8
22	1 do 3	51	1 do 8
23	1 do 3	52	1 do 8
24	1 do 3	53	1 do 8
25	1 do 5	54	1 do 4
26	1 do 3	55	-
		56	-
II. ZA SLUŽBENU UPOTREBU			
Broj rubrike	List	Broj rubrike	List
A	1 do 4	C	1 do 8
B	1 do 3	D	1 do 4

OZNAČAVANJE RUBRIKA OBRAZACA IZ PRILOGA 3. I 4. KOJE MORAJU BITI VIDLJIVE PRILIKOM SAMOKOPIRANJA

I. RUBRIKE ZA KORISNIKE			
Broj rubrike	List	Broj rubrike	List
1	1 do 4 osim srednje podjele: 1 do 3	27	1 do 4
2	1 do 4	28	1 do 3
3	1 do 4	29	1 do 3
4	1 do 4	30	1 do 3
5	1 do 4	31	1 do 4
6	1 do 4	32	1 do 4
7	1 do 3	33	prva podjela na lijevoj strani: 1 do 4 ostatak: 1 do 3
8	1 do 4	34a	1 do 3
9	1 do 3	34b	1 do 3
10	1 do 3	35	1 do 4
11	1 do 3	36	1 do 3
12	1 do 3	37	1 do 3
13	1 do 3	38	1 do 4
14	1 do 4	39	1 do 3
15	1 do 4	40	1 do 4
15a	1 do 3	41	1 do 3
15b	1 do 3	42	1 do 3
16	1 do 3	43	1 do 3
17	1 do 4	44	1 do 4
17a	1 do 3	45	1 do 3
17b	1 do 3	46	1 do 3
18	1 do 4	47	1 do 3
19	1 do 4	48	1 do 3
20	1 do 3	49	1 do 3
21	1 do 4	50	1 do 4
22	1 do 3	51	1 do 4
23	1 do 3	52	1 do 4
24	1 do 3	53	1 do 4
25	1 do 4	54	1 do 4
26	1 do 3	55	-
		56	-
II. ZA SLUŽBENU UPOTREBU			
Broj rubrike	List	Broj rubrike	List
A	1 do 4	C	1 do 4
B	1 do 3	D/J	1 do 4

Prilog 8

KODEKS ŠIFARA ZA POPUNJAVANJE ISPRAVA U CARINSKOM POSTUPKU

I. Carinarnice i njihove organizacione jedinice

Carinarnice i njihove organizacione jedinice	oznaka
UPRAVA CARINA	ME030007
Grupa za tranzit	ME030015
Grupa za obezbjeđenje carinskog duga	ME030023
Carinarnica Podgorica	ME035009
Carinska ispostava Terminal Podgorica	ME035025
Carinska ispostava Željeznička stanica Podgorica	ME035037
Carinska ispostava Pošta Podgorica	ME035106
Carinska ispostava Željeznička stanica Tuzi	ME035149
Carinska ispostava Božaj	ME035041
Carinska ispostava Aerodrom Podgorica	ME035092
Carinska ispostava Danilovgrad	ME035050
Carinska ispostava Cetinje	ME035084
Carinska ispostava Nikšić	ME035076
Carinska ispostava Krstac	ME035165
Carinska ispostava Ilijino Brdo	ME035203
Carinska ispostava Vračenići	ME035181
Carinska ispostava Šćepan Polje	ME035173
Carinarnica Bar	ME036005
Carinska ispostava Bar	ME036021
Carinska ispostava Željeznička stanica Bar	ME036056
Carinska ispostava Slobodna zona Bar	ME036072
Carinska ispostava Putnički terminal	ME036094
Carinska ispostava Budva	ME036080
Carinska ispostava Sukobin	ME036030
Carinarnica Kotor	ME037001
Carinska ispostava Terminal Kotor	ME037052
Carinska ispostava Luka Kotor	ME037255
Carinska ispostava Luka Tivat	ME037207
Carinska ispostava Aerodrom Tivat	ME037010
Carinska ispostava Zelenika	ME037044
Carinska filijala Bijela	ME037028
Carinska filijala Kumbor	ME037303
Carinska ispostava Debeli Brijeg	ME037095
Carinska filijala Konfin	ME037141
Carinska ispostava Sitnica	ME037060
Carinarnica Bijelo Polje	ME038008
Carinska ispostava Bijelo Polje	ME038016
Carinska ispostava Željeznička stanica Bijelo Polje	ME038059
Carinska ispostava Dobrakovo	ME038075
Carinska ispostava Pljevlja	ME038121
Carinska ispostava Metaljka	ME038156
Carinska ispostava Ranče	ME038164
Carinska ispostava Berane	ME038300
Carinska ispostava Grnčar	ME038440
Carinska ispostava Rožaje	ME038334
Carinska ispostava Dračenovac	ME038385
Carinska ispostava Kula	ME038350

II. Države i carinske teritorije

Opis	Oznaka
Andora	AD
Ujedinjeni Arapski Emirati	AE
Avganistan	AF
Antigva i Barbuda	AG
Angvila	AI
Albanija	AL
Jermenija	AM

Angola	AO
Antarktik	AQ
Argentina	AR
Američka Samoa	AS
Austrija	AT
Australija	AU
Aruba	AW
Ostrva Aland	AX
Azerbejdžan	AZ
Bosna i Hercegovina	BA
Barbados	BB
Bangladeš	BD
Belgija	BE
Burkina Faso	BF
Bugarska	BG
Bahrein	BH
Burundi	BI
Benin	BJ
Sveti Bartolomej	BL
Bermudi	BM
Bruneji	BN
Bolivija	BO
Brazil	BR
Boner, Sveti Eustahije i Saba	BQ
Bahami	BS
Butan	BT
Buve	BV
Bocvana	BW
Bjelorusija	BY
Belize	BZ
Kanada	CA
Kokosova (Kiling) Ostrva	CC
Demokratska republika Kongo	CD
Centralna Afrička Republika	CF
Kongo	CG
Švajcarska	CH
Obala Slonovače	CI
Kukova Ostrva	CK
Čile	CL
Kamerun	CM
Kina	CN
Kolumbija	CO
Kostarika	CR
Kuba	CU
Zelenortska Ostrva (Zeleni Rt)	CV
Kurasao	CW
Božično Ostrvo	CX
Kipar	CY
Češka	CZ
Njemačka	DE
Džibuti	DJ
Danska	DK
Dominik	DM
Dominikanska Republika	DO
Alžir	DZ
Ekvador	EC
Estonija	EE
Egipat	EG
Zapadna Sahara	EH
Eritreja	ER
Španija	ES
Etiopija	ET
Evropska unija	EU
Finska	FI
Fidži	FJ
Foklandska ostrva (Malvini)	FK
Mikronezija	FM
Farska ostrva	FO
Francuska	FR
Gabon	GA
Velika Britanija	GB
Grenada	GD

Gruzija	GE
Francuska Gijana	GF
Ostrvo Guernsey	GG
Gana	GH
Gibraltar	GI
Grenland	GL
Gambija	GM
Gvineja	GN
Gvadelup	GP
Ekvatorijalna Gvineja	GQ
Grčka	GR
Južna Džordžija i Južna sendvič ostrva	GS
Gvatemala	GT
Guam	GU
Gvineja – Bisao	GW
Gvajana	GY
Hong Kong	HK
Herd i Mekdonald ostrva	HM
Honduras	HN
Hrvatska	HR
Haiti	HT
Mađarska	HU
Indonezija	ID
Irska	IE
Izrael	IL
Ljudska ostrva	IM
Indija	IN
Britanska Teritorija Indijskog Okeana	IO
Irak	IQ
Iran	IR
Island	IS
Italija	IT
Ostrvo Jersey	JE
Jamajka	JM
Jordan	JO
Japan	JP
Kenija	KE
Kirgistan	KG
Kambodža	KH
Kiribati	KI
Komorska Ostrva	KM
Sent Kits i Nevis	KN
Koreja, Demokratska Narodna Republika	KP
Koreja	KR
Kuvajt	KW
Kajmanska ostrva	KY
Kazahstan	KZ
Laos	LA
Liban	LB
Sent Lusija (Sveta Lucija)	LC
Lihtenštajn	LI
Šri Lanka	LK
Liberija	LR
Lesoto	LS
Litvanija	LT
Luksemburg	LU
Letonija	LV
Libijska Arapska Džamahirija	LY
Maroko	MA
Monako	MC
Moldavija	MD
Crna gora	ME
Ostrvo Sveta Martina (francuski dio)	MF
Madagaskar	MG
Maršalska Ostrva	MH
Midvejska Ostrva	MI
Sjeverna Makedonija	MK
Mali	ML
Mijanmar	MM
Mongolija	MN
Makao	MO
Sjeverna Marijanska Ostrva	MP

Martinik	MQ
Mauritanija	MR
Monserat	MS
Malta	MT
Mauricijus	MU
Maldivi	MV
Malavi	MW
Meksiko	MX
Malezija	MY
Mozambik	MZ
Namibija	NA
Nova Kaledonija	NC
Niger	NE
Norfolk Ostrvo	NF
Nigerija	NG
Nikaragva	NI
Holandija	NL
Norveška	NO
Nepal	NP
Nauru	NR
Niue	NU
Novi Zeland	NZ
Oman	OM
Panama	PA
Peru	PE
Francuska Polinezija	PF
Papua Nova Gvineja	PG
Filipini	PH
Pakistan	PK
Poljska	PL
Sent Pier i Mikelon	PM
Pitkern	PN
Portoriko	PR
Okupirana palestinska teritorija	PS
Portugalija	PT
Palau	PW
Paragvaj	PY
Katar	QA
Otvoreno more	QP
Zaloge i oskrba	QQ
Prodavnice i odredbe intra-Comm	QR
Prodavnice i odredbe 3. zemlje	QS
Zemlje nisu navedene	QU
Zemlje koje nisu specificirane unutar Kom	QV
Zemlje koje nisu određene treće zemlje	QW
Zemlje ne navode com/mil razloga	QX
Zemlje n/s com/mil intra-Comm	QY
Zemlje n/s com/mil 3. zemlje	QZ
Reiniom	RE
Rumunija	RO
Srbija	RS
Ruska Federacija	RU
Ruanda	RW
Saudijska Arabija	SA
Solomonska Ostrva	SB
Sejšelska Ostrva	SC
Sudan	SD
Švedska	SE
Singapur	SG
Sveta Jelena	SH
Slovenija	SI
Svalbard i Janmajen Ostrva	SJ
Slovačka	SK
Siera Leone	SL
San Marino	SM
Senegal	SN
Somalija	SO
Surinam	SR
Južni Sudan	SS
Sao Toma i Principi	ST
El Salvador	SV
Sveti Martin (holandski dio)	SX

Sirija	SY
Svaziland	SZ
Turska i Kaikos Ostrva	TC
Čad	TD
Francuska Južna Teritorija	TF
Togo	TG
Tajland	TH
Tadžikistan	TJ
Tokelau	TK
Turkmenistan	TM
Tunis	TN
Tonga	TO
Demokratska Republika Timor – Leste	TL
Turska	TR
Trinidad i Tobago	TT
Tuvalu	TV
Tajvan	TW
Tanzanija	TZ
Ukrajina	UA
Uganda	UG
Bočna spoljna ostrva Sjedinjenih Država	UM
Sjedinjene Američke Države	US
Urugvaj	UY

Uzbekistan	UZ
Vatikan – Sveta Stolica	VA
Sent Vinsent i Grenadini	VC
Venecuela	VE
Britanska Devičanska Ostrva	VG
Sjedinjene Države Devstvenih Ostrva	VI
Vijetnam	VN
Vanuatu	VU
Volis i Fortuna Ostrva	WF
Samoa	WS
Ceuta	XC
Ujedinjeno Kraljevstvo (Sjeverna Irska)	XI
Kosovo	XK
Mellila	XL
Srbija	XS
Jemen	YE
Majote	YT
Južna Afrika	ZA
Zambija	ZM
Demokratska republika Kongo	CD
Zimbabve	ZW

Kada se uvoze u Crnu Goru iz Ceute i Melile, odnosno izvoze iz Crne Gore u Ceutu i Melilu proizvodi porijeklom iz Ceute i Melile, odnosno iz Crne Gore u skladu sa čl. 37. I 38. Protokola III uz Sporazum u JCI se upisuje šifra: "XE".

III. Deklaracija (R1/1)

Opis	Šifra
• Za trgovinu sa drugim državama: - Za stavljanje robe u carinski postupak iz kolone A i E tabele iz Priloga 5 ovog pravilnika - Da se robu odredi carinski odobreno postupanje ili upotreba iz kolone C i D tabele iz Priloga 5 ovog pravilnika	• EX
• Za trgovinu sa drugim državama: - Za stavljanje robe u carinski postupak iz kolone H do K tabele iz Priloga 5 ovog pravilnika	• IM

(R1/2)

Opis	Šifra
za redovnu deklaraciju (redovni postupak shodno članu 70. Carinskog zakona)	A
za nepotpunu deklaraciju (pojednostavljeni postupak shodno članu 84. stav 1 tačka 1 Carinskog zakona)	B
za pojednostavljenu deklaraciju (pojednostavljeni postupak shodno članu 84. stav 1 tačka 2 Carinskog zakona)	C
za podnošenje redovne deklaracije (kako je navedeno pod šifrom A) prije nego je podnosilac deklaracije u poziciji da podnese robu	D
za podnošenje nepotpune deklaracije (kako je navedeno pod šifrom B) prije nego je podnosilac deklaracije u poziciji da podnese robu	E
za podnošenje pojednostavljene deklaracije (kako je navedeno pod šifrom C) prije nego je podnosilac deklaracije u poziciji da podnese robu	F
za dopunsku deklaraciju koja se odnosi na pojednostavljeni postupak obuhvaćen šifrom B i E	X
za dopunsku deklaraciju koja se odnosi na pojednostavljeni postupak obuhvaćen šifrom C i F	Y
za dopunsku deklaraciju koja se odnosi na pojednostavljeni postupak iz člana 84. stav 1 tačka 3 Carinskog zakona (knjigovodstvenizapis)	Z

Šifre D, E i F ne ispunjavaju se u uvoznim carinskim postupcima.

IV. Lica (R2,R8 i R14)

Naziv	Šifra
Strana fizička lica	MEA1111111
Strana diplomatska predstavništva	MEA2222222
Ostala lica bez PIB	MEA3333333

Podnosilac deklaracije/zastupnik (R14)

Opis	Šifra
Podnosilac deklaracije nastupa u svoje ime i za svoj račun	1
Zastupnik (direktno zastupanje): u ime i za račun drugog lica	2
Zastupnik (indirektno zastupanje): u svoje ime, a za račun drugog lica	3

V. Uslov isporuke (R20/1/2)

1. Podjela	Značenje	2. podjela
Šifre primjenjive u svim vrstama saobraćaja		
EXW(Incoterms 2020)	franko fabrika	imenovano mjesto
FCA(Incoterms 2020)	franko prevoznik	imenovano mjesto

CPT(Incoterms 2020)	vozarina plaćena do	imenovano mjesto odredišta
CIP(Incoterms 2020)	vozarina i osiguranje plaćeni do	imenovano mjesto odredišta
DAP(Incoterms 2020)	isporučeno na mjestu	imenovano mjesto odredišta
DPU(Incoterms 2020)	isporučeno i istovareno na destinaciji	Imenovano mjesto odredišta
DDP(Incoterms 2020)	isporučeno ocarinjeno	imenovano mjesto odredišta
Šifre primjenjive kod prevoza pomorskim putem		
FAS(Incoterms 2020)	franko uz bok broda	imenovana luka otpreme
FOB(Incoterms 2020)	franko brod	imenovana luka otpreme
CFR(Incoterms 2020)	cijena s vozarinom	imenovana luka odredišta
CIF(Incoterms 2020)	cijena, osiguranje i vozarina	Imenovana luka odredišta
XXX	uslov isporuke različit od gore navedenih	opisno objašnjenje uslova isporuke navedenog u ugovoru

Uslov isporuke (R20/3)

Opis	Šifra
Mjesto se nalazi unutar carinskog područja	1
Mjesto se nalazi van carinskog područja	2

VI. Oznake valute

Slovna šifra	Valuta
USD	AMERICKI DOLAR
JPY	JAPANSKI JEN
BGN	BUGARSKI LEV
CZK	CESKA KRUNA
DKK	DANSKA KRUNA
GBP	BRITANSKA FUNTA
HUF	MADJARSKA FORINTA
PLN	POLJSKI ZLOT
RON	RUMUNSKI LEJ
SEK	SVEDSKA KRUNA
CHF	SVAJCARSKI FRANAK
ISK	ISLANDSKA KRUNA
NOK	NORVESKA KRUNA
HRK	HRVATSKA KUNA
TRY	TURSKA LIRA
AUD	AUSTRALIJSKI DOLAR
BRL	BRAZILSKI REAL
CAD	KANADSKI DOLAR
CNY	KINESKI JUAN
HKD	HONKONGSKI DOLAR
IDR	INDONEZANSKA RUPIJA
ILS	IZRAELSKI SEKEL
INR	INDIJSKA RUPIJA
KRW	JUZNOKOREJSKI VON
MXN	MEKSICKI PEZOS
MYR	MALEZIJSKI RINGIT
NZD	NOVOZELANDSKI DOLAR
PHP	FILIPINSKI PEZOS
SGD	SINGAPURSKI DOLAR
THB	TAJLANDSKI BAT
ZAR	JUZOAFRICKI RAND

VII. Vrsta posla (R24)

Posao je svaka radnja, komercijalna ili ne, koja je uzrok pomjeranja robe (slanje ili prijem).

Kolona A Opis	Šifra	Kolona B Opis	Šifra
Poslovi sa stvarnim ili planiranim prenosom vlasništva sa plaćanjem ili drugom nadoknadom (osim pod šiframa 2, 7 i 8)	1	Konačna kupovina/prodaja	1
		Pošiljke poslate na testiranje, probni uzorci, pošiljke sa pravom vraćanja i komisioni poslovi	2
		Barter trgovina(naknada u naturi)	3
		Finansijski lizing ¹	4
		Drugo	9
Vraćanje robe, koja je prethodno bila evidentirana; besplatna zamjena robe	2	Vraćanje robe	1
		Zamjena za vraćenu robu	2
		Zamjena za robu koja nije vraćena (npr. u garantnom roku)	3
		Drugo	9
Poslovi (ne privremeni) sa prenosom vlasništva bez finansijske ili druge naknade	3		
Poslovi oplemenjivanja na osnovu popravke ² ili ugovorene popravke – bez prenosa vlasništva	4	Roba za koju se očekuje, da će se vratiti u zemlju izvoza	1
		Roba za koju se ne očekuje, da će se vratiti u zemlju izvoza	2
Poslovi nakon oplemenjivanja nakon opravke ili na osnovu ugovorene popravke - bez prenosa vlasništva	5	Roba koja se vraća u zemlju izvoza	1
		Roba koja se ne vraća u zemlju izvoza	2
Određeni poslovi evidentirani za nacionalne svrhe	6		
Poslovi u vezi sa zajedničkim programima odbrane ili drugim međuvladinim proizvodnim programima	7		
Nabavke građevinskog materijala i opreme u okviru građevinske djelatnosti koji su dio opšteg ugovora	8		
Drugi poslovi	9	Zajam, posuđivanje i operativni lizing duži od 24 mjeseca	1
		Ostali	9

VIII. Vrste prevoznog sredstva

Vrsta prevoznog sredstva (R25)	Šifra
Pomorski saobraćaj	1
Željeznički saobraćaj	2
Drumski saobraćaj	3
Vazdušni saobraćaj	4
Poštanski saobraćaj	5
Posebni vidovi transporta (dalekovodi, cjevovodi, gasovodi)	7
Saobraćaj u unutrašnjim plovnim putevima	8
Sopstveni pogon	9

Kontejner (R19)	Šifra
Opis	
Roba koja se ne prevozi u kontejneru	0
Roba koja se prevozi u kontejneru	1

¹ Uključujući finansijski najam: oročena plaćanja su izračunata tako da pokrivaju svu ili skoro svu vrijednost robe. Koristi i rizici vlasništva su preneseni na najamnika. Po isteku ugovora najamnik postaje vlasnik.

² Oplemenjivanje uključuje poslove (izmjenu, izgradnju, sastavljanje, nadogradnje i popravke...) sa ciljem proizvodnje novog ali poboljšanog proizvoda. To ne uključuje nužno izmjene u carinskoj tarifi. Poslovi oplemenjivanja za račun prerađivača nijesu uključeni u ovu grupu šifara, ovi poslovi moraju biti prijavljeni pod šifrom 1 kolone A.

IX. Šifre vrste pakovanja (R31/1)

Opis	Oznaka
Aerosol	AE
Ampula, nezaštićena	AM
Ampula, zaštićena	AP
Raspršivač	AT
Vreća	BG
Vreća, fleksibilna ambalaža	FX
Vreća, jutena	GY
Vreća, jumbo	JB
Vreća, velika	ZB
Vreća, višedijelna	MB
Vreća, papirnata	5M
Vreća, papirnata, višeslojna	XJ
Vreća, papirnata, višeslojna, vodonepropusna	XK
Vreća, plastična	EC
Vreća, plastični film	XD
Vreća, polivinilna	44
Vreća, velika za rasuti teret	43
Vreća, tekstilna	5L
Vreća, tekstilna, nepropusna	XG
Vreća, tekstilna, vodonepropusna	XH
Vreća, tekstilna, bez unutrašnje presvlake/postave	XF
Vreća, s ručkama	TT
Vreća od tkane plastike	5H
Vreća od tkane plastike, nepropusna	XB
Vreća od tkane plastike, vodonepropusna	XC
Vreća od tkane plastike bez unutrašnje postave, obloge	XA
Bala, kompresovano	BL
Bala, nekompresovano	BN
Lopta	AL
Balon, nezaštićeni	BF
Balon, zaštićeni	BP
Šipka	BR
Bačva	BA
Bačva, drvena	2C
Bačva, drvena, s čepom	QH
Šipke, u snopu/svežnju/rolni	BZ
Bazen	BM
Korpa	BK
Korpa, s ručkom, kartonska	HC
Korpa, s ručkom, plastična	HA
Korpa, s ručkom, drvena	HB
Remen	B4
Koš	BI
Blok	OK
Daska, u snopu/svežnju/rolni	BY
Kalem	BB
Bala (tkanina)	BT
Boca, plinska	GB
Boca, nezaštićena, konveksna	BS
Boca, nezaštićena, cilindrična	BO
Boca, zaštićena, konveksna	BV
Boca, zaštićena, cilindrična	BQ
Sanduk za boce/stalak za boce	BC
Kutija	BX
Kutija, aluminijumska	4B
Kutija, Commonwealth Handling Equipment Pool (CHEP), Eurobox	DH
Kutija, vlaknaste ploče	4G
Kutija, za tečnost	BW
Kutija, od prirodnog drva	4C
Kutija, plastična	4H
Kutija, plastična, proširiva	QR
Kutija, plastična, čvrsta	QS
Kutija, šperploča	4D

Kutija, rekonstruisano drvo	4F
Kutija, čelična	4A
Kutija, drvena, od prirodnog drva, obična	QP
Kanta	BJ
Rasuto, plin (pri 1 031 mbar i 15 °C)	VG
Rinfuzni tečni gas (pri velikoj temperaturi/pritisku)	VQ
Rasuto, tečnost	VL
Rasuto, čvrste stvari, fine čestice („prašak“)	VY
Rasuto, čvrste stvari, zrnaste čestice („zrna“)	VR
Rasuto, čvrste stvari, krupne čestice („grumeni“)	VO
Svežanj	BH
Snop	BE
Snop, drveni	8C
Bure	BU
Kavez	CG
Kavez, Commonwealth Handling Equipment Pool (CHEP)	DG
Kavez, valjkasti	CW
Limenka, cilindrična	CX
Limenka, četvrtasta	CA
Kanister	CI
Platno	CZ
Stakleni balon za držanje koroziva, nezaštićeni	CO
Stakleni balon za držanje koroziva, zaštićeni	CP
Tanki karton	CM
Kolica, s ravnom platformom	FW
Karton	CT
Patrona	CQ
Sanduk	CS
Sanduk, za auto	7A
Sanduk, izotermički	EI
Sanduk, kosturni	SK
Sanduk, čelični	SS
Sanduk, s paletnim dnom	ED
Sanduk, s paletnim dnom, karton	EF
Sanduk, s paletnim dnom, metal	EH
Sanduk, s paletnim dnom, plastika	EG
Sanduk, s paletnim dnom, drvo	EE
Sanduk, drveni	7B
Bure	CK
Škrinja	CH
Posuda za mlijeko	CC
Kutija s poklopcem na pregib	AI
Kaseta	CF
Mrtvački sanduk	CJ
Spirala	CL
Kombinovano pakovanje, staklena posuda	6P
Kombinovano pakovanje, staklena posuda u aluminijском sanduku	YR
Kombinovano pakovanje, staklena posuda u aluminijском bubnju	YQ
Kombinovano pakovanje, staklena posuda u proširivom plastičnom pakovanju	YY
Kombinovano pakovanje, staklena posuda u vlaknastom bubnju	YW
Kombinovano pakovanje, staklena posuda u kutiji od vlaknastih ploča	YX
Kombinovano pakovanje, staklena posuda u bubnju od šperploče	YT
Kombinovano pakovanje, staklena posuda u čvrstom plastičnom pakovanju	YZ
Kombinovano pakovanje, staklena posuda u čeličnoj kutiji	YP
Kombinovano pakovanje, staklena posuda u čeličnom bubnju	YN
Kombinovano pakovanje, staklena posuda u košari od pruča	YV
Kombinovano pakovanje, staklena posuda u drvenoj kutiji	YS
Kombinovano pakovanje, plastična posuda	6H
Kombinovano pakovanje, plastična posuda u aluminijском sanduku	YD
Kombinovano pakovanje, plastična posuda u aluminijском bubnju	YC

Kombinovano pakovanje, plastična posudau vlaknastom bubnju	YJ
Kombinovano pakovanje, plastična posudau kutiji od vlaknastih ploča	YK
Kombinovano pakovanje, plastična posudau plastičnom bubnju	YL
Kombinovano pakovanje, plastična posudau kutiji od šperploče	YH
Kombinovano pakovanje plastična posudau bubnju od šperploče	YG
Kombinovano pakovanje, plastična posudau čvrstoj plastičnoj kutiji	YM
Kombinovano pakovanje, plastična posudau čeličnoj kutiji	YB
Kombinovano pakovanje plastična posudau čeličnom bubnju	YA
Kombinovano pakovanje, plastična posudau drvenoj kutiji	YF
Kornet	AJ
Tanker, pomičan	IF
Tanker, galon	GL
Tanker, metalni	ME
Tanker, koji nije drugačije označen kao prevozna oprema	CN
Tanker, spoljni	OU
Pokrivač	CV
Sanduk	CR
Sanduk, pivski	CB
Sanduk, za rasuti teret, kartonski	DK
Sanduk, za rasuti teret, plastični	DL
Sanduk, za rasuti teret, drveni	DM
Sanduk, uokvireni	FD
Sanduk, voće	FC
Sanduk, metalni	MA
Sanduk, mlijeko	MC
Sanduk, višeslojni, kartonski	DC
Sanduk, višeslojni, plastični	DA
Sanduk, višeslojni, drveni	DB
Sanduk, plitki	SC
Sanduk, drveni	8B
Košara (pletana)	CE
Posuda	CU
Cilindar	CY
Opletana boca, nezaštićena	DJ
Opletana boca, zaštićena	DP
Dispenser	DN
Bubanj	DR
Bubanj, aluminijski	1B
Bubanj, aluminijski, uklonjivi poklopac	QD
Bubanj, vlaknasti	IG
Bubanj, željezni	DI
Bubanj, plastični	IH
Bubanj, plastični, neuklonjivi poklopac	QF
Bubanj, plastični, uklonjivi poklopac	QG
Bubanj, šperploča	1D
Bubanj, čelični	1A
Bubanj, čelični, neuklonjivi poklopac	QA
Bubanj, čelični, uklonjivi poklopac	QB
Bubanj, drveni	1W
Omot	EN
Omot, čelični	SV
Kutija za film	FP
Bačvica	FI
Četurica	FL
Rezervoar za tečnost, tipa flexibag	FB
Rezervoar za tečnost, tipa flexitank	FE
Ambalaža za hranu	FT
Kovčeg (vojnički)	FO
Okvir	FR
Nosač	GI
Nosači, u snopu/svežnju/rolni	GZ
Košara s poklopcem (korpa)	HR
Posuda	HG

Ingot	IN
Ingoti, u snopu/svežnju/rolni	IZ
Međurezervoar za teret	WA
Međurezervoar za teret, aluminijski	WD
Međurezervoar za teret, aluminijski, tečnost	WL
Međurezervoar za teret, aluminijski, pod pritiskom > 10 kpa	WH
Međurezervoar za teret, kombinovan	ZS
Međurezervoar za teret, kombinovan, fleksibilna plastika, tečnost	ZR
Međurezervoar za teret, kombinovan, fleksibilna plastika, pod pritiskom	ZP
Međurezervoar za teret, kombinovan, fleksibilna plastika, čvrstestvari	ZM
Međurezervoar za teret, kombinovan, čvrsta plastika, tečnost	ZQ
Međurezervoar za teret, kombinovan, čvrsta plastika, pod pritiskom	ZN
Međurezervoar za teret, fleksibilan	ZU
Međurezervoar za teret, metalni	WF
Međurezervoar za teret, metalni, tečnost	WM
Međurezervoar za teret, metalni, osim čelika	ZV
Međurezervoar za teret, metalni, pod pritiskom 10 kpa	WJ
Međurezervoar za teret, prirodno drvo	ZW
Međurezervoar za teret, prirodno drvo, s unutrašnjom presvlakom	WU
Međurezervoar za teret, papirni, višeslojni	ZA
Međurezervoar za teret, papirni, višeslojni, vodootporan	ZC
Međurezervoar za teret, plastični film	WS
Međurezervoar za teret, šperploča	ZX
Međurezervoar za teret, šperploča, s unutrašnjom presvlakom	WY
Međurezervoar za teret, rekonstruisano drvo	ZY
Međurezervoar za teret, rekonstruisano drvo, s unutrašnjom presvlakom	WZ
Međurezervoar za teret, čvrsta plastika	AA
Međurezervoar za teret, čvrsta plastika, samostojeći, tečnost	ZK
M Međurezervoar za teret, čvrsta plastika, samostojeći, pod pritiskom	ZH
Međurezervoar za teret, čvrsta plastika, samostojeći, čvrstestvari	ZF
Međurezervoar za teret, čvrsta plastika, sa strukturalnom opremom, tečnost	ZJ
Međurezervoar za teret, čvrsta plastika, sa strukturalnom opremom, pod pritiskom	ZG
Međurezervoar za teret, čvrsta plastika, sa strukturalnom opremom, čvrste stvari	ZD
Međurezervoar za teret, čelični	WC
Međurezervoar za teret, čelični, tečnost	WK
Međurezervoar za teret, čelični, pod pritiskom > 10 kpa	WG
Međurezervoar za teret, tekstilni bez presvlake/ruba	WT
Međurezervoar za teret, tekstilni, presvučen	WV
Međurezervoar za teret, tekstilni, presvučen i orubljen	WX
Međurezervoar za teret, tekstilni, obrubljen	WW
M Međurezervoar za teret, tkana plastika, presvučen	WP
Međurezervoar za teret, tkana plastika, presvučen i orubljen	WR
Međurezervoar za teret, tkana plastika, presvučen, orubljen	WQ
Međurezervoar za teret, tkana plastika, nepresvučen/neorubljen	WN
Tegla	JR
Kanister, cilindrični	JY
Kanister, plastični	3H
Kanister, plastični, neuklonjivi poklopac	QM
Kanister, plastični, uklonjivi poklopac	QN
Kanister, četvrtasti	JC
Kanister, čelični	3A
Kanister, čelični, neuklonjivi poklopac	QK
Kanister, čelični, uklonjivi poklopac	QL
Bokal (vrč)	JG
Vreća od jute	JT
Bačvica	KG

Komplet	KI
Pokretni kontejner, drveni („liftvan“)	LV
Klada, balvan	LG
Klade u povezu/svežnju/buntu	LZ
Velika količina, gomila	LT
Kontejner za voće i povrće	LU
Prtljag	LE
Vreća, od asure	MT
Kutijica za šibice	MX
Uzajamno određeno	ZZ
Gnijezdo	NS
Mreža	NT
Mreža, cjevasta, plastična	NU
Mreža, cjevasta, tekstilna	NV
Nedostupno	NA
Kontejner za voće i povrće, tipa octabin	OT
Pakovanje	PK
Pakovanje, kartonsko, s otvorima za držanje	IK
Pakovanje, izložbeno, kartonsko	IB
Pakovanje, izložbeno, metalno	ID
Pakovanje, izložbeno, plastično	IC
Pakovanje, drveno	IA
Pakovanje, protočno	IF
Pakovanje, izložbeno	IE
Paket	PA
Kofa (vedro, kabao)	PL
Paleta	PX
Paleta, 100 cm × 110 cm	AH
Paleta, AS 4068-1993	OD
Paleta, kutija, kombinovana bez poklopca i paleta	PB
Paleta, CHEP 100 cm × 120 cm	OC
Paleta, CHEP 40 cm × 60 cm	OA
Paleta, CHEP 80 cm × 120 cm	OB
Paleta, ISO T11	OE
Paleta, modularna, prsteni 80 cm × 100 cm	PD
Paleta, modularna, prsteni 80 cm × 120 cm	PE
Paleta, modularna, prsteni 80 cm × 60 cm	AF
Paleta, u zaštitnom plastičnom omotu	AG
Paleta, troslojna	TW
Paleta, drvena	8A
Metalna zdjela bez poklopca	P2
Paket	PC
Tor za životinje	PF
Komad	PP
Cijev	PI
Cijevi, u snopu/svežnju/rolni	PV
Bokal stoni	PH
Daska	PN
Daske, u snopu/svežnju/smotku	PZ
Platforma, neodređene težine ili dimenzija	OF
Lonac	PT
Torba	PO
Gajbice za voće od drvenih letvica	PJ
Stalak	RK
Stalak, vješalica za odjeću	RJ
Rezervoar, vlaknasti	AB
Rezervoar, stakleni	GR
Rezervoar, metalni	MR
Rezervoar, papirnat	AC
Rezervoar, plastični	PR
Rezervoar, obložen plastikom	MW
Rezervoar, drveni	AD
Mrežica za pakovanje voća	RT
Namotaj	RL
Prsten	RG
Šipka	RD
Šipke, u snopu/svežnju/rolni	RZ
Rolna	RO

Vrećica	SH
Vreća	SA
Vreća, višeslojna	MS
Mornarski sanduk	SE
Ploča	ST
Ploča, omotana plastikom	SP
Metalna ploča	SM
Ploče, u snopu/svežnju/rolni	SZ
U zaštitnom, plastičnom omotu	SW
Klizna šipka	SI
Ploča	SB
Naglavak	SY
Klizni podmetač	SL
Vreteno	SD
Namotaj, kalem	SO
Kovčeg	SU
Proizvod, neupakovano, u obliku ploča ili komada	T1
Cistijerna, kontejner, izvorni	TG
Cistijerna, cilindrična	TY
Cistijerna, četvorougona	TK
Sanduk za čaj	TC
Tacna	PU
Tacna sa vodoravno poslaganim ravnim predmetima	GU
Tacna, jednoslojna bez poklopca, kartonska	DV
Tacna, jednoslojna bez poklopca, plastična	DS
Tacna, jednoslojna bez poklopca, polistirenska	DU
Tacna, jednoslojna bez poklopca, drvena	DT
Tacna, kruta, s poklopcem, koja se slaže u visinu (CEN TS 14482:2002)	IL
Tacna, dvoslojna bez poklopca, kartonska	DY
Tacna, dvoslojna bez poklopca, plastična	DW
Tacna, dvoslojna bez poklopca, drvena	DX
Sanduk	TR
Nosač	TS
Kada	TB
Kada, s poklopcem	TL
Cijev	TU
Cijev, sklopiva	TD
Cijev, s mlaznicom	TV
Cijevi, u snopu/svežnju/rolni	TZ
Bačva	TE
Nije u kavezu	UC
Jedinica	UN
Neupakovano	NE
Neupakovano, više jedinica	NG
Neupakovano, jedna jedinica	NF
Vakuumirano	VP
Kontejner za prevoz kombijem („vanpack“)	VK
Bačva	VA
Vozilo	VN
Pletena boca	WB
Kontejner, fleksibilan	1F
Bubanj, vlakna	1G
Kapsula	AV
Tabla	BD
Limenka, sa drškom i izlivom	CD
Vješalica	HN
Dvostrani kavez na točkovima sa trakom za pričvršćivanje	O1
Kolica	O2
Jednosmjerna paleta ISO 0 - 1/2 EURO paleta	O3
Jednosmjerna paleta ISO 1 - 1/1 EURO paleta	O4
Jednosmjerna paleta ISO 2 - 2/1 EURO paleta	O5
Paleta izuzetnih dimenzija	O6
Drvena paleta 40 cm x 80 cm	O7
Plastična paleta SRS 60 cm x 80 cm	O8
Plastična paleta SRS 80 cm x 120 cm	O9
Paleta ISO 0 - 1/2 EURO Paleta	OG
Paleta ISO 1 - 1/1 EURO Paleta	OH

Paleta ISO 2 – 2/1 EURO Paleta	OI
1/4 EURO paleta	OJ
1/8 EURO paleta	OL
Sintetička paleta ISO 1	OM
Sintetička paleta ISO 2	ON
Veleprodaja paleta	OP
Paleta 80 X 100 cm	OQ
Paleta 60 X 100 cm	OR
Jednosmjerna paleta	OS
Povratna paleta	OV
Velika vreća, veličine palete	OW
Paleta na točkovima sa podignutim obodom (81 x 67 x 135)	OX
Paleta na točkovima sa podignutim obodom (81 x 72 x 135)	OY
Paleta na točkovima sa podignutim obodom (81 x 60 x 16)	OZ
CHEP paleta 60 cm x 80 cm	P1
LPR paleta 60 cm x 80 cm	P3
LPR paleta 80 cm x 120 cm	P4

Tanjir	PG
Ploče, u svežnju, smotku,	PY
Bubanj, aluminijum, glava koja se ne može skinuti	QC
Kutija, drvena, prirodno drvo, sa zidovima otpornim na sisanje	QQ
Set, komplet	SX
Bure od 42 galona	TI
Konzerva	TN
Bačva	TO
Rasuti, gasni (na 1031 mbar i 15°C)	VG
Bočica	VI
Rasuti, otpadni metal	VS
Kontejner za srednji rasuti teret, prirodno drvo, sa unutrašnjom oblogom	WU
Kontejner za srednji rasuti teret, kompozit, kruta plastika, čvrste materije	ZL
Kontejner za srednji rasuti teret, ploča od vlakana	ZT

Posebne oznake za rubriku 31/8

Šifre za količine koje omogućavaju primjenu propisa koji utiču na obračun carinskog duga.

Opis šifre	Šifra
Akciza; procenat čistog alkohola	AA
Akciza; procenat bio goriva u mineralnim uljima	AB
Akciza; maloprodajna cijena po paklici	AP
Akciza; hektolitar	AH
Akciza; kilogram	AK
Akciza; 1000 litara	AL
Akciza; 1000 komada	AS
Akciza; 1000 kilograma	AT
Akciza; carinska vrijednost+carina bez PDV-a	AV
Porez na kafu; neto masa kafe sadržana u proizvodu izražena u kilogramima	PK
Akciza; mililitar	AM
Akciza; gigadžul	AG

Primjer: Maloprodajna cijena po paklici iznosi 1,5€, a količina je 500.000 kom. Cigareta se unosi kao (AP)(1,5);(AS)(500).

X. Šifra akcize (R33/5)

Naziv šifre	Šifra
Pogonsko gorivo	A101
Gorivo za grijanje	A102
Nekomercijalna upotreba	A103
Komercijalna upotreba	A104
Energent se ne upotrebljava kao pogonsko gorivo ili gorivo za grijanje	A199
Ugalj	A198
Pivo	A201
Vino (podijeliti na 2):	
Mirna vina	A202
Pjenušava vina	A203
Fermentisana pića (podijeliti na 2):	
Ostala nepjenušava fermentisana pića	A206
Ostala pjenušava fermentisana pića	A207
Međuproizvodi	A204
Etil alkoholi	A205
Cigarete	A301
Cigari i cigarilosi	A302
Fino rezani duvan za pušenje	A303
Drugi duvan za pušenje	A304
Duvan za žvakanje	A305
Bezdimni duvanski proizvodi	A306
Tečnosti za elektronske cigarete i slične lične uređaje	A307
Novi duvanski proizvodi	A308
Gazirana voda	A401
Proizvodi od plastike	A501

XI. Povlastice (R36)

1. Prva oznaka šifre

1	Tarifni tretman prema drugim zemljama (erga omnes)
2	Opšti sistem preferencijala (GSP)
3	Tarifni preferencijali, osim onog obuhvaćenog šifrom 2

2. Sljedeće dvije oznake

00	Ni jedan od sljedećih slučajeva
10	Tarifna suspenzija
15	Tarifna suspenzija uslovljena krajnjom upotrebom robe
18	Tarifna suspenzija uslovljena uvjerenjem o posebnoj prirodi robe
19	Privremena tarifna suspenzija uslovljena uvjerenjem o „plovidbenosti vazduhoplova“
20	Carinska kvota
23	Carinska kvota uslovljena krajnjom upotrebom robe
25	Carinska kvota uslovljena uvjerenjem o posebnoj prirodi robe
28	Carinska kvota nakon pasivnog oplemenjivanja
40	Krajnja upotreba koja proizlazi iz Carinske tarife
50	Certifikat o posebnoj prirodi robe

Shodno važećem zakonodavstvu Crne Gore i međunarodnim ugovorima koje je zaključila Crna Gora, moguće šifre u rubrici 36 su sljedeće:

Šifre koje se koriste ako se ne primjenjuje preferencijalni tretman

Primijenjeni tarifni tretman	Šifra
Erga omnes stope carine za druge zemlje (redovna stopa carine prema članu 19a stav 1 Carinskog zakona). U ovim slučajevima, preferencijalna stopa carine ili nije tražena ili ne postoji.	100
Erga omnes autonomne tarifne suspenzije Privremena suspenzija autonomnih stopa carine odobrava se za određenu robu iz sektora poljoprivrede, hemije, vazduhoplovstva ili mikroelektronike.	110
Erga omnes autonomne tarifne suspenzije uslovljena odobrenjem za krajnju upotrebu. Pojedine suspenzije iz šifre 110 mogu se odobriti samo ako se roba pušta za "krajnju upotrebu" prema članu 90 Carinskog zakona. U slučajevima kada se traži suspenzija carine prema Posebnim odredbama Uredbe o carinskoj tarifi „A. Roba za određene vrste plovila i za bušače i proizvodne platforme“, treba koristiti šifru 115.	115
Erga omnes autonomne tarifne suspenzije uslovljene uvjerenjem koje potvrđuje posebnu prirodu robe.	118
Erga omnes autonomne tarifne suspenzije uslovljene uvjerenjem o „vazduhoplovnoj sposobnosti“. Ova se suspenzija može odobriti samo ako je podneseno uvjerenje o „plovidbenosti vazduhoplova“	119
Nepreferencijalne carinske kvote Uključuje se WTO, autonomne, erga omnes kvote i kvote vezane uz porijeklo.	120
Nepreferencijalne carinske kvote uslovljene odobrenjem za krajnju upotrebu. Neke carinske kvote obuhvaćene šifrom 120 se mogu odobriti samo ako se roba pušta za "krajnju upotrebu" prema članu 90 Carinskog zakona.	123
Nepreferencijalne carinske kvote uslovljene posebnim uvjerenjem. To mora biti dokument različit od uvjerenja o porijeklu, npr. Certifikat o pedigreu, o ručnoj izradi ili ručnom tkanju.	125
Erga omnes carinske kvote nakon pasivnog oplemenjivanja. Neke carinske kvote obuhvaćene šifrom 128 se mogu odobriti samo shodno zakonodavstvu Crne Gore vezanom uz ugovore o oplemenjivanju.	128
Krajnja upotreba koja proizlazi iz Carinske tarife Primjena autonomne tarifne suspenzije u režimu krajnje upotrebe (član 90 Carinskog zakona). Slučajevi u kojima krajnja upotreba ima za posljedicu povoljniju carinu (smanjenje ili ukidanje) su integrisani kao KN ili TARIC podbrojevi.	140

Šifre koje se upotrebljavaju za ugovore o slobodnoj trgovini

Primijenjeni tarifni tretman	Šifra
Preferencijale stope carine bez uslova ili ograničenja.Primjena preferencijalnih stopa carine prema odgovarajućim ugovorima.	300
Preferencijalni ugovori: tarifne suspenzije	310
Preferencijalna suspenzija uslovljena odobrenjem za krajnju upotrebu Preferencijalna suspenzija se može odobriti samo ako se roba pušta u „krajnju upotrebu“ prema članu 90 Carinskog zakona.	315
Preferencijalna suspenzija uslovljena uvjerenjem koji potvrđuje posebnu prirodu robe	318
Preferencijale carinske kvote Preferencijalne stope carine se mogu primijeniti samo u okviru kvota. Njima se može upravljati po pravilu 'first come – first served' ili na osnovu odobrenja.	320
Preferencijale carinske kvote uslovljene odobrenjem za krajnju upotrebu. Neke kvote obuhvaćene šifrom 320 se mogu primijeniti samo ako se roba pušta u „krajnju upotrebu“ prema članu 90 Carinskog zakona.	323
Preferencijale carinske kvote uslovljene posebnim uvjerenjem To mora biti dokument različit od uvjerenja o porijeklu robe EUR.1 (ili izjave na računu), npr. Uvozna dozvola.	325
Preferencijale stope carine uslovljene odobrenjem za krajnju upotrebu Preferencijal se može odobriti samo ako se roba pušta u „krajnju upotrebu“ prema članu 90 Carinskog zakona.	340
Primjena KN tarifnih oznaka uz preferencijalne stope uslovljena posebnim certifikatima.	350

XII. Vrste postupka (R37/1)

U slučaju kada je prethodni postupak skladištenje ili privremeni uvoz ili kada roba dolazi iz slobodne zone, odgovarajuća šifra se unosi jedino ako roba nije bila stavljena u carinski postupak s ekonomskim dejstvom (aktivno oplemenjivanje, pasivno oplemenjivanje ili prerada pod carinskim nadzorom).

Primjer: ponovni izvoz robe koja je bila uvezena u okviru postupka aktivnog oplemenjivanja (sistem odlaganja plaćanja carine) i potom stavljena u postupak carinskog skladištenja = 3151 (a ne 3171). (Prvi postupak = 5100; drugi postupak = 7151; ponovni izvoz = 3151).

Isto tako, kada se roba koja je prethodno bila privremeno izvezena ponovno uvozi, stavljanje u jedan od gore spomenutih postupaka s odlaganjem plaćanja carine treba smatrati redovnim uvozom u okviru tog postupka. Šifra za ponovni uvoz navodi se jedino ako se roba stavlja u slobodan promet.

Primjer: unošenje za domaću upotrebu te istovremeno unošenje za stavljanje u slobodan promet robe koja je bila izvezena u okviru carinskog postupka pasivnog oplemenjivanja, te koja je pri ponovnom uvozu bila stavljena u postupak carinskog skladištenja = 6121 (a ne 6171). (Prvi postupak: privremeni izvoz radi pasivnog oplemenjivanja = 2100; drugi postupak: skladištenje u carinskom skladištu = 7121; treći postupak: unošenje za domaću upotrebu + stavljanje u slobodan promet = 6121).

Šifre koje su u ovom šifarniku označene slovom (a) ne mogu se koristiti kao prve dvije oznake u šifri za postupak, nego samo za označavanje prethodnog postupka.

Primjer: 4051 = unos za stavljanje u slobodan promet robe koja je prethodno bila stavljena u postupak aktivnog oplemenjivanja (sistem odlaganja plaćanja carine).

Naziv postupka i opis	Šifra
Ova se šifra koristi kako bi se naznačilo da nije bilo prethodnog postupka (a)	00
Stavljanje robe u slobodan promet uz istovremeno stavljanje robe u postupak skladištenja koji nije postupak carinskog skladištenja u kojem nisu plaćeni ni PDV ni, kada je to primjenjivo, akcize. Objašnjenje: Ova šifra se koristi kada je roba puštena u slobodan promet, ali kada PDV i akcize nisu plaćeni. Primjeri: Uvezene sirovi šećer pušten je u slobodan promet ali PDV nije plaćen. Dok se roba stavlja u skladište ili odobreno područje koje nije carinsko skladište, plaćanje PDV-a se obustavlja. Uvezena mineralna ulja puštena su u slobodan promet i nije plaćen PDV. Dok se roba skladišti u poreskom magacinu, obustavlja se plaćanje PDV-a i akciza.	07
Konačan izvoz Primjer: Uobičajeni izvoz robe koja ima status robe Crne Gore u inostranstvo Upotreba šifre 10 kao prethodnog postupka dozvoljava se samo u slučaju povraćaja robe koja je bila konačno izvezena.	10
Izvoz dobijenih proizvoda proizvedenih od ekvivalentne robe u postupku aktivnog oplemenjivanja prije nego je uvozna roba stavljena u postupak. Objašnjenje: Prethodni izvoz u skladu s članom 120. stav 1. tačka 2 Carinskog zakona. Primjer: Izvoz cigareta proizvedenih od listova duvana koji imaju status robe Crne Gore prije nego se duvanski listovi iz inostranstva stave u postupak aktivnog oplemenjivanja.	11
Privremeni izvoz u okviru postupka pasivnog oplemenjivanja, ako nije pokriven šifrom 22 Objašnjenje: Postupak pasivnog oplemenjivanja u skladu s članovima 127. do 132. Carinskog zakona.	21
Privremeni izvoz, osim onog na koji se odnosi šifra 21 i 23 Primjer: Privremeni izvoz domaće robe radi popravke, prerade, adaptacije, dorade ili prerade gdje se pri ponovnom uvozu neće plaćati carina.	22
Privremeni izvoz s obavezom vraćanja u nepromijenjenom stanju Primjer: Privremeni izvoz za izložbe robe kao što su uzorci, profesionalna oprema itd.	23
Ponovni izvoz Objašnjenje: Ponovni izvoz robe koja nema status robe Crne Gore nakon postupka s odlaganjem, odnosno postupka s ekonomskim dejstvom. Primjer: Roba se stavlja u postupak carinskog skladištenja i potom prijavljuje za ponovni izvoz.	31
Prodaja robe u slobodnoj carinskoj prodavnici	39
Stavljanje robe u slobodan promet koja nije oslobođena plaćanja PDV-a. Primjer: Roba koja dolazi iz inostranstva uz plaćanje carine i PDV-a i akcize ako su propisane.	40
Stavljanje robe u slobodan promet u okviru postupka aktivnog oplemenjivanja (sistem povraćaja). Primjer: Postupak aktivnog oplemenjivanja uz plaćanje carinskog duga. Objašnjenje za upotrebu šifre 4121: Ova kombinacija se može koristiti kada se dobijeni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju, koja je bila privremeno izvezena radi daljnje proizvodnje izvan carinskog područja Crne Gore, vraća u postupak aktivnog oplemenjivanja (član 127. Carinskog zakona).	41
Stavljanje robe u slobodan promet na koju je plaćen PDV, a nalazi se u režimu odloženog plaćanja akcize ili posebnog poreza uz istovremeno stavljanje robe u poresko skladište. Primjer: Cigarete uvezene iz inostranstva puštene su u slobodan promet i PDV je plaćen. Dok se roba nalazi u akciznom skladištu, odlaže se plaćanje akcize.	45
Stavljanje u slobodan promet zamjenske robe u okviru postupka pasivnog oplemenjivanja prije nego se roba namijenjena privremenom izvozu izveze. Objašnjenje: Standardni sistem zamjene; prethodni uvoz u skladu s članom 157. Stav 4. Carinskog zakona.	48
Postupak aktivnog oplemenjivanja (sistem odlaganja) Objašnjenje: Aktivno oplemenjivanje (sistem odlaganja) u skladu s članom 119. Stav 1 Carinskog zakona.	51
Privremeni uvoz robe koja će se vratiti u nepromijenjenom stanju Primjer: Privremeni uvoz, npr. za izložbu. Uz šifru 53 unijetu u prvu podjelu rubrike 37, obavezno je ispunjavanje druge podjele rubrike 37 (kategorija D) čime se definiše vrsta robe koja se stavlja u postupak privremenog uvoza.	53

Ponovni uvoz uz istovremeno stavljanje u slobodni promet robe koja nije oslobođena od plaćanja PDV-a. Objašnjenje: ponovni uvoz robe koja je bila izvezena na pasivno oplemenjivanje (npr. 6121) ili ponovni uvoz robe u nepromijenjenom stanju koja je bila privremeno izvezena (6123). Primjer za postupak 6121: Ponovni uvoz koreanske kamere koja je bila izvezena na pasivno oplemenjivanje radi popravke u garantnom roku. Uz istovremeno stavljanje u slobodan promet robe koja je bila izvezena na pasivno oplemenjivanje, a nakon ponovnog uvoza je bila prethodno smještena u postupak carinskog skladištenja koristi se postupak 6121 (ne 6171). (Prvi postupak: izvoz na pasivno oplemenjivanje= 2100; drugi postupak: skladištenje u carinskom skladištu = 7121; treći postupak: stavljanje u slobodan promet = 6121). Objašnjenje za postupak 6110: Nakon konačnog izvoza robe koja se ponovno uvozi u Crnu Goru u skladu s članom 185. Carinskog zakona, u slučaju ako član 185. Carinskog zakona ne zahtjeva da se roba stavi u postupak koji započinje s 4. Nakon konačnog izvoza robe koja se ponovno uvozi u Crnu Goru u skladu s članom 185. Carinskog zakona, u slučaju ako član 185. Carinskog zakona ne zahtjeva da se roba stavi u postupak koji započinje s 4. Objašnjenje za postupak 6171 i 6178: Nakon privremenog izvoza s prethodnim postupkom 23 roba se stavlja u postupak carinskog skladištenja i nakon toga se stavlja u ponovni uvoz robe u nepromijenjenom stanju. Napomena: šifre postupka koje počinju sa 6 mogu se koristiti samo s prethodnim postupkom (npr. 6100 nije dozvoljeno). Ponovni uvoz s istovremenim stavljanjem u slobodan promet robe te stavljanje robe u postupak skladištenja, osim u postupak carinskog skladištenja Objašnjenje: Ova šifra se koristi za robu koja podliježe plaćanju i PDV-a i akcizi i gdje se plaća samo jedna od tih vrsta dažbina kada se roba pusti u slobodan promet. Primjer: Prerađena alkoholna pića se ponovo uvoze i stavljaju u akcizno skladište.	61
Stavljanje robe u postupak carinskog skladištenja Objašnjenje: Stavljanje robe u postupak carinskog skladištenja. Ovo ni u kojem slučaju ne isključuje istovremeno stavljanje robe u npr. akcizno skladište.	68
Stavljanje robe u postupak carinskog skladištenja	71
Stavljanje proizvoda ili robe namijenjene izvozu u nepromijenjenom stanju u postupak carinskog skladištenja ili u slobodnu zonu sa pravom na izvozne stimulacije ili oslobođenje od plaćanja poreza	76
Stavljanje prerađenih proizvoda ili robe namijenjene izvozu nakon prerade u carinsko skladište, slobodnu zonu ili slobodno skladište sa pravom na izvozne stimulacije ili oslobođenje od plaćanja poreza	77
Stavljanje robe u slobodnu carinsku prodavnicu	79
Unos robe u slobodnu zonu	78
Stavljanje robe u postupak prerade pod carinskim nadzorom	91
Uništenje robe	93

Vrsta postupka (37/2)

Druga podjela ove rubrike koristi se za bliže navođenje postupka. Šifra je kombinacija jednog slovnog i dva alfanumerička znaka, pri čemu prvi znak označava kategoriju mjera na sljedeći način:

Aktivno oplemenjivanje	Axx
Pasivno oplemenjivanje	Bxx
Oslobođenje od plaćanja carina	Cxx
Privremeni uvoz	Dxx
Poljoprivredni proizvodi	Exx
Ostalo	Fxx

Aktivno oplemenjivanje (AO) (Član 119. Carinskog zakona)

Uvoz Postupak	Šifra
Roba stavljena u postupak aktivnog oplemenjivanja (sistem odlaganja) nakon prethodnog izvoza dobijenih proizvoda	A01
Roba stavljena u postupak aktivnog oplemenjivanja (sistem odlaganja) i namijenjena vojnoj upotrebi u inostranstvu	A02
Roba stavljena u postupak aktivnog oplemenjivanja (sistem odlaganja) i namijenjena ponovnom izvozu u epikontinentalni pojas	A03
Roba stavljena u postupak aktivnog oplemenjivanja (sistem odlaganja)	A04
Roba stavljena u postupak aktivnog oplemenjivanja (sistem odlaganja) i namijenjena ponovnom izvozu u epikontinentalni pojas	A05
Roba koja je stavljena u postupak aktivnog oplemenjivanja (sistem odlaganja) bez odlaganja plaćanja akcize	A08

Izvoz Postupak	Šifra
Prerađeni proizvodi od mlijeka i mliječnih proizvoda	A51
Dobijeni proizvodi stavljani u postupak aktivnog oplemenjivanja (samo PDV)	A52
Dobijeni proizvodi stavljani u postupak aktivnog oplemenjivanja i namijenjeni vojnoj upotrebi u inostranstvu	A53

Pasivno oplemenjivanje (PO) (član 145. Carinskog zakona)

Uvoz Postupak	Šifra
Dobijeni proizvodi koji se vraćaju u Crnu Goru	B01

Dobijeni proizvodi koji se vraćaju nakon popravke u garantnom roku	B02
Dobijeni proizvodi koji se vraćaju nakon zamjene u garantnom roku	B03
Dobijeni proizvodi koji se vraćaju nakon pasivnog oplemenjivanja i kojima se odlaže plaćanje PDV-a zbog upotrebe proizvoda u posebne svrhe	B04
Prethodni uvoz dobijenih proizvoda u okviru pasivnog oplemenjivanja	B07

Izvoz

Postupak	Šifra
Roba uvezena radi PO-a i izvezena radi popravke u okviru AO-a	B51
Roba uvezena radi PO-a i izvezena radi zamjene u garantnom roku	B52
PO na osnovu sporazuma sa drugim zemljama	B53
Samo PDV za PO	B54

Oslobođenja

(Uredba o uslovima i postupku za ostvarivanje prava na oslobođenje od plaćanja carine)

Opis	Član	Šifra
Međunarodni ugovori	4	C01
Pošiljke neznatne vrijednosti	9	C02
Predmeti naslijeđeni u inostranstvu	10	C03
Oprema, školski materijali, predmeti domaćinstva koji služe za opremanje studentske sobe	15	C04
Pokloni koje pri preseljenju u Crnu Goru uvoze lica radi zaključenja braka	Čl.17.st.1	C05
Predmeti domaćinstva koje pri preseljenju u Crnu Goru uvoze lica radi zaključenja braka	Čl.17.st.3	C06
Pošiljke koje fizičko lice iz inostranstva šalje fizičkom licu u Crnoj Gori	22	C07
Proizvodna sredstva i druga oprema koja se uvozi iz inostranstva radi obavljanja djelatnosti u Crnoj Gori	25	C08
Proizvodna sredstva i druga oprema koja pripada fizičkim i pravnim licima koja se bave neprofitnim djelatnostima	30	C09
Poljoprivredni proizvodi sa pograničnih područja	32	C10
Sjeme, vještačka đubriva i proizvodi za obrađivanje zemlje i usjeva	34	C11
Predmeti domaćinstva	35	C12
Obrazovni, naučni i kulturni materijali, naučni instrumenti i aparature iz Priloga 1.	40. st. 1	C13
Obrazovni, naučni i kulturni materijali, naučni instrumenti i aparature iz Priloga 2.	40. st. 2	C14
Naučni instrumenti i aparature za medicinska istraživanja (41-45)	41	C15
Muzejska, arhivska, restauratorska, književna, muzičko scenska i filmska djela	46	C16
Terapeutske supstance i reagensi	47	C17
Instrumenti i aparati za medicinska istraživanja, dijagnostiku ili liječenje	48	C18
Referentne supstance za kontrolu kvaliteta medicinskih proizvoda	49	C19
Farmaceutski proizvodi koji se koriste na međunarodnim sportskim događajima	50	C20
Roba za humanitarne ili filantropske organizacije	51	C21
Predmeti iz Priloga 3. namijenjeni slijepim osobama	57. st. 1	C22
Predmeti iz Priloga 4. namijenjeni slijepim osobama, što ih uvoze sama slijepa lica za lične potrebe	57. st. 2 al. 1	C23
Predmeti iz Priloga 4. namijenjeni slijepim osobama, što ih uvoze određene ustanove ili organizacije	57. st. 2 al. 2	C24
Predmeti namijenjeni drugim licima s invaliditetom (osim slijepim osobama), što ih uvoze sama lica s invaliditetom za ličnu potrebu	58. st. 1 al. 1	C25
Predmeti namijenjeni drugim licima s invaliditetom (osim slijepim osobama), što ih uvoze određene ustanove ili organizacije	58. st. 1 al. 2	C26
Roba za potrebe žrtava prirodnih i drugih katastrofa	62	C27
Odlikovanja i priznanja dobijena u okviru međunarodnih događaja	67	C28
Pokloni primljeni u okviru međunarodnih odnosa	68	C29
Roba za potrebe monarha ili šefa države	69	C30
Predmeti u svrhu promocije trgovine - uzorci zanemarljive vrijednosti	70	C31
Štampani i reklamni materijali koji se uvoze radi promocije trgovine	71	C32
Proizvodi koji se koriste ili konzumiraju na sajmovima ili sličnim događajima	72	C33
Roba za potrebe ispitivanja, analize ili testiranja	74	C34
Pošiljke poslate organizacijama za zaštitu autorskog prava i prava industrijske svojine	77	C35
Dokumenti namijenjeni informisanju turista	78	C36
Drugi dokumenti	79	C37
Pomoćni materijali za utovar i zaštitu robe tokom transporta	80	C38
Stelja i hrana za potrebe transporta životinja	81	C39
Gorivo i mazivo u rezervoarima drumskih motornih vozila i specijalnim kontejnerima	82	C40
Materijali za izgradnju, održavanje ili ukrašavanje spomenika ili groblja žrtava rata	84	C41
Kovčezi, urne i ukrasni pogrebni predmeti	85	C42
Oprema za prevenciju i gašenje požara	86	C43
Roba za održavanje i restauraciju zaštićenih spomenika kulture.	87	C44
Životinje za laboratoriju i biološke ili hemijske supstance za istraživanje.	88	C45
Donacije za kulturu	89	C46
Sopstveni radovi naučnika, književnika i umjetnika	91	C47
Strani ulog	92	C48
Državni organi	93	C49
Roba koja se prodaje u slobodnim carinskim prodavnicama	94	C50
Motorna vozila koja uvoze lica sa invaliditetom	95	C51
Proizvodi morskog ribolova	96	C52

Privremeni uvoz**(Carinski zakon i Uredba za sprovođenje Carinskog zakona)**

Opis	Objašnjenje	Član	Šifra
Palete	Palete moraju biti upisane u rubriku 31 kao vrsta pakovanja kada se roba prevozi na paletama. Ova šifra se može koristiti prilikom privremenog uvoza praznih paleta. Uobičajeno, palete moraju biti usmeno deklarirane ili deklarirane drugim radnjama.	379	D01
Kontejneri	Kontejneri moraju biti upisani u rubriku 31, uz upisan broj kontejnera, kada se roba prevozi u kontejnerima. Ova šifra se može koristiti prilikom privremenog uvoza praznog kontejnera. Uobičajeno, kontejneri moraju biti usmeno deklarirani ili deklarirani drugim radnjama.	380-383	D02
Prevozna sredstva	Prevozna sredstva moraju biti upisana u rubrici 18, uz upisanu registracijsku oznaku kada se roba prevozi u njima. Ova šifra se može koristiti prilikom privremenog uvoza praznog prijevoznog sredstva. Uobičajeno, prevozna sredstva moraju biti usmeno deklarirana ili deklarirana drugim radnjama.	372-378	D03
Lični i sportski predmeti koje uvoze putnici		354	D04
Roba za potrebe pomoraca		344	D05
Materijal za pomoć u nesrećama		336	D06
Medicinska, hirurška i laboratorijska oprema		335	D07
Životinje		343	D08
Roba namijenjena za djelatnosti specifične za pogranično područje		329	D09
Nosači zvuka, slike ili podataka		332	D10
Promotivni materijali		329	D11
Stručna oprema		330	D12
Pedagoški materijali i naučna oprema		333	D13
Ambalaža, puna Opšte pravilo 5 iz objašnjenja Kombinovane nomenklature. Osim navedenih odredbi, sljedeća pravila se moraju primijeniti u odnosu na robu spomenutu ovdje: (a) torbe ili kovčezi za kamere, muzičke instrumente, instrumente za crtanje, kutije za ogrlice i slični kontejneri i kutije, posebno oblikovani za spremanje posebnih predmeta ili seta predmeta, podobni za dugotrajnu upotrebu i podneseni zajedno s predmetima za koji su i namijenjeni, moraju se razvrstati zajedno s tim predmetima kada se i prodaju zajedno s njima. Ovu pravilo se, međutim, ne primjenjuje na kontejnere koji daju osnovnu namjenu takvom setu. (b) u odnosu na pravilo 5(a), materijali ili kontejneri za pakovanje* podneseni zajedno s robom, moraju se razvrstati zajedno s robom ako su inače namijenjeni za spremanje te robe. Međutim, ova odredba nije obavezna kada su takvi materijali ili kontejneri za pakovanje očito prikladni za ponovnu upotrebu. * Pojmovi „materijal za pakovanje“ i „kontejneri za pakovanje“ podrazumijevaju svaki vanjski ili unutrašnji kontejner, držač, omot ili podlogu različite od prevoznih uređaja (npr. prevoznih kontejnera), cerade, dizalice ili druga pomoćna prevozna oprema.	Kada deklarant zahtijeva zasebne deklaracije posebno za ambalažu i posebno za robu na osnovu opšteg pravila 5 (ambalaža prikladna za ponovnu upotrebu), ova šifra se može koristiti samo u slučaju deklariranja kontejnera za pakovanje za postupak privremenog uvoza. Sama roba može biti stavljena u bilo koji od mogućih carinskih postupaka.	337	D14
Ambalaža, prazna		337	D15
Modeli, matrice, kalupi, crteži, skice, instrumenti za mjerenje, kontrolu i ispitivanje te drugi slični predmeti		338/1	D16
Specijalni alati i instrumenti		338/3	D17
Roba na kojoj treba obaviti testiranje		338/4	D18
Roba koja se uvozi u skladu s kupoprodajnim ugovorom, a na osnovu zadovoljavajućih rezultata ispitivanja tehničke ispravnosti		340	D19

Roba koja se upotrebljava za obavljanje testiranja	338/2	D20
Uzorci	338/6	D21
Zamjenska proizvodna sredstva	339	D22
Roba namijenjena izlaganju ili korišćenju na javnom događaju	332	D23
Roba koja se uvozi radi prezentacije	338	D24
Umjetnička djela, kolekcionarski predmeti, antikviteti	340	D25
Roba koja se uvozi radi prodaje na licitaciji	340	D26
Rezervni dijelovi, pribor i oprema	331	D27
Roba koja se uvozi u specifičnim situacijama bez ekonomskog dejstva	345/1	D28
Roba koja se uvozi povremeno i za najduže tri mjeseca	345/2	D29
Privremeni uvoz sa djelimičnim oslobođenjem dažbina	329/2	D51

Uvoz

Postupak	Objašnjenje	Šifra
Oslobođenje od plaćanja uvoznih carina za povraćaj robe (član 185. Carinskog zakona)		F01
Oslobođenje od plaćanja uvoznih carina za vraćenu robu (posebne okolnosti predviđene članom 566 stav 1 Uredbe za sprovođenje Carinskog zakona Crne Gore: poljoprivredni proizvodi)		F02
Oslobođenje od plaćanja uvoznih carina za vraćenu robu (posebne okolnosti predviđene članom 568 stav 2 Uredbe za sprovođenje Carinskog zakona Crne Gore: popravka ili osposobljavanje robe)		F03
Dobijeni proizvodi koji se vraćaju u Crnu Goru nakon što su prethodno bili izvezeni ili ponovo izvezeni (član 187. Carinskog zakona)		F04
Kretanje akcizne robe u okviru odlaganja plaćanja akcize		F06
Oslobođenje od plaćanja uvoznih carina za proizvode morskog ribolova i druge proizvode što su ih plovila koja su registrovana ili upisana u Crnoj Gori i koja plove pod zastavom Crne Gore izvadila iz teritorijalnog mora u inostranstvu		F21
Oslobođenje od plaćanja uvoznih carina za proizvode što su dobijeni iz proizvoda morskog ribolova i drugih proizvoda izvađenih iz teritorijalnog mora u inostranstvu na brodovima fabrikama, koji su registrovani ili upisani u Crnoj Gori i koji plove pod zastavom Crne Gore		F22
Roba koja se nakon postupka pasivnog oplemenjivanja stavlja u postupak skladištenja bez odlaganja plaćanja akciza		F31
Roba koja se nakon postupka aktivnog oplemenjivanja stavlja u postupak skladištenja bez odlaganja plaćanja akciza		F32
Roba koja se, nakon što je bila u slobodnoj zoni, stavlja u postupak skladištenja bez odlaganja plaćanja akciza		F33
Roba koja se, nakon prerade pod carinskim nadzorom, stavlja u postupak skladištenja bez odlaganja plaćanja akciza		F34
Stavljanje u slobodan promet robe za priredbe ili prodaju koja je stavljena u postupak privremenog uvoza, pri čemu se koriste elementi za obračun što su na snazi u trenutku prihvatanja deklaracije za stavljanje u slobodan promet		F41
Stavljanje u slobodan promet dobijenih proizvoda kada oni podliježu carinama koje se na njih primjenjuju (član 126. Tačka 1 Carinskog zakona)		F44

Izvoz

Izvoz robe za vojne namjene		F51
Snabdijevanje		F61
Snabdijevanje robom, za koju izvozna dozvola nije potrebna	Snabdijevanje koje se može smatrati izvozom s carinskog područja Crne Gore: – brodova za plovību morem ili aviona na međunarodnim linijama, – međunarodnih organizacija sa sjedištem u Crnoj Gori, – vojnih snaga na području Crne Gore koje ne djeluju pod zastavom Crne Gore, – platformi za bušenje i istraživanje, – mornaričkih i pomoćnih brodova na otvorenom moru, koji plove pod zastavom Crne Gore.	F62
Smještaj u carinsko skladište / posebno spremište robe namijenjene snabdijevanju, za koju izvozna dozvola nije potrebna	Smještaj u carinsko skladište / posebno spremište za potrebe snabdijevanja robom koje se može smatrati izvozom s carinskog područja Crne Gore: – brodova za plovību morem ili aviona na međunarodnim linijama, – platformi za bušenje i istraživanje.	F63
Izlaz iz carinskog skladišta / posebnog spremišta robe namijenjene snabdijevanju, za koju izvozna dozvola nije potrebna	Smještaj u carinsko skladište / posebno spremište za potrebe snabdijevanja robom koje se može smatrati izvozom s carinskog područja Crne Gore: – brodova za plovību morem ili aviona na međunarodnim linijama, – platformi za bušenje i istraživanje.	F64

Šifre koje se koriste isključivo na nacionalnom nivou su sljedeće:

Postupak (37/2)	Šifra
Krajnja upotreba	1KU
Poresko skladište	1PS
Akcizno skladište	1AS
Primjena član217. Carinskog zakona Crne Gore	1ND
Oslobođenje od plaćanja carinskog duga u okviru diplomatskih i konzularnih odnosa	001
Druga oslobođenja	999

XIII. Vrste prethodnih isprava (R40)

U ovu rubriku unose se alfanumeričke oznake.

Prvi podatak (a1) se sastoji od tri različita slova i koristi se za označavanje jedne od dolje navedenih tri kategorije. Drugi podatak (an..3) se sastoji od kombinacije brojeva i/ili slova i služi za označavanje vrste dokumenta. Treći podatak (an..35) je podatak potreban za prepoznavanje dokumenta, a to može biti identifikacioni broj ili drugi prepoznatljivi odgovarajući podatak. Četvrti podatak (n..16,6) je podatak o bruto masi koja se razdužuje sa prethodnog dokumenta. Peti podatak je redni broj naimenovanja iz prethodnog dokumenta.

1. Prvi element(a1):

sažeta prijava, koju predstavlja znak "X",
pojednostavljena deklaracija kod pojednostavljenih postupaka, koju predstavlja znak "Y",
prethodni dokument, koji predstavlja znak "Z".

2. Drugi element (an..3):

Sa spiska skraćenica za dokumente izabere se skraćenica za dotični dokument.

Spisak sadrži oznaku "CLE" koja znači "knjigovodstveni zapis". Datum se upisuje u sljedećem obliku: yyyymmdd.

3. Treći element (an..35):

Ovdje se upisuje identifikacioni broj ili drugi odgovarajući podatak za dotični dokument.

4. Četvrti element (n..16,6):

Upisuje se bruto masa koja se razdužuje sa prethodnog dokumenta, u kilogramima, zaokružena na tri decimalna mjesta.

5. Peti element (n..3)

Upisuje se redni broj naimenovanja iz prethodnog dokumenta čija se bruto masa razdužuje.

Primjeri:

1. Kao sažeta prijava za privremeni smještaj koristi se obrazac „Sažeta prijava“. Sažeta prijava, koja ima dva naimenovanja, upisana je u CIS pod brojem 18ME035025N00015J4, kod carinske ispostave sa šifrom ME035025, godine 2018, bruto masa 30,015 upisana u 1. naimenovanju. U deklaraciji, kojom se roba stavlja u jedno od drugih dozvoljenih carinskih postupanja ili upotrebe sa robom, u rubriku 40 se upisuje:

X-337-18ME035025N00015J4 - 30.015 - 1

Objašnjenje:

X (oznaka za sažetu prijavu)

337 (obrazac „Sažeta prijava za privremeni smještaj“ ima posebnu šifru)

18ME035025N00015J4 (identifikacioni broj dokumenta)

30,015 - bruto masa

1 – redni broj naimenovanja

2. Sažeta prijava, koja ima tri naimenovanja, upisana je u CIS pod MRN brojem 18ME036021N00051J5, kod carinske ispostave sa šifrom ME036021, godine 2018, bruto masa:

- 50 upisana u 1. naimenovanju

- 65 u 2. naimenovanju

- 125 u 3. naimenovanju

U deklaraciji, kojom se roba stavlja u jedno od drugih dozvoljenih carinskih postupanja ili upotrebe sa robom, u rubriku 40 se po naimenovanjima upisuje:

1. X-337-18ME036021N00051J5- 50 – 1

2. X-337-18ME036021N00051J5- 65 – 2

3. X-337-18ME036021N00051J5- 125 – 3

3. Brodski tovarni list sa dvesta naimenovanja, upisan je u CIS kao sažeta prijava, godine 2018, pod MRN brojem 18ME036021N00221J2, kod carinskog organa sa šifrom ME036021. U deklaraciji, kojom se roba iz naimenovanja 101 stavlja u jedno od drugih dozvoljenih carinskih postupanja ili upotrebe sa robom, u rubriku 40 se upisuje:

X-705-18ME036021N00221J2-30.015-101

Objašnjenje:

X (oznaka za sažetu prijavu)

705 (oznaka za brodski tovarni list)

18ME036021N00221J2 (identifikaciona oznaka dokumenta)

30,015- bruto masa

„101“ – redni broj naimenovanja

4. Prethodni dokument je tranzitna deklaracija, kojoj je carinska ispostava dodijelila MRN broj "18ME035025N00238J4". U deklaraciji, kojom se roba stavlja u jedno od drugih dozvoljenih carinskih postupanja ili upotrebe sa robom, u rubriku 40 se upisuje:

"Z-821-18ME035025N00238J4-30-1"

Objašnjenje:

"Z" označava da je riječ o prethodnom dokumentu

"821" označava da je riječ o tranzitnom postupku

18ME035025N00238J4 (identifikacioni podatak – MRN broj)

30 - bruto masa

„1“ – redni broj naimenovanja

5. Roba je dana 15.10.2018. u okviru pojednostavljenih carinskih postupaka stavljena u slobodan promet. Pojednostavljena deklaracija je bila upisana u CIS sa MRN brojem 18ME035025N00022J2. U dopunskoj deklaraciji, u rubriku 40 se upisuje:

Y-380-18ME035025N00022J2-15-1

Objašnjenje:

„Y“ oznaka za pojednostavljenu deklaraciju

„380“ oznaka za komercijalnu fakturu

18ME035025N00022J2 (identifikacioni podatak dokumenta)

6. Roba je 14.10.2018 upisana u evidenciju nosioca odobrenja za kućno carinjenje prilikom uvoza i izvoza pod rednim brojem 5.

Upis u evidenciju predstavlja pojednostavljenu deklaraciju. U dopunskoj deklaraciji, u rubriku 40 se upisuje:

Y-CLE-20181014-5-02

Objašnjenje:

„Y“ ukazuje da je postojala pojednostavljena deklaracija,

„CLE“ označava upis u evidenciju – knjigovodstveni zapis,

„20181014-5-02“ (identifikacioni podatak)

„20181014“ je datum upisa, gdje je „2018“ godina, „10“ mjesec, „14“ dan (yyyymmdd)

„5“ je odgovarajući broj upisa u evidenciju

„02“ je mjesto upisa u evidenciju. (Podatak se upisuje kada ima više lokacija za vođenje evidencije, koje su navedene u odobrenju. U slučaju da se evidencija vodi na samo jednoj lokaciji, upisuje se 00).

Spisak skraćenica za dokumente

Dokument	Šifra
Spisak kontejnera	235
Tovarni list (dostavnica)	270
Spisak paketa	271
Proforma račun – faktura	325
Sažeta prijava za privremeni smještaj	337
Uvozna sigurnosna sažeta deklaracija	355
Komercijalni račun – faktura	380
Glavna teretnica	704
Teretnica	705
Teretni list CIM (željeznica)	720
Drumski tovarni list	730
Vazduhoplovni tovarni list	740
Glavni vazduhoplovni tovarni list	741
Poštanska otpremnica (poštanski paketi)	750
Multimodalni / kombinovani transportni dokument (opšti)	760
Robni manifest	785
Bordereau (specifikacija tovarnog lista)	787
Tranzit	821
Karnet TIR	952
Karnet ATA	955
Knjigovodstveni zapis	CLE
Administrativni akcizni dokument	AAD
Robni manifest – pojednostavljeni postupak	MNS
Ostalo	ZZZ

Ako je prethodni dokument uvozna ili izvozna carinska deklaracija, skraćenica za dokument sastoji se od oznake za prvu podjelu rubrike 1 (IMI EX).

Primjer: Deklaracija za postupak privremenog uvoza upisana je u carinski informacijski sistem pod brojem 18ME035025N0041234, kod carinskog organa sa šifrom ME035025, godine 2018. U deklaraciji za ponovni izvoz, u rubriku 40 se upisuje:

Z-IM-18ME035025N0041234

Objašnjenje:

Z (oznaka za prethodni dokument)

IM (šifra iz prve podjele rubrike 1 prethodnog dokumenta)

18ME035025N0041234 (identifikacioni podatak – MRN broj)

XIV. Metod vrednovanja (R43)

Metod vrednovanja	Šifra
Transakcijska vrijednost (član 30. Carinskog zakona)	1
Transakcijska vrijednost identične robe (član 32. Carinskog zakona)	2
Transakcijska vrijednost slične robe (član 33. Carinskog zakona)	3
Deduktivni metod (član 35. Carinskog zakona)	4
Obračunata vrijednost (član 36. Carinskog zakona)	5
Raspoloživi podaci (član 37. Carinskog zakona)	6

XV. Dodatne informacije (R44)

Priložene isprave/potvrde i odobrenja (R44)

(1) U rubriku 44 upisuju se šifre iz sljedećih grupa:

1. vrijednost robe za carinske i statističke svrhe (grupa podataka sa oznakom V);
2. postupci sa ekonomskim dejstvom i postupci sa odlaganjem, član 92 Carinskog zakona (grupa podataka sa oznakom E);
3. fakturna dokumenta (grupa podataka sa oznakom F);
4. izjave i zahtjevi (grupa podataka sa oznakom I);
5. ostala priložena dokumenta (grupa podataka sa oznakom O);
6. uvjerenja o porijeklu i druga uvjerenja (grupa podataka sa oznakom U);
7. pojednostavljene postupke (grupa podataka sa oznakom S);
8. porezi (grupa podataka sa oznakom P);

9. akcize (grupa podataka sa oznakom A).

(2) Svaku pojedinačnu grupu podataka je moguće opisati u najviše dvije podjele:

- u podjelu 44/1 upisuje se šifra, pri čemu je prvi znak slova oznaka grupe podataka,

- u podjelu 44/2, dužine najviše dvadeset znakova, upisuju se sadržinski podaci koji su vezani za odabranu šifru (npr.: redni brojevi dokumenata, iznos prevoznih troškova). Sadržaj ove podjele i način upisa podataka određeni su za pojedinačnu šifru iz podjele 44/1. Ako sadržaj nije propisan, onda se upisuje samo odgovarajuća šifra iz podjele 44/1.

(3) Podaci koji se upisuju u ovu rubriku razdvajaju se zagradaama, a grupe podataka kosom crtom.

Primjer:

(V010)(1000,00)/(V011)(100,00)

Šifra znači da se u konkretnom naimenovanju prijavljuju troškovi prevoza i troškovi osiguranja do ulaska u carinsko područje koji se uračunavaju u carinsku vrijednost u iznosu od 1000,00 eura, odnosno 100,00 eura.

(4) Ako u JCI sa više od jednog naimenovanja pojedinačne šifre važe za kompletnu deklaraciju (sva naimenovanja), one mogu da se upišu samo u prvom naimenovanju. U takvim slučajevima mora biti (osim za šifre slovne grupe I, O i S, jer to nije potrebno) u prvom naimenovanju upisana takođe dodatna šifra S ispred pojedinačne šifre.

Primjer: (V010)(1000,00)

Šifra znači da se u konkretnom naimenovanju prijavljuju troškovi prevoza do ulaska u carinsko područje koji se uračunavaju u carinsku vrijednost u iznosu od 1000,00 eura, da se odnose na svu robu koja se carini po JCI i da se dijele srazmjerno vrijednosti pojedine robe.

(5) Grupe šifara se koriste na sljedeći način:

1. Vrijednost robe za carinske i statističke svrhe

Opis	Šifra	Šifra1
Carinska vrijednost robe	V001	3V001

Stavke koje se dodaju iznosu iz rubrike 42 (ako nijesu u taj iznos uključene)

Provizije i naknade posredovanja (osim kupovnih)	V002	3V002
Trošak ambalaže i pakovanja	V003	3V003
Materijali, komponente, djelovi i sl. uključeni u uvezenu robu	V004	3V004
Alati, kalupi, matrice i sl. korišćeni u proizvodnji uvezene robe	V005	3V005
Materijali korišćeni u proizvodnji uvezene robe	V006	3V006
Inžinjeri, razvoj, crtež, dizajn i planovi i nacrti izrađeni izvan Crne Gore i neophodni u proizvodnji uvezene robe	V007	3V007
Licence i naknade za autorska prava	V008	3V008
Dio iznosa ostvaren preprodajom, ustupanjem ili upotrebom uvezene robe koji se plaća prodavcu	V009	3V009
Utovar, pretovar i troškovi prevoza do mjesta ulaska u Crnu Goru	V010	3V010
Troškovi osiguranja do mjesta ulaska u Crnu Goru	V011	3V011
Indirektna i ostala plaćanja koja se uključuju u carinsku vrijednost	V012	3V012

Stavke koje se oduzimaju od iznosa iz rubrike 42 (ako su u taj iznos uključene)

Prevozni i drugi troškovi u Crnoj Gori	V013	3V013
Troškovi izgradnje, montaže, spajanja, održavanja ili tehničke pomoći preduzeti nakon uvoza	V014	3V014
Carina i porez plaćeni u Crnoj Gori ili zemlji izvoza	V015	3V015
Troškovi kamata	V016	3V016
Troškovi prava reprodukcije uvezene robe u Crnoj Gori	V017	3V017
Kupovna provizija	V018	3V018
Prevozni i drugi troškovi u Crnoj Gori	V019	3V019
Troškovi izgradnje, montaže, spajanja, održavanja ili tehničke pomoći preduzeti nakon uvoza	V020	3V020
Carina i porez plaćeni u Crnoj Gori ili zemlji izvoza	V021	3V021
Troškovi kamata	V022	3V022
Troškovi prava reprodukcije uvezene robe u Crnoj Gori	V023	3V023
Kupovna provizija	V024	3V024

Fiksni iznos izračunat na način i na osnovu uslova iz odobrenja za sprovođenje člana 93 Uredbe za sprovođenje

Carinskog zakona – stavke koje se dodaju iznosu iz polja 42 (ako su u taj iznos uključene)

Provizije i naknade posredovanja (osim kupovnih)	V025	3V025
Trošak ambalaže i pakovanja	V026	3V026
Materijali, komponente, djelovi i sl. uključeni u uvezenu robu	V027	3V027
Alati, kalupi, matrice i sl. korišćeni u proizvodnji uvezene robe	V028	3V028
Materijali korišćeni u proizvodnji uvezene robe	V029	3V029
Inžinjeri, razvoj, crtež, dizajn i planovi i nacrti izrađeni izvan Crne Gore i neophodni u proizvodnji uvezene robe	V030	3V030
Licence i naknade za autorska prava	V031	3V031
Dio iznosa ostvaren preprodajom, ustupanjem ili upotrebom uvezene robe koji se plaća prodavcu	V032	3V032
Utovar, pretovar i troškovi prevoza do mjesta ulaska u Crnu Goru	V033	3V033
Troškovi osiguranja do mjesta ulaska u Crnu Goru	V034	3V034

Šifre za popuste i sniženja koji se ne uračunavaju u carinsku vrijednost uvezene robe (ako su prijavljeni u cijeni robe u rubrici 22, ne uračunavaju se)

popust radi plaćanja u određenom vremenskom periodu, ako plaćanje još nije bilo realizovano u trenutku carinskog vrednovanja	V035	3V035
popust radi plaćanja u određenom vremenskom periodu, ako je plaćanje bilo već realizovano u trenutku carinskog vrednovanja	V036	3V036

količinski popust (rabat)	V037	3V037
trgovački popust	V038	3V038
drugi popusti i snižavanja cijene	V039	3V039

Ostalo

Troškovi koji se isključuju pri izračunavanju statističke vrijednosti	SV001	3SV01
Troškovi koji se uključuju pri izračunavanju statističke vrijednosti	SV002	3SV02
Dodatni troškovi koji ulaze u osnovicu PDV-a pri uvozu	PV001	3PV01
Troškovi prevoza/osiguranja koji se uključuju/ isključuju kod SV kod izvoza	SV003	3SV03
Fakturna vrijednost robe namijenjena izvozu	FV11	3FV11
Kupac i prodavac su povezani	DV07A	3DV7A
Povezanost je uticala na cijenu	DV07B	3DV7B
Ograničenja u raspolaganju robom	DV08A	3DV8A
Prodaja ili cijena su predmet uslova ili obaveza	DV08B	3DV8B
Oštećenje robe %	OR001	3OR01

NAPOMENA:

Za šifre V014 do V034 koje su iskazane u procentu potrebno ih je preračunati u apsolutni iznos i tako unijeti u rubriku 44. Za primjer više naimenovanja iznos mora biti naveden u svakom naimenovanju proporcionalno učešću u ukupnoj vrijednosti.

Primjer:

Kada se shodno uslovima isporuke moraju uključiti troškovi osiguranja do granice sa Crnom Gorom i to u slučaju više od jednog naimenovanja tada se u prilog V034 mora unijeti iznos udijela zbirnog troška osiguranja koji odgovara procentualnom učešću vijednosti robe sa naimenovanja u ukupnoj vrijednosti pošiljke.

Napomena:

Iznosi troškova, odnosno procenti i iznosi popusta zaokružuju se na dva decimalna mjesta. Iznosi troškova i popusta u valuti iskazuju se u valuti iz rubrike 22 JCI.

Procenti popusta se iskazuju u odnosu na vrijednost iz rubrike 22, odnosno rubrike 42 JCI.

2. Postupci sa ekonomskim dejstvom i postupci sa odlaganjem, član 92 Carinskog zakona (grupa podataka sa oznakom E);

Opis	Šifra R44/1	Šifra EU ili nacionalna	Sadržaj R44/2
Prethodno odobrenje za postupak aktivnog oplemenjivanja	E01	C601	car.org./XX/br./yyyy
Deklaracija kao zahtjev i odobrenje za postupak sa ekonomskim dejstvom	E02	00100	
Prethodno odobrenje za postupak prerade pod carinskim nadzorom	E03	3E03	car.org./XX/br./yyyy/rbr
Prethodno odobrenje za postupak pasivnog oplemenjivanja	E05	C019	car.org./XX/br./yyyy/rbr
Prethodno odobrenje za privremeni uvoz robe	E07	C516	car.org./XX/br./yyyy
Prethodno odobrenje za postupak skladištenja	E11	3E11	car.org./vr. lsp./br./yyyy
Odobrenje za carinsko skladištenje sa ograničenim rokom	E12	3E12	car.org./br./yyyy
Šifra ekonomskih uslova za aktivno oplemenjivanje(UCZ prilog 12B)	E13	3E13	šifra
Šifra ekonomskih uslova za pasivno oplemenjivanje (UCZ prilog 12C)	E14	3E14	šifra
Šifra ekonomskih uslova za preradu pod carinskim nadzorom(UCZ prilog 12E)	E15	3E15	Šifra
Drugi dokumenti	E99	3E99	

Napomena:

Skraćenica ukoloni "Sadržaj 44/2" znači: "car. Org/XX/br./yyyy":šifra carinskog organa/DP/broj odobrenja/godina, "car.org/XX"/šifra: šifre iz priloga u opisu

Skraćenica u koloni "Sadržaj 44/2": "XX" predstavlja: DP - Dobijeni Proizvod, SP – Sporedni proizvod, RM – Repromaterijal, GU – Gubitak .

"rbr" predstavlja: redni broj dobijenog proizvoda, odnosno robe koja se vraće u nepromijenjenom stanju, odnosno robe repromaterijala.

3. Fakturna dokumenta

Opis	Šifra R44/1		Sadržaj R44/2
Faktura, na kojoj osnovi se prijavljuje carinska vrijednost robe	F10	N935	br./yyyy
Faktura		N380	
Proforma faktura	F13	N325	br./yyyy
Izjava o vrijednosti robe	F20	3F20	br./yyyy
Druge fakture	F99	3F99	br./yyyy

4. Zahtjevi i izjave

Opis	Šifra R44/1		Sadržaj R44/2
Zahtjev za oslobođenje od plaćanja carine	I00	3I00	br./yyyy
Zahtjev za korišćenje datuma drugačijeg od datuma prihvatanja JCI	I01	3I01	br./yyyy

Zahtjev za sukcesivno carinjenje	I02	3I02	br./yyyy
Zahtjev za premještaj robe	I03	3I03	br./yyyy
Zahtjev za primjenu člana 89. Carinskog zakona	I04	3I04	br./yyyy
Izjava o uvozu korišćene opreme	I05	3I05	br./yyyy
Izjava korisnika da će robu uvezenu uz smanjenje carinskih dažbina koristiti isključivo za potrebe sopstvene proizvodnje	I06	3I06	
Uvjerjenje, saglasnost ili dozvola fitosanitarne inspekcije za bezbjednost hrane ili izjava kojom se roba oslobađa inspeksijske kontrole u skladu sa napomenom uz tarifni stav	I07	3I07	br./yyyy
Uvjerjenje, saglasnost ili dozvola veterinarsko - sanitarne inspekcije ili izjava kojom se roba oslobađa inspeksijske kontrole u skladu sa napomenom uz tarifni stav	I08	3I08	br./yyyy
Uvjerjenje, saglasnost ili dozvola sanitarne inspekcije ili izjava kojom se roba oslobađa inspeksijske kontrole u skladu sa napomenom uz tarifni stav	I09	3I09	br./yyyy
Uvjerjenje, saglasnost ili dozvola fitosanitarne inspekcije ili izjava kojom se roba oslobađa inspeksijske kontrole u skladu sa napomenom uz tarifni stav	I10	3I10	br./yyyy
Izjave kod kupovine robe u inostranstvu radi njene prodaje u inostranstvu	I11	3I11	br./yyyy
Odloženo razduživanje prethodnih dokumenata	I15	3I015	
Pošiljalac/izvoznik - odobrenje AEO	I17	Y022	car.org./br./yyyy
Primalac - odobrenje AEO	I18	Y023	car.org./br./yyyy
Podnosilac deklaracije - odobrenje AEO	I19	Y024	car.org./br./yyyy
Zastupnik - odobrenje AEO	I20	Y025	car.org./br./yyyy
Glavni obaveznik - odobrenje AEO		Y026	
Držalac skladišta - odobrenje AEO	I21	Y027	car.org./br./yyyy
Drugi ovlašćeni privredni subjekt - odobrenje AEO	I22	Y029	drzava/br./yyyy
Prijavljena roba nije kulturno dobro	I23	Y903	br./yyyy
Hemikalija za koju se ne sprovodi prethodno obavještenje za izvoz	I25	3I25	br./yyyy
Fluorisani gas nije predmet zabrane uvoza	I28	3I28	br./yyyy
Lični predmeti i predmeti domaćinstva koji nijesu predmet CITES kontrole	I29	3I29	br./yyyy
Potvrda procesa Kimberley		L116	br./yyyy
Proizvodi na koje se ne primjenjuju odredbe Zakona o oružju i Sporazuma o oružju	I31	3I31	br./yyyy
Roba se ne nalazi na spisku robe dvostruke namjene	I32	Y901	br./yyyy
Roba ne sadrži supstance ili mješavine koje oštećuju ozonski omotač	I33	3I33	br./yyyy
PIB poreskog zastupnika iz člana 12 stav 1 tačka 2) Zakona o PDV	I36	Y042	PIB
Oslobođenje od plaćanja posebne naknade zbog posebne upotrebe ulja za podmazivanja i tečnosti	I37	3I37	
Oslobođenje od plaćanja posebne naknade zbog upotrebe EE opreme za obavljanje sopstvene djelatnosti	I38	3I38	
Deklarisana roba nije predmet ograničenja vezanog uz opojne droge i psihotropne tvari	I39	3I39	br./yyyy
Deklarisana roba nije predmet ograničenja vezanog uz Zakon o hemikalijama	I40	3I40	br./yyyy
Certifikat o upisu u rodovnik kojim se potvrđuje čistokrvnost pasmine	I41	3I41	br./yyyy
Pedigre certifikat	I42	3I42	br./yyyy
Kontrolna markica za auto put	I43	3I43	PIB/serijski broj
Količina u jedinici mjere koja je drugačije propisana	I44	3I44	999.999
Šifra jedinicomjere koja je drugačije propisana	I45	3I45	šifra jedinicomjere
Kontrolna markica za gradnju i opremanje ugostiteljskog objekta	I46	3I46	PIB/serijski broj
Kontrolna markica za gradnju i opremanje energetskog objekta za proizvodnju električne energije	I47	3I47	PIB/serijski broj
Kontrolna markica za gradnju i opremanje kapaciteta za proizvodnju prehrambenih proizvoda	I48	3I48	PIB/serijski broj
Potvrda nadležnog organa državne uprave za projekte koji se finansiraju iz sredstava Evropske Unije	I49	3I49	PIB/serijski broj
Potvrda nadležnog organa državne uprave za isporuku proizvoda u skladu sa međunarodnim ugovorom odnosno ugovorom o donaciji	I50	3I50	br./yyyy
Rješenje poreskog organa za isporuku proizvoda koja se vrši u skladu sa ugovorom o kreditu odnosno zajmu	I51	3I51	br./yyyy
Izjava uvoznika da proizvodi ispunjavaju uslove iz projekta koji se finansiraju iz sredstava Evropske Unije	I52	3I52	br./yyyy
Druge izjave i zahtjevi	I99	3I99	

Napomena:

Skraćenica u koloni "Sadržaj 44/2" znači: "br./yyyy:broj zahtjeva/godina, PIB/serijski broj znači: matični broj/serijski broj kontrolne markice".

5. Ostali priloženi dokumenti

Opis	Šifra R44/1	Šifra EU	Sadržaj R44/2
Interni tovarni list	O01	N703	
Glavni brodski tovarni list	O02	N704	
Brodski tovarni list	O03	N705	
Brodski manifest	O04	N710	
Teretni list CIM (željeznica)	O05	N720	
Drumski tovarni list	O06	N730	

Avionski tovarni list	O07	N740
Glavni avionski tovarni list	O08	N741
Isprava za multimodalni/mješoviti prevoz (opšta)	O09	N760
Karnet ATA	O10	N955 identifikacioni broj
Dokaz o carinskom statusu robe (UCZ Prilog 41)	O13	3O13
Polisa osiguranja	O14	3O14
Fitosanitarni sertifikat	O15	N851
Sanitarni sertifikat	O16	3O16/N852
Carinski Informacioni List (CIL)	O17	3O17 URN broj
Kopija JCI za razduženje postupaka sa ekonomskim dejstvom	O18	3O18 car.org./vr. Postupka/br./yyyy
Kopija poništene JCI posle okončanog postupka	O19	3O19 car.org./vr. Postupka/br./yyyy
Ovlašćenje za direktno zastupanje, bez garancije zastupnika	O20	3O20 br./yyyy
Ovlašćenje za direktno zastupanje, sa garancijom zastupnika	O21	3O21 br./yyyy
Ovlašćenje za indirektno zastupanje	O22	3O22 br./yyyy
Ovlašćenje za carinskog posrednika	O23	3O23 br./yyyy
Deklaracija o carinskoj vrijednosti robe (DCV)	O25	N934 br./yyyy
CAS broj	O27	3O27 identifikacioni broj
Obrazac 302	O28	C624
Potvrda o pretovaru	O29	3O29 br./yyyy
Međunarodna dozvola za drumski prevoz tereta CEMT	O30	3O30 CEMT/yyyy/šifra države/99999
Proizvod je označen sa oznakom CE	O31	3O311
Humanitarna pomoć	O32	3O322 naziv i sjedište pošiljaoca humanitarne pomoći
Carinsko obilježje kod sprovođenja pojednostavljenog izvoznog postupka u prostorijama pošiljaoca	O33	oznaka plombe (Rubrika D)
Ostalo	O99	3O99

Napomena:

Skraćenica u koloni "Sadržaj 44/2" znači: car.org./vr. Postupka/br./yyyy: šifra carinskog organa/šifra vrste postupka/broj JCI/godina., br./yyyy: broj/godina, car. org.: šifra carinskog organa, CEMT/yyyy/šifra države/99999: CEMT/godina/dvoslovna šifra države/petocifreni serijski broj.

5a. Ostali priloženi prevoznici sažete prijave

Opis	Šifra R44/1	Sadržaj R44/2
Kurirski konsolidovani manifest	Z09	br./yyyy
Ostale komercijalne isprave	Z10	br./yyyy
"Pack" lista	Z11	br./yyyy
Prtljažnica	Z12	br./yyyy
Potvrda o zadržanoj robi	Z13	br./yyyy
TIR karnet	Z14	N952 br./yyyy
Vazduhoplovni (kargo) manifest	Z15	br./yyyy
Zbirni tovarni list	Z16	br./yyyy
Zapisnik iz faze pregleda robe u prevoznom sredstvu	Z17	br./yyyy
Teretnica (brodska)	Z18	br./yyyy
Avionski tovarni list	Z19	br./yyyy
Kućni tovarni list	Z20	br./yyyy
Ostala prevozna dokumenta	Z99	br./yyyy

NAPOMENA:

Skraćenica u koloni "Identifikacija priložene isprave" znači: "br./yyyy: broj priložene isprave/godina".

6. Uvjerjenja o porijeklu i druga uvjerenja

Dokumenti za dokazivanje porijekla robe		
Opis	Šifra R44/1	Sadržaj R44/2
Uvjerjenje o porijeklu robe EUR 1	U01	vrsta kumulacije/xx/br./yyyy
Dugoročno uvjerenje o prometu robe	U02	br./yyyy
Uvjerjenje o prometu robe EUR 2	U03	br./yyyy
Uvjerjenje o "domaćem" (nepreferenc.) porijeklu robe	U04	br./yyyy
Uvjerjenje o porijeklu robe FORM A	U05	br./yyyy
Izjava na fakturi	U06	vrsta kumulacije/xx/br./yyyy
Izjava ovlaštenog izvoznika na fakturi	U07	vrsta kumulacije/xx/br./yyyy
Uvjerjenje o direktnoj pošiljci	U08	br./yyyy
Uvjerjenje o porijeklu robe iz treće zemlje	U09	br./yyyy
Druga uvjerenja o porijeklu	U10	br./yyyy

Uvjerenje o kretanju robe EUR-MED	U11	br./yyyy
Izjava na računu EUR-MED	U12	br./yyyy

Uvjerenja, potvrde, saglasnosti ili dozvole ministarstava
Opis

	Šifra R44/1	Sadržaj R44/2
Uvjerenje, potvrda, saglasnost ili odobrenje Ministarstva pravde	U21	br./yyyy
Uvjerenje, potvrda, saglasnost ili odobrenje Ministarstva unutrašnjih poslova	U22	br./yyyy
Uvjerenje, potvrda, saglasnost ili odobrenje Ministarstva odbrane	U23	br./yyyy
Uvjerenje, potvrda, saglasnost ili odobrenje Ministarstva finansija	U24	br./yyyy
Uvjerenje, potvrda, saglasnost ili odobrenje Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija	U25	br./yyyy
Uvjerenje, potvrda, saglasnost ili odobrenje Ministarstva prosvjete	U26	br./yyyy
Uvjerenje, potvrda, saglasnost ili odobrenje Ministarstva nauke	U27	br./yyyy
Uvjerenje, potvrda, saglasnost ili odobrenje Ministarstva kulture	U28	br./yyyy
Uvjerenje, potvrda, saglasnost ili odobrenje Ministarstva ekonomije	U29	br./yyyy
Uvjerenje, potvrda, saglasnost ili odobrenje Ministarstva saobraćaja i pomorstva	U30	br./yyyy
Uvjerenje, potvrda, saglasnost ili odobrenje Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja	U31	br./yyyy
Uvjerenje, potvrda, saglasnost ili odobrenje Ministarstva održivog razvoja i turizma	U32	br./yyyy
Uvjerenje, potvrda, saglasnost ili odobrenje Ministarstva zdravlja	U33	br./yyyy
Uvjerenje, potvrda, saglasnost ili odobrenje Ministarstva za ljudska i manjinska prava	U34	br./yyyy
Uvjerenje, potvrda, saglasnost ili odobrenje Ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije	U35	br./yyyy
Dozvola Ministarstva ekonomije za izvoz robe dvostruke namjene	U36	br./yyyy
Dozvola Ministarstva ekonomije za uvoz robe dvostruke namjene	U37	br./yyyy
Dozvola Ministarstva ekonomije za izvoz naoružanja i vojne opreme	U38	br./yyyy
Dozvola Ministarstva ekonomije za uvoz naoružanja i vojne opreme	U39	br./yyyy
Dozvola Ministarstva ekonomije za uvoz nevojnih smrtonosnih sredstava	U40	br./yyyy
Dozvola Ministarstva ekonomije za izvoz nevojnih smrtonosnih sredstava	U41	br./yyyy
Odobrenje Ministarstva unutrašnjih poslova za transport ili tranzitna oružanja i vojne opreme kopnenim i vodenim putevima	U42	br./yyyy
Odobrenje organa nadležnog za vazdušni saobraćaj za transport ili tranzitnaoružanja i vojne opreme vazdušnim putem	U43	br./yyyy
Potvrda, saglasnost ili odobrenje Privredne komore Crne Gore	U44	br./yyyy
Uvjerenje, saglasnost ili dozvola fitosanitarne inspekcije za bezbjednost hrane	U45	br./yyyy
Potvrda o homologaciji pojedinačnog vozila	U46	br./yyyy
Izjava o usaglašenosti pojedinačnog vozila	U47	br./yyyy
Sertifikat vozila o homologaciji vozila za tip vozila	U48	br./yyyy
Zajednički veterinarski ulazni dokument	U49	br./yyyy
Uvjerenje, saglasnost ili dozvola sanitarne inspekcije	U50	br./yyyy
Uvjerenje, saglasnost ili dozvola fitosanitarne inspekcije	U51	br./yyyy
Uvjerenje, saglasnost ili dozvola ekološke inspekcije	U52	br./yyyy
Uvjerenje, saglasnost ili dozvola poljoprivredne inspekcije	U53	br./yyyy
Potvrda o kontroli kvaliteta goriva koju izdaje ovlašćeno pravno lice	U54	br./yyyy
Licenca za obavljanje energetske djelatnosti koju izdaje Agencija za energetiku	U55	br./yyyy
Dozvola za izvoz, tranzit, odnosno uvoz droga, psihoaktivnih supstanci, bilja, prekursora i sintetičkih droga, koju izdaje Agencija za lijekove i medicinska sredstva	U56	br./yyyy
Dozvola za izvoz, tranzit, odnosno uvoz droga, psihoaktivnih supstanci, bilja, prekursora i sintetičkih droga, koju izdaje Ministarstvo zdravlja	U57	br./yyyy
Dozvola za uvoz, odnosno izvoz lijekova koju izdaje Agencija za lijekove i medicinska sredstva	U58	br./yyyy
Dozvola za uvoz, odnosno izvoz medicinskih sredstava koju izdaje Agencija za lijekove i medicinska sredstva	U59	br./yyyy
Dozvola za izvoz, tranzit, odnosno uvoz hemikalija koju izdaje Agencija za zaštitu žvite sredine	U60	br./yyyy
Dozvola za izvoz, tranzit, odnosno uvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač, alternativnih supstanci i spisak proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač ili su pomoću tih supstanci proizvedeni, koju izdaje Agencija za zaštitu žvite sredine	U61	br./yyyy
Dozvola za uvoz, izvoz i tranzit otpada koju izdaje Agencija za zaštitu žvite sredine	U62	br./yyyy
Dozvola za izvoz odnosno uvoz radioaktivnih materijala i izvora od jonizujućih zračenja koju izdaje Agencija za zaštitu žvite sredine	U63	br./yyyy
Potvrda, saglasnost ili odobrenje Direkcije za saobraćaj	U64	br./yyyy
Potvrda o mjerenju radioaktivnosti	U65	br./yyyy
Dokument o prekograničnom kretanju otpada	U66	br./yyyy
Obavještenje o prekograničnom kretanju otpada	U67	br./yyyy
Potvrda o porijeklu divljači	U68	br./yyyy
Trofejni list	U69	br./yyyy
Propratnica	U70	br./yyyy
Potvrda Uprave za zaštitu kulturnih dobara	U71	br./yyyy
Sertifikat o homologacijskoj i ekološkoj ispravnosti korišćenog vozila	U72	br./yyyy
Potvrda organa nadležnog za mjere i dragocjene metale	U73	br./yyyy
Obavezujuća informacija o svrstavanju robe u Carinsku tarifu	U74	br./yyyy
Obavezujuća informacija o porijeklu robe	U75	br./yyyy
Uvjerenje o "istovjetnosti robe"	U76	br./yyyy

Podnošenje traženog CITES sertifikata	U77	br./yyyy
Izvozna dozvola ili potvrda o ponovnom izvozu CITES, koje izdaje nadležni organ u Crnoj Gori	U78	br./yyyy
Izvozna dozvola ili potvrda o ponovnom izvozu CITES, koje izdaje nadležni organ u inostranstvu	U79	br./yyyy
CITES potvrda za putujuće izložbe	U80	br./yyyy
CITES potvrda primjeraka u ličnom vlasništvu	U81	br./yyyy
CITES potvrda o zbirci uzoraka	U82	br./yyyy
Etiketa CITES za naučni materijal	U83	br./yyyy
Potvrda za kože i krzna, njihove prerađevine koje potiču od životinjskih vrsta	U84	br./yyyy
Tranzitna dozvola CITES	U85	br./yyyy
Uvozna dozvola CITES	U86	br./yyyy
Obavještenje o uvozu CITES	U87	br./yyyy
Sertifikat o organskom proizvodu izdat od strane ovlaštene kontrolne organizacije.	U88	br./yyyy
Odluka nadležnog ministarstva za uvoz robe u okviru kvota po ugovorima o slobodnoj trgovini	U89	br./yyyy
Rješenje o carinskom kontingentu Ministarstva finansija	U90	br./yyyy
Rješenje o količinskom ograničenju - kvota nadležnog ministarstva	U91	br./yyyy
Rješenje o vrijednosnom ograničenju - kvota nadležnog ministarstva	U92	br./yyyy
Sertifikat, ili rješenje o priznavanju važenja inostrane isprave o usaglašenosti, ili izvod iz registra inostranih isprava i znakova usaglašenosti koji važe u Crnoj Gori	U93	br./yyyy
Potvrda o usaglašenosti, ili izvod iz evidencije o izdatim potvrdama o usaglašenosti, ili sertifikat, ili rješenje o priznavanju važenja inostrane isprave o usaglašenosti, ili izvod iz registra inostranih isprava i znakova usaglašenosti koji važe u Crnoj Gori izdat od strane Ministarstva ekonomije	U94	br./yyyy
Odobrenje Centralne banke Crne Gore za uvoz medalja ili žetona sličnih kovanicama eura	U95	br./yyyy
Uvjerjenje nadležnog organa o upisu u registar poljoprivrednih proizvođača	U96	br./yyyy
Odobrenje za izvoz robe pod embargom	U97	br./yyyy
"Kimberley" sertifikat	U98	br./yyyy
Neobrađeni dijamanti zatvoreni u plombiranom koletu	U99	br./yyyy
Sertifikat o kvalitetu	U100	br./yyyy
Međunarodna potvrda o usaglašenosti za voće i povrće	U101	br./yyyy
Potvrda o usaglašenosti za voće i povrće	U102	br./yyyy
Odobrenje za poresko skladište	U103	br./yyyy
Odobrenje za primjenu opšteg pravila 2. pri sukcesivnom uvozu	U104	br./yyyy
Odobrenje za upotrebu mjenice kao instrument osiguranja	U105	br./yyyy
Odobrenje za pojednostavljeno svrstavanje pri sukcesivnom izvozu	U106	br./yyyy
Odobrenja za status ovlaštenog privrednog subjekta – carinska pojednostavljenja	U107	AOC
Odobrenja za status ovlaštenog privrednog subjekta – provjera bezbjednosti	U108	AOS
Odobrenja za status ovlaštenog privrednog subjekta – carinskog pojednostavljenja/ provjera bezbjednosti	U109	AEOF
Odobrenje za pojednostavljeno deklarisanje stavki koje čine carinsku vrijednost robe	U1010	br./yyyy
Druga uvjerenja, saglasnosti, dozvole i mišljenja	U999	br./yyyy

NAPOMENA:

Skraćenica u koloni "Sadržaj 44/2" znači: "br./yyyy: broj dokumenta/godina",

Skraćenica u koloni – Sadržaj 44/2 znači: "vrsta kumulacije/xx/br./yyyy": vrsta kumulacije (BK –bez kumulacije, SK – sa kumulacijom)/xx (oznaka zemlje kumulacije)/broj dokumenta/godina .

7. Pojednostavljeni postupci

Opis	Šifra R44/1	Sadržaj R44/2
Nepotpuna JCI iz člana 84. Stav 1. Tačka 1.) Carinskog zakona	S01	br./yyyy
Dopunska JCI za nepotpunu JCI iz člana 84. Stav 1. Tačka 1.) Carinskog zakona	S02	br./yyyy
Odobrenje za upotrebu nepotpune deklaracije	S03	br./yyyy
Periodična JCI za pojednostavljenu JCI po osnovu korišćenja trgovinske ili službene isprave iz člana 84. Stav 1. Tačka 2.) Carinskog zakona	S04	br./yyyy/vrsta
Odobrenje za pojednostavljeni carinski postupak na osnovu fakture	S05	br./yyyy/vrsta
Rekapitulativna JCI za pojednostavljenu JCI po osnovu korišćenja knjigovodstvene isprave iz člana 84. Stav 1. Tačka 3.) Carinskog zakona	S06	br./yyyy/vrsta
Odobrenje za upotrebu pojednostavljenog postupka na osnovu knjigovodstvenog zapisa	S07	br./yyyy/vrsta
Privremeno obustavljanje (suspenzija) pojednostavljenog postupka na osnovu knjigovodstvenog zapisa	S08	
Odobrenje za status ovlaštenog pošiljaoca	S09	C521 br./yyyy
Odobrenje za status ovlaštenog primaoca	S10	C522 br./yyyy
Pojednostavljeni način određivanja normativa na osnovu člana 123 Carinskog zakona	S11	mm/yyyy/koeficijent. %
Druge isprave	S99	

Napomena:

Skracenica u koloni "Sadržaj 44/2" znači: "br./yyyy: šifra carinskog organa/broj odobrenja/godina", mm/yyyy/koeficijent. %: mjesec/godina/koficijent izražen u procentima.

8. Primjena Zakona o PDV

Opis	Sifra
Član 24 Zakona o porezu na dodatu vrijednost (opšta poreska stopa)	P101
Osnovni proizvodi za ljudsku ishranu (hljeb, brašno, mlijeko i mliječni proizvodi, hrana za odojčad, mast, ulje, meso i šećer) – Član 24 stav 1 tačka 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost (snižena poreska stopa)	P201
Lijekovi, uključujući i lijekove za upotrebu u veterini – Član 24 stav 1 tačka 2 Zakona o porezu na dodatu vrijednost (snižena poreska stopa)	P202
Ortotsika i protetsika sredstva, kao i medicinskih sredstava koja se hirurški ugrađuju u organizam, osim medicinskih sredstava iz člana 25 stav 1 tačka 9 ovog zakona – Član 24 stav 1 tačka 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost (snižena poreska stopa)	P203
Udžbenici i nastavna sredstva – Član 24 stav 1 tačka 4 Zakona o porezu na dodatu vrijednost (snižena poreska stopa)	P204
Knjige, monografske i serijske publikacije – Član 24 stav 1 tačka 5 Zakona o porezu na dodatu vrijednost (snižena poreska stopa)	P205
Voda za piće, osim flaširane – Član 24 stav 1 tačka 7 Zakona o porezu na dodatu vrijednost (snižena poreska stopa)	P206
Uvoz proizvoda koji se koriste za pogrebne usluge (snižena poreska stopa)	P207
Dnevna i periodična štampa, osim štampe koja u cjelini ili većim dijelom uključuje reklamne sadržaje – Član 24 stav 1 tačka 8 Zakona o porezu na dodatu vrijednost (snižena poreska stopa)	P208
Uvoz umjetničkih predmeta, zbirki i antikviteta (snižena poreska stopa)	P209
Računarska oprema – Član 24 stav 1 tačka 15b Zakona o porezu na dodatu vrijednost (snižena poreska stopa)	P210
Stočna hrana, đubriva, sredstva za zaštitu bilja, sjeme za reprodukciju, sadni materijal i žive životinje – Član 24 stav 1 tačka 16 Zakona o porezu na dodatu vrijednost (snižena poreska stopa)	P211
Proizvodi koji se u Crnu Goru unose u okviru tranzitnog carinskog postupka – član 28 stav 1 tačka 2 Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P212
Ponovo uvezeni proizvodi koje u nepromijenjenom stanju uvozi lice koje ih je izvezlo i ako je u skladu sa carinskim propisima oslobođeno plaćanja carine – član 28 stav 1 tačka 3 Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P213
Pravno uvezeni proizvodi na kojim su u inostranstvu izvršene usluge i za koje nije bilo priznato pravo odbitka, odnosno povraćaja PDV – član 28 stav 1 tačka 4 Zakona o PDV	P214
Proizvodi uvezeni preko državnih organa ili dobrotvornih humanitarnih organizacija i organizacija lica sa invaliditetom – član 28 stav 1 tačka 5 Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P215
Uvoz robe, za koje je odobren postupak carinskog skladištenja – član 30 stav 1 tačka c) Zakona o PDV	P216
Uvoz robe, za koje je odobren postupak aktivnog oplemenjivanja po sistemu odlaganja – član 30 stav 1 tačka c) Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P217
Unos u slobodnu zonu – član 30 stav 1 tačka b) Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P218
Privremeni smještaj robe – član 30 stav 1 tačka a) Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P219
Uvoz robe po osnovu zamjene u garantnom roku (oslobođenje od plaćanja PDV)	P220
Privremeni uvoz robe sa potpunim oslobođenjem od plaćanja carine (oslobođenje od plaćanja PDV)	P221
Uvoz robe, za koju je odobren postupak prerade pod carinskim nadzorom (oslobođenje od plaćanja PDV)	P222
Uvoz zlata i drugih plemenitih metala, banknota i kovanica (kovani novac), za potrebe Centralne banke Crne Gore – član 28 stav 1 8 Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P223
Uvoz roba kada je međunarodnim sporazumom, odnosno ugovorom o donaciji predviđeno da se iz dobijenih novčanih sredstava neće plaćati troškovi poreza – član 28 stav 1 tačka 12 Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P224
Proizvodi koji su posebno izrađeni za obrazovanje, osposobljavanje ili zapošljavanje slijepih i gluvi, odnosno drugih fizički ili duševno hendikepiranih lica – član 28 stav 1 tačka 10 Zakona o PDV	P225
Putnička vozila, posebno podešena za prevoz invalida u invalidskim kolicima – član 28 stav 1 tačka 11 Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P226
Uvoz robe namijenjene za službene potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništava – član 28 stav 1 tačka 6) Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P227
Uvoz robe namijenjene za službene potrebe međunarodnih organizacija – član 28 stav 1 tačka 6) Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P228
Uvoz robe namijenjene za lične potrebe stranog osoblja diplomatskih i konzularnih predstavništava, uključujući i članove njihovih porodica – član 28 stav 1 tačka 6) Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P229
Uvoz robe namijenjene za lične potrebe stranog osoblja međunarodnih organizacija, uključujući i članove njihovih porodica – član 28 stav 1 tačka 6) Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P230
Unos zakonskih sredstava plaćanja, osim papirnog i kovanog novca koji se ne koristi kao zakonsko sredstvo plaćanja ili ima numizmatičku vrijednost – član 27 stav 1 tačka 4c Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P231
Unos akcija, obveznica i drugih hartija od vrijednosti – član 27 stav 1 tačka 4d Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P232
Unos predmeta za zbirke za koje se smatraju zlatne i srebrne kovanice (kovani novac) kao i kovanice od drugog materijala, novčanice (banknote), koje nijesu u opticaju kao zakonsko sredstvo plaćanja i kovanice numizmatičke vrijednosti – član 27 stav 1 tačka 4c Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P233
Unos važećih poštanskih marki, taksenih, administrativnih i poreskih markica – član 27 stav 1 tačka 5) Zakona o PDV (nulta stopa PDV)	P234
Unos goriva i drugih neophodnih proizvoda potrebnih za snabdijevanje prevoznih sredstava u međunarodnom saobraćaju – član 25 stav 1 tačka 6 Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P235
Uvoz proizvoda koji se koriste za istraživanje naftnih bušotina na otvorenom moru – član 25 stav 1 tačka 10 Zakona o PDV (nulta stopa PDV)	P236
Uvoz ljudskih organa, tkiva, tjelesnih tečnosti i ćelija, krvi i majčinog mlijeka – član 26 stav 1 tačka 2) Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P237
Uvoz robe koja direktno služi za obavljanje muzejske, arhivske, restauratorske, književne, likovne, muzičko - scenske i filmske djelatnosti, a na osnovu mišljenja nadležnog ministarstva – član 29 stav 1 tačka 9) Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P238

Uvoz proizvoda neposredno povezanih sa vjerskim uslugama koje vrše vjerske zajednice – član 26 stav 1 tačka 9) Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P239
Uvoz proizvoda iz oblasti kulture, koji vrše neprofitne organizacije – član 26 stav 1 tačka 6) Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P240
Uvoz proizvoda predškolskog vaspitanja, obrazovanja i osposobljavanja djece, omladine i odraslih – član 26 stav 1 tačka 5) Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P241
Uvoza proizvoda predškolskih, osnovnih, srednjih i visoko školskih ustanova, te ustanova učeničkog i studentskog standarda, član 26 stav 1 tačka 5) Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P243
Uvoz proizvoda namijenjenih javnim poštanskim uslugama – član 26 stav 1 tačka 1) Zakona o PDV (oslobođenje od plaćanja PDV)	P244
Uvoz proizvoda koji se koriste u vezi sa međunarodnim vazdušnim i pomorskim saobraćajem – član 25 stav 1 tačka 7) Zakona o PDV (nulta stopa PDV)	P245
Stopa 0% u skladu sa Zakonom o auto putu	P246
Stopa 0% u skladu Pravilnikom o postupku oslobođanja od plaćanja PDV-a investitora i isporuku određenih proizvoda i usluga	P247

9. Primjena Zakona o akcizi

Opis	Šifra R44/1	Sadržaj R44/2
režim odlaganja plaćanja akcize – akcizni dokument	A01	br./yyyy
uvjerenje o kvalitetu i porijeklu vina	A02	br./yyyy
oslobođanje od plaćanja akcize u skladu sa članom 31 stav 1 tačka 1) Zakona o akcizama	A31	
oslobođanje od plaćanja akcize u skladu sa članom 31 stav 1 tačka 2) Zakona o akcizama	A32	
oslobođanje od plaćanja akcize u skladu sa članom 31 stav 1 tačka 3) Zakona o akcizama	A33	
oslobođanje od plaćanja akcize u skladu sa članom 31 stav 1 tačka 4) Zakona o akcizama	A34	
oslobođanje od plaćanja akcize u skladu sa članom 32 stav 1 tačka 1) Zakona o akcizama	A35	
oslobođanje od plaćanja akcize u skladu sa članom 32 stav 1 tačka 2) Zakona o akcizama	A36	
oslobođanje od plaćanja akcize u skladu sa članom 32 stav 1 tačka 3) Zakona o akcizama	A37	
oslobođanje od plaćanja akcize u skladu sa članom 32 stav 1 tačka 4) Zakona o akcizama	A38	
dokaz o potpuno denaturisanom alkoholu	A44	br./yyyy
dokaz o označenom mineralnom ulju za namjenu grijanja	A46	br./yyyy

NAPOMENA:

Skraćenica u koloni "Sadržaj 44/2" znači: "br./yyyy: broj/godina.

10. Garancija

Opis	Šifra R44/1	Sadržaj R44/2
zajedničko obezbjeđenje podnosioca deklaracije ili njegovog zastupnika	G01	3G001 GRN broj
oslobođenje od podnošenja obezbjeđenja za državni organ	G02	
oslobođenje drugog lica sa dozvolom carinskog organa	G03	GRN broj
gotovinski depozit – pojedinačno obezbjeđenje	D01	
gotovinski depozit – zajedničko obezbjeđenje	D02	
instrument obezbjeđenja na akcizne proizvode – bankarska garancija	G04	GRN broj
instrument obezbjeđenja na akcizne proizvode – gotovinski depozit	G05	GRN broj
vlastita mjenica	G06	GRN broj

11. Ostale informacije

Opis	Šifra R44/1	Sadržaj R44/2
Više izvoznika/pošiljaoca	200	matični broj
Više primalaca	800	matični broj
Poreski zastupnik	PZ001	matični broj
Datum podnošenja JCI drugačiji od datuma prihvatanja JCI	DT001	dd.mm.yyyy
Datum pojednostaljene deklaracije - mjesečno podnošenje	DT002	dd.mm.yyyy
Datum pojednostaljene deklaracije - sedmično podnošenje	DT003	dd.mm.yyyy
Prethodno poništena deklaracija	PON00	ci. orga. jedin./šifra postupka/reg. br./godina
Zakonski osnov za neprilaganje isprava	NI000	član/stav/tačka
Zahtjev za povraćaj primjerka br. 3 JCI	30400	"RET-EXP"

Šifre G01, G02, G99, S09, S05, S07, S10, S99, I01, I02 koje se unose u rubriku 44 upisuju se samo na prvom naimenovanju podnijete deklaracije i važe za cijelu deklaraciju.

XVI. Vrijednost R46

A. Statistička vrijednost - IZVOZ

Opšte pravilo

"Statistička vrijednost" znači vrijednost robe u vrijeme kada je i mjesto gdje je napustila carinsko područje Crne Gore.

Vrijednost robe

Statistička vrijednost zasniva se na vrijednosti robe, odnosno:

- u slučaju prodaje ili kupovine, statistička vrijednost zasniva se na fakturisanom iznosu za robu,
- u drugim slučajevima, statistička vrijednost zasniva se na iznosu koji bi bio fakturisan u slučaju prodaje ili kupovine.

Ostali troškovi

Statistička vrijednost ne uključuje porez na dodatu vrijednost, akcizu, takse, izvozne naknade ili druge poreze sa sličnim dejstvom. Statistička vrijednost mora sadržavati samo sporedne troškove, kao što su prevoz i osiguranje, koji se odnose na onaj dio puta koji se odvija na statističkom području Crne Gore. Ako troškovi prevoza i / ili osiguranja nijesu poznati, isti mogu biti procijenjeni na osnovu troškova koji se obično plaćaju za takve usluge.

"Ostali troškovi" nakon izvoza iz Crne Gore

Ako ukupni troškovi uključuju i sporedne troškove nakon granice Crne Gore, moraju se razdijeliti npr. prema kilometar osnovi.

"Ostali troškovi" koji se odnose na više od jednog naimenovanja na izvoznoj deklaraciji

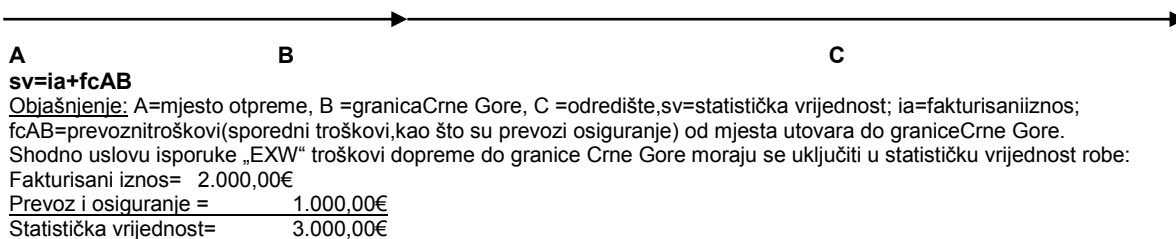
Ako se sporedni troškovi odnose na nekoliko naimenovanja iz izvozne deklaracije, sporedni troškovi za svako pojedino naimenovanje moraju se izračunati na relevantnoj *pro rata* osnovi, npr. po kg ili zapremini.

Statistička vrijednost u slučaju oplemenjivanja

Za robu koja je predmet oplemenjivanja, statistička vrijednost mora biti izračunata kao da je roba bila proizvedena u cjelosti u zemlji oplemenjivanja.

Primjer 1.1³

Uslov isporuke EXW „A“ (fakturisani iznos ne uključuje troškove prevoza)

Primjer 1.2

Uslovi isporuke CIF "C" (fakturisani iznos uključuje prevozne troškove od mjesta otpreme do mjesta "C")

Objašnjenje: A=mjesto otpreme, B =granica Crne Gore, C = odredište, sv=statistička vrijednost; ia=fakturisan iznos; fc BC = prevozni troškovi (sporedni troškovi,kao što su prevozi osiguranje) od granice Crne Gore do mjesta C (C je mjesto van Crne Gore). Prema tome, troškovi od granice "B" do C moraju biti isključeni iz statističke vrijednosti.

Na izvoznoj deklaraciji postoje dva naimenovanja. Dakle, prevozni troškovi moraju biti podijeljeni na dva naimenovanja na *pro rata* osnovi.

Fakturisani iznos za dva naimenovanja:

naimenovanje1(0,75 m3)=3.450,00 €

naimenovanje 2 (2m3)=2.780,20 €

Ukupna udaljenost= 1.200 km

(udaljenost A->B =1.000km, a udaljenost B-> C = 200km)

Ukupni prevozni troškovi A-> C =1.200,00 €

Pro rata prevozni troškovi B-> C =200,00 € za dva naimenovanja

Rubrika 46 treba biti ispunjena kako slijedi:

Naimenovanje1=**3.396,00** (3 450,00– 54,00)

Naimenovanje 2=**2.630,20** (2780,20 - 150=2.630,20)

Odnos prevoznih troškova između naimenovanja 1. i naimenovanja 2. je 8:3 po zapremini.

B. Statistička vrijednost – UVOZ

³ U svim primjerima izračunavanja statističke vrijednosti uzeto je u obzir da je valuta EUR.

Opšte pravilo

"Statistička vrijednost" znači vrijednost robe u vrijeme kada i mjesto gdje roba ulazi na carinsko područje Crne Gore.

Vrijednost robe

Statistička vrijednost zasniva se na vrijednosti robe, odnosno:

- ⇒ na osnovu vrijednosti robe za carinske svrhe propisane u skladu sa Carinskim zakonom; u nedostatku carinske vrijednosti:
- ⇒ u slučaju prodaje ili kupovine, statistička vrijednost zasniva se na fakturisanjoj vrijednosti robe;
- ⇒ u drugim slučajevima, statistička vrijednost zasniva se na vrijednosti koja bi bila fakturisana u slučaju prodaje ili kupovine.

Ostali troškovi

Statistička vrijednost ne smije da uključuje uvozne dažbine kao što su carina, porez na dodatu vrijednost, akciza, ostale dažbine ili drugi porezi sa sličnim dejstvom. Statistička vrijednost mora sadržavati samo sporedne troškove, poput prevoza i osiguranja, koji se u slučaju uvoza robe odnose na dio puta koji se odvija izvan carinskog područja Crne Gore.

Ostali troškovi u odnosu na carinsku vrijednost

Sporedni troškovi koji se odnose na dio do granice Crne Gore moraju biti dodati carinskoj vrijednosti. Ako carinska vrijednost uključuje sporedne troškove nastali u carinskom području, ti troškovi ne smiju biti uključeni u statističku vrijednost. Ako je primjenljivo, ukupni "ostali troškovi" moraju se podijeliti npr. na osnovu učešća kilometara.

"Ostali troškovi" koji se odnose na više od jednog naimenovanja na uvoznjoj deklaraciji

Ako se sporedni troškovi (kao što su prevoz i osiguranje) odnose na nekoliko naimenovanja iz uvozne deklaracije, dodatne troškove za svako pojedinačno naimenovanje potrebno je izračunati prema *pro rata* osnovi, npr. po kg ili zapremini.

Statistička vrijednost u slučaju oplemenjivanja

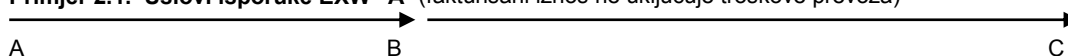
Za robu koja je predmet oplemenjivanja (uključujući i ponovni uvoz u okviru postupka pasivnog oplemenjivanja) statistička vrijednost mora biti utvrđena kao da je roba bila proizvedena u cjelosti u zemlji oplemenjivanja.

Konverzija valute

Statistička vrijednost mora biti naznačena u eurima. Vrijednost izražena u drugoj valuti (npr. u valuti fakture) mora biti konvertovana korišćenjem kursa koji se koristi u izračunavanju carinske vrijednosti. Ako carinska vrijednost nije utvrđena, ona se može konvertovati putem zvaničnog kursa Centralne banke Crne Gore koji važi u trenutku uvoza.

Primjer statističke vrijednosti koja se NE zasniva na carinskoj vrijednosti

Primjer 2.1. Uslovi isporuke EXW "A" (fakturisani iznos ne uključuje troškove prevoza)

$$sv = ia + fc^{AB}$$

Objašnjenje: A = mjesto otpreme, B = granica Crne Gore, C = odredište; sv = statistička vrijednost; ia = fakturisani iznos; fc^{AB} = troškovi prevoza (sporedni troškovi, kao što su prevoz i osiguranje) od mjesta otpreme do granice Crne Gore.

- ⇒ S obzirom na uslove isporuke "EXW", troškovi prevoza do granice Crne Gore moraju se uključiti u statističku vrijednost.
- ⇒ Valuta je "EUR". Fakturisani iznos nije u eurima i stoga mora biti konvertovan.

Fakturisani iznos za jednu naimenovanje je 6.000,00\$

Izračunati troškovi prevoza i osiguranja do granice Crne Gore = 2 000,00 \$

	US \$	Kurs	EUR
Fakturisani iznos	6.000,00	1.233	4.866,18
<u>Prevoz</u>	<u>2.000,00</u>	<u>1.233</u>	<u>1.622,06</u>
			6.488,24

Rubrika 46 treba biti ispunjena = 6.488,24

2.1.2. Primjer

Ponovni uvoz nakon pasivnog oplemenjivanja, npr. košulje.

Statistička vrijednost privremeno izvezena roba, npr. rolne od tkanine 20.000,00 €

+ troškovi oplemenjivanja	+ 500,00 €
+ dodatni troškovi, npr. dugmad ⁴	+ 80,30 €
+ pakovanje	+ 72,50 €
+ troškovi prevoza: prevoz + osiguranje ⁵	+ 120,00 €
	<u>20.772,80 €</u>

Rubrika 46 treba biti ispunjena:

Naimenovanje 1 20.772,80 €

⁴materijal

⁵Troškovi prevoza izvan statističkog područja Crne Gore (od granice izvoza iz Crne Gore do mjesta obrade i od mjesta obrade do granice Crne Gore).

Antidampinška/kompenzacijska carina	E40
Razlika u carini dok se čekaju rezultati raspodjele kvota	E50
Razlika u carini dok se čekaju rezultati analize, verifikacije dokaza o porijeklu i slično	E90
PDV	B00
Akciza – bezalkoholna pića	F10
Akciza – pivo	F20
Akciza – duvan i duvanski proizvodi (specifična akciza)	F30
Akciza – duvan i duvanski proizvodi (proporcionalna akciza)	F40
Akciza – mineralna ulja	F50
Akciza – alkohol i alkoholna pića	F60
Akcize - proizvodi od plastike za jednokratnu upotrebu	F70
Porez na kafu	P10
Carina	A00
Dodatna carina	A20
Konačne antidampinške carine	A30
Privremene antidampinške carine	A35
Konačne kompenzatorne carine	A40

Privremene kompenzatorne carine	A45
Kompenzatorne kamate (PDV)	B10
Zatezne kamate (PDV)	B20
Izvozna dažbina	C00
Izvozna dažbina za poljoprivredne proizvode	C10
Zatezne kamate	D00
Kompenzatorne kamate (npr. Aktivno oplemenjivanje)	D10
Način plaćanja R47/5	
Opis	Šifra
Plaćanje gotovinom	A
Plaćanje kreditnom karticom	B
Obezbjedenje uključujući gotovinski depozit	M
Obezbjedenje plaćanja duga sa zajedničkom garancijom	R
Obezbjedenje plaćanja duga sa pojedinačnom garancijom	N
Obezbjedenje plaćanja duga u skladu sa odobrenjem za pojednostavljeni postupak	O

XVIII. Šifra skladišta R49

Opis	Šifra
Javno carinsko skladište	A
Javno carinsko skladište	B
Privatno carinsko skladište	C
Privatno carinsko skladište	D
Privatno carinsko skladište	E
Javno carinsko skladište	F
Necarinsko skladište	Y
Slobodna zona ili Slobodno skladište	Z

Prilog 9

NAČIN ISPUNJAVANJA RUBRIKA SAŽETE PRIJAVE ZA PRIVREMENI SMJEŠTAJ

U SP rubrike označene brojevima, ispunjavaju se na sljedeći način:

U rubriku 1 (Odgovorno lice) upisuje se:

- u prvi red (gornji desni ugao) - PIB podnosioca SP. Ako lice nema PIB, upisuje se odgovarajuća šifra iz Priloga 8, IV. Lica,
- u drugi red - naziv podnosioca SP,
- u treći red - sjedište, prebivalište, odnosno boravište i adresa podnosioca SP.

U rubriku 2 (Identitet, nacionalnost i vrsta prevoznog sredstva) upisuju se:

- u prvi red podaci o prevoznom sredstvu na koje je roba direktno natovarena.

Ako je roba natovarena na teretnom vozilu, unose se podaci o teretnom vozilu.

Za pošiljke u drumskom saobraćaju upisuju se, odvojeno kosom crtom, registarski broj vozila i prikolice ako je vozilo ima i šifra države vozila iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije.

Za pošiljke u željezničkom saobraćaju upisuje se broj vagona.

Za pošiljke u vazdušnom saobraćaju upisuje se oznaka leta, datum odlaska i šifra države iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije, u kojoj je vazduhoplov registrovan;

- u drugi red šifra države u kojoj je vozilo registrovano iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije i, odvojeno kosom crtom, šifra vrste saobraćaja iz Priloga 8, VIII. Vrsta prevoznog sredstva, kojoj vozilo pripada.

U rubriku 3 (Priložene isprave i dodatne informacije) upisuju se podaci o vrsti i identifikaciji priloženih prevoznih isprava, kao i drugi podaci koji nijesu mogli da se unesu u druge rubrike.

Podaci se upisuju u šifarskom obliku iz Priloga 8, XV. Dodatne informacije.

U rubriku 4 (Identifikacija prostora za privremeni smještaj) upisuju se, odvojeno kosim crtama, šifra prostora za privremeni smještaj robe i broj iz evidencije držaoca prostora za privremeni smještaj robe.

U rubriku 5 (Datum i vrijeme smještaja) upisuju se, odvojeno kosim crtama, datum i vrijeme smještaja robe u prostor za privremeni smještaj.

U rubriku 6 (Obezbjedenje) upisuju se, odvojeno kosim crtama, šifra carinskog organa koji je prihvatio obezbjeđenje, broj obezbjeđenja, godina obezbjeđenja, šifra vrste obezbjeđenja iz Priloga 8, XVII. Vrsta dažbina i PIB podnosioca garancije.

U rubriku 7 (Redni broj) upisuje se redni broj.

[illegible]

SAŽETA PRIJAVA
List 2

2	1. Odgovorno lice br.		A Carinarnica		
	2. Identitet, nacionalnost i vrsta prevoznog sredstva		3. Priložene isprave i dodatne informacije		
	4. Identifikacija prostora za privremeni smještaj		5. Datum i vrijeme smještaja		6. Obezbjedenje
ZADUŽENJE					B NAPOMENA
Rbr.	Broj prevozne isprave	Pakovanje i naimenovanje robe Oznake i br.-kontejner br.-broj i vrsta	Bruto masa (kg)	Prethodna isprava	
7	8	9	10	11	

SAŽETA PRIJAVA
List 3

3	1. Odgovorno lice br.		A Carinarnica		
	2. Identitet, nacionalnost i vrsta prevoznog sredstva		3. Priložene isprave i dodatne informacije		
	4. Identifikacija prostora za privremeni smještaj		5. Datum i vrijeme smještaja		6. Obezbjedenje
ZADUŽENJE					B NAPOMENA
Rbr.	Broj prevozne isprave	Pakovanje i naimenovanje robe Oznake i br.-kontejner br.-broj i vrsta	Bruto masa (kg)	Prethodna isprava	
7	8	9	10	11	

Prilog 11

Način ispunjavanja spiska pošiljke

Obrazac spiska pošiljke ispunjava se na sledeći način:

1. U rubriku u desnom gornjem dijelu dimenzija 70 x 55 mm podijeljena na gornji dio, dimenzija 70 x 15 mm i na donji dio, dimenzija 70 x 40 mm, upisuju se podaci iz tačke 2 ovog priloga;
2. U kolonu Redni broj upisuje se redni broj svakog naimenovanja unijetog u SP;
U kolonu Oznake, brojevi, količina i vrsta pakovanja; opis robe upisuju se podaci za identifikaciju robe i primaoca robe;
U kolonu Zemlja otpreme/izvoza upisuje se naziv države iz koje se roba šalje ili izvozi;
U kolonu Bruto masa u kg upisuje se bruto težina u kilogramima zaokružena na dva decimalna mjesta;
U kolonu Za službenu upotrebu, širine najmanje 30 mm upisuju se, ako je to potrebno, odgovarajuće službene zabilješke.
Podnosilac može prilagoditi širinu kolona njegovim potrebama.
SP može da se ispunjava samo na prednjoj strani.
Za svako pojedinačno naimenovanje robe, ako je potrebno, upisuju se oznake priložene isprave, potvrde i odobrenja.
Ispod posljednjeg naimenovanja povlači se horizontalna linija, radi sprječavanja naknadnog upisivanja.

OBRAZAC SPISKA POŠILJKI

[illegible]

NAČIN ISPUNJAVANJA SETA OBRASCA DEKLARACIJE O CARINSKOJ VRIJEDNOSTI

DCV se prilaže uz svaku JCI za robu koja podliježe naplati uvoznih dažbina "ad valorem", osim u sljedećim slučajevima:

- ako je ukupna carinska vrijednost pošiljke do 5.000 €, odnosno ekvivalentan iznos u drugoj konvertibilnoj valuti,
- ako uvezena roba nije komercijalne prirode,
- ako se uvezena roba carini po postupku iz člana 84. Carinskog zakona po pojednostavljenoj deklaraciji,
- ako se carini roba na osnovu zamjene za neispravnu robu i ako se carini roba koja se vraća iz inostranstva kao neodgovarajuća ili neprodana,
- ako se privremeno uvozi roba uz potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina,
- ako se carini roba bez plaćanja protivvrijednosti čija je carinska vrijednost pošiljke do 1.000 €, odnosno ekvivalentan iznos u drugoj konvertibilnoj valuti,
- ako se izvozi roba za koju se ne plaćaju carinske dažbine,
- ako se obračun uvoznih dažbina vrši u smislu člana 154. stav 1. Carinskog zakona.

DCV se podnosi u setu od dva primjerka, od kojih jedan zadržava carinski organ, a drugi se vraća podnosiocu deklaracije/zastupniku.

Ako podnositelj deklaracije/zastupnik, u vrijeme puštanja robe, iz opravdanih razloga nije u mogućnosti da podnese DCV, carinarnica može odobriti da se ova isprava podnese u roku od 14 dana od dana prihvatanja deklaracije. Ako podnositelj deklaracije/zastupnik u navedenom roku ne podnese DCV, carinarnica mu neće dozvoliti da ubuduće koristi ovu pogodnost.

Ako DCV ispunjava pravno lice, lice koje potpisuje DCV mora biti vlasnik ili jedan od rukovodilaca tog lica.

Izuzetno, ako DCV potpisuje službenik pravnog lica, mora imati pismeno ovlaštenje jednog od lica iz stava 4 ovog priloga.

Ako pošiljka uključuje robu koju šalje više od jednog prodavca sa kojima jedan kupac ima iste komercijalne uslove, obrascu DCV se prilaže spisak prodavaca na koje se ta deklaracija odnosi.

Ako robu u pošiljci šalje jedan prodavac za više kupaca, koji svi imaju iste komercijalne uslove sa timprodavcem, npr., rasute pošiljke, obrascu DCV se prilaže spisak kupaca na koje se ta deklaracija odnosi.

Ne može se koristiti spisak i kupaca i prodavaca za samo jedan DCV.

Podnošenjem potpisane DCV, podnositelj deklaracije/zastupnik odgovara za tačnost i potpunost podataka datih na svim stranicama ove deklaracije, kao i za vjerodostojnost svih dokumenata koji se podnose uz tu ispravu.

Podnositelj deklaracije/zastupnik je dužan da pruži sve dodatne podatke i isprave neophodne za utvrđivanje carinske vrijednosti robe.

Način ispunjavanja rubrika deklaracije o carinskoj vrijednosti

DCV se ispunjava na sljedeći način:

Rubrike ispunjava podnosilac deklaracije/zastupnik, osim rubrike "Službena zabilješka".

U rubriku (Službena zabilježka), ovlaštenici carinski službenik koji je izvršio pregled DCV, unosi šifru CI, odnosno CI iz Priloga 8, I. Carinarnice i njihove organizacije jedinice, broj i datum JCI uz koju se prilaže i ovjerava potpisom i otiskom faksimila. Ako je potrebno, unosi i druge podatke u vezi sa pregledom DCV.

U rubriku 1 (Naziv i adresa prodavca) upisuje se ime i prezime, odnosno naziv i adresa, uključujući i državu, prodavca robe.

U rubriku 2(a) (Naziv i adresa kupca) upisuje se PIB, ime i adresa, odnosno naziv i adresa kupca robe.

U rubriku 2(b) (Naziv i adresa podnosioca deklaracije/zastupnika) upisuje se PIB, ime i prezime, odnosno naziv i adresa lica koje ispunjava DCV.

U rubriku 3 (Uslovi isporuke) upisuju se podaci o uslovima i mjestu isporuke robe.

U rubriku 4 (Broj i datum fakture) upisuje se broj i datum izdavanja fakture.

U rubriku 5 (Broj i datum ugovora) upisuje se broj i datum ugovora, ako je zaključen u pisanom obliku.

U rubriku 6 (Broj i datum bilo koje prethodne carinske odluke koja se odnosi na rubrike 7 do 9) upisuje se broj i datum bilo koje pisane odluke, odnosno mišljenja carinarnice koji se odnose na rubrike 7 do 9.

U rubriku 7 upisuju se odgovori na pitanja u vezi sa povezanošću kupca i prodavca iz člana 30 st. 2 i 3 Carinskog zakona.

U rubriku 8 upisuju se odgovori na pitanja u vezi sa uslovima za primenu člana 30 stav 1 tač. 1 i 2 Carinskog zakona.

U rubriku 9 upisuju se odgovori na pitanja u vezi sa naknadama za korišćenje autorskog prava i licencnim naknadama koje se odnose na uvezenu robu, kao i prihoda od preprodaje, raspolaganja ili korišćenja robe.

U rubriku 10(a) upisuje se broj priloženih listova DCV BIS. Ako nema priloženih listova DCV BIS, ova rubrika se ne ispunjava.

U rubriku 10(b) upisuju se mjesto i datum podnošenja DCV.

Podnosilac deklaracije/zastupnik upisuje u ovu rubriku svoje ime i prezime i to ovjerava potpisom.

Ako je podnosilac deklaracije/zastupnik pravno lice, u ovu rubriku se upisuje i funkcija odgovornog lica i stavlja otisak službenog pečata.

Ako je podnosilac deklaracije fizičko lice koje ima licencu, u ovu rubriku stavlja i otisak faksimila.

Dio A - osnov za obračun

U rubriku 11(a) upisuje se neto vrijednost u valuti iz fakture, koja je, po pravilu, konačan iznos koji je stvarno plaćen ili koji treba platiti (bruto iznos umanjen za popuste kao što su rabat, kasa - skonto i dr.), a zaokružuje se na dva decimalna mjesta.

U rubriku 11(b) upisuje se ukupan iznos posrednih plaćanja u valuti, zaokružen na dva decimalna mjesta, ako su navedena u rubrici 8, kao i kurs za preračunavanje u skladu sa članom 45. Carinskog zakona.

U rubriku 12 upisuje se ukupan iznos koji predstavlja zbir iznosa iz rubrika 11(a) i 11(b).

Dio B - troškovi koji se uračunavaju u carinsku vrijednost

Ako se bilo koji od deklariranih iznosa u ovom dijelu plaća u stranoj valuti, u rubriku na dnu strane upisuju se iznosi u valuti i kurs valute, a u odgovarajućoj rubrici dobijeni iznos u eurima.

U rubriku 13(a) upisuje se iznos koji se plaća za sve provizije pri kupoprodaji robe, osim kupovne provizije.

U rubriku 13(b) upisuju se iznosi koji se plaćaju za druge vrste provizija za posredovanje.

U rubriku 13(c) upisuju se troškovi za uobičajenu (standardnu) ambalažu, koji čine dio vrijednosti same robe, kao i troškovi pakovanja, uključujući vrijednost usluge i materijala.

U rubriku 14 upisuju se troškovi za robu i usluge koje kupac posredno ili neposredno isporučuje prodavcu, besplatno ili po sniženoj cijeni, za korišćenje u procesu proizvodnje i prodaji za izvoz u Crnu Goru.

U rubriku 15, ako je odgovor u rubrici 9(a) pozitivan, upisuje se iznos naknade za korišćenje autorskog prava i licencne naknade, koje se odnose na uvezenu robu.

U rubriku 16, ako je odgovor u rubrici 9(b) pozitivan, upisuje se iznos prihoda od bilo koje naredne preprodaje, raspolaganja ili korišćenja uvezene robe, koji treba da se plati, posredno ili neposredno, prodavcu.

U rubriku 17 upisuje se mjesto ulaska robe u carinsko područje.

U rubriku 17(a) upisuju se ukupni troškovi prevoza do mjesta ulaska robe u carinsko područje, ako ti troškovi nisu uključeni u cijenu robe.

U rubriku 17(b) upisuju se ukupni troškovi utovara, istovara i troškovi rukovanja do mjesta ulaska robe u carinsko područje, ako ti troškovi nisu uključeni u cijenu robe.

U rubriku 17(c) upisuju se troškovi osiguranja robe za vrijeme prevoza do ulaska u carinsko područje.

U rubriku 18 upisuje se ukupan zbir iznosa u rubrikama 13 do 17.

Dio C - troškovi koji se ne uračunavaju u carinsku vrijednost

Ako se bilo koji od deklariranih iznosa u ovom dijelu plaća u stranoj valuti, u rubriku na dnu strane upisuju se iznosi u valuti i kurs valute, a u odgovarajućoj rubrici dobijeni iznos u eurima.

U rubriku 19 upisuju se troškovi prevoza robe unutar carinskog područja, ako:

- su uključeni u plaćenu cijenu robe ili u cijenu dospjelu za plaćanje, i
- mogu da se izdvoje.

U rubriku 20 upisuju se troškovi iz člana 39. stav 1. tačka 2 Carinskog zakona.

U rubriku 21 upisuju se drugi troškovi koji su uključeni u cijenu robe, a koji se ne uračunavaju u carinsku vrijednost uvezene robe, s tim što se ti troškovi moraju specificirati.

U rubriku 22 upisuju se, ako su posebno iskazani na fakturi, iznosi za robu fakturisanu po cijeni koja već sadrži uvozne dažbine ili poreze, koji se plaćaju prilikom uvoza u carinsko područje.

U rubriku 23 upisuje se ukupan zbir iznosa u rubrikama 19 do 22.

U rubriku 24 upisuje se ukupan zbir iznosa u rubrikama 12 i 18, s tim što se od dobijenog zbira oduzima iznos iz rubrike 23, a dobijeni rezultat upisuje, po naimenovanjima, u ovu rubriku.

DCV BIS ispunjava se na isti način kao i rubrike 11 do 24 DCV

OBRAZAC DEKLARACIJE O CARINSKOJ VRIJEDNOSTI (DCV)

List 1

DEKLARACIJA O PODACIMA KOJI SE TIČU CARINSKE VRIJEDNOSTI		DCV
1. NAZIV I ADRESA PRODAVCA	SLUŽBENA ZABILJEŠKA	
2. (a) NAZIV I ADRESA KUPCA		
2. (b) NAZIV I ADRESA PODNOSIOCA		
VAŽNA NAPOMENA Potpisivanjem i podnošenjem ove deklaracije, podnosilac preuzima odgovornost za tačnost i potpunost podataka iskazanih u ovom obrascu i njegovim dodacima, te za vjerodostojnost podnešenih isprava. Podnosilac se obavezuje da će podnijeti i druge isprave ili dati dopunske informacije, koje carinarnica smatra potrebnim za utvrđivanje carinske vrijednosti robe.	3. Uslovi isporuke	
	4. Broj i datum izdavanja fakture	
	5. Broj i datum ugovora:	
6. Broj i datum bilo koje prethodne carinske odluke koja se odnosi na rubrike 7 do 9	Upišite x gdje je potrebno DA NE	
7(a) Da li su kupac i prodavac POVEZANI u smislu člana 30 stav 2 i 3 (*) Carinskog zakona	DA NE	
Ako je odgovor "NE", popunite rubriku 8.		
7(b) Da li povezanost UTIČE na cijenu uvezene robe?	DA NE	
7(c) (Neobavezan odgovor) Da li se transakcijska vrijednost uvezene robe PRIBLIŽAVA transakcijskoj vrijednosti iste ili slične robe uvezene u isto ili približno isto vrijeme? Ako je odgovor "DA", navedite pojedinosti.	DA NE	
8(a) Da li postoje bilo koja OGRANIČENJA za kupce u pogledu raspolaganja robom ili njenim korišćenjem, osim ograničenja: - utvrđenih crnogorskim propisima, - koja ograničavaju geografsku oblast u kojoj roba može biti ponovo prodana ili onih - koja ne utiču bitno na vrijednost robe?	DA NE	
8(b) Da li kupoprodaja ili cijena podliježe uslovima ili ograničenjima čija vrijednost ne može biti utvrđena u odnosu na vrijednost robe koja se vrednuje?	DA NE	
Navedite uslove ili ograničenja ako postoje: Ako se vrijednost uslova ili ograničenja može odrediti, upišite je u rubriku 11b.		
9(a) Da li se plaćaju NAKNADE za korišćenje prava intelektualne svojine, uključujući naknadu za LICENCE, za uvezenu robu, koje kupac plaća posredno ili neposredno kao uslov prodaje?	DA NE	
9(b) Da li prihod od PONOVDNE PRODAJE, RASPOLAGANJA ili UPOTREBE robe direktno ili indirektno pripada prodavcu?	DA NE	
Ako je odgovor DA na bilo koje od ovih pitanja, specificirajte uslove i, ako je moguće, unesite iznose u rubrike 15. i 16.		
(*) Napomene za rubriku 7 u skladu s odredbama Carinskog zakona: 1. Smatraće se da su kupac i prodavac međusobno povezani samo ako: a) je jedno lice upravnik ili director firme u vlasništvu drugog lica i obratno, b) su pravno priznati partneri u poslu, c) su u odnosu poslodavac i posloprimac, d) je jedno od njih direktni ili indirektni vlasnik ili kontroliše ili posjeduje 5% ili više akcija s pravom glasa u obje firme, e) jedno lice direktno ili indirektno nadzire drugo, f) su direktno ili indirektno pod nadzorom trećeg lica, g) zajedno, direktno ili indirektno, nadziru treće lice, h) ako su članovi iste porodice. 2. Lica koja imaju poslovne veze na način da je jedno lice isključivi zastupnik, isključivi diler ili isključivi koncesionar drugog lica, bez obzira na to kako je odnos opisan, smatraće se povezanim.		10(a) Broj DCV BIS koji se prilažu 10(b) Mjesto Datum: Potpis:

SLUŽBENA ZABILJEŠKA		1. NAIMENOVANJE		2. NAIMENOVANJE		3. NAIMENOVANJE	
A. Osnov za obračun	11(a) Neto vrijednost u VALUTI IZ FAKTURE JEDINICI računa (cijena stvarno plaćena ili koju treba platiti za robu)						
	(b) Indirektna plaćanja - vidi rubriku 8(b) Devizni kurs: _____						
	12. UKUPNO A. U EURIMA						
B. Troškovi koji se uračunavaju u carinsku vrijednost (*) (u eurima i nisu uračunati pod A)	13. Troškovi koje plaćakupac:						
	(a) provizije, osim kupovnih provizija						
	(b) provizije posrednika						
	(c) troškovi ambalaže i pakiranja						
	14. Roba i usluge koje kupac isporučuje prodavcu besplatno ili po sniženoj cijeni za upotrebu u vezi sa proizvodnjom i prodajom za izvoz uvezene robe: Prikazana vrijednost predstavlja proporcionalni dio ukupne vrijednosti						
	(a) materijali, komponente, dijelovi i slična sredstva uključeni u uvezenu robu,						
	(b) alat, kalupi, matrice i slična sredstva korištena u proizvodnji uvezene robe,						
	(c) materijali potrošeni u proizvodnji uvezene robe,						
	(d) inženjering, razvoj, crteži, dizajn, planovi i nacrti uzrađeni izvan Crne Gore i potrebni za proizvodnju uvezene robe.						
	15. Naknade i _____ - vidi rubriku licence 9(a)						
	16. Dio iznosa ostvaren preprodajom, ustupanjem ili upotrebom uvezene robe, koji se direktno ili indirektno plaća prodavcu. - vidi rubriku 9(b)						
	17. Troškovi isporuke do _____ (mjesto ulaza u Crnu Goru)						
	(a) prevoz						
	(b) utovar i pretovar						
	(c) osiguranje						
18. UKUPNO B. U EURIMA							
C. Troškovi koji se ne uračunavaju u carinsku vrijednost (*) (a uključeni su pod A)	19. Troškovi prevoza poslije mjesta ulaska u Crnu Goru						
	20. Troškovi izgradnje, montaže, podizanja, održavanja ili tehničke pomoći koje su preduzeti poslije uvoza						
	21. Ostali troškovi (specificirajte)						
	22. Carinske dažbine i porezi koji se plaćaju u Crnoj Gori prilikom uvoza ili prodaje robe						
	23. UKUPNO C. U EURIMA						
24. CARINSKA VRIJEDNOST (A+B-C)							
* Ako je plaćanje u stranoj valuti, u ovoj rubrici navedite iznose u stranoj valuti devizni kurs: REDNI BROJ: _____ IZNOS: _____ DEVIZNI KURS: _____							

SLUŽBENA ZABILJEŠKA		1. NAIMENOVANJE		2. NAIMENOVANJE		3. NAIMENOVANJE	
A. Osnov za obračun	11(a) Neto vrijednost u VALUTI IZ FAKTURE JEDINICI računa (cijena stvarno plaćena ili koju treba platiti za robu)						
	(b) Indirektna plaćanja - vidi rubriku 8(b) Devizni kurs:						
	12. UKUPNO A. U EURIMA						
B. Troškovi koji se uračunavaju u carinsku vrijednost (*) (u eurima i nisu uračunati pod A)	13. Troškovi koje plaća kupac:						
	(a) provizije, osim kupovnih provizija						
	(b) provizije posrednika						
	(c) troškovi ambalaže i pakiranja						
	14. Roba i usluge koje kupac isporučuje prodavcu besplatno ili po sniženoj cijeni za upotrebu u vezi sa proizvodnjom i prodajom za izvoz uvezena roba: Prikazana vrijednost predstavlja proporcionalni dio ukupne vrijednosti						
	(a) materijali, komponente, dijelovi i slična sredstva uključeni u uvezenu robu,						
	(b) alat, kalupi, matrice i slična sredstva korištena u proizvodnji uvezena roba,						
	(c) materijali potrošeni u proizvodni uvezena roba,						
	(d) inženjering, razvoj, crteži, dizajn, planovi i nacrti uzrađeni izvan Crne Gore i potrebni za proizvodnju uvezena roba.						
	15. Naknade i licence - vidi rubriku 9(a)						
	16. Dio iznosa ostvaren preprodajom, ustupanjem ili upotrebom uvezena roba, koji se direktno ili indirektno plaća prodavcu. - vidi rubriku 9(b).						
	17. Troškovi isporuke do _____ (mjesto ulaza u Crnu Goru)						
	(a) prevoz						
	(b) utovar i pretovar						
	(c) osiguranje						
18. UKUPNO B. U EURIMA							
C. Troškovi koji se ne uračunavaju u carinsku vrijednost (*) (a uključeni su pod A)	19. Troškovi prevoza poslije pristizanja u Crnu Goru						
	20. Troškovi izgradnje, montaže, podizanja, održavanja ili tehničke pomoći koje su preduzeti poslije uvoza						
	21. Ostali troškovi (specificirajte)						
	22. Carinske dažbine i porezi koji se plaćaju u Crnoj Gori prilikom uvoza ili prodaje robe						
	23. UKUPNO C. U EURIMA						
24. CARINSKA VRIJEDNOST (A+B-C)							
* Ako je plaćanje u stranoj valuti, u ovoj rubrici navedite iznose u stranoj valuti i devizni kurs: REDNI IZNOS: DEVIZNI KURS: BROJ							

NAPOMENA:

List 3

DODATNI OBRAZAC DEKLARACIJE O CARINSKOJ VRIJEDNOSTI (DCV BIS)

DCV bis

SLUŽBENA ZABILJEŠKA		1. NAIMENOVANJE		2. NAIMENOVANJE		3. NAIMENOVANJE	
A. Osnov za obračun	11(a) Neto vrijednost u VALUTI IZ FAKTURE JEDINICI računa (cijena stvarno plaćena ili koju treba platiti za robu)						
	(b) Indirektna plaćanja - vidi rubriku 8(b) Devizni kurs: _____						
	12. UKUPNO A. U EURIMA						
B. Troškovi koji se uračunavaju u carinsku vrijednost (*) (u eurima i nisu uračunati pod A)	13. Troškovi koje plaća kupac:						
	(a) provizije, osim kupovnih provizija						
	(b) provizije posrednika						
	(c) troškovi ambalaže i pakiranja						
	14. Roba i usluge koje kupac isporučuje prodavcu besplatno ili po sniženoj cijeni za upotrebu u vezi sa proizvodnjom i prodajom za izvoz uvezene robe: Prikazana vrijednost predstavlja proporcionalni dio ukupne vrijednosti						
	(a) materijali, komponente, dijelovi i slična sredstva uključeni u uvezenu robu,						
	(b) alat, kalupi, matrice i slična sredstva korištena u proizvodnji uvezene robe,						
	(c) materijali potrošeni u proizvodnji uvezene robe,						
	(d) inženjering, razvoj, crteži, dizajn, planovi i nacrti uzrađeni izvan Crne Gore i potrebni za proizvodnju uvezene robe.						
	15. Naknade i licence - vidi rubriku 9(a)						
	16. Dio iznosa ostvaren preprodajom, ustupanjem ili upotrebom uvezene robe, koji se direktno ili indirektno plaća prodavcu. - vidi rubriku 9(b)						
	17. Troškovi isporuke do _____ (mjesto ulaza u Crnu Goru)						
	(a) prevoz						
	(b) utovar i pretovar						
	(c) osiguranje						
18. UKUPNO B. U EURIMA							
C. Troškovi koji se ne uračunavaju u carinsku vrijednost (*) (a uključeni su pod A)	19. Troškovi prevoza poslije mjesta ulaska u Crnu Goru						
	20. Troškovi izgradnje, montaže, podizanja, održavanja ili tehničke pomoći koje su preduzeti poslije uvoza						
	21. Ostali troškovi (specificirajte)						
	22. Carinske dažbine i porezi koji se plaćaju u Crnoj Gori prilikom uvoza ili prodaje robe						
	23. UKUPNO C. U EURIMA						
24. CARINSKA VRIJEDNOST (A+B-C)							

* Ako je plaćanje u stranoj valuti, u ovoj rubrici navedite iznose u stranoj valuti i devizni kurs:

REDNI BROJ IZNOS: DEVIZNI KURS:

NAPOMENA:

Obrazac za obračun carinskog duga u putničkom i poštanskom prometu

Prilog 16

Crna Gora
Uprava prihoda i carina

Adresa: Bulevar Šarla de Gola broj 2
81000 Podgorica, Crna Gora
fax: +382 20 448 284
tel. +382 20 448 114
www.upravaprihoda.gov.me

Carinarnica:
Carinska ispostava:

OCD Broj:

OBRAČUN CARINSKOG DUGA

Ime i prezime:
Prebivalište i adresa:
Vrsta i broj putne isprave:
Poreski broj/ JMBG:

Opis	Količina	Stopa carine	Akciza	Iznos	Valuta

Carina:
Naknada za rad C.S.:
Porez na dodatu vrijednost:
Carinske takse:
Ukupno:
Slovima:

Datum

Pečat

Carinski službenik"

Član 10

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. oktobra 2022. godine.

Broj: 03-040/22-17374/2
Podgorica, 6 . jula 2022. godine

Ministar,
mr Aleksandar Damjanović, s.r.

ZAHTEVI U POGLEDU PODATAKA ZA TRANZITNU DEKLARACIJU I OBAVJEŠTENJA

Legenda tabele

NASLOVI KOLONA

Kolone	Deklaracije/obavještenja	Pravni osnov
Broj elementa podatka	Redni broj elementa podatka	
Stari broj elementa podatka		
Naziv elementa podatka/kalse	Naziv predmetnog elementa podatka/kalse	
Naziv podelementa podatka/potklase	Naziv predmetnog podelementa podatka/potklase	
Naziv podelementa podatka	Naziv predmetnog podelementa podatka	
D1	Tranzitna deklaracija	čl.436a Uredbe za sprovođenje CZ
D2	Tranzitna deklaracija koja sadrži manje podataka (željeznički, vazdušni i pomorski saobraćaj)	čl.102 st. 4 CZ
D3	Posebni postupak – tranzit – upotreba elektronske prevozne isprave kao carinske deklaracije (vazdušni i pomorski saobraćaj)	čl.102 st. 4 CZ
D4	Obavještenje o podnošenju robe unaprijed podnijete tranzitne deklaracije	
D	Element podatka potreban na nivou zaglavlja deklaracije. Elementi podataka na nivou deklaracije koji sadrže podatke koji se odnose na cijelu deklaraciju.	
MC	Element podatka potreban na nivou glavne pošiljke. Elementi podataka na nivou glavne pošiljke sadrže podatke koji se odnose na ugovor o prevozu koji izdaju prevoznik i direktna ugovorna strana. Podaci na nivou zaglavlja primjenjuju se na svako naimenovanje glavne pošiljke.	
HC	Element podatka potreban na nivou pojedinačne pošiljke. Elementi podataka na nivou pojedinačne pošiljke sadrže podatke koji se odnose na najniži nivo ugovora o prevozu koji izdaju otpremnik, zajednički prevoznik koji ne upravlja plovilima ili vazduhoplovima ili njegov zastupnik ili poštanski operater. Podaci na nivou zaglavlja važe za sva naimenovanja pojedinačne pošiljke.	
HI	Element podatka potreban na nivou naimenovanja robe pojedinačne pošiljke. Nivo naimenovanja robe pojedinačne pošiljke je podnivo nivoa pojedinačne pošiljke. Elementi podataka na nivou pojedinačne pošiljke sadrže podatke koji potiču iz različitih pozicija u prevoznjoj ispravi koja se navodi u trenutnoj pojedinačnoj pošiljci.	
Format	Tip i dužina podataka.	

SKUPOVI PODATAKA

Grupa	Naziv grupe
Grupa 11	Podaci o obavještenjima (uključujući oznake postupka)
Grupa 12	Upućivanje na obavještenja, dokumenta, potvrde, odobrenja
Grupa 13	Stranke
Grupa 16	Mjesta/zemlje/regije
Grupa 17	Carinske ispostave
Grupa 18	Prepoznavanje robe
Grupa 19	Podaci o prevozu (načini, sredstva i oprema)
Grupa 99	Ostali elementi podataka (statistički podaci, obezbjeđenja, podaci o tarifi)

SIMBOLI U ELEMENTU PODATAKA

Oznaka	Opis
A	Obavezan podatak
C	Neobavezan podatak za privredne subjekte. Kada privredni subjekt odluči dostaviti podatke, svi potrebni podelementi moraju biti deklarirani. Ako se 'C' koristi za element podatka/klasu podataka, svi podelementi podataka/potklase koji pripadaju ovom elementu podataka/ klasi podataka obavezni su ako deklarant odluči dostaviti podatke, osim ako to nije drugačije određeno.

TABELA ZAHTJEVA U POGLEDU PODATAKA ZA TRANZITNU DEKLARACIJU I OBAVJEŠTENJA

Broj PE	Stari Broj PE	Naziv elementa podatka/klaše	Naziv podelementa podatka/potklase	Naziv podelementa podatka	Deklaracija				Broj ponavljanja				Format	Oznake u Prilog 18
					D1	D2	D3	D4	D	MC	HC	HI		
Grupa 11 - Podaci o obavještenja (uključujući oznake postupka)														
11 01 000 000	1	Vrsta deklaracije			A D HI	A D HI	A D HI		1x			1x	an..5	DA
11 02 000 000	Novo	Vrsta dodatne deklaracije			A D	A D	A D		1x				a1	DA
11 03 000 000	32	Broj stavke robe			A HI	A HI						1x	n..5	NE
11 07 000 000	Novo	Sigurnost			A D	A D			1x				n1	DA
11 08 000 000	Novo	Pokazatelj smanjenog skupa podataka			A D	A D			1x				n1	DA
Grupa 12 - Upućivanje na obavještenja, dokumenta, potvrde, odobrenja														
12 01 000 000	40	Prethodni dokument			A MC HC HI	A MC HC HI	A MC HC HI			9,99 9x	99 x	99x		NE
12 01 001 000			Referentni broj		A MC HC HI	A MC HC HI	A MC HC HI			1x	1x	1x	an..70	DA
12 01 002 000			Vrsta		A MC HC HI	A MC HC HI	A MC HC HI			1x	1x	1x	an4	DA
12 01 003 000			Vrsta pakovanja		A HI	A HI	A HI					1x	an..2	DA
12 01 004 000			Broj pakovanja		A HI	A HI	A HI					1x	n..8	NE
12 01 005 000			Mjerna jedinica i kvalifikator		A HI	A HI	A HI					1x	an..4	DA
12 01 006 000			Količina		A HI	A HI	A HI					1x	n..16,6	NE
12 01 007 000			Identifikaciona oznaka naimenovanja robe		A HI	A HI	A HI					1x	n..5	NE
12 01 079 000			Dodatni podaci		C MC HC HI	C MC HC HI				1x	1x	1x	an..35	NE
12 02 000 000	44	Dodatne informacije			C MC HI	C MC HI	C MC HI			99x		99x		NE
12 02 008 000			Oznaka		A MC HI	A MC HI	A MC HI			1x		1x	an5	DA
12 02 009 000			Tekst		A MC HI	A MC HI	A MC HI			1x		1x	an..512	NE
12 03 000 000	44	Priloženi dokumenti			A MC HI	A MC HI	A MC HI			99x		99x		NE
12 03 001 000			Referentni broj		A MC HI	A MC HI	A MC HI			1x		1x	an..70	NE
12 03 002 000			Vrsta		A MC HI	A MC HI	A MC HI			1x		1x	an4	DA
12 03 013 000			Broj naimenovanja elementa u dokumentu		C MC HI	C MC HI	C MC HI			1x		1x	n..5	NE
12 03 079 000					C					1x		1x	an..35	NE

Broj PE	Stari Broj PE	Naziv elementa podatka/klaše	Naziv podelementa podatka/potklaše	Naziv podelementa podatka	Deklaracija				Broj ponavljanja				Format	Oznake u Prilog 18
					D1	D2	D3	D4	D	MC	HC	HI		
			Dodatni podaci		MC HI									
12 04 000 000	44 Novo	Dodatna Referentna oznaka			A	A	A			99x	99 x	99x		NE
					MC HC HI	MC HC HI	MC HC HI							
12 04 001 000			Referentni broj		C	C	C			1x	1x	1x	an..70	NE
					MC HC HI	MC HC HI	MC HC HI							
12 04 002 000			Vrsta		A	A	A			1x	1x	1x	an4	DA
					MC HC HI	MC HC HI	MC HC HI							
12 05 000 000	44 Novo	Prevozni dokumenti			A [2]	A [2]	A [2]			99x	99 x			NE
					MC HC	MC HC	MC HC							
12 05 001 000			Referentni broj		A	A	A			1x	1x		an..70	NE
					MC HC	MC HC	MC HC							
12 05 002 000			Vrsta		A	A	A			1x	1x		an4	DA
					MC HC	MC HC	MC HC							
12 08 000 000		Referentni broj/UCR			C	C	C			1x	1x	1x	an..35	NE
					MC HC HI	MC HC HI	MC HC HI							
12 09 000 000	Novo	LRN			A D	A D	A D	A D	1x				an..22	NE
12 12 000 000	44 Novo	Odobrenje			A [7] D	A [7] D	A [7] D		9x					NE
12 12 001 000			Referentni broj		A [7] D	A [7] D	A [7] D		1x				an..35	NE
12 12 002 000			Vrsta		A D	A D	A D		1x				an..4	DA
Grupa 13 – Stranke														
13 02 000 000	2	Pošiljalac			C MC HC					1x	1x			DA
13 02 016 000			Ime		A [1] MC HC					1x	1x		an..70	N
13 02 017 000	2 (ne)		Identifikaci-oni broj		A MC HC					1x	1x		an..17	DA
13 02 018 000			Adresa		A [1] MC HC					1x	1x			NE
13 02 018 019				Ulica i broj	A MC HC					1x	1x		an..70	NE
13 02 018 020				Zemlja	A MC HC					1x	1x		a2	DA
13 02 018 021				Poštanski broj	A MC HC					1x	1x		an..17	NE
13 02 018 022				Mjesto	A MC HC					1x	1x		an..35	NE
13 02 074 000			Osoba za kontakt		C MC HC					9x	9x			NE

Broj PE	Stari Broj PE	Naziv elementa podatka/klaše	Naziv podelementa podatka/potklaše	Naziv podelementa podatka	Deklaracija				Broj ponavljanja				Format	Oznake u Prilog 18
					D1	D2	D3	D4	D	MC	HC	HI		
13 02 074 016				Ime	A MC HC					1x	1x		an..70	NE
13 02 074 075				Broj telefona	A MC HC					1x	1x		an..35	NE
13 02 074 076				E-adresa	A MC HC					1x	1x		an..256	NE
13 03 000 000	8	Primalac			A MC HC HI	A MC HC HI	A MC HC HI			1x	1x	1x		NE
13 03 016 000			Naziv		A [1] MC HC HI	A [1] MC HC HI	A [1] MC HC HI			1x	1x	1x	an..70	NE
13 03 017 000	8 (ne)		Identifikaci-oni broj		A [2] MC HC HI	A [2] MC HC HI	A [2] MC HC HI			1x	1x	1x	an..17	DA
13 03 018 000			Adresa		A [1] MC HC HI	A [1] MC HC HI	A [1] MC HC HI			1x	1x	1x		NE
13 03 018 019				Ulica i broj	A MC HC HI	A MC HC HI	A MC HC HI			1x	1x	1x	an..70	NE
13 03 018 020				Zemlja	A MC HC HI	A MC HC HI	A MC HC HI			1x	1x	1x	a2	DA
13 03 018 021				Poštanski broj	A MC HC HI	A MC HC HI	A MC HC HI			1x	1x	1x	an..17	NE
13 03 018 022				Mjesto	A MC HC HI	A MC HC HI	A MC HC HI			1x	1x	1x	an..35	NE
13 06 000 000	14	Zastupnik			A D	A D	A D	A D	1x					NE
13 06 017 000	4 (ne)		Identifikacioni broj		A D	A D	A D	A D	1x				an..17	DA
13 06 030 000	14		Status		A D	A D	A D	A D	1x				n1	DA
13 06 074 000			Osoba za kontakt		C D	C D	C D	C D	9x					NE
13 06 074 016				Ime	A D	A D	A D	A D	1x				an..70	NE
13 06 074 075				Broj telefona	A D	A D	A D	A D	1x				an..35	NE
13 06 074 076				E-adresa	A D	A D	A D	A D	1x				an..256	NE
13 07 000 000	50	Korisnik tranzitnog postupka			A D	A D	A D	A D	1x					NE
13 07 016 000			Naziv		A [1] D	A [1] D	A [1] D		1x				an..70	NE
13 07 017 000	50 (ne)		Identifikacioni broj		A D	A D	A D	A D	1x				an..17	DA
13 07 018 000			Adresa		A [1] D	A [1] D	A [1] D		1x					NE

Broj PE	Stari Broj PE	Naziv elementa podatka/klaše	Naziv podelementa podatka/potklaše	Naziv podelementa podatka	Deklaracija				Broj ponavljanja				Format	Oznake u Prilog 18
					D1	D2	D3	D4	D	MC	HC	HI		
13 07 018 019				Ulica i broj	A	A	A		1x				an..70	NE
					D	D	D							
13 07 018 020				Zemlja	A	A	A		1x				a2	DA
					D	D	D							
13 07 018 021				Poštanski broj	A	A	A		1x				an..17	NE
					D	D	D							
13 07 018 022				Mjesto	A	A	A		1x				an..35	NE
					D	D	D							
13 07 074 000			Osoba za kontakt		C	C	C		1x					NE
					D	D	D							
13 07 074 016				Ime	A	A	A		1x				an..70	NE
					D	D	D							
13 07 074 075				Broj telefona	A	A	A		1x				an..35	NE
					D	D	D							
13 07 074 076				E-adresa	A	A	A		1x				an..256	NE
					D	D	D							
13 14 000 000	44	Drugi učesnik u lancu snabdijevanja			C	C	C			99x	99x	99x		NE
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
13 14 017 000			Identifikaci-oni broj		A	A	A			1x	1x	1x	an..17	DA
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
13 14 031 000			Uloga		A	A	A			1x	1x	1x	a..3	DA
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
Grupa 16 – Mjesta/zemlje/regije														
16 03 000 000	17a	Zemlja odredišta			A	A	A			1x	1x	1x	a2	DA
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
16 06 000 000	15	Zemlja otpreme			A	A	A			1x	1x	1x	a2	DA
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
16 12 000 000	Novo	Zemlja tranzita pošiljke			A	A				99x				NE
					MC	MC								
16 12 020 000			Zemlja		A	A				1x			a2	DA
					MC	MC								
16 13 000 000	27	Mjesto utovara			B	B	B	B		1x				NE
					[8]									
					MC	MC	MC	MC						
16 13 020 000			Zemlja		A	A	A	A		1x			a2	DA
					MC	MC	MC	MC						
16 13 036 000			UNLocode		A	A	A	A		1x			an..17	DA
					MC	MC	MC	MC						
16 13 037 000			Lokacija		A	A	A	A		1x			an..35	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 000 000	30	Lokacija robe			A	A	A	A		1x				NE
					[12]	[12]	[12]	[12]						
					MC	MC	MC	MC						
16 15 036 000			UNLocode		A	A	A	A		1x			an..17	DA
					MC	MC	MC	MC						
16 15 045 000			Vrsta lokacije		A	A	A	A		1x			a1	DA
					MC	MC	MC	MC						
16 15 046 000			Kvalifikator identifikacije		A	A	A	A		1x			a1	DA
					MC	MC	MC	MC						
16 15 047 000			Carinska ispostava		A	A	A	A		1x				NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 047 001				Referentni broj	A	A	A	A		1x			an8	DA
					MC	MC	MC	MC						
16 15 048 000			GNSS		A	A	A	A		1x				NE
					MC	MC	MC	MC						

Broj PE	Stari Broj PE	Naziv elementa podatka/klase	Naziv podelementa podatka/potklase	Naziv podelementa podatka	Deklaracija				Broj ponavljanja				Format	Oznake u Prilog 18
					D1	D2	D3	D4	D	MC	HC	HI		
16 15 048 049				Geografska širina	A	A	A	A		1x			an..17	NE
16 15 048 050				Geografska dužina	MC	MC	MC	MC		1x			an..17	NE
					A	A	A	A						
16 15 051 000			Privredni subjekt		A	A	A	A		1x				NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 051 017				Identifikacioni broj	A	A	A	A		1x			an..17	DA
					MC	MC	MC	MC						
16 15 052 000			Broj odobrenja		A	A	A	A		1x			an..35	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 053 000			Dodatna identifikaci-ona oznaka		A	A	A	A		1x			an..4	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 018 000			Adresa		A	A	A	A		1x				NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 018 019				Ulica i broj	A	A	A	A		1x			an..70	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 018 020				Država	A	A	A	A		1x			a2	DA
					MC	MC	MC	MC						
16 15 018 021				Poštanski broj	A	A	A	A		1x			an..17	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 018 022				Mjesto	A	A	A	A		1x			an..35	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 081 000			Adresa poštanskog broja		A	A	A	A		1x				NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 081 020				Zemlja	A	A	A	A		1x			a2	DA
					MC	MC	MC	MC						
16 15 081 021				Poštanski broj	A	A	A	A		1x			an..17	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 081 025				Kućni broj	A	A	A	A		1x			an..35	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 074 000			Osoba za kontakt		C	C	C	C		9x				NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 074 016				Ime	A	A	A	A		1x			an..70	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 074 075				Broj telefona	A	A	A	A		1x			an..35	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 15 074 076				E-adresa	A	A	A	A		1x			an..256	NE
					MC	MC	MC	MC						
16 17 000 000	Novo	Obavezna ruta			A	A			1x				n1	DA
					D	D								
Grupa 17 – Carinske ispostave														
17 03 000 000	Novo	Polazna carinska ispostava			A	A	A	A	1x					NE
					D	D	D	D						
17 03 001 000			Referentni broj		A	A	A	A	1x				an8	DA
					D	D	D	D						
17 04 000 000	51	Tranzitna carinska ispostava			A	A			9x					NE
					D	D								
17 04 001 000			Referentni broj		A	A			1x				an8	DA
					D	D								
17 05 000 000	53	Odredišna carinska ispostava			A	A	A		1x					NE
					D	D	D							
17 05 001 000			Referentni broj		A	A	A		1x				an8	DA
					D	D	D							
17 06 000 000	Novo	Izlazna carinska ispostava za tranzit			A	A			9x					NE
					D	D								
17 06 001 000			Referentni broj		A	A			1x				an8	DA
					D	D								
Grupa 18 – Prepoznavanje robe														
18 01 000 000	38	Neto masa			A							1x	n..16,6	NE
					HI									

Broj PE	Stari Broj PE	Naziv elementa podatka/klaše	Naziv podelementa podatka/potklaše	Naziv podelementa podatka	Deklaracija				Broj ponavljanja				Format	Oznake u Prilog 18
					D1	D2	D3	D4	D	MC	HC	HI		
18 04 000 000	35	Bruto masa			A	A	A				1x	1x	n..16,6	NE
					HC	HC	HC							
					HI	HI	HI							
18 05 000 000	31	Opis robe			A	A	A					1x	an..512	NE
					HI	HI	HI							
18 06 000 000	Novo	Pakovanje			A	A	A					99x		NE
					HI	HI	HI							
18 06 003 000	31		Vrsta pakovanja		A	A	A					1x	an2	DA
					HI	HI	HI							
18 06 004 000	31		Broj pakovanja		A	A	A					1x	n..8	NE
					HI	HI	HI							
18 06 054 000	31		Otpremne oznake		A	A	A					1x	an..512	NE
					[2]	[2]	[2]							
					HI	HI	HI							
18 08 000 000	31	Oznaka CUS			C	C	C					1x	an9	DA
					HI	HI	HI							
18 09 000 000		Oznaka robe			A	A	C					1x		NE
					HI	HI	HI							
18 09 056 000	Novo		Tarifni podbroj Harmonizovanog sistema		A	A	C					1x	an6	NE
					HI	HI	HI							
18 09 057 000	33		Oznaka kombinovane nomenklature		A	A	C					1x	an2	DA
					HI	HI	HI							
18 09 058 000	33		Kombinovana nomenklatura - Nacionalna šifra		A	A	C	A					n2	NE
18 09 059 000			Opasna roba		HI	HI	HI	HI					n4	NE
Grupa 19 – Podaci o prevozu (načini, sredstva i oprema)														
19 01 000 000	19	Pokazatelj kontejnera			A [8]	A	A	A		1x			n1	DA
					MC	MC	MC							
19 03 000 000	25	Vrsta prevoza na granici			A	A				1x			n1	DA
					[3]	[3]								
					[8]									
					MC	MC								
19 04 000 000	26	Vrsta prevoza u unutrašnjosti			A					1x			n1	DA
					MC									
19 05 000 000	18 (1)	Prevozno sredstvo na polasku			A	A	A			999x	999x			NE
					[4]	[4]	[4]							
					[5]	[5]	[5]							
					[6]	[6]	[6]							
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
19 05 017 000			Identifikacioni broj		A	A	A			1x	1x		an..35	NE
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
19 05 061 000			Vrsta identifikacije		A	A	A			1x	1x		n2	DA
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
19 05 062 000	18 (2)		Nacionalnost		A	A	A			1x	1x		a2	DA
					MC	MC	MC							
					HC	HC	HC							
19 07 000 000	Novo	Prevozna oprema			A	A	A			9,999x				NE
					MC	MC	MC							
19 07 044 000			Referentna oznaka robe		A	A	A			9,999x			n..5	NE
					MC	MC	MC							
19 07 063 000	31		Identifikacioni broj kontejnera		A	A	A			1x			an..17	NE
					MC	MC	MC							

Broj PE	Stari Broj PE	Naziv elementa podatka/klase	Naziv podelementa podatka/potklase	Naziv podelementa podatka	Deklaracija				Broj ponavljanja				Format	Oznake u Prilog 18
					D1	D2	D3	D4	D	MC	HC	HI		
19 08 000 000	Novo	Aktivno prevozno sredstvo na granici			A [4] [5] [6] [8] [10] [11]	A [4] [5] [6] [8] [10] [11]		A [4] [5] [6] [10] [11]		9x				NE
					MC	MC		MC						
19 08 000 047			Referentni broj carinske ispostave na granici		A	A		A		1x			an8	DA
					MC	MC		MC						
19 08 017 000	21 (1)		Identifikacioni broj		A	A		A		1x			an..35	NE
					MC	MC		MC						
19 08 061 000			Vrsta identifikacije		A	A		A		1x			n2	DA
					MC	MC		MC						
19 08 062 000	21 (2)		Nacionalnost		A	A		A		1x			a2	DA
					MC	MC		MC						
19 02 000 000			Referentni broj prevoza		A	A		B		1x			an..17	NE
					MC	MC		MC						
19 10 000 000	D	Plomba			A	A	A [9]			99x				NE
					MC	MC	MC							
19 10 068 000			Broj plombi		A	A	A			1x *)			n..4	NE
					MC	MC	MC							
19 10 015 000			Identifikaci-ona oznaka		A	A	A			1x			an..20	NE
					MC	MC	MC							
Grupa 99 – Ostali elementi podataka (statistički podaci, obezbjeđenja, podaci o tarifi)														
99 02 000 000	52	Vrsta obezbeđenja			A	A			9x				an1	DA
					D	D								
99 03 000 000	52	Referentni broj obezbjeđenja			A	A			99x					NE
					D	D								
99 03 069 000			Referentni broj obezbjeđenja (GRN)		A	A			1x				an..24	NE
					D	D								
99 03 070 000			Pristupna oznaka		A	A			1x				an..4	NE
					D	D								
99 03 012 000			Valuta		A	A			1x				a3	DA
					D	D								
99 03 071 000			Iznos koji treba pokriti		A	A			1x				n..16,2	NE
					D	D								
99 03 073 000			Ostali referentni brojevi obezbjeđenja		A	A			9x				an..35	NE
					D	D								

(*) Broj ponavljanja za Broj plombi mora se tumačiti u odnosu na prevoznu opremu, tj. 1x po kontejneru.

Napomene

Napomena	Opis
[1]	Ako je naveden PIB ili jedinstveni identifikacioni broj treće zemlje koji priznaje polazna carinska ispostava, ne navode se naziv i adresa.
[2]	Ovaj se podatak navodi samo ako je dostupan.
[3]	Države mogu da ne zahtijevaju ovaj podatak za druge vrste prevoza osim za željeznički prevoz u slučaju da tranzitno kretanje ne prelazi spoljnu granicu Crne Gore.
[4]	Ne koristi se kod transporta robe fiksnim prevoznim instalacijama.
[5]	Ako se roba prevozi multimodalnim prevoznim jedinicama, kao što su kontejneri, izmjenjivi sanduci i poluprikolice, carinski organ može odobriti da korisnik tranzitnog postupka ne navede ovaj podatak ako se iz logističkih razloga tokom otpreme ne može navesti identitet i nacionalnost prevoznog sredstva u trenutku puštanja robe u tranzit, pod uslovom da multimodalne prevozne jedinice imaju jedinstvene brojeve i da su takvi brojevi navedeni u elementu podataka 19 07 063 000 Identifikacioni broj kontejnera.
[6]	U sljedećim slučajevima države se oslobađaju od obaveze unošenja tog podatka na tranzitnu deklaraciju podnesenu polaznoj ispostavi u vezi s prevoznim sredstvom na koje se roba direktno utovara: ako se iz logističkih razloga ovaj element podataka ne može navesti, a korisnik tranzitnog postupka ima status AEOC-a ili sličan status u Crnoj Gori. ako carinska tijela mogu, prema potrebi, doći do relevantnih informacija pomoću evidencije korisnika tranzitnog postupka.
[7]	Ovaj je element podatka potrebno navesti kada postoji odobrenje u skladu s čl.102 st. 4 CZ
[8]	Ovaj element podatka nije obavezan kada se deklaracija podnosi prije podnošenja robe.
[9]	Ovaj se podatak navodi samo ako carinski organ odluči plombirati robu.
[10]	Ne upotrebljava se ako nije deklarirana tranzitna carinska ispostava (D.E. 17 04 000 000).
[11]	Ovaj podatak se ne navodi ako je isti kao za prevozno sredstvo na polasku (D.E. 19 05 000 000).
[12]	Popunjava se samo kada propisi tako zahtijevaju.

Prilog 18

Način ispunjavanja i oznake za popunjavanje tranzitne deklaracije i obavještenja u tranzitu
Grupa 11. – Podaci o obavještenju (uključujući oznake postupka)

11 01 000 000 Vrsta deklaracije

Upisuje se odgovarajuća oznaka za vrstu deklaracije.

Oznaka	Opis	Skup podataka u tabeli zahtjeva u pogledu podataka za tranzitnu deklaraciju i obavještenja u Prilogu 17
T	Mješovite pošiljke koje obuhvataju robu koja se stavlja u postupak T1 i robu koja se stavlja u postupak T2 pokrivena - član 436č Uredbe za sprovođenje CZ	D1, D2, D3
T1	Roba koja nema carinski status robe Unije, koja je stavljena u postupak tranzita - član 437Uredbe za sprovođenje CZ	D1, D2, D3
T2	Roba koja ima carinski status robe Unije, koja je stavljena u postupak tranzita - član 438Uredbe za sprovođenje CZ	D1, D2, D3
T1ME	Nacionalni spoljni tranzitni postupak	D1, D2, D3
T2ME	Nacionalni unutrašnji tranzitni postupak	D1, D2, D3
TIRME	Nacionalni TIR Karnet	
SCDEX	Pojednostavljena carinska deklaracija za izvoz	
SCDIM	Pojednostavljena carinska deklaracija za uvoz	

11 02 000 000 Vrsta dodatne deklaracije

Upisuje se odgovarajuća oznaka vrste dodatne deklaracije.

A	za standardnu carinsku deklaraciju- član 5a Carinskog zakona stav 1
D	za podnošenje standardne carinske deklaracije (kako je navedeno pod oznakom A) –član5a Carinskog zakona stav 1

11 03 000 000 Broj naimenovanja robe

Upisuje se redni broj naimenovanja robe u svakoj pošiljci koja je obuhvaćena deklaracijom u slučaju više od jednog naimenovanja robe.

11 07 000 000 Sigurnost

Upotrebom odgovarajućih oznaka navesti kombinuje li se deklaracija s izlaznom ili ulaznom sažetom deklaracijom.

Upisuje se odgovarajuća oznaka.

Oznaka	Opis	Objašnjenje
0	Ne	Deklaracija se ne kombinuje sa izlaznom sažetom deklaracijom ili ulaznom sažetom deklaracijom
1	ENS	Deklaracija se kombinuje sa ulaznom sažetom deklaracijom
2	EXS	Deklaracija je kombinovana sa izlaznom sažetom deklaracijom
3	ENS and EXS	Deklaracija je kombinovana sa izlaznom sažetom deklaracijom ili ulaznom sažetom deklaracijom

11 08 000 000 Pokazatelj smanjenog skupa podataka

Upisuje se odgovarajuća oznaka koja pokazuje da li deklaracija sadrži smanjen skup podataka.

0 Ne (roba se ne prijavljuje primjenom smanjenog skupa podataka)

1 Da (roba se prijavljuje primjenom smanjenog skupa podataka)

Grupa 12 – Upućivanje na obavještenja, dokumenta, potvrde, odobrenja

12 01 000 000 Prethodni dokument

Upisuju se detalji o prethodnim dokumentima.

12 01 001 000 Referentni broj

Upisuje se referentni podatak o privremenom smještaju, prethodnom carinskom postupku ili odgovarajućim carinskim dokumentima.

Ovdje se upisuje identifikacioni broj ili drugi prepoznatljiv referentni podatak za dokument.

Ako MRN upućuje na prethodni dokument, referentni broj ima sledeću strukturu:

Polje	Sadržaj	Format	Primjeri
1	Posljednje dvije cifre godine službenog prihvatanja deklaracije (YY)	n2	21
2	Identifikaciona oznaka zemlje u kojoj se podnosi deklaracija / obavještenja (oznaka zemlje alpha-2)	a2	ME
3	Jedinstvena identifikaciona oznaka za poruku po godini i zemlji	an 12	035025N265J1
4	Identifikator postupka (J, K, L i M)	a1	J
5	Kontrolni broj	an1	1

Polja 1. i 2. kako je prethodno objašnjeno.

U polje 3. unosi se identifikaciona oznaka za predmetnu poruku. Svaka poruka koja se obradi u jednoj godini mora imati jedinstveni broj povezan s predmetnim postupkom.

Šifra nadležne carinske ispostave je uključena u MRN u prvih 6 oznaka.

U polje 4. unosi se identifikaciona oznaka postupka kako je definisano u tabeli u nastavku.

Oznaka	Postupak
J	Samo tranzitna deklaracija
K	Tranzitna deklaracija i izlazna sažeta deklaracija
L	Tranzitna deklaracija i ulazna sažeta deklaracija
M	Tranzitna deklaracija, izlazna sažeta deklaracija i ulazna sažeta deklaracija

U polje 5. unosi se vrijednost koja je kontrolni broj za cijeli MRN. Ovim poljem omogućava se otkrivanje grešaka prilikom preuzimanja cijelog MRN-a.

12 01 002 000 Vrsta

Upisuje se odgovarajuća oznaka vrste dokumenta.

Oznaka	Opis
C512	Odobrenje za upotrebu pojednostavljene deklaracije
C605	Informativni obrazac INF3
C612	Tranzitna deklaracija T2
C620	Dokaz o carinskom statusu robe Unije
C651	AAD - administrativni akcizni dokument
C658	FAD – Osiguranje kontinuiteta poslovanja
N235	Spisak kontejnera
N270	Tovarni list (dostavnica)
N271	Spisak paketa
N325	Proforma račun
N337	Sažeta prijava za privremeni smještaj
N355	Ulazna sažeta deklaracija
N380	Komercijalni račun
N703	Kućni tovarni list
N704	Glavna teretnica
N705	Teretnica
N714	Kućna teretnica
N720	Teretni list CIM
N722	Drumski spisak SMGS
N730	Drumski tovarni list
N740	Vazduhoplovni tovarni list
N741	Glavni vazduhoplovni tovarni list
N750	Poštanska otpremnica
N760	Multimodalni/kombinovani transportni dokument
N785	Robni manifest
N787	Bordero (specifikacija tovarnog lista)
N820	Tranzit – miješane pošiljke (T)
N821	Spoljni tranzit (T1)
N822	Unutrašnji tranzit (T2)
N825	Dokument T2L
N830	Deklaracija za izvoz
N952	Karnet TIR
N955	Karnet ATA
NCLE	Knjigovodstveni zapis
NMNS	Robni manifest – pojednostavljeni postupak
NMRN	MRN deklaracije

12 01 003 000 Vrsta pakovanja

Upisuje se odgovarajuća oznaka za vrstu pakovanja relevantnu za otpis pakovanja iz Priloga 8,IX. Šifre vrste pakovanja(R31/1).

12 01 004 000 Broj pakovanja

Upisuje se odgovarajući broj otpisa pakovanja.

12 01 005 000 Mjerna jedinica i kvalifikator

Upisuje se odgovarajuća mjerna jedinica otpisa i kvalifikator.

Upotrebljavaju se mjerne jedinice i kvalifikatori propisani u TARICG-u. Format mjerne jedinice i kvalifikatora biće an..4.

12 01 006 000 Količina

Upisuje se odgovarajuća količina koja se otpisuje.

12 01 007 000 Identifikaciona oznaka naimenovanja robe

Upisuje se broj naimenovanja robe kao što je deklarisan u prethodnom dokumentu.

12 01 079 000 Dodatni podaci

Upisuje se dodatni podaci koji se odnose na prethodni dokument.

Ovaj elemenat podataka omogućuje privrednom subjektu da navede sve dodatne podatke povezane s prethodnim dokumentom.

12 02 000 000 Dodatne informacije

Upotrijebiti ovaj element podatka u pogledu podataka za koje zakonodavstvo ne određuje polje u koje ih je potrebno upisati.

12 02 008 000 Oznaka

Upisuje se odgovarajuća oznaka i prema potrebi oznaka kako su predviđele predmetne države.

Za označivanje dodatnih informacija carinske prirode koristi se petocifrena oznaka:

Oznaka 0xxxx – Opšta kategorija

Oznaka 2xxxx – Pri tranzitu

Oznake "00200" i "00300" se koriste samo u slučaju pisane tranzitne deklaracije, ako je primjenjivo.

Oznake "20100", "20200" and "20300" koriste se u slučaju pisane i elektronske tranzitne deklaracije, ako je primjenjivo.

Oznaka	Predmet	Dodatne informacije
20100	Izvoz iz jedne zemlje zajedničkog tranzita koji podliježe ograničenjima ili izvoz iz Unije koji podliježe ograničenjima	
20200	Izvoz iz jedne zemlje zajedničkog tranzita koji podliježe carinama ili izvoz iz Unije koji podliježe carinama	
20300	Izvoz	'Izvoz'
30600	Kod izlazne sažete deklaracije kada su u pitanju prenosivi tovarni listovi "po narudžbi blanko indosirani", a podaci o primaocu su nepoznati	

Format oznake je a1an4.

12 02 009 000 Tekst

Ako je potrebno, može se navesti bilo koji tekst objašnjenja za deklarisanu oznaku.

12 03 000 000 Priloženi dokumenti

Upotrebom odgovarajućih oznaka upisuju se podaci koji se zahtijevaju u okviru određenih primjenljivih pravila zajedno s referentnim podacima dokumenata priloženih deklaraciji.

12 03 001 000 Referentni broj

Upisuje se identifikacioni ili referentni broj dokumenata ili potvrda koje se prilažu deklaraciji.

12 03 002 000 Vrsta

Upisuje se odgovarajuća oznaka vrste dokumenta.

Upisati pojedinosti koje se odnose na otpis robe koja je deklarirana u predmetnoj deklaraciji u odnosu na izvozne i uvozne dozvole i potvrde.

(a) Međunarodni dokumenti ili dokumenti zemlje zajedničkog tranzita, potvrde i odobrenja priložena uz tranzitnu deklaraciju moraju se unijeti u formatu a1an3, u skladu sa oznakama iz Priloga 8, XV. Dodatne informacije (R44).

(b) Nacionalni dokumenti, potvrde i odobrenja priložena uz tranzitnu deklaraciju moraju se unijeti u formatu n1an3 (npr.: 2123, 34d5). Četiri znaka predstavljaju oznake na osnovu nomenklature države.

Oznaka	Opis
C641	Pataganski i antartički zuban (Dissostichus) - dokument o ulovu, uvoz
C651	AAD - administrativni akcizni dokument
C656	Dissostichus - dokument o ulovu, izvoz
C658	FAD – Osiguranje kontinuiteta poslovanja
C673	Potvrda o ulovu
C690	Odobrenje FLEGT za uvoz drva
N018	Sertifikat ATR
N325	Proforma račun
N380	Komercijalni račun
N820	Tranzit – miješane pošiljke (T)
N821	Spoljni tranzit (T1)
N822	Unutrašnji tranzit (T2)
N825	Dokument T2L
N851	Fitosanitarni sertifikat
N852	Analiza i zdravstveno uvjerenje

N853	Zajednički veterinarski ulazni dokument (CVED)
N861	Univerzalni sertifikat o porijeklu
N862	Izjava o porijeklu
N864	Preferencijalni sertifikat o poreklu (izjava o preferencijalnom poreklu na fakturi; EUR.2)
N865	Uvjerjenje o porijeklu robe FORM A
N911	Uvozna dozvola
N933	Deklaracija o teretu (dolazak)
N941	Embargo dozvola
N951	TIF obrazac
N954	Uvjerjenje o prometu robe EUR.1 Movement certificate EUR.1

12 03 013 000 Broj naimenovanja elementa u dokumentu

Upisuje se redni broj naimenovanja u priloženim dokumentima (npr. potvrda, dozvola, odobrenje, ulazni dokument itd.) koji odgovara predmetnom naimenovanju.

12 03 079 000 Dodatni podaci

Upisuju se dodatni podaci koji se odnose na priloženi dokument.

Ovaj elemenat podataka omogućava privrednom subjektu da navede sve dodatne podatke povezane s priloženim dokumentom.

12 04 000 000 Dodatna referentna oznaka

12 04 001 00 Referentni broj

Referentni broj za sve podnesene dodatne deklaracije koje nisu obuhvaćene priloženim dokumentom, prevoznim dokumentom ili dodatnim informacijama.

12 04 002 000 Vrsta

Upisuje se odgovarajuća oznaka.

a) Dodatne referentne oznake zemlje zajedničkog tranzita moraju se unijeti u formatu a1an3. Popis dodatnih referentnih oznaka mogu se pronaći u bazi podataka TARIC.

(b) Nacionalne dodatne referentne oznake moraju se unijeti u formatu n1an3, nakon koje slijedi identifikacijski broj ili drugi prepoznatljiv referentni podatak. Četiri znaka predstavljaju oznake na temelju vlastite nomenklature te države.

12 05 000 000 Prevozni dokumenti

Ovaj elemenat podataka uključuje vrstu i referentnu oznaku prevoznog dokumenata.

12 05 001 000 Referentni broj

Kolona D3:

Ovaj elemenat podataka uključuje referentnu oznaku prevoznog dokumenata koja se upotrebljava kao tranzitna deklaracija.

12 05 002 000 Vrsta

Upisuje se odgovarajuća oznaka vrste prevoznog dokumenta.

N235	Spisak kontejnera
N271	Spisak paketa
N703	Kućni tovarni list
N704	Glavna teretnica
N705	Teretnica
N714	Kućna teretnica
N720	Teretni list CIM
N722	Drumski spisak SMGS
N730	Drumski tovarni list
N740	Vazduhoplovni tovarni list
N741	Glavni vazduhoplovni tovarni list
N750	Poštanska otpremnica
N760	Multimodalni/kombinovani transportni dokument
N785	Robni manifest
N787	Bordero (specifikacija tovarnog lista)
N952	Karnet TIR
N955	Karnet ATA

12 08 000 000 Referentni broj/UCR

Upisuje se jedinstveni trgovački referentni broj koji je predmetna osoba dodijelila predmetnoj pošiljci. Može biti u obliku oznake WCO-a (ISO 15459) ili istovjetne oznake. Omogućuje pristup osnovnim komercijalnim podacima koji su važni carini.

12 09 000 000 LRN

Upotrebljava se lokalni referentni broj (LRN). Određen je na nacionalnom nivou, a dodjeljuje je deklarant u dogovoru s nadležnim tijelima kako bi se prepoznala svaka jedinstvena deklaracija.

12 12 000 000 Odobrenje

12 12 001 000 Referentni broj

Upisuje se referentni broj svih odobrenja koja su potrebna za deklaraciju i obavlještenja.

12 12 002 000 Vrsta

Upisuje se odgovarajuća oznaka vrste odobrenja iz Priloga 8, XV. Dodatne informacije (R44).

Grupa 13 – Stranke

13 02 000 000 Pošiljalac

Stranka koja otprema robu kako je u ugovoru o prevozu utvrdila stranka koja je prevoz naručila. Ovaj se element mora navesti ako je različit od deklaranta.

13 02 016 000 Naziv

Upisuje se puno ime/naziv i prema potrebnim pravnim oblicima stranke.

13 02 017 000 Identifikacioni broj

Upisuje se PIB broj pošiljalaca ili identifikacioni broj trgovca.

Ako se olakšice dodjeljuju u okviru trgovinskog partnerskog programa treće zemlje koji Crna Gora priznaje, ovaj podatak može biti u obliku jedinstvenog identifikacionog broja u trećoj zemlji koji je predmetna treća zemlja Crnoj Gori stavila na raspolaganje. Taj se broj može upotrebljavati kad god je dostupan deklarantu.

Jedinstveni identifikacijski broj treće zemlje koji je dostavljen Croj Gori ima sljedeću strukturu:

Polje	Sadržaj	Format
1	Oznaka zemlje	a2
2	Jedinstveni identifikacioni broj u trećoj zemlji	an..15

Oznaka zemlje: Upisuje se odgovarajuća oznaka zemlje kako je definisano za element podatka 13 02 018 020 Adresa/Zemlja.

13 02 018 000 Adresa

13 02 018 019 Ulica i broj

Upisuje se naziv ulice adrese stranke i broj zgrade ili objekta.

13 02 018 020 Zemlja

Upisuje se odgovarajuća oznaka zemlje iz Priloga 8 II.Države i carinske teritorije.

13 02 018 021 Poštanski broj

Upisuje se odgovarajući poštanski broj za detaljima o adresi.

13 02 018 022 Mjesto

Upisuje se naziv mjesta adrese stranke.

13 02 074 000 Osoba za kontakt

13 02 074 016 Ime

Upisuje se ime osobe za kontakt.

13 02 074 075 Broj telefona

Upisuje se broj telefona osobe za kontakt.

13 02 074 076 E-adresa

Upisuje se e-adresa osobe za kontakt

13 03 000 000 Primalac

Stranka kojoj je roba stvarno poslata.

13 03 016 000 Naziv

Upisuje se puno ime/naziv i prema potrebnim pravnim oblicima stranke.

13 03 017 000 Identifikacioni broj

Upisuje se PIB broj pošiljalaca ili identifikacioni broj trgovca.

Ako se olakšice dodjeljuju u okviru trgovinskog partnerskog programa treće zemlje koji Crna Gora priznaje, ovaj podatak može biti u obliku jedinstvenog identifikacionog broja u trećoj zemlji koji je predmetna treća zemlja Crnoj Gori stavila na raspolaganje. Taj se broj može upotrebljavati kad god je dostupan deklarantu.

Koristi se identifikacioni broj kako je definisan za element podatka 13 02 017 000 Pošiljalac/Identifikacioni broj.

13 03 018 000 Adresa

13 03 018 019 Ulica i broj

Upisuje se naziv ulice adrese stranke i broj zgrade ili objekta.

13 03 018 020 Zemlja

Upisuje se odgovarajuća oznaka zemlje kako je definisano za element podatka 13 02 018 020 Adresa/Zemlja.

13 03 018 021 Poštanski broj

Upisuje se odgovarajući poštanski broj za detaljima o adresi.

13 03 018 022 Mjesto

Upisuje se naziv mjesta adrese stranke.

13 06 000 000 Zastupnik

Ovaj je podatak potreban ako se razlikuje od podatka navedenog u elementu podatka 13 05 000 000 Deklarant ili prema potrebi elementa podatka 13 07 000 000 Korisnik tranzitnog postupka.

13 06 017 000 Identifikacioni broj

Upisuje se PIB broj predmetne osobe ili identifikacioni broj trgovca.

Koristi se identifikacioni broj kako je definisan za element podatka 13 02 017 000 Pošiljalac/Identifikacioni broj.

13 06 030 000 Status

Upisuje se odgovarajuća oznaka za status zastupnika.

Za označavanje statusa zastupnika ispred punog imena i adrese unijeti jednu od sljedećih oznaka iz Priloga 8 IV. Lica (R2,R8 i R14)

2	Direktno zastupanje (u ime i za račun drugog lica)
---	--

Oznaka 3 se ne koristi za carinski tranzitni postupak.

13 06 074 000 Osoba za kontakt

13 06 074 016 Ime

Upisuje se ime osobe za kontakt.

13 06 074 075 Broj telefona

Upisuje se broj telefona osobe za kontakt.

13 06 074 076 E-adresa

Upisuje se e-adresa osobe za kontakt.

13 07 000 000 Korisnik tranzitnog postupka

13 07 016 000 Naziv

Upisuje se puno ime (osobe ili trgovačkog društva) i adresa korisnika tranzitnog postupka. Prema potrebi, upisati puno ime (osobe ili trgovačkog društva) ovlaštenog zastupnika koji podnosi tranzitnu deklaraciju u ime korisnika postupka.

13 07 017 000 Identifikacioni broj

Upisuje se PIB broj korisnika tranzitnog postupka ili identifikacioni broj trgovca.

Koristi se identifikacioni broj kako je definisan za element podatka 13 02 017 000 Pošiljalac/Identifikacioni broj.

13 07 018 000 Adresa

13 07 018 019 Ulica i broj

Upisuje se naziv ulice adrese stranke i broj zgrade ili objekta.

13 07 018 020 Zemlja

Upisuje se odgovarajuća oznaka zemlje kako je definisano za elemenat podataka 13 02 018 020 Adresa/Zemlja.

13 07 018 021 Poštanski broj

Upisuje se odgovarajući poštanski broj za detalje o adresi.

13 07 018 022 Mjesto

Upisuje se naziv mjesta adrese stranke.

13 07 074 000 Osoba za kontakt

13 07 074 016 Ime

Upisuje se ime osobe za kontakt.

13 07 074 075 Broj telefona

Upisuje se broj telefona osobe za kontakt.

13 07 074 076 E-adresa

Upisuje se e-adresa osobe za kontakt.

13 14 000 000 Drugi učesnik u lancu snabdijevanja

Ovdje se mogu navesti ostali učesnici u lancu snabdijevanja kako bi se prikazalo da je cijeli lanac snabdijevanja obuhvaćen privrednim subjektima koji imaju status ovlaštenog privrednog subjekta (AEO). Pri upotrebi ove klase podataka potrebno je navesti ulogu i identifikacioni broj, koji u drugim slučajevima nisu obavezni.

13 14 017 000 Identifikacioni broj

Upisuje se PIB broj ili jedinstveni identifikacioni broj treće zemlje kad je takav broj dodijeljen stranci.

Koristi se identifikacioni broj kako je definisan za elemenat podataka 13 02 017 000 Pošiljalac/Identifikacioni broj.

13 14 031 000 Uloga

Upisuje se odgovarajuća oznaka uloge kojom se određuje uloga ostalih učesnika u lancu snabdijevanja.

Prijaviti se mogu sljedeće stranke:

Oznaka uloge	Stranka	Opis
CS	Konsolidator	Otpremnik koji pojedinačne manje pošiljke spaja u jednu veću pošiljku (u postupku konsolidacije) koja se šalje drugoj strani koja razdvaja konsolidovanu pošiljku na njene prvobitne pošiljke
FW	Otpremnik	Stranka koja otprema robu
MF	Proizvodač	Stranka koja proizvodi robu
WH	Vlasnik skladišta	Stranka koja preuzima odgovornost za robu koja je ušla u skladište

Grupa 16 – Mjesta/zemlje/regije

16 03 000 000 Zemlja odredišta

Upisuje se posljednja zemlja odredišta robe upotrebom odgovarajuće oznake zemlje kako je definisano za elemenat podataka 13 02 018 020 Adresa/Zemlja.

Zemlja posljednjeg poznatog odredišta definiše se kao poslednja zemlja gdje se roba dostavlja kako je poznato u trenutku puštanja u carinski postupak.

16 06 000 000 Zemlja otpreme

Upisuje se zemlja otpreme/izvoza upotrebom odgovarajuće oznake zemlje kako je definisano za elemenat podataka 13 02 018 020 Adresa/Zemlja.

16 12 000 000 Zemlja tranzita pošiljke

Ovaj elemenat podataka je potreban kada je obavezujuća ruta definisana od strane otpremnog carinskog organa (vidi 16 17 000 000 Obavezujuća ruta).

Hronološkim redoslijedom utvrditi zemlje kroz koje prolazi roba od zemlje prvobitne otpreme do konačnog odredišta. Time su obuhvaćene i zemlje otpreme i zemlje odredišta robe.

16 12 020 000 Zemlja

Upisuje se zemlje tranzita pošiljke upotrebom odgovarajuće oznake zemlje kako je definisano za elemenat podataka 13 02 018 020 Adresa/Zemlja.

16 13 000 000 Mjesto utovara

Identifikacija morske luke, aerodroma, teretnog terminala, željezničke stanice ili drugog mjesta na kojem se roba utovaruje na prevozno sredstvo koje se upotrebljava za prevoz, uključujući zemlju u kojoj se nalazi. Za utvrđivanje lokacije navodi se kodirani podatak ako je dostupan.

Ako oznaka UN/LOCODE za predmetnu lokaciju nije dostupna, nakon oznake zemlje upisuje se ime mjesta, što je moguće preciznije.

16 13 020 000 Zemlja

Ako oznaka UN/LOCODE nije dostupna, upisati oznaku zemlje kako je definisano za elemenat podataka 13 02 018 020 Adresa/Zemlja, mjesta na kojem se roba utovara na prevozno sredstvo koje se upotrebljava za njen prevoz u carinsko područje Crne Gore.

16 13 036 000 UN/LOCODE

Upisuje se oznaka UN/LOCODE definisana u UNECE Preporuci br. 16, mjesta na kojem se roba utovara na prevozno sredstvo koje se upotrebljava za njen prevoz u carinsko područje Crne Gore.

16 13 037 000 Lokacija

Ako oznaka UN/LOCODE nije dostupna, upisati naziv mjesta na kojem se roba utovara na prevozno sredstvo koje se upotrebljava za njen prevoz u carinsko područje Crne Gore.

16 15 000 000 Lokacija robe

Upotrebom odgovarajućih oznaka upisuje se lokacija na kojoj se roba može pregledati. Ta lokacija mora biti dovoljno precizna kako bi carina mogla fizički pregledati robu. Istovremeno se može navesti samo jedna vrsta lokacije.

16 15 036 000 UN/LOCODE

Upisuje se oznaka UN/LOCODE definisana u UNECE Preporuci br. 16.

16 15 045 000 Vrsta lokacije

Upisuje se odgovarajuća oznaka utvrđena za vrstu lokacije.

A	Odabrana lokacija
B	Ovlašćeno mjesto
C	Odobreno mjesto
D	Ostalo (izdavanje odobrenja za specijalnu robu)

16 15 046 000 Kvalifikator identifikacije

Upisuje se odgovarajuća oznaka za utvrđivanje lokacije. Navodi se samo odgovarajuća identifikaciona oznaka na temelju upotrijebljenog kvalifikatora.

Za identifikaciju lokacije upotrebljava se jedna od identifikacionih oznaka u nastavku:

Kvalifikator	Identifikaciona oznaka	Opis
T	Poštanska adresa	Za predmetnu lokaciju upotrijebiti poštanski broj sa kućnim brojem ili bez njega
U	UN/LOCODE	UN/LOCODE definisana u UNECE Preporuci br. 16
V	Identifikaciona oznaka carinske ispostave	Upotrijebiti oznake utvrđene u elementu podataka 17 05 001 000 Odredišna carinska ispostava/Referentni broj
W	GNSS koordinate	Decimalni stepeni sa negativnim brojevima za jug i zapad. Primjeri: 44,424896°/8,774792° ili 50,838068°/4,381508°
X	PIB broj	Primijeniti identifikacioni broj kako je navedeno u opisu za elemenat podataka 13 02 017 000 Pošiljalac/Identifikacioni broj. U slučaju da privredni subjekt ima više prostora, upisuje se identifikaciona oznaka koja je jedinstvena za predmetnu lokaciju.
Y	Broj odobrenja	Unijeti broj odobrenja predmetne lokacije tj. skladišta u kojem se roba može provjeriti. U slučaju da se odobrenje odnosi na više prostora, broj odobrenja dopunjuje se identifikacionom oznakom koja je jedinstvena za predmetnu lokaciju.
Z	Adresa	Unesite adresu predmetne lokacije.

U slučaju da se oznaka 'X' (PIB broj) ili 'Y' (broj odobrenja) upotrebljava za identifikaciju lokacije i postoji nekoliko lokacija povezanih s PIB brojem ili predmetnim brojem odobrenja, može se primijeniti dodatna identifikaciona oznaka kako bi se lokacija mogla nesumnjivo utvrditi.

16 15 047 000 Carinska ispostava

Carinskaispostava gdje je roba dostupna za dalju carinsku kontrolu.

16 15 047 001 Referentni broj

Upisuje se referentni broj carinske ispostave gdje je roba dostupna za dalju carinsku kontrolu.

Upisuje se odgovarajuća oznaka carinske ispostave kako je definisano za element podatka 17 03 001 000 Polazna carinska ispostava/Referentni broj.

Identifikator carinske ispostave slijedi strukturu kako je definisano za elemenat podataka 17 05 001 000 Odredišna carinska ispostava/Referentni broj.

16 15 048 000 GNSS

Upisuju se odgovarajuće koordinate globalnih navigacionih satelitskih sistema (GNSS) gdje je roba dostupna.

16 15 048 049 Geografska širina

Upisuje se geografska širina lokacije na kojoj je roba dostupna.

16 15 048 050 Geografska dužina

Upisuje se geografsku dužinu lokacije na kojoj je roba dostupna.

16 15 051 000 Privredni subjekat

Upisuje se identifikacioni broj privrednog subjekta u čijim se prostorima roba može provjeravati.

16 15 051 017 Identifikacioni broj

Upisuje se PIB ili identifikacioni broj trgovca u Crnoj Gori koji je imalac odobrenja.

Koristi se identifikacioni broj kako je definisan za elemenat podataka 13 02 017 000 Pošiljalac/Identifikacioni broj.

16 15 052 000 Broj odobrenja

Upisuje se broj odobrenja za predmetnu lokaciju.

16 15 053 000 Dodatna identifikaciona oznaka

U slučaju više prostora, kako bi se lokacija preciznije navela za PIB broj ili odobrenje, upisati odgovarajuću oznaku ako je dostupna.

16 15 018 000 Adresa

16 15 018 019 Ulica i broj

Upisuje se naziv ulice adrese i broj.

16 15 018 020 Zemlja

Upisuje se odgovarajuća oznaka zemlje kako je definisano za elemenat podataka 13 02 018 020 Adresa/Zemlja.

16 15 018 021 Poštanski broj

Upisuje se odgovarajući poštanski broj za detaljima o adresi.

16 15 018 022 Mjesto

Upisuje se naziv mjesta adrese stranke.

16 15 081 000 Adresa poštanskog broja

Ova se potklasa može upotrijebiti kada je moguće odrediti lokaciju robe navodeći poštanski broj zajedno s kućnim brojem prema potrebi.

16 15 081 020 Zemlja

Upisuje se odgovarajuća oznaka zemlje kako je definisano za elemenat podataka 13 02 018 020 Adresa/Zemlja.

16 15 081 021 Poštanski broj

Upisuje se odgovarajući poštanski broj za pripadajuću lokaciju robe.

16 15 081 025 Kućni broj

Upisuje se kućni broj za pripadajuću lokaciju robe.

16 15 074 000 Osoba za kontakt

16 15 074 016 Ime

Upisuje se ime osobe za kontakt.

16 15 074 075 Broj telefona

Upisuje se broj telefona osobe za kontakt.

16 15 074 076 E-mail address

Upisuje se e-adresa osobe za kontakt.

16 17 000 000 Obavezujuća ruta

Upotrebom odgovarajućih oznaka navesti primjenjuje li se obavezujuća ruta. Obavezujućom rutom se utvrđuje put kojom se roba kreće od polazne carinske ispostave do odredišne carinske ispostave ekonomski opravdanom rutom.

0	Roba se od polazne carinske ispostave do odredišne carinske ispostave ne prevozi ekonomski opravdanom trasom
1	Roba se od polazne carinske ispostave do odredišne carinske ispostave prevozi ekonomski opravdanom trasom

Grupa 17 – Carinske ispostave

17 03 000 000 Polazna carinska ispostava

17 03 001 000 Referentni broj

Upotrebom odgovarajuće oznake upisuje se referentni broj ispostave u kojoj započinje tranzitna operacija.

Identifikator carinske ispostave slijedi strukturu kako je definisano za elemenat podataka 17 05 001 000 Spisak carinskih ispostava/Referentni brojevi se nalazi u Prilogu 8 I. Carinarnice i njihove organizacione jedinice

17 04 000 000 Tranzitna carinska ispostava

17 04 001 000 Referentni broj

Upisuje se oznaka predviđene ulazne carinske ispostave u kojoj će se vršiti tranzit ili oznaka izlazne carinske ispostave u kojoj tranzit napušta carinsko područje Crne Gore preko granice Crne Gore i treće zemlje.

Upisuje se odgovarajuća oznaka carinske ispostave kako je definisano za elemenat podataka 17 03 001 000 Polazna carinska ispostava/Referentni broj.

Identifikator carinske ispostave slijedi strukturu kako je definisano za elemenat podataka 17 05 001 000 Odredišna carinska ispostava/Referentni broj.

17 05 000 000 Odredišna carinska ispostava

17 05 001 000 Referentni broj

Upotrebom odgovarajuće oznake upisati referentni broj carinske ispostave u kojoj završava tranzitna operacija.

Upisuje se odgovarajuća oznaka carinske ispostave kako je definisano za elemenat podataka 17 03 001 000 Polazna carinska ispostava/Referentni broj.

Primjenjuju se oznake (an8) sastavljene na sledeći način:

- prva dva znaka (a2) služe za identifikaciju zemlje pomoću oznake zemlje kako je definisano za elemenat podataka 13 02 018 020 Adresa/Zemlja.

- sledećih šest znakova (an6) označava predmetnu carinsku ispostavu u toj zemlji. Preporučuje se upotreba sledeće strukture:

Prva tri znaka (an3) označivala bi naziv lokacije prema UN/LOCODE, a zadnja tri bila bi nacionalna alfanumerička potpodjela (an3). Ako se potpodjela ne upotrebljava, potrebno je unijeti znakove ,000'.

Primjer: BEBRU000: BE = ISO 3166 za Belgiju, BRU = UN/LOCODE ime lokacije za mjesto Brisel, 000 za potpodjelu koja se ne upotrebljava.

17 06 000 000 Izlazna carinska ispostava

17 06 001 000 Referentni broj

Upotrebom odgovarajuće oznake upisuje se referentni broj predmetne carinske ispostave.

Upisuje se odgovarajuća oznaka carinske ispostave kako je definisano za elemenat podataka 17 03 001 000 Polazna carinska ispostava/Referentni broj.

Ovaj se elemenat podataka navodi kada se tranzitna deklaracija kombinuje s izlaznom sažetom deklaracijom, a tranzitno kretanje ne slijedi izvozni postupak. Upisuje se oznaka predviđene carinske ispostave u kojem tranzitno kretanje napušta sigurnosno područje.

Identifikator carinske ispostave slijedi strukturu kako je definisano za elemenat podataka 17 05 001 000 Odredišna carinska ispostava/Referentni broj.

Grupa 18 – Prepoznavanje robe

18 01 000 000 Neto masa

Upisuje se neto masa robe obuhvaćene odgovarajućim deklarisanim nimenovanjem robe, izražena u kilogramima. Neto masa je masa robe bez ambalaže.

Ako je neto masa veća od 1 kg uključuje djelove mjerne jedinice (kg), može se zaokružiti na sledeći način:

— od 0,001 do 0,499: zaokružuje se na najbližu nižu vrijednost kilograma,

— od 0,5 do 0,999: zaokružuje se na najbližu višu vrijednost kilograma.

Neto masu manju od 1 kg treba upisati kao ,0', iza koje slijedi niz od najviše šest decimala bez ,0' na kraju količine (npr. 0,123 za pakovanje od 123 grama, 0,00304 za pakovanje od 3 grama i 40 miligrama ili 0,000654 za pakovanje od 654 miligrama).

18 04 000 000 Bruto masa

Upisuje se bruto masa robe obuhvaćene odgovarajućim deklarisanim nimenovanjem robe, izražena u kilogramima.

Za deklaraciju bruto masa je težina robe uključujući ambalažu, osim prevoznikove opreme.

Ako bruto masa veća od 1 kg uključuje djelove mjerne jedinice (kg), može se zaokružiti na sledeći način:

— od 0,001 do 0,499: zaokružuje se na najbližu nižu vrijednost kilograma,

— od 0,5 do 0,999: zaokružuje se na najbližu višu vrijednost kilograma.

Bruto masu manju od 1 kg treba upisati kao ,0', iza koje slijedi niz od najviše šest decimala bez ,0' na kraju količine (npr. 0,123 za pakovanje od 123 grama, 0,00304 za pakovanje od 3 grama i 40 miligrama ili 0,000654 za pakovanje od 654 miligrama).

Ako je deklaracijom obuhvaćeno nekoliko nimenovanja robe koja se odnose na robu koja se zajedno pakuje na način da je nemoguće utvrditi bruto masu robe po nimenovanju robe, ukupna bruto masa upisuje se samo u zaglavlje.

18 05 000 000 Opis robe

Upisuje se uobičajeni trgovački opis robe. Ako je potrebno navesti oznaku robe, opis mora biti dovoljno precizan da omogući svrstavanje robe.

Ako deklarant navede broj CUS za hemijske supstance i preparate, države mogu osloboditi od obaveze navođenja preciznog opisa robe.

18 06 000 000 Pakovanje

Ovaj se element odnosi na pojedinosti o pakovanju robe na koju se primjenjuje deklaracija ili obavještenje.

18 06 003 000 Vrsta pakovanja

Upisuje se odgovarajuća oznaka vrste pakovanja kako je definisano za elemenat podataka 12 01 003 000 Vrsta pakovanja.

18 06 004 000 Broj pakovanja

Upisuje se ukupni broj pakovanja koji se zasniva na najmanjoj jedinici spoljašnjeg pakovanja. To je broj pojedinačnih nimenovanja pakovanja na način da se ne mogu podijeliti bez prethodnog raspakovanja ili broj komada ako roba nije pakovana.

Ovaj se podatak ne navodi ako je roba u rasutom stanju.

18 06 054 000 Otpremne oznake

Slobodan oblik upisivanja oznaka i brojeva na prevoznim jedinicama ili pakovanjima.

18 08 000 000 Oznaka CUS

Broj carinske unije i statistike (CUS) jest oznaka dodijeljena u okviru Evropskog carinskog popisa hemijskih supstanci (ECICS) uglavnom hemijskim supstanci i preparatima.

Deklarant može dobrovoljno navesti oznaku CUS definisanu u ECICS kada je lakše navesti tu oznaku nego ispisati cijeli opis proizvoda.

18 09 000 000 Oznaka robe

Upisuje se barem tarifni podbroj Harmonizovanog sistema.

18 09 056 000 Tarifni podbroj Harmonizovanog sistema

Upisuje se tarifni podbroj Harmonizovanog sistema (šestocifrena HS oznaka).

18 09 057 000 Oznaka kombinovane nomenklature

Upisuju se dvije dodatne oznake kombinovane nomenklature za akciznu robu.

Ovo polje je obavezno za akciznu robu iz Akciznog priloga.

18 09 058 000 Nacionalna šifra

Upisuju se dvije dodatne oznake iz Carinske tarife samo za akciznu robu iz Akciznog priloga

18 09 059 000 Opasna roba

Upisuju se šifre iz Spiska opasne robe.

Grupa 19 – Podaci o prevozu (načini, sredstva i oprema)

19 01 000 000 Indikator kontejnera

Upisuje se odgovarajuća oznaka s kojom se pretpostavlja stanje pri prelasku spoljašnje granice Crne Gore na bazi informacija raspoloživih u trenutku obavljanja tranzitnih formalnosti.

0	Roba koja se ne prevozi u kontejnerima
1	Roba koja se prevozi u kontejnerima

19 03 000 000 Vrsta prevoza na granici

Upotrebom odgovarajuće oznake upisuje se vrsta prevoza koja odgovara aktivnom prevoznom sredstvu koje se namjerava upotrijebiti na izlazu iz carinskog područja Crne Gore.

Oznaka	Opis
1	Pomorski saobraćaj
2	Željeznički saobraćaj
3	Drumski saobraćaj
4	Vazdušni saobraćaj
5	Poštanski saobraćaj (aktivni način prevoza nepoznat)
7	Prevoz fiksnim transportnim instalacijama
8	Saobraćaj u unutrašnjim plovim putevima
9	Druge vrste prevoza (tj. sopstveni pogon)

19 04 000 000 Vrsta prevoza u unutrašnjosti

Upisuje se odgovarajuća oznaka vrste prevoza na polasku.

Koristi se oznake kako su definisane za elemenat podataka 19 03 000 000 Vrsta prevoza na granici.

19 05 000 000 Prevozno sredstvo na polasku

19 05 017 000 Identifikacioni broj

Ovaj je podatak u obliku identifikacionog broja broda IMO za pomorski prevoz ili jedinstvenog evropskog identifikacionog broja plovila (oznaka ENI) za prevoz morem ili unutrašnjim plovim putevima.

Za ostale vrste prevoznog sredstva mogu se upisati sledeći podaci o identitetu:

Prevozno sredstvo	Metoda prepoznavanja
Prevoz morem ili unutrašnjim plovim putem	Ime plovila
Vazdušni saobraćaj	Broj i datum leta (ako ne postoji broj leta, upisuje se registarski broj aviona)
Drumski saobraćaj	Registarski broj vozila i/ili prikolice
Željeznički saobraćaj	Broj vagona

Ako se roba prevozi prikolicom i vučnim vozilom, upisati registarski broj i prikolice i vučnog vozila. Ako registarski broj vučnog vozila nije poznat, upisati registarski broj prikolice.

19 05 061 000 Vrsta identifikacije

Upisuje se odgovarajuća oznaka za vrstu identifikacije.

Oznaka	Opis
10	IMO identifikacioni broj broda
11	Naziv pomorskog plovila
20	Broj vagona
21	Broj voza
30	Registarski broj drumskog vozila
31	Registarski broj drumske prikolice
40	Broj leta IATA
41	Registarski broj aviona
80	Evropski identifikacioni broj plovila (oznaka ENI)
81	Ime plovila za plovidbu unutrašnjim plovim putovima

19 05 062 000 Nacionalnost

Upisuje se nacionalnost prevoznog sredstva (ili vozila koje vuče druga prevozna sredstva ako je riječ o više njih) na koje je roba direktno utovarena u trenutku tranzitnih formalnosti u obliku odgovarajuće oznake zemlje kako je definisano za elemenat podataka 13 02 018 020 Adresa/Zemlja.

Ako se roba prevozi prikolicom i vučnim vozilom, upisati nacionalnost i prikolice i vučnog vozila. Ako nacionalnost vučnog vozila nije poznata, upisati nacionalnost prikolice.

19 07 000 000 Prevozna oprema

19 07 044 000 Referentna oznaka robe

Za svaki kontejner upisuju se brojevi naimenovanja robe za robu koja se prevozi u tim kontejnerima.

19 07 063 000 Identifikacioni broj kontejnera

Upisuju se oznake (slova i/ili brojke) kojima se identifikuje kontejner. Kontejner je posebna ojačana kutija za prevoz tereta koja se može slagati jedna na drugu te koja se može vodoravno ili uspravno premiještati, osim u slučaju vazdušnog saobraćaja.

U vazdušnom saobraćaju kontejneri su posebne ojačane kutije za prevoz tereta koje se mogu vodoravno ili uspravno premiještati.

U okviru tog elementa podataka izmjenjivi sanduci i poluprikolice koje se upotrebljavaju za drumski i željeznički saobraćaj smatraju se kontejnerima.

Prema potrebi, uz identifikacioni broj kontejnera navodi se i oznaka (prefiks) koju dodjeljuje Međunarodna kancelarija za kontejnere i intermodalni prevoz (BIC) za kontejnere obuhvaćene normom ISO 6346.

Za izmjenjive sanduke i poluprikolice upotrebljava se oznaka ILU (intermodalne utovarne jedinice) kako je uvedeno evropskom normom EN 13044.

19 08 000 000 Aktivno prevozno sredstvo na granici

19 08 000 047 Referentni broj carinske ispostave na granici

Upisuje se odgovarajuća oznaka carinske ispostave gdje aktivno prevozno sredstvo prelazi granicu Crne Gore.

Upisuje se odgovarajuća oznaka carinske ispostave kako je definisano za elemenat podataka 17 03 001 000 Polazna carinska ispostava/Referentni broj.

Identifikator carinske ispostave slijedi strukturu kako je definisano za elemenat podataka 17 05 001 000 Odredišna carinska ispostava/Referentni broj.

19 08 017 000 Identifikacioni broj

Upisuje se identitet aktivnog prevoznog sredstva koje prelazi spoljašnju granicu Crne Gore.

U slučaju kombinovanog prevoza ili ako se upotrebljava više prevoznih sredstava, aktivno prevozno sredstvo je ono koje pokreće cijelu kombinaciju.

Primjera radi, ako je riječ o kamionu koji se nalazi na brodu, aktivno prevozno sredstvo je brod. Ako je riječ o vučnom vozilu i prikolici, aktivno prevozno sredstvo je vučno vozilo. Zavisno o vrsti prevoznog sredstva upisuju se sledeći podaci o identitetu:

Prevozno sredstvo	Metoda prepoznavanja
Prevoz morem ili unutrašnjim plovim putem	Ime plovila
Vazdušni saobraćaj	Broj i datum leta (ako ne postoji broj leta, upisuje se registarski broj aviona)
Drumski saobraćaj	Registarski broj vozila i/ili prikolice
Željeznički saobraćaj	Broj vagona

19 08 061 000 Vrsta identifikacije

Upisuje se oznaka za vrstu identifikacije kako su definisani za elemenat podataka 19 05 061 000 Prevozno sredstvo na polasku/Vrsta identifikacije.

19 08 062 000 Nacionalnost

Upisuje se nacionalnost aktivnog prevoznog sredstva koje prelazi spoljašnju granicu Crne Gore u obliku odgovarajuće oznake zemlje kako je definisano za elemenat podataka 13 02 018 020 Adresa/Zemlja.

U slučaju kombinovanog prevoza ili ako se upotrebljava više prevoznih sredstava, aktivno prevozno sredstvo je ono koje pokreće cijelu kombinaciju. Primjera radi, ako je riječ o kamionu koji se nalazi na brodu, aktivno prevozno sredstvo je brod. Ako je riječ o vučnom vozilu i prikolici, aktivno prevozno sredstvo je vučno vozilo.

19 02 000 000 Referentni broj prevoza

Upisuje se utvrđivanje putovanja prevoznog sredstva, na primjer broj putovanja, broj leta IATA, broj puta, prema potrebi. Za vazdušni saobraćaj kada je operater aviona koji prevozi robu sklopio ugovor o letovima pod zajedničkom oznakom ili slične ugovorne aranžmane s partnerima, upotrebljavaju se brojevi leta partnera.

19 10 000 000 Plomba

19 10 068 000 Broj plombi

Upisuje se broj plombi na prevoznoj opremi, prema potrebi.

19 10 015 000 Identifikaciona oznaka

Podatak se navodi ako ovlašćeni pošiljalac podnosi deklaraciju za koju se u skladu s odobrenjem zahtijeva upotreba plombi ili ako je korisniku tranzitnog postupka odobrena upotreba posebne vrste plombi.

Grupa 99 – Ostali elementi podataka (statistički podaci, obezbjeđenja, podaci o tarifi)

99 02 000 000 Vrsta obezbjeđenja

Upotrebom odgovarajućih oznaka upisuje se vrsta upotrijebljenog obezbjeđenja.

Oznaka	Opis
0	Za oslobođenje od polaganja obezbjeđenja – član 585c Uredbe za sprovođenje Carinskog zakona
1	Za zajedničko obezbjeđenje – član 461 Uredbe za sprovođenje Carinskog zakona
2	Za pojedinačno obezbjeđenje kojeg polaže garant – član 460a Uredbe za sprovođenje Carinskog zakona
3	Za pojedinačno obezbjeđenje u gotovini ili drugim sredstvima plaćanja koja carinska tijela priznaju kao jednako vrijedna polaganju gotovine, u eurima ili u valuti države u kojoj se zahtijeva obezbjeđenje član 582 Uredbe za sprovođenje carinskog zakona
4	Za pojedinačno obezbjeđenje u obliku kupona član 460c Uredbe za sprovođenje Carinskog zakona
5	Za oslobođenje od polaganja obezbjeđenja kada garantni iznos ne prelazi 500 € (član 189(5) CZ)
6	Za oslobođenje od polaganja obezbjeđenja (član 103 stav 4 Zakona)
8	Za obezbjeđenje koje se ne zahtijeva za određena javna tijela – član 189 Carinskog zakona.
9	Za pojedinačno obezbjeđenje (460a Uredbe za sprovođenje Carinskog zakona).
A	Za oslobođenje od polaganja obezbjeđenja (585c Uredbe za sprovođenje Carinskog zakona).
C	Za obezbjeđenje koje se ne zahtijeva za robu koja se prevozi fiksnim prevoznim instalacijama (član 103 CZ).
H	Za obezbjeđenje koje se ne zahtijeva za robu stavljen u postupak tranzita u skladu sa članom 103 CZ.
J	Obezbjeđenje koje nije potrebno za prevoz od polazne carinske ispostave do tranzitne carinske ispostave (član 103 CZ).

99 03 000 000 Referentni broj obezbjeđenja

99 03 069 000 Referentni broj obezbjeđenja (GRN)

Upisuje se referentni broj obezbjeđenja.

99 03 070 000 Pristupna oznaka

Upisuje se pristupna oznaka.

99 03 012 000 Valuta

Upisuje se odgovarajuća oznaka valute utvrđenog iznosa iz Priloga 8, VI. Oznaka valute.

99 03 071 000 Iznos koji treba pokriti

Upisuje se iznos carinskog duga koji može nastati ili je nastao u vezi s određenom deklaracijom, te ga stoga treba pokriti obezbjeđenjem.

99 03 073 000 Ostali referentni brojevi obezbjeđenja

Upisuje se ostali referentni brojevi obezbjeđenja koji se koristi za tranzitnu operaciju.

Prilog 19

POPUNJAVANJE TRANZITNE DEKLARACIJE U PAPIRNOM OBLIKU U SLUČAJU PRIMJENE POSTUPKA OSIGURAVANJA KONTINUITETA POSLOVANJA ZA TRANZIT ILI ZA PUTNIKE

I. Način popunjavanja rubrika jedinstvene tranzitne carinske isprave (JCI) za tranzit robe

Tranzitna deklaracija popunjava se i polaznoj ispostavom podnosi u primjercima 1, 4 i 5 JCI-a ili u dva primjerka tranzitnog pratećeg dokumenta (TAD) i ako je to potrebno, spiskom naimenovanja.

Šifre koje se upisuju u pojedine rubrike date su u Prilogu 18: Način ispunjavanja i oznake za popunjavanje podataka tranzitne deklaracije i obavještenja.

U JCI za tranzit robe popunjavaju se rubrike označene brojevima 1 (3 podjela), 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 14, 15, 15a, 17, 17a, 18, 19, 21, 22, 25, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 35, 38, 40, 42, 44, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55 i 56, i to na sledeći način.

Rubrika 1 (Deklaracija), sastoji se od tri podjele: Prva i druga podjela ne popunjavaju se.

U treću podjelu upisuje se jedna od sledećih šifara:

"T1ME" – nacionalni spoljni tranzitni postupak (čl.99 CZ)

"T2ME" – nacionalni unutrašnji tranzitni postupak (čl.99a CZ)

“TIRME” – TIR karnet

Rubrika 2 (Pošiljalac/Izvoznik) popunjava se samo ako pošiljalac robe ima sjedište, odnosno prebivalište ili boravište na carinskom području. U tom slučaju rubrika se popunjava tako što se upisuju:

- u prvi red (gornji desni ugao) - poreski identifikacioni broj (u daljem tekstu: PIB) pošiljaoca robe. Ako lice nema PIB, upisuje se odgovarajuća šifra iz Priloga 8, IV. Lica;
- u drugi red - naziv pošiljaoca robe;
- u treći red - sjedište, odnosno prebivalište ili boravište i adresa pošiljaoca robe.

U rubriku 3 (Obrasci), koja se sastoji od dvije podjele, upisuju se podaci o broju obrazaca.

U prvu podjelu se upisuje redni broj obrasca, a u drugu podjelu ukupan broj obrazaca.

U rubriku 4 (Tovarni list) upisuje se ukupan broj prevoznih isprava.

U rubriku 5 (Naimenovanja) dužine tri mjesta, upisuje se ukupan broj naimenovanja u JCI i JCI BIS.

U rubriku 6 (Broj paketa) upisuje se ukupan broj koleta koja se prijavljuju po ispravi bez navođenja njihove vrste. Ako je pošiljka u rasutom stanju, ova rubrika se ne popunjava.

U rubriku 7 (Referentni broj) deklarant/zastupnik može upisati identifikacione podatke o pošiljci.

Rubrika 8 (Primalac) popunjava se tako što se upisuju:

- prvi red (gornji desni ugao) - PIB primaoca robe. Ako primalac robe nema PIB, upisuje se odgovarajuća šifra iz Priloga 8, IV. Lica;
- drugi red - naziv primaoca robe;
- treći red - sjedište, odnosno prebivalište ili boravište i adresa primaoca robe, šifra države, odnosno carinske teritorije iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije.

Ako se uz JCI za tranzit robe prilaže spisak pošiljki, ova rubrika se dijagonalno precrtava.

Rubrika 14 (Deklarant/zastupnik) popunjava se tako što se upisuju:

- u prvi red (gornji desni ugao) - PIB deklaranta/zastupnika. Ako lice nema PIB upisuje se odgovarajuća šifra iz Priloga 8, IV. Lica;
- u drugi red - naziv deklaranta/zastupnika;
- u treći red - sjedište, prebivalište, odnosno boravište i adresa deklaranta/zastupnika.

U slučaju zastupanja navode se podaci o obliku zastupanja, i to:

- u slučaju neposrednog zastupanja, ispred PIB upisuje se šifra: "N",
- u slučaju posrednog zastupanja, ispred PIB upisuje se šifra: "P".

Ako je deklarant istovremeno i primalac iz rubrike 8, u desni gornji ugao upisuje se njegov PIB, a umjesto naziva deklaranta upisuje se: "PRIMALAC".

U rubriku 15 (Zemlja otpreme/izvoza) upisuje se naziv države, odnosno carinske teritorije iz koje je roba poslata.

Ako se uz JCI za tranzit robe prilaže spisak pošiljki iz Priloga 12 ovog pravilnika, ova rubrika se dijagonalno precrtava.

Rubrika 15a i 15b (Šifra zemlje otpreme/izvoza), u podjelu a) ove rubrike upisuje se šifra države, odnosno carinske teritorije koja je upisana u rubriku 15, iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije.

Podjela b) ne popunjava se. Ako se uz JCI za tranzit robe prilaže spisak pošiljki, ova rubrika se dijagonalno precrtava.

U rubriku 17 (Zemlja odredišta) upisuje se naziv države, odnosno carinske teritorije konačnog odredišta robe.

Rubrika 17a (Šifra zemlje odredišta), u podjelu a) ove rubrike upisuje se šifra države, odnosno carinske teritorije koja je upisana u rubriku 17, iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije.

U rubriku 18 (Identitet i nacionalnost prevoznog sredstva na polasku/u prispjeću) upisuju se podaci o prevoznom sredstvu na koje je roba direktno natovarena. Ako je roba natovarena na teretnom vozilu, koje se prevozi od polazne do odredišne ispostave na željezničkom prevoznom sredstvu, unose se podaci o teretnom vozilu.

Za pošiljke u drumskom saobraćaju u prvu podjelu se upisuju registarski broj vozila i prikolice, ako je vozilo ima. U drugu podjelu se upisuje šifra države, odnosno carinske teritorije vozila iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije.

Za pošiljke u željezničkom saobraćaju, u prvu podjelu se upisuje broj vagona, a druga podjela se ne popunjava.

Za pošiljke u pomorskom saobraćaju u prvu podjelu se upisuje ime plovila. U drugu podjelu se upisuje šifra države, odnosno carinske teritorije iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije pod čijom zastavom plovilo plovi.

Za pošiljke u vazdušnom saobraćaju u prvu podjelu se upisuju oznaka leta i datum odlaska.

U drugu podjelu se upisuje šifra države, odnosno carinske teritorije iz Priloga 8, II. Države i carinske teritorije u kojoj je vazduhoplov registrovan.

Za pošiljke u poštanskom saobraćaju i kod transporta robe dalekovodima, cjevovodima i gasovodima, ova rubrika se ne popunjava.

U rubriku 19 (Kontejner) upisuje se jedna od šifara:

- 0 - ako roba nije u kontejneru;
- 1 - ako je roba u kontejneru.

Rubrika 21 (Identitet i nacionalnost aktivnog prevoznog sredstva koje prelazi granicu).

Rubrika 22 (Valuta i ukupan iznos iz fakture) popunjava se tako što se upisuje:

- u prvu podjelu - šifra valute iz Priloga 8, VI. Oznaka valute;
- u drugu podjelu - ukupan iznos iz fakture, zaokružen na dva decimalna mjesta.

Vrijednost upisana u ovu rubriku jednaka je zbiru vrijednosti upisanih u rubriku 42, u svim naimenovanjima.

U rubriku 25 (Vrsta saobraćaja na granici) upisuje se šifra vrste saobraćaja iz Priloga 8, VIII. Šifra prevoznog sredstva kojoj pripada prevozno sredstvo navedeno u rubrici 18.

Rubrika 26 (Unutrašnja vrsta saobraćaja).

Rubrika 27 (Mjesto utovara/istovara).

Rubrika 30 (Mjesto robe).

U rubriku 31 (Pakovanje i naimenovanje robe, oznake i brojevi - kontejner broj - broj i vrsta) upisuje se:

- u prvi red, odvojeno kosim crtama - ukupan broj, vrsta i oznake koleta, odnosno druge odgovarajuće oznake koje omogućavaju identifikaciju pošiljke. Ako je roba u rasutom stanju, u ovaj red se upisuje riječ: "rasuto".

Ako je roba u kontejneru, u ovaj red se upisuju njegove identifikacione oznake.

- u drugi i treći red - trgovački naziv robe.

Ako se prijavljuju zbirne (denčane) pošiljke, u drugi red ove rubrike upisuju se riječi: "razna roba".

Ako se uz JCI za tranzit robe prilaže spisak pošiljki iz Priloga 12 ovog pravilnika, u ovu rubriku upisuje se: "ROBA PREMA PRILOŽENOM SPISKU POŠILJKE".

Ako se dodatni obrasci koriste, sve rubrike 31 koje se ne koriste moraju se precrtati, kako bi se onemogućilo naknadno upisivanje.

U rubriku 32 (Naimenovanje broj) upisuje se redni broj naimenovanja pod kojim se roba prijavljuje u JCI.

Rubrika 33 (Šifra robe) u prvu podjelu, ako je navedena u Prilogu 8, X. Šifra akcize, upisuje se odgovarajuća šifra robe, dok se druga, treća, četvrta i peta podjela ove rubrike ne popunjavaju.

Ako je u prethodno odobrenom carinskom postupku roba svrstana po Carinskoj tarifi, u prvu i drugu podjelu ove rubrike upisuju se podaci iz prve i druge podjele rubrike 33 prethodnog dokumenta (npr: JCI za izvoz robe i dr.). Treća, četvrta i peta podjela ove rubrike ne popunjavaju se.

Ako se uz JCI za tranzit robe prilaže spisak pošiljki, ova rubrika se dijagonalno precrtava.

U postupku tranzita derivata nafte na koje se prilikom uvoza i stavljanja u promet plaća akciza, a koji se prevoze u drumskom i željezničkom saobraćaju, u prvu podjelu upisuje se prvih osam cifara tarifne oznake Carinske tarife u koju se roba svrstava, a u drugu podjelu upisuju se posljednje dvije cifre te tarifne oznake i dvije posljednje cifre odgovarajuće šifre za primjenu propisa kojima se uređuje naplata akcize. U treću podjelu upisuje se šifra propisane jedinice mjere u propisanoj nomenklaturi robe u TARICG. Ako ugovorena jedinica mjere nije propisana i navedena u propisanoj nomenklaturi robe u TARICG, preračunava se u odgovarajuću propisanu jedinicu mjere iz propisane nomenklature robe u TARICG, i upisuje se šifra preračunate jedinice mjere. Četvrta i peta podjela ne popunjavaju se.

U svim slučajevima ova rubrika se popunjava.

U rubriku 35 (Bruto masa u kg) upisuje se bruto masa robe u kilogramima, zaokružena na dva decimalna mjesta.

Rubrika 38 (Neto masa u kg)

Ako se uz JCI za tranzit robe prilaže spisak pošiljki, ova rubrika se dijagonalno precrtava.

U ostalim slučajevima ova rubrika se ne popunjava.

U rubriku 40 (Sažeta deklaracija ili prethodni dokument) upisuju se, odvojeno kosim crtama, šifra carinske ispostave, odnosno carinskog referata iz Priloga 8, I. Carinske ispostave i njihove organizacione jedinice, šifra vrste prethodne isprave iz Priloga 8, XIII. Vrste prethodnih isprava, broj prethodne isprave, godina prihvatanja prethodne isprave i redni broj naimenovanja robe ili MRN (Master Reference Number) i redni broj naimenovanja iz prethodne isprave po kojoj je roba bila prijavljena.

U rubriku 42 (Cijena robe) upisuje se iznos u valuti iz prve podjele rubrike 22 za robu prijavljenu u naimenovanju, zaokružen na dva decimalna mjesta.

U rubriku 44 (Dodatne informacije/Podnijete isprave/ Potvrde i odobrenja) upisuju se podaci o vrsti i broju priloženih isprava i jedinstveni referentni broj (URN) koji odredi nadležni carinski organ susjedne države, odnosno carinske teritorije.

Podaci, ako su određeni u Prilogu 8, XV. Dodatne informacije, upisuju se u šifarskom obliku, prema uputstvu za upis šifarskih podataka iz Priloga 8, a ako nisu upisuju se riječima.

Ako se koriste obje vrste, prvo se navode šifarski, a zatim tekstualni podaci.

Za priložene isprave koje se odnose na sva naimenovanja JCI, šifre i podaci priloženih isprava unose se samo kod prvog naimenovanja.

Ako se uz JCI za tranzit robe prilaže spisak pošiljki iz Priloga 12 ovog pravilnika, ova rubrika se dijagonalno precrtava.

Ako u ovoj rubrici nema dovoljno mjesta za upis šifarskih podataka, upisuje se reč: "specifikacija". U ovom slučaju uz JCI podnosi se specifikacija priloženih isprava, koja sadrži podatke propisane za popunjavanje rubrike 44.

Upisuju se, po potrebi, podaci o odobrenju i sertifikatu.

Rubrika 49 (Identifikacija skladišta) popunjava se samo ako je roba prethodno bila predmet postupka carinskog skladištenja, privremenog smještaja, odnosno ako je bila smještena u slobodnoj zoni.

U ovom slučaju se upisuju, odvojeno kosim crtama, šifra carinske ispostave, odnosno carinskog referata, šifra skladišta, privremenog smještaja ili skladišta u slobodnoj zoni.

Rubrika 50 (Nosilac postupka) popunjava se tako što se upisuju:

- u prvi red - PIB lica koje je položilo obezbjeđenje za plaćanje dažbina, ako bi nastao carinski dug;

- u drugi red - naziv lica;

- u treći red - adresa lica.

U preostali prostor upisuje se ime i prezime ovlašćenog lica, mjesto, datum i potpis.

Rubrika 51 (Planirane tranzitne ispostave (i zemlja)).

U rubriku 52 (Garancija/koja ne važi za) u prvu podjelu, odvojeno kosim crtama, upisuje se šifra carinskog organa koji je prihvatio obezbjeđenje, broj i godina obezbjeđenja za naplatu carinskog duga.

U drugu podjelu upisuje se šifra vrste obezbjeđenja za naplatu carinskog duga iz Priloga 8, XVII. Vrsta dažbina.

U rubriku 53 (Odredišna ispostava (i zemlja)) upisuje se šifra odredišne ispostave iz Priloga 8, I. Carinske ispostave i njihove organizacione jedinice.

U rubriku 54 (mjesto i datum - potpis i ime deklaranta/ zastupnika) upisuju se mjesto i datum podnošenja deklaracije i PIB deklaranta/zastupnika.

Ako je deklarant/zastupnik fizičko lice u ovu rubriku upisuje svoje ime i prezime i potpis.

Ako je deklarant/zastupnik pravno lice, u rubriku 54 se upisuje naziv i adresa firme, ime i prezime odgovornog lica u pravnom licu i svojeručni potpis.

Ako je deklarant/zastupnik carinski agent u ovu rubriku upisuje svoj identifikacioni broj i stavlja otisak ličnog pečata.

U slučaju elektronske razmjene podataka, kao posljednji podatak u ovoj rubrici unosi se identifikacija podnijete JCI. Identifikacija može imati najviše 20 znakova. Za identifikaciju koriste se slova "A, B, V, G, D, E, Z, I, J, K, L, M, N, O, P, R, S, T, U, F, H, S, Q, W, X, i Y", brojevi i znaci: " - , / ".

Rubrika 55 (Pretovar) popunjava se samo u slučaju pretovara robe za vrijeme postupka tranzita na listovima 4 i 5. Podatke u rubrici F, posle pretovara, potvrđuje najbliža ispostava.

Ova rubrika može biti popunjena ručno, u kom slučaju podaci moraju biti upisani hemijskom olovkom i velikim štampanim slovima.

U rubriku 56 (Druge nezgode za vrijeme prevoza/preduzete mjere) upisuju se podaci o nepredviđenim okolnostima ili višoj sili nastaloj za vrijeme prevoza do odredišne ispostave.

U ovu rubriku se upisuju i registarska oznaka i šifra države, odnosno carinske teritorije u kojoj je prevozno sredstvo, ako je zamijenjeno, registrovano.

Ova rubrika može biti popunjena ručno, u kom slučaju podaci moraju biti upisani hemijskom olovkom i velikim štampanim slovima.

Rubrike JCI za tranzit robe, označene velikim slovima, popunjavaju se na sledeći način:

U rubriku A (Ispostava otpreme/izvoza/odredišta) upisuje se:

- u prvi red - naziv carinske ispostave, odnosno carinskog referata kome se roba prijavljuje;
- u drugi red, odvojeno kosim crtama - šifra carinske ispostave, odnosno carinskog referata iz Priloga 8, I. Carinske ispostave i njihove organizacione jedinicebroj i datum prihvatanja JCI;
- u treći red, odvojeno kosim crtama - vrijeme podnošenja JCI i službeni broj ovlašćenog carinskog službenika;
- u četvrti red, u slučaju elektronske razmjene podataka, u JCI BIS unosi se identifikacija podnete JCI iz rubrike 54 JCI.

U rubriku B (Detalji obračuna) upisuju se podaci koji nisu mogli da se unesu u druge rubrike, kao i procijenjeni iznos uvoznih dažbina, ako za robu u postupku može nastati carinski dug.

U rubriku C (Polazna ispostava) upisuje se:

- u prvi red - naziv odredišne carinske ispostave, odnosno carinskog referata kome je roba predata;
- u drugi red, odvojeno kosim crtama, šifra odredišne carinske ispostave, odnosno carinskog referata iz Priloga 8, I. Carinske ispostave i njihove organizacione jedinicedatum i vrijeme predaje robe;
- u treći red - službeni broj ovlašćenog carinskog službenika odredišne carinske ispostave, odnosno carinskog referata koji je primio JCI.

U gornji desni ugao ove rubrike stavlja se otisak službenog pečata odredišne ispostave.

U rubriku D/J (Kontrola polazne i odredišne ispostave) upisuju se:

- u prvi red (Rezultat) podaci o izvršenom pregledu robe, odnosno priloženih isprava, a ako pregled nije izvršen, prvi red se ne popunjava;
- u drugi red (Stavljene plombe: Broj) ukupan broj stavljenih carinskih obilježja;
- u treći red (Identitet) podaci o vrstama i oznakama stavljenih carinskih obilježja;
- u četvrti red (Rok, datum) datum i vrijeme kada je roba puštena i, odvojeno kosom crtom, datum kao rok predaje robe odredišnoj ispostavi;
- u peti red (Potpis) identifikacioni brojevi ovlašćenih carinskih službenika koji su izvršili pregled robe, odnosno priloženih isprava, u gornjem desnom uglu rubrike (Pečat) otisak službenog pečata carinske ispostave, odnosno carinskog referata.

U rubriku E/J (Kontrola ispostave otpreme/izvoza/ odredišta) upisuju se podaci koji zbog nedostatka prostora nisu mogli stati u rubriku D/J.

U rubriku G (Potvrda nadležnih organa) upisuju se brojevi izdatih sanitarnih, zdravstvenih, sanitarno veterinarskih i fitosanitarnih odobrenja, odnosno uvjerenja.

Rubrika I (Kontrola odredišne ispostave), ne popunjava se.

Rubrika H (Naknadna kontrola), ne popunjava se.

Obrazac Tranzitnog pratećeg dokumenta

CRNA GORA		VRSTA DEKLARACIJE (1/3)		MRN	
TRANZITNI PRATEĆI DOKUMENT	Pošiljalac (3/7-3/8) I.B.		Obrasci (1/4)		
	☐		001		
			Naimenovanja (1/9)		Ukupan broj paketa (6/18) Bruto masa (kg) (6/5)
	Primalac (3/9-3/10) I.B.		Referentni broj /UCR (2/4)		
			Primjerak za potvrđivanje prijema vraća se polaznoj ispostavi:		
	Deklarant/zastupnik (3/18-3/19-3/20-3/21) I.B.		Druge nezgode u toku prevoza POTVRDA NADLEŽNIH ORGANA (9)		
			Pojednosti i preduzete mjere (7/19)		
	Identitet i nacionalnost prevoznog sredstva u polasku (7/7-7/8)				
	Identitet i nacionalnost prevoznog sredstva koje prelazi granicu (7/14-7/15)				
	Vrsta prevoza Mjesto utovara (5/21)		Šif.drž.odr.(5/6) Lokacija robe (5/23)		
na granici (7/4)					
I.B. ostalih učesnika u lancu snabdjevanja (3/37)		Sažeta deklaracija/Prethodni dokument (2/1)			
		Identifikacioni broj kontejnera (7/10)			
Pretovar (7/1)		Mjesto i država:		Mjesto i država:	
		Identitet i nacionalnost novog prevoznog sredstva:		Identitet i nacionalnost novog prevoznog sredstva:	
Ktr. (1) Identitet novog kontejnera:		Ktr. (1) Identitet novog kontejnera:			
(1) Upisati 1 ako DA ili 0 ako NE		(1) Upisati 1 ako DA ili 0 ako NE			
POTVRDA NADLEŽNIH ORGANA (F)		Nove plombe: Broj: Identitet: Potpis: Pečat:		Nove plombe: Broj: Identitet: Potpis: Pečat:	
☐ Podaci već evidentirani u sistemu		☐ Podaci već evidentirani u sistemu			
Korisnik postupka tranzita (3/22-3/23) I.B.		POLAZNA CARINSKA ISPOSTAVA (C)			
Predviđene tranzitne carinske ispostave (i država) (5/7)					
Osiguranje ne važi za (8/2-8/3-8/4)		Određena carinska ispostava (i država) (5/6)			
KONTROLA POLAZNE CARINSKE ISPOSTAVE (D)		KONTROLA ODREĐENE CARINSKE ISPOSTAVE (I)		Primjerak za potvrđivanje prijema vraćen dana: nakon evidentiranja pod brojem Broj: Potpis: Pečat:	
REZULTAT: Stavljene plombe (7/18): Broj: Identitet: Rok (datum):		Datum dolaska: Pregled plombi: Napomene:			

Objašnjenja i podaci za Tranzitni prateći dokument

Papir koji se koristi za Tranzitni prateći dokument može biti zelene boje.

Tranzitni prateći dokument se ne može mijenjati niti se mogu dodavati ili brisati podaci u njemu, osim ako nije drugačije predviđeno ovim pravilnikom.

Tranzitni prateći dokument štampa se na osnovu podataka iz tranzitne deklaracije koje, prema potrebi, mijenja nosilac postupka i/ili ih provjerava polazna carinarnica i popunjava se na sledeći način:

1. MRN (glavni referentni broj)

Sastoji se od 18 slovnobrojčanih karaktera koji se unose na sledeći način: 22ME035025N36719J4

Polje	Sadržina	Vrsta polja	Primjeri
1	Poslednje dvije cifre godine prihvatanja tranzitne deklaracije	Brojčano 2	22
2	Identifikaciona oznaka države iz koje je kretanje počelo (ISO alpha 2 šifra države) i šifra carinske ispostave	Slovno brojčano 8	ME035025
3	Jedinstvena identifikaciona oznaka za kretanje u tranzitu po godini i zemlji, identifikator postupka (J,K,L i M)	Slovno brojčano 13	035025C36719J
4	Kontrolna oznaka	Slovno brojčano 1	4

U polje 3 unosi se identifikaciona oznaka za tranzit prema instrukciji Uprave prihoda i carina, kojom se određuje način popunjavanja polja, s tim da svaki tranzit koji se obradi u toku jedne godine mora imati jedinstveni broj. Unosi se i šifra polazne ispostave, za koju se može koristiti maksimalno 6 prvih oznaka, u skladu sa Prilogom 8.

Identifikator postupka:

J- samo tranzitna deklaracija,

K – tranzitna deklaracija i Izlazna zbirna deklaracija,

L - tranzitna deklaracija i Ulazna zbirna deklaracija,

M – tranzitna deklaracija i Izlazna zbirna deklaracija i Ulazna zbirna deklaracija.

U polje 4 unosi se vrijednost koja je kontrolna oznaka za cio MRN. Ovo polje omogućava otkrivanje grešaka prilikom preuzimanja cijelog MRN-a.

MRN se takođe štampa kao bar kod korišćenjem standardnog "koda 128", vrsta slova "B".

2. U prvoj podjeli se nalaze osnovni podaci o učesnicima postupka, kao i polje Obrasci (1/4): prva podjela - redni broj štampanog lista,
druga podjela - ukupan broj štampanih listova (uključujući i popis naimenovanja),
3. U prostor sa desne strane (2/4) unosi se naziv i adresa carinskog organa kojem se vraća primjerak Tranzitnog pratećeg dokumenta ako se primjenjuje tranzitna operacija u posebnim okolnostima.
Sva upućivanja na "glavnog obveznika" podrazumeva se kao upućivanje na "Nosioca postupka".
4. U rubriku C (Polazna ispostava) unose se:
 - naziv polazne ispostave,
 - referentni broj polazne ispostave,
 - datum prihvatanja tranzitne deklaracije,
 - naziv i broj odobrenja ovlašćenog pošiljaoca (ako postoji).
5. U rubriku D (Kontrola polazne ispostave) unose se:
 - rezultati kontrole,
 - podaci o stavljenim plombama ili oznaka "- -" koja označava "oslobođeno - 99201", -
 - napomena "obavezujući plan rute", prema potrebi.

Tranzitna prateća isprava neće se mijenjati, dodavati ili brisati osim ako nije drugačije navedeno u propisima.

6. U rubrikama koje se odnose na pretovar i druge nezgode u toku prevoza unose se podaci o formalnostima u toku puta u skladu sa članom 456a Uredbe za sprovođenje Carinskog zakona.

Od momenta kada roba napusti polaznu ispostavu do momenta njenog dolaska u odredišnu ispostavu, ako dođe do nepredviđenih okolnosti, određeni podaci moraju se unijeti u Tranzitni prateći dokument. Ti podaci se odnose na tranzit i unosi ih prevoznik odgovoran za prevozno sredstvo na koje je roba utovarena u toku obavljanja konkretnih radnji. Podaci se mogu unijeti ručno, pod uslovom da su jasno i čitko upisani mastilom i velikim slovima.

Prevoznici se podsećaju da se roba može pretovariti samo uz odobrenje nadležnih organa na čijoj teritoriji treba izvršiti pretovar.

Ako se roba pretovari uz odobrenje carinskog organa na čijem području treba da se obavi pretovar, a nadležni carinski organ smatra da se konkretan tranzit može nastaviti na uobičajen način, on ovjerava Tranzitni prateći dokument poslije preduzimanja svih neophodnih mjera.

U zavisnosti od slučaja, nadležna tranzitna ili odredišna ispostava u sistem unosi podatke koji su dodati u Tranzitni prateći dokument. Te podatke može unijeti i ovlašćeni primalac.

Rubrike i uključene aktivnosti su:

- Rubrika (7/1) (Pretovar),

Prevoznik u prva tri reda rubrike unosi podatke ako se pretovar vrši iz jednog prevoznog sredstva u drugo ili iz jednog kontejnera u drugi, u toku prevoza.

Ako se roba prevozi u kontejneru na drumskom prevoznom sredstvu, nadležni carinski organ može dozvoliti nosiocu postupka da ne popunjava rubrike 7/7-7/8 ako zbog logističkih razloga u mjestu polaska nije moguće navesti identitet i nacionalnost prevoznog sredstva u trenutku podnošenja tranzitne deklaracije i ako može garantovati da će se u rubrici za pretovar naknadno unijeti tačni podaci koji se odnose na prevozno sredstvo.

- Rubrika (7/19) (Druge nezgode u toku prevoza).

Unose se podaci u skladu sa obavezama koje se odnose na tranzit.

Ako je roba utovarena u poluprikolicu, a vučno vozilo je promijenjeno u toku puta (bez rukovanja robom ili pretovara robe), u ovu rubriku se unose registarske oznake i nacionalnost novog vučnog vozila. U tom slučaju nije potrebna ovjera nadležnog carinskog organa.

[illegible]

Objašnjenja i podaci za tranzitni spisak naimenovanja

Spisak naimenovanja se uvijek štampa iz kompjuterskog sistema i prilaže uz Tranzitni prateći dokument. Rubrike u Spisku naimenovanja mogu se vertikalno proširiti.

Podaci se štampaju na sledeći način:

1. U rubrici Obrasci, radi identifikacije, unosi se:

- a) spisak naimenovanja,
- b) serijski broj stranice i ukupan broj stranica (uključujući i Tranzitni prateći dokument);

2. MRN – Glavni referentni broj;

MRN treba da se odštampa na prvoj stranici i na svim listama stavki osim kada se ovi obrasci koriste kod osiguravanja kontinuiteta poslovanja, u kojim slučajevima se ne dodeljuje MRN.

3. Podaci iz različitih polja po naimenovanju štampaju se na sledeći način:

- a) polje Vrsta deklaracije (1/3) - ako je status robe za cijelu deklaraciju isti, ovo polje se ne koristi; ako je pošiljka mješovita, štampa se stvarni status T1 ili T2,
- b) u polje Obrasci (1/4):
 - prva podjela: redni broj odnosnog štampanog lista
 - druga podjela: ukupan broj štampanih listova popisa naimenovanja tranzita, uključujući i tranzitni prateći dokument
- c) polje Broj naimenovanja (1/6) – redni broj predmetnog naimenovanja,
- d) polje Šifra načina plaćanja troškova prevoza (4/2) - upisuje se šifra načina plaćanja troškova prevoza.

Obrazac Tranzitnog/sigurnosnog pratećeg dokumenta (TSPD)

CRNA GORA		VRSTA DEKLARACIJE (1/3)		MRN	
TRANZITNI/SIGURNOSNI PRATEĆI DOKUMENT	Identitet i nacionalnost prevoznog sredstva u polasku (7/7-7/8)		Šifra poseb. okol. (1/7)		
	Identitet i nacionalnost aktivnog prevoznog sredstva koje prelazi granicu (7/14-7/15)		Obrasci (1/4)		Bez.dekl.
	Identitet i nacionalnost pasivnog prevoznog sredstva koje prelazi granicu (7/16-7/17)		Naimenovanja (1/9)		Ukupan broj paketa (6/18) Bruto masa (kg) (6/5)
	Predviđeni datum i vrijeme dolaska na prvo mjesto dolaska u carinsko područje (5/1)		Referentni broj/UCR (2/4)		
	Vrsta prevoza na granici (7/4)		Šif. drž. odred. (5/8)		Lokacija robe (5/23)
	Mjesto ulovara (5/21)		Šifre (prevoznog sredstva) drž. tranzita (5/19)		
	Mjesto istovara (5/22)		Šifre država usmjeravanja pošiljke (5/20)		Šif. car. ureda prvog ulaska (5/2) NPPT (4/2) VDO (7/13) Bruto masa (interno) (kg) (6/4)
	Identifikacioni broj kontejnera (7/10)		Druge nezgode u toku prevoza POTVRDA NADLEŽNIH ORGANA (G)		
	Pošiljalac (3/7-3/8) I.B		Pojediniosti i preduzete mjere (7/19)		
	Primalac (3/9-3/10) I.B				
Deklarant/zastupnik (3/18-3/19-3/20-3/21) I.B					
I.B. ostalih učesnika u lancu snabdevanja (3/37)		Sažeta deklaracija/Prethodni dokument (2/1)			
		Prevoznik (3/31-3/32) I.B			
Prodavac (3/24-3/25) I.B		Pošiljalac (glavni) (3/3-3/4) I.B			
Kupac (3/26-3/27) I.B		Primalac (glavni) (3/11-3/12) I.B			
Pretovar (7/1)		Mjesto i država:			
Identitet i nacionalnost novog prevoznog sredstva:		Identitet i nacionalnost novog prevoznog sredstva:			
Ktr. (1) Identitet novog kontejnera:		Ktr. (1) Identitet novog kontejnera:			
(1) Уписати 1 ако ДА или 0 ако НЕ		(1) Уписати 1 ако ДА или 0 ако НЕ			
POTVRDA NADLEŽNIH ORGANA (F)		Nove plombe: Broj: Identitet: Pečat:			
Polpis:		Polpis:			
☐ Podaci već evidentirani u sistemu		☐ Podaci već evidentirani u sistemu			
Korisnik postupka tranzita (3/22-3/23) I.B		POLAZNA CARINSKA ISPOSTAVA (C)			
Predviđene tranzitne carinske ispostave (i država) (5/7)					
Garancija ne važi za (8/2-8/3-8/4)		Određišna carinska ispostava (i država) (5/6)			
KONTROLA POLAZNE CARINSKE ISPOSTAVE (D)		KONTROLA ODREĐIŠNE CARINSKE ISPOSTAVE (I)			
Rezultat:		Datum dolaska:			
Stavljene plombe (7/18): Broj:		Pregled plombi:			
Identitet:		Napomene:			
Rok (datum):		Primjerak za potvrđivanje prijema vraćen dana: nakon evidentiranja pod brojem Broj: Polpis: Pečat:			

Objašnjenja i podaci za Tranzitni/sigurnosni prateći dokument

Tranzitni/sigurnosni prateći dokument sadrži podatke koji važe za cijelu deklaraciju.

Tranzitni/sigurnosni prateći dokument ne može da se mijenja, niti se mogu dodavati ili brisati podaci u njemu, osim ako nije drugačije propisano ovim pravilnikom.

Papir koji se koristi za Tranzitni/sigurnosni prateći dokument može biti zelene boje.

Podaci koji su sadržani u Tranzitnom/sigurnosnom pratećem dokumentu zasnivaju se na podacima iz tranzitne deklaracije. Tranzitni/sigurnosni prateći dokument štampa se na osnovu podataka iz tranzitne deklaracije. Te podatke prema potrebi mijenja i dopunjava nosilac postupka i/ili ih provjerava polazna ispostava i popunjava se na sledeći način:

7. MRN (glavni referentni broj)

MRN se štampa na prvoj strani ovog obrasca i na svim spiskovima naimenovanja, osim kada se ovi obrasci koriste u kontekstu plana kontinuiteta poslovanja, kada se ne dodeljuje MRN.

Sastoji se od 18 slovnobrojčanih karaktera koji se unose na sledeći način: 22ME035025N36719J4

Polje	Sadržina	Vrsta polja	Primeri
1	Poslednje dvije cifre godine prihvatanja tranzitne deklaracije	Brojčano 2	22
2	Identifikaciona oznaka države iz koje je kretanje počelo (ISO alpha 2 šifra države) i šifra ispostave	Slovno brojčano 8	ME035025
3	Jedinstvena identifikaciona oznaka za kretanje u tranzitu po godini i zemlji, identifikator postupka (J,K,L i M)	Slovno brojčano 13	035025C36719J
4	Kontrolna oznaka	Slovno brojčano 1	4

Polja 1 i 2 kako je gore objašnjeno.

U polje 3 unosi se identifikaciona oznaka za tranzit prema instrukciji Uprave prihoda i carina kojom se određuje način popunjavanja polja, s tim da svaki tranzit koji se obradi u toku jedne godine mora imati jedinstveni broj. Unosi se i šifra polazne ispostave, za koju se može koristiti maksimalno 6 prvih oznaka, u skladu sa Prilogom 8.

Identifikator postupka:

J - samo tranzitna deklaracija,

K - tranzitna deklaracija i Izlazna zbirna deklaracija,

L - tranzitna deklaracija i Ulazna zbirna deklaracija,

M - tranzitna deklaracija i Izlazna zbirna deklaracija i Ulazna zbirna deklaracija.

U polje 4 unosi se vrijednost koja je kontrolna oznaka za cio MRN. Ovo polje omogućava otkrivanje grešaka prilikom preuzimanja cijelog MRN-a.

MRN se takođe štampa kao bar kod korišćenjem standardnog "koda 128", vrsta slova "B".

8. U rubrici Vrsta deklaracije (1/3) / šifra posebne okolnosti (1/7) unose se šifre 0 – ne sadrži sigurnosne i bezbjedonosne podatke, 1 - Sažeta ulazna (ENS), 2 - Izlazna sažeta deklaracija (EXS) i 3 - Ulazna i izlazna sažeta deklaracija (ENS-EXS) ako Tranzitni/sigurnosni prateći dokument sadrži i sigurnosne informacije. Ako taj dokument ne sadrži sigurnosne informacije, ova rubrika se ne popunjava.

9. U rubrici 1/4 (Obrasci) unosi se:

u prvu podjelu: redni broj štampanog lista,

u drugu podjelu: ukupan broj štampanih listova (uključujući i spisak naimenovanja),

Spisak naimenovanja je obavezan i Tranzitni/sigurnosni prateći dokument ne sadrži naimenovanja.

10. U rubricu Referentni brojevi (2/4) unosi se LRN i/ili UCR, i to:

- LRN - na način koji je dat u Prilogu 18.

- UCR - na način koji je dat u Prilogu 18.

11. U prostor sa desne strane unosi se naziv i adresa carinske ispostave kojoj se vraća primjerak Tranzitnog sigurnosnog pratećeg dokumenta ako se primenjuje tranzitna operacija u posebnim okolnostima.

Sva upućivanja na "glavnog obveznika" podrazumijeva se kao upućivanje na "Nosioca postupka".

12. U rubricu C (Polazna ispostava) unose se:

- naziv polazne ispostave,

- referentni broj polazne ispostave,

- datum prihvatanja tranzitne deklaracije,

- naziv i broj odobrenja ovlaštenog pošiljaoca (ako postoji).

13. U rubricu D (Kontrola polazne ispostave) unose se:

- rezultati kontrole,

- podaci o stavljenim plombama ili oznaka "- -" koja označava "oslobođeno - 99201", -

- napomena "obavezujući plan puta", prema potrebi.

Tranzitna sigurnosna prateća isprava neće se menjati niti će dodavati ili brisati osim ako nije drugačije navedeno u Pravilniku.

14. U rubrikama koje se odnose na pretovar i druge nezgode u toku prevoza unose se podaci o formalnostima u toku puta u skladu sa članom 456a Uredbe za sprovođenje Carinskog zakona.

Od momenta kada roba napusti polaznu ispostavu do momenta njenog dolaska u odredišnu ispostavu, ako dođe do nepredviđenih okolnosti, određeni podaci moraju se unijeti u Tranzitni sigurnosni prateći dokument. Ti podaci se odnose na tranzit i unosi ih prevoznik odgovoran za prevozno sredstvo na koje je roba utovarena u toku obavljanja konkretnih radnji. Podaci se mogu unijeti ručno, pod uslovom da su jasno i čitko upisani mastilom i velikim slovima.

Prevoznici se podsjećaju da se roba može pretovariti samo uz odobrenje nadležnih organa na čijoj teritoriji treba izvršiti pretovar.

Ako se roba pretovari uz odobrenje carinskog organa na čijem području treba da se obavi pretovar, a nadležni carinski organ smatra da se konkretan tranzit može nastaviti na uobičajen način, on ovjerava Tranzitni sigurnosni prateći dokument poslije preduzimanja svih neophodnih mjera.

U zavisnosti od slučaja, nadležna tranzitna ili odredišna ispostava u sistem unosi podatke koji su dodati u Tranzitni sigurnosni prateći dokument. Te podatke može unijeti i ovlašćeni primalac.

Rubrike i uključene aktivnosti su:

- Rubrika (7/1) (Pretovar),
Prevoznik u prva tri reda rubrike unosi podatke ako se pretovar vrši iz jednog prevoznog sredstva u drugo ili iz jednog kontejnera u drugi, u toku prevoza.

Ako se roba prevozi u kontejneru na drumskom prevoznom sredstvu, nadležni carinski organ može dozvoliti nosiocu postupka da ne popunjava rubriku za pretovar ako zbog logističkih razloga u mjestu polaska nije moguće navesti identitet i nacionalnost prevoznog sredstva u trenutku podnošenja tranzitne deklaracije i ako može garantovati da će se u rubrici za pretovar naknadno unijeti tačni podaci koji se odnose na prevozno sredstvo.

- Rubrika (7/19) (Druge nezgode u toku prevoza).

Unose se podaci u skladu sa obavezama koje se odnose na tranzit.

Osim toga, ako je roba utovarena na poluprikolicu, a vučno vozilo je promijenjeno u toku puta (bez rukovanja robom ili pretovara robe), u ovo polje moraju se upisati registarske oznake i nacionalnost novog vučnog vozila. U tom slučaju nije potrebna ovjera nadležnog carinskog organa.

[illegible]

Spisak naimenovanja uvijek se štampa iz kompjuterskog sistema i prilaže uz Tranzitni/sigurnosni prateći dokument. Rubrike u Spisku naimenovanja mogu se vertikalno proširiti.

Podaci se štampaju na sledeći način:

1. MRN – Glavni referentni broj;
MRN treba da se odštampa na prvoj stranici i na svim listama stavki osim kada se ovi obrasci koriste kod osiguravanja kontinuiteta poslovanja, u kojim slučajevima se ne dodeljuje MRN.
2. Navedene rubrike se popunjavaju na sledeći način:
 - (a) u rubriku (1/6) unosi se serijski broj trenutnog naimenovanja;
 - (b) u rubriku Šifra n.p.t.t. (4/2) unosi se šifra načina plaćanja transportnih troškova;
 - (v) u rubriku UNDG (6/12) unosi se šifra UN-a za opasnu robu;
 - (g) u rubriku Obrasci (1/4) unosi se:
 - u prvu podjelu - redni broj štampane stranice,
 - u drugu podjelu - ukupan broj štampanih strana Tranzitnog/sigurnosnog spiska naimenovanja.

Obavještenje o tranzitu (TC 10)

TC 10 – Obavještenje o tranzitu

Identifikacioni broj prevoznog sredstva:.....

TRANZITNA DEKLARACIJA		Referentni broj predviđene tranzitne carinske ispostave
Vrsta (T1, T2 ili T2F) i broj	Referentni broj polazne carinske ispostave	
		ZA SLUŽBENU UPOTREBU Datum tranzita (Potpis) Službeni pečat

Na osnovu člana 44 stav 4 Zakona o efikasnom korišćenju energije ("Službeni list CG", br. 57/14 i 25/19), Ministarstvo kapitalnih investicija donijelo je

P R A V I L N I K
O OZNAČAVANJU ENERGETSKE EFIKASNOSTI KOTLOVA NA ČVRSTA GORIVA I PAKETA KOJI UKLJUČUJE
KOTLOVE NA ČVRSTA GORIVA, DODATNE GRIJAČE, REGULATORE TEMPERATURE I SOLARNE UREĐAJE*

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se zahtjevi za označavanje energetske efikasnosti kotlova na čvrsta goriva i pružanje dodatnih informacija o kotlovima na čvrsta goriva nominalne toplotne snage od 70 kW ili manje i paketa koji se sastoje od kotla na čvrsta goriva nominalne toplotne snage od 70 kW ili manje, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja.

Izuzeci od primjene

Član 2

Ovaj pravilnik ne primjenjuje se na:

- a) kotlove koji proizvode toplotu samo u svrhu snabdijevanja toplom pitkom ili sanitarnom vodom;
- b) kotlove za grijanje i distribuciju gasovitih medija za prenos toplote kao što su para ili vazduh;
- c) kogeneracione kotlove na čvrsta goriva maksimalne električne snage od 50 kW ili više;
- d) kotlove na nedrvnu biomasu.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **kotao na čvrsta goriva** je uređaj opremljen sa jednim generatorom ili više generatora toplote na čvrsta goriva koji daje toplotu za sistem centralnog grijanja na vodu kako bi se postigao i održao željeni nivo unutrašnje temperature jednog ili više zatvorenih prostora sa gubitkom toplote u okolinu od najviše 6 % nominalne toplotne snage;
- 2) **sistem centralnog grijanja na vodu** je sistem koji koristi vodu kao medij za prenos toplote u svrhu distribucije centralno proizvedene toplote do uređaja koji emituju toplotu radi grijanja zatvorenih prostora u zgradama ili njihovim djelovima, uključujući mreže za lokalno ili daljinsko grijanje;
- 3) **generator toplote na čvrsta goriva** je dio kotla na čvrsta goriva koji proizvodi toplotu sagorijevanjem čvrstih goriva;
- 4) **nominalna toplotna snaga ili P_r** , izražena u kW, je deklarirana toplotna snaga kotla na čvrsta goriva prilikom grijanja zatvorenih prostora pomoću željenog goriva;
- 5) **čvrsto gorivo** je gorivo koje je čvrsto pri uobičajnim sobnim temperaturama, uključujući čvrstu biomasu i čvrsto fosilno gorivo;
- 6) **biomasa** je biorazgradiva frakcija produkata, otpada i ostataka biološkog porijekla iz poljoprivrede (uključujući biljne i životinjske materije), šumarstva i povezanih industrija uključujući ribarstvo i akvakulturu te biorazgradivu frakciju industrijskog i komunalnog otpada;
- 7) **drvena biomasa** je biomasa koja potiče od drveća, grmlja i žbunja, uključujući cjepanice, sječku, komprimovano drvo u obliku peleta, briketa i piljevinu;
- 8) **nedrvna biomasa** je ostala biomasa, koja nije drvena biomasa, uključuje slamu, slonovu travu, trsku, zrnavlje, žitarice, koštice masline, kominu masline i ljuske orašastih plodova;
- 9) **fosilno gorivo** je gorivo koje nije biomasa, uključujući antracit, smeđi ugljen, koks, bitumenski ugljen, a za potrebe ovog pravilnika uključuje i treset;
- 10) **kotao na biomasu** je kotao na čvrsta goriva koji koristi biomasu kao preferirano gorivo;
- 11) **kotao na nedrvnu biomasu** je kotao koji koristi nedrvnu biomasu kao preferirano gorivo i za koji drvena biomasa, fosilno gorivo ili smjesa biomase i fosilnog goriva nisu navedeni kao druga odgovarajuća goriva;
- 12) **preferirano gorivo** je čvrsto gorivo koje se preferira za upotrebu u kotlu prema uputstvima dobavljača;
- 13) **drugo odgovarajuće gorivo** je čvrsto gorivo, osim preferiranog goriva, koje se može upotrebljavati u kotlu na čvrsta goriva prema uputstvima dobavljača, uključuje bilo koje gorivo koje je navedeno u uputstvima za upotrebu za monteru i krajnje korisnike, na internet stranicama dobavljača sa slobodnim pristupom, u tehničkom promotivnom materijalu i oglašavanjima;
- 14) **kogeneracioni kotao na čvrsta goriva** je kotao na čvrsta goriva koji može istovremeno proizvoditi toplotu i struju;
- 15) **dodatni grijač** je drugi (dodatni) kotao/toplotna pumpa na čvrsto gorivo koji proizvodi dodatnu toplotu onamo gdje je potreba za toplotom veća od nominalne toplotne snage primarnog kotla na čvrsta goriva;
- 16) **regulator temperature** je uređaj koji se povezuje sa krajnjim korisnikom u pogledu vrijednosti i vremenskog rasporeda željene unutrašnje temperature i saopštava odgovarajuće podatke sistemu grijanja kao što je centralna procesorska jedinica (CPU), pomažući time pri regulaciji unutrašnje/unutrašnjih temperature/temperature;
- 17) **solarni uređaj** je solarni sistem koji koristi isključivo solarnu energiju, solarni kolektor, solarni rezervoar tople vode ili pumpu u kolektorskoj petlji, koji su pojedinačno stavljeni na tržište;
- 18) **solarni sistem koji koristi isključivo solarnu energiju** je uređaj koji je opremljen najmanje jednim solarnim kolektorom i solarnim rezervoarom tople vode i eventualno pumpom u kolektorskoj petlji i drugim djelovima, koji se

stavlja na tržište kao jedna jedinica, nije opremljen generatorom toplote osim eventualno rezervnim uranjajućim generatorom sa grijačima;

- 19) **solarni kolektor** je uređaj namijenjen za upijanje sunčevog zračenja i prenos tako proizvedene toplotne energije na vodu koja prolazi kroz kolektor;
- 20) **solarni rezervoar tople vode** je rezervoar tople vode koji pohranjuje toplotnu energiju koju proizvede najmanje jedan solarni kolektor;
- 21) **rezervoar tople vode** je rezervoar za skladištenje tople vode za potrebe grijanja vode ili prostora, uključujući aditive, a nije opremljen generatorom toplote osim eventualno rezervnim uranjajućim grijačima;
- 22) **rezervni grijač za uranjanje** je dio rezervoara toplote, koji toplotu proizvodi samo ako je spoljni izvor toplote nedostupan (za vrijeme servisiranja npr.) ili neispravan, ili grijač koji je dio solarnog rezervoara tople vode i proizvodi toplotu kada solarni izvor toplote nije dovoljan za ostvarivanje potrebnog nivoa udobnosti, a toplota se stvara Džulovim efektom;
- 23) **paket koji se sastoji od kotla na čvrsta goriva, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja** je paket koji se nudi krajnjem korisniku, a sadrži kotao na čvrsta goriva u kombinaciji sa jednim ili više dodatnih grijača, jednim ili više regulatora temperature ili jednim ili više solarnih uređaja;
- 24) **kombinovani kotao** je kotao na čvrsto gorivo konstruisan za proizvodnju toplote i snabdijevanje toplom pitkom ili sanitarnom vodom na zadatim temperaturama, količinama i protocima tokom određenih intervala, a povezan je sa eksternim snabdjevačem pijaće i sanitarne vode.

Oznaka energetske efikasnosti

Član 4

Oznake energetske efikasnosti kotlova na čvrsta goriva i paketa koji uključuju kotlove na čvrsta goriva, dodatne grijače, regulatore temperature i solarne uređaje date su u Prilogu 1.

Tehnička specifikacija i informacije o uređaju za lokalno grijanje prostora

Član 5

Tehnička specifikacija sa podacima i informacijama o kotlovima na čvrsta goriva i paketima koji uključuju kotlove na čvrsta goriva, dodatne grijače, regulatore temperature i solarne uređaje dati su u Prilogu 2.

Tehnička dokumentacija

Član 6

Tehnička dokumentacija kotlova na čvrsta goriva i paketa koji uključuju kotlove na čvrsta goriva, dodatne grijače, regulatore temperature i solarne uređaje sadrži podatke date u Prilogu 3.

Podaci koji se navode prilikom prodaje na daljinu

Član 7

Prilikom prodaje uređaja na daljinu (kataloška prodaja i drugo) kada se od potrošača ne može očekivati da vidi izložen uređaj, distributer treba da obezbijedi podatke u skladu sa Prilogom 4.

Podaci iz stava 1 ovog člana navode se u tekstu sa veličinom i oblikom slova koji je optimalan za čitanje.

Podaci koji se navode prilikom prodaje, prodaje na lizing ili davanja u zakup preko interneta

Član 8

Prilikom prodaje kotlova na čvrsta goriva i paketa koji uključuju kotlove na čvrsta goriva, dodatne grijače, regulatore temperature i solarne uređaje preko interneta, distributer treba da obezbijedi prikaz oznake i tehničke specifikacije u elektronskom obliku u skladu sa Prilogom 5.

Metodologija određivanja klase energetske efikasnosti

Član 9

Određivanje klase energetske efikasnosti kotlova na čvrsta goriva i paketa koji uključuje kotlove na čvrsta goriva, dodatne grijače, regulatore temperature i solarne uređaje vrši se u skladu sa metodologijom koja je data u Prilogu 6.

Mjerenja

Član 10

Radi utvrđivanja podataka i informacija sadržanih na oznaci energetske efikasnosti i u tehničkoj dokumentaciji, vrše se mjerenja i proračuni primjenom pouzdanih, tačnih i ponovljivih postupaka u skladu sa Prilogom 7 prema opštepriznatim metodama mjerenja.

Provjera usaglašenosti u pogledu označavanja energetske efikasnosti

Član 11

Provjera usaglašenosti u pogledu označavanja energetske efikasnosti kotlova na čvrsta goriva i paketa koji uključuje kotlove na čvrsta goriva, dodatne grijače, regulatore temperature i solarne uređaje vrši se u skladu sa Prilogom 8.

Zahtjevi koje obezbjeđuje dobavljač

Član 12

Dobavljač koji stavlja na tržište ili u upotrebu kotlove na čvrsta goriva i paketa koji uključuje kotlove na čvrsta goriva, dodatne grijače, regulatore temperature i solarne uređaje treba da obezbijedi:

- a) svakom kotao na čvrsta goriva štampanu oznaku čiji je izgled i sadržaj dat Prilogu 1, tačka 1 ovog pravilnika koja je u skladu sa klasama energetske efikasnosti utvrđenima u Prilogu 6 ovog pravilnika i da je svaki kotao na čvrsta goriva namijenjen za upotrebu u paketima koji se sastoje od kotla na čvrsta goriva, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja opremljen dodatnom oznakom čiji je izgled i sadržaj dat u Prilogu 1 tačka 2 ovog pravilnika,
- b) distributerima da je za svaki model kotla na čvrsta goriva stavljena na raspolaganje elektronska oznaka čiji je izgled i sadržaj dat u Prilogu 1 tačka 1 ovog pravilnika koja je u skladu sa klasama energetske efikasnosti navedenima u Prilogu 6;
- c) da je svaki kotao na čvrsta goriva opremljen tehničkom specifikacijom u skladu sa Prilogom 2 tačka 1 ovog pravilnika i da je svaki kotao na čvrsta goriva namijenjen za upotrebu u paketima koji se sastoje od kotla na čvrsta goriva, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja opremljen dodatnom tehničkom specifikacijom u skladu sa Prilogom 2 tačka 2 ovog pravilnika;

- d) da je za svaki model kotla na čvrsta goriva distributerima stavljen na raspolaganje elektronska tehnička specifikacija u skladu sa Prilogom 2 tačka 1 ovog pravilnika;
- e) tehničku dokumentaciju, datu u Prilogu 3 ovog pravilnika;
- f) da oglasi povezani sa određenim modelom kotlova na čvrsta goriva koji sadrže informacije povezane sa energijom ili informacije o cijeni, upućuju na klasu energetske efikasnosti tog modela;
- g) da tehnički promotivni materijali koji se odnose na određeni model kotlova na čvrsta goriva i opisuju njegove specifične tehničke parametre upućuju na klasu energetske efikasnosti tog modela.

Dobavljač koji stavlja na tržište ili u upotrebu kotlove na čvrsta goriva i pakete koji uključuju kotlove na čvrsta goriva, dodatne grijače, regulatore temperature i solarne uređaje treba da od 01.06.2023. godine obezbijedi:

- a) da je svaki kotao na čvrsta goriva opremljen je štampanom oznakom čiji je izgled i sadržaj dat u Prilogu 1 tačka 2 ovog pravilnika koja je u skladu sa klasama energetske efikasnosti utvrđenima u Prilogu 6 ovog pravilnika;
- b) distributerima da za svaki model kotla na čvrsta goriva bude stavljena na raspolaganje elektronska oznaka čiji je izgled i sadržaj utvrđen u Prilogu 1 tački 2 ovog pravilnika koja je u skladu sa klasama energetske efikasnosti navedenima u Prilogu 6 ovog pravilnika.

Dobavljač koji stavlja na tržište ili u upotrebu pakete koji se sastoje od kotla na čvrsta goriva, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja ili ih puštaju u pogon treba da od 01.06.2023. godine obezbijedi:

- a) da svaki paket koji se sastoji od kotla na čvrsta goriva, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja opremljen je štampanom oznakom čiji je izgled i sadržaj dat u Prilogu 1 tačka 2 ovog pravilnika koja je u skladu sa klasama energetske efikasnosti navedenima u Prilogu 6 ovog pravilnika;
- b) distributerima za svaki model paketa koji se sastoji od kotla na čvrsta goriva, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja bude stavljena na raspolaganje elektronska oznaka čiji je izgled i sadržaj utvrđen u Prilogu 1 tačka 2 ovog pravilnika koja je u skladu sa klasama energetske efikasnosti navedenima u Prilogu 6 ovog pravilnika;
- c) da svaki paket koji se sastoji od kotla na čvrsta goriva, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja opremljen je tehničkom specifikacijom proizvoda u skladu sa Prilogom 2 tačka 1 ovog pravilnika;
- d) da je distributerima za svaki model paketa koji se sastoji od kotla na čvrsta goriva, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja stavljen na raspolaganje elektronska tehnička specifikacija proizvoda u skladu sa Prilogom 2 tačka 2 ovog pravilnika;
- e) se na zahtjev, nadležnim državnim tijelima dostavi se tehnička dokumentacija u skladu sa Prilogom 3 tačka 2 ovog pravilnika;
- f) da bilo koja reklama koja se odnosi na određeni model, a koji uključuje paket koji se sastoji od kotla na čvrsta goriva, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja, a sadrži informacije u vezi sa energijom ili cijenom uključuje i napomenu o razredu energetske efikasnosti za taj model;
- g) da bilo kakav tehnički promotivni materijal koji se odnosi na određeni model koji uključuje paket koji se sastoji od kotla na čvrsta goriva, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja, a koji opisuju njegove specifične tehničke parametre uključuje i napomenu o razredu energetske efikasnosti za taj model.

Zahtjevi koje obezbjeđuje distributer uređaja za lokalno grijanje prostora

Član 13

Distributer kotlova na čvrsta goriva treba da obezbijede da:

- a) svaki kotao na čvrsta goriva, na prodajnom mjestu, na prednjoj spoljnoj strani ima oznaku dobavljača u skladu sa članom 12 st. 1 i 2 ovog pravilnika na način da bude jasno vidljiva;
- b) kotlovi na čvrsta goriva koji se nude za prodaju, najam ili kupovinu na rate, u slučajevima u kojima se ne može očekivati da će krajnji korisnik vidjeti izloženi proizvod, plasiraju se na tržište zajedno sa informacijama dobavljača u skladu sa Prilogom 4 tačka 1 ovog pravilnika, osim kada se ovi uređaji nude putem interneta u skladu sa Prilogom 5;
- c) bilo koja reklama za određeni model kotla na čvrsta goriva, a koja sadrži informacije u vezi sa energijom ili cijenom sadrži i napomenu o klasi energetske efikasnosti za taj model;
- d) bilo koji tehnički promotivni materijal, koji se odnosi na određeni model kotla na čvrsta goriva, u kojem se opisuju njegovi specifični tehnički parametri, uključuje i napomenu o klasi energetske efikasnosti za taj model.

Distributeri paketa koji se sastoje od kotla na čvrsta goriva, dodatnih grijača, regulatora temperature solarnih uređaja da obezbijede da:

- a) bilo koja ponuda za određeni paket uključuje klasu energetske efikasnosti za taj paket na način da se na paketu nalazi oznaka dobavljača u skladu sa članom 12 stav 3 ovog pravilnika i tehničku specifikaciju proizvoda dostavljenu od strane dobavljača u skladu sa članom 12 stav 3 tačka c) ovog pravilnika, uredno popunjen specifikacijama tog paketa;
- b) paketi koji se sastoje od kotla na čvrsta goriva, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja koji se nude na prodaju, zajam ili kupovinu uz kupovinu na rate, u slučajevima u kojima se ne može očekivati da će krajnji korisnik vidjeti izloženi paket, plasiraju se na tržište zajedno sa informacijama dostavljenima od strane dobavljača u skladu sa Prilogom 4 tačka 2 ovog pravilnika, osim kad se ovi uređaji nude putem interneta u skladu sa Prilogom 5;
- c) bilo koja reklama koja se odnosi na određeni model koji uključuje paket koji se sastoji od kotla na čvrsta goriva, dodatnih grijača, regulatora temperature i modela solarnih uređaja, a koja sadrži informacije u vezi sa energijom ili cijenom, uključuje i napomenu o klasi energetske efikasnosti za taj model;
- d) bilo kakav tehnički promotivni materijal koji se odnosi na određeni model koji uključuje paket koji se sastoji od kotla na čvrsta goriva, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja, a koji opisuje njegove specifične tehničke parametre, uključuje i napomenu o klasi energetske efikasnosti za taj model.

Stanje zaliha uređaja za lokalno grijanje prostora

Član 14

Dobavljači odnosno distributeri treba da do 1. juna 2023. godine, kotlove na čvrsta goriva i pakete koji uključuje kotlove na čvrsta goriva, dodatne grijače, regulatore temperature i solarne uređaje obilježe oznakama energetske efikasnosti u skladu sa ovim pravilnikom.

Prilozi

Član 15

Prilozi 1 do 8 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Stupanje na snagu

Član 16

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. juna 2023. godine.

** U ovaj pravilnik prenijete su odredbe Regulative (EU), br. 2015/1187, od 27. aprila 2015. godine, o dopuni Regulative (EU) 2017/1369 Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu označavanja energetske kotlova na čvrsta goriva i paketa koji uključuje kotlove na čvrsta goriva, dodatne grijače, regulatore temperature i solarne uređaje.*

Broj: 03-302/22-8461/1

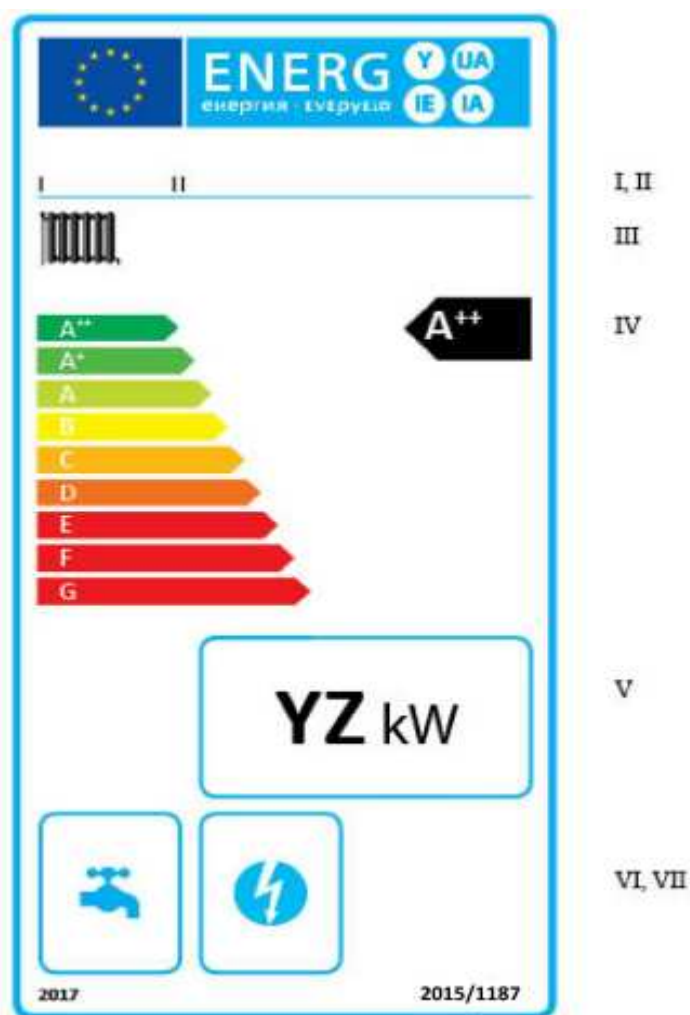
Podgorica, 24. juna 2022. godine

Ministar,
mr Ervin Ibrahimović, s.r.

PRILOG 1

OZNAKA ENERGETSKE EFIKASNOSTI ZA KOTLOVE NA ČVRSTA GORIVA I PAKETE KOJI UKLJUČUJU KOTLOVE NA ČVRSTA GORIVA, DODATNE GRIJAČE, REGULATORE TEMPERATURE I SOLARNE UREĐAJE

1. Kotlovi na čvrsta goriva (Oznaka 1)

a) Oznaka za uređaje za lokalno grijanje prostora sadrže sljedeće informacije:

I. ime ili zaštitni znak dobavljača;

II. identifikacionu oznaku modela dobavljača;

III. funkciju grijanja prostora;

IV. klasu energetske efikasnosti utvrđenu u skladu sa Prilogom 6, Vrh strelice sa oznakom klase energetske efikasnosti kotlova na čvrsta goriva postavlja se na istu visinu kao i vrh strelice sa oznakom relevantne klase energetske efikasnosti;

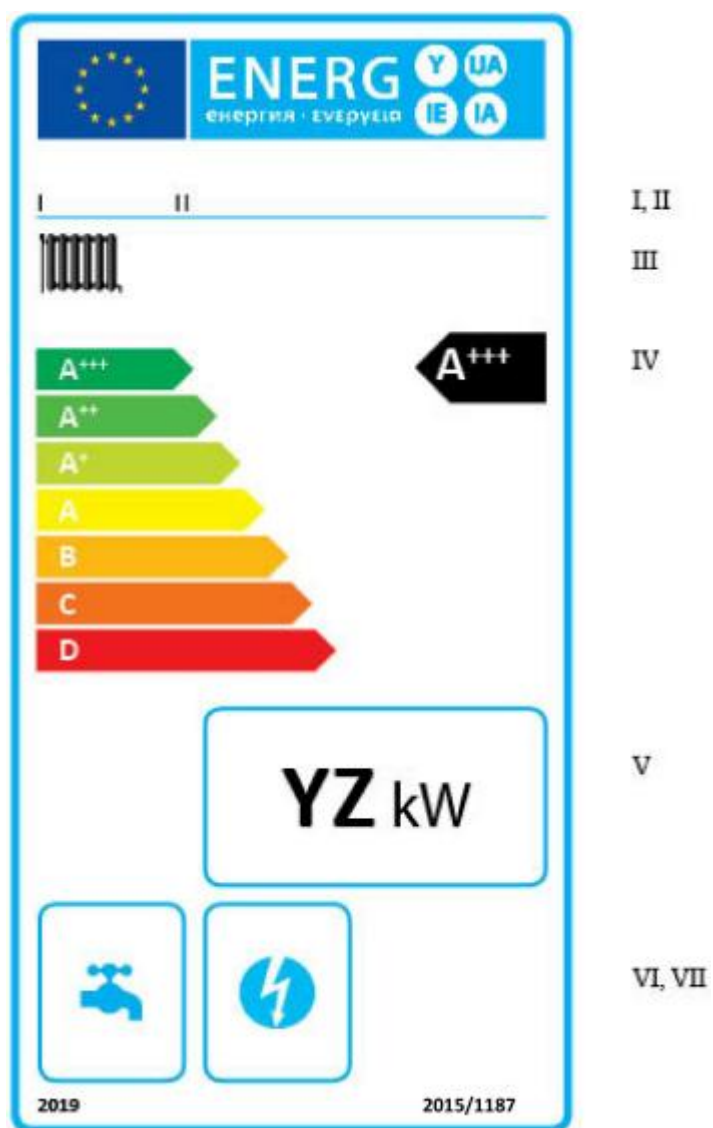
V. nominalnu toplotnu snagu (kW) zaokruženi na najbliži cijeli broj;

VI. za kombinovane kotlove i dodatnu funkciju zagrijavanja vode;

VII. za kogeneracione kotlove na čvrsta goriva sadrži i dodatnu funkciju proizvodnje električne energije.

b) Aspekti izgleda oznake za kotlove na čvrsta goriva moraju biti u skladu sa tačkom 4 ovog priloga.

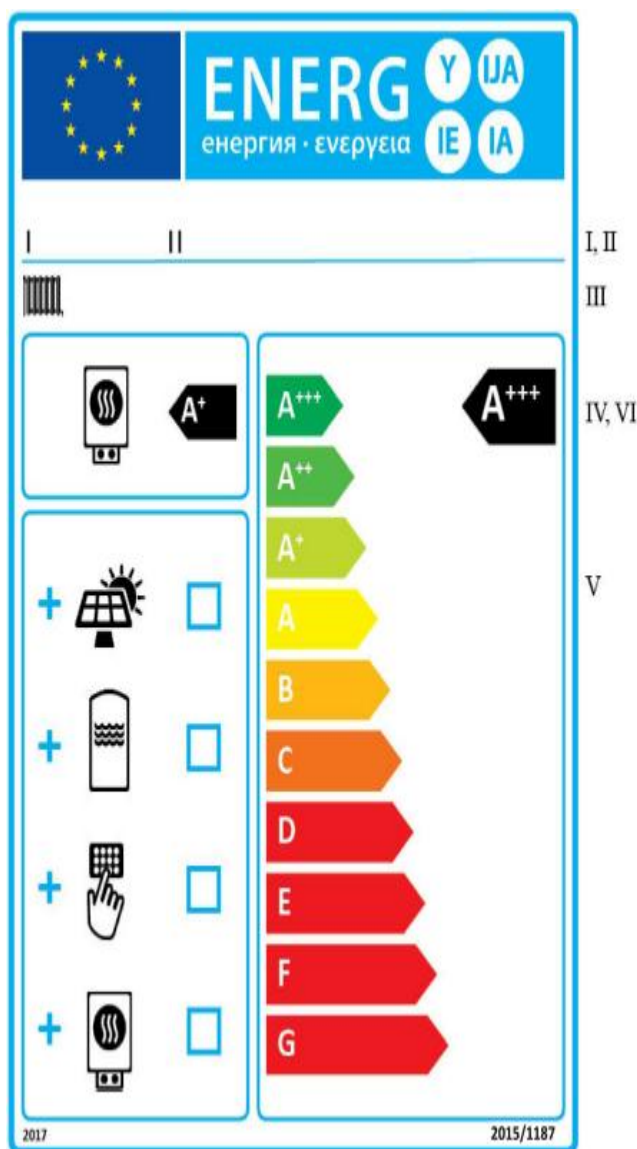
2. Kotlovi na čvrsta goriva (Oznaka 2)

- I. Oznaka treba uključivati informacije navedeni u tački 1.1. a) ovog priloga
- II. Aspekti izgleda oznake za kotlove na čvrsta goriva moraju biti u skladu sa tačkom 3 ovog priloga.

3. Paketi koji uključuju kotao čvrsto gorivo, dodatne grijače, regulatore temperature i solarne uređaje

Oznaka za pakete koji uključuju kotao na čvrsta goriva, dodatne grijače, regulatore temperature i solarne uređaje u klasama energetske efikasnosti A⁺⁺⁺ do G.

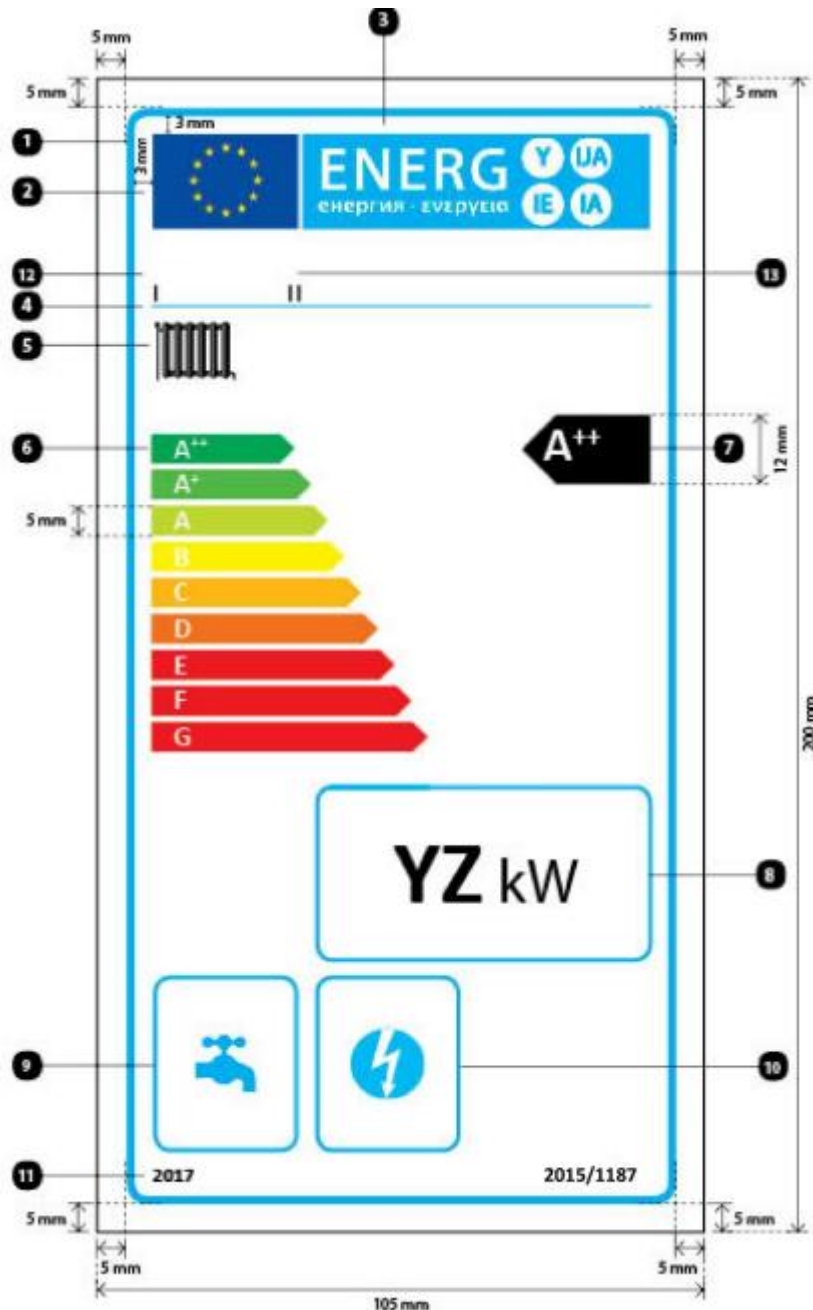
a) Oznaka treba da sadrži sljedeće informacije:

- I. naziv ili zaštitni znak distributera ili dobavljača;
- II. identifikaciona oznaka modela distributera ili dobavljača;
- III. funkciju grijanja prostora;
- IV. klasu energetske efikasnosti kotla na čvrsta goriva utvrđenenu u skladu sa Prilogom 6;
- V. naznaka o tome može li se solarni kolektor, rezervoar tople vode, regulator temperature ili dodatni grijač uključiti u paket koji se sastoji od kotla na čvrsta goriva, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja;

VI. klasu energetske efikasnosti paketa koji se sastoji od kotla na čvrsta goriva, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja, određen u skladu sa Prilogom 6, tačkom 2. Vrh strelice na kojoj je navedena klasa energetske efikasnosti paketa koji se sastoji od kotla na čvrsta goriva, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja treba biti postavljen na istu visinu sa vrhom klase energetske efikasnosti.

- a) Aspekti izgleda oznake za pakete koji se sastoji od kotla na čvrsta goriva, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja trebaju biti u skladu sa Prilogom 1, tačkom 4,. Za pakete koji se sastoji od kotla na čvrsta goriva, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja u klasama energetske efikasnosti A⁺⁺⁺ do D, razredi E do G mogu se izostaviti iz ljestvice A⁺⁺⁺ do G.

4. Oznaka za kotlove za čvrsta goriva treba izgledati kao na slici:

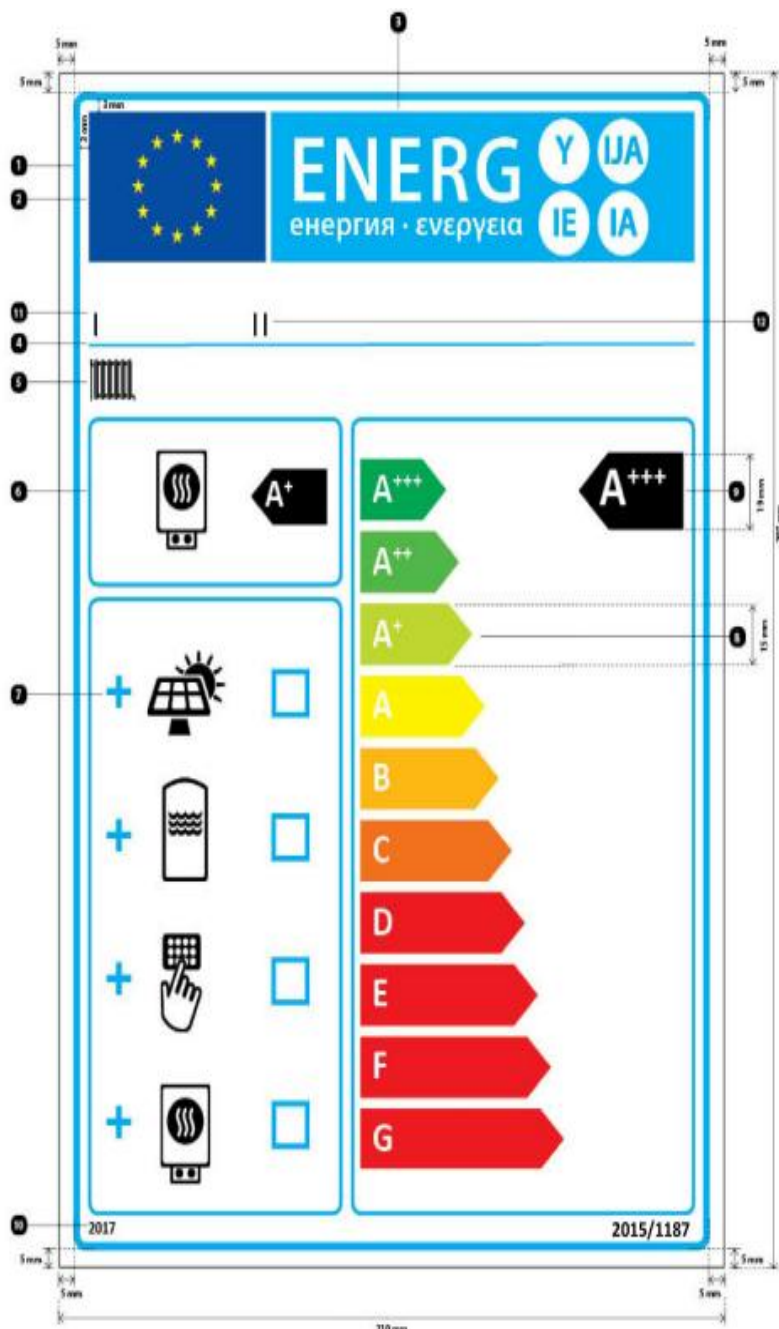

Pri čemu:

- Oznaka treba biti najmanje 105 mm široka i 200 mm visoka. U slučaju da je oznaka štampana u većem formatu, sadržaj mora ostati u navedenom odnosu;
 - pozadina bijela;
 - boje su CMYK – cijan, magenta, žuta i crna, kao u sljedećem primjeru: 0-70-100-0: 0 % cijan, 70% magenta, 100 % žuta, 0 % crna;
 - oznake moraju ispunjavati sljedeće zahtjeve (brojke se odnose na gornju sliku):
- ① granica oznaka EU-a: 4 pt, boja: cijan 100%, zaobljeni uglovi: 3,5 mm;

- ❷ logotip EU-a: Boje: X-80-00-00 i 00-00-X-00;
- ❸ natpis „Energija“: Boja: X-80-00-00. Piktogram kako je prikazan: logotip EU-a i natpis „Energija“: širina: 86 mm, visina 17mm;
- ❹ granica ispod logotipa: 1 pt, boja: cijan 100%, dužina 86 mm;
 - ljestvica energetskih klasa
- ❺ funkcija grijanja prostora
Piktogram kako je prikazan.
- ❻ Ljestvica A⁺⁺- G, odnosno A⁺⁺⁺- D:
 - Strelica: visina: 5 mm, razmak: 1,3 mm, boje:
 najviši rezred: X-00-X-00,
 drugi rezred: 70-00-X-00,
 treći rezred: 30-00-X-00,
 četvrti rezred: 00-00-X-00,
 peti rezred: 00-30-X-00,
 šesti rezred: 00-70-X-00,
 sedmi rezred: 00-X-X-00,
 osmi rezred: 00-X-X-00
 najniži rezred: 00-X-X-00
 - Tekst: Calibri bold 14 pt, velika slova, bijeli, simboli "+": u eksponentu, poravnati u jednom redu;
 - Strelica: širina: 7 mm, visina: 12 mm, 100% crna boja,
 najviši rezred: X-00-X-00,
 drugi rezred: 70-00-X-00,
 treći rezred: 30-00-X-00,
 četvrti rezred: 00-00-X-00,
 peti rezred: 00-30-X-00,
 šesti rezred: 00-70-X-00,
 najniži rezred: 00-X-X-00
 - Tekst: Calibri bold 16 pt, velika slova, bijeli, simboli "+": u eksponentu, poravnati u jednom redu
- ❼ Klasa energetske efikasnosti:
- ❽ Nominalna toplotna snaga:
 - Granica: 2pt – boja: cijan 100%, zaobljeni uglovi: 3,5 mm,
 - Vrijednost „YZ“: calibri bold 45 pt, 100 % crna,
 - Tekst „kW“: calibri regular 30 pt, 100 % crna,
- ❾ Funkcija zagrijavanja vode:
 - Piktogram kako je prikazan,
 - Granica: 2 pt, boja: cijan 100 %, zaobljeni uglovi: 3,5 mm.
- ❿ Funkcija električne energije:
 - Piktogram kako je prikazan,
 - Granica: 2 pt, boja: cijan 100 %, zaobljeni uglovi: 3,5 mm.
- ⓫ Godina uvođenja oznake
 - Tekst: calibri bold 10 pt.
- ⓫ Naziv ili zaštitni znak dobavljača
 - Tekst : Calibri bold 10 pt;
- ⓫ Identifikaciona oznaka modela dobavljača:
 - Naziv ili zaštitni znak dobavljača i njegova identifikaciona oznaka modela trebali bi stati u prostor od 86 × 12 mm.

5. Oznaka paketa koji uključuje kotlove na čvrsta goriva, dodatne grijače, regulatore temperature i solarne uređaje izgleda kao na slici:

Pri čemu:

- Oznaka treba biti najmanje 210 mm široka i 297 mm visoka. U slučaju da je oznaka štampana u većem formatu, sadržaj mora ostati u gore navedenom odnosu;
- Pozadina je bijela;
- Boje su CMYK — cijan, magenta, žuta i crna, kao u ovom primjeru: 00-70-X-00: 0 % cijan, 70 % magenta, 100 % žuta, 0 % crna;
- Oznaka moraju ispunjavati sve sljedeće zahtjeve (brojke se odnose na gornju sliku):
 - granica oznaka EU-a: 4 pt, boja: cijan 100%, zaobljeni uglovi: 3,5 mm;
 - logotip EU-a: Boja: X-80-00-00 i 00-00-X-00;
 - natpis „Energija“: Boja: X-00-00-00. Piktogram kako je prikazan: logotip EU-a i natpis „Energija“: širina: 191 mm, visina 37mm;
 - granica ispod logotipa: 1 pt, boja: cijan 100%, dužina 191 mm;
 - estvicaLj energetskih klasa
 - funkcija grijanja prostora
 - Piktogram kako je prikazan.

- 6 Kotao na čvrsta goriva:
- **Piktogram** kako je prikazan.
- Klasa energetske efikasnosti kotla na čvrsta goriva:
- **Strelica:** širina 24 mm, visina 14 mm, 100% crna;
 - **Tekst** calibri bold 28 pt, velika slova, bijela, simboli „+“: u eksponentu, poravnati u jednom redu.
 - **Granica:** 3 pt, boja: cijan 100%, zaobljeni uglovi 3,5 mm.
 - **Tekst:** Calibri bold 16 pt, velika slova, bijeli, simboli „+“: u eksponentu, poravnati u jednom redu
- 7 Paket koji uključuje solarne kolektore, rezervoare tople vode, regulatore temperature i dodatne grijače:
- **Piktogram** kako je prikazan.
 - **Simbol** „+“: calibri bold 50 pt, cijan 100%;
 - **Okviri:** širina 12 mm, visina :12 mm, granica 4 pt, cijan 100%.
 - **Granica:** 3 pt, boja: cijan 100%, zaobljeni uglovi 3,5 mm.
- 8 Ljestvica A⁺⁺⁺- G sa granicaom:
- **Strelica:** visina: 5 mm, razmak: 1,3 mm, boje:
- najviši rezred: X-00-X-00,
 drugi rezred: 70-00-X-00,
 treći rezred: 30-00-X-00,
 četvrti rezred: 00-00-X-00,
 peti rezred: 00-30-X-00,
 šesti rezred: 00-70-X-00,
 sedmi rezred: 00-X-X-00,
- Ako je primjenjivo, najniži razredi: 00-X-X-00,
- **Tekst:** calibri bold 30 pt, velika slova, bijela, simbol „+“: u eksponentu, poravnati u jednom redu.
 - **Granica:** 3 pt, boja: cijan 100%, zaobljeni uglovi: 3,5 mm.
- 9 Klasa energetske efikasnosti za pakete koji uključuju kotlove na čvrsta goriva, dodatne grijače, regulatore temperature i solarne uređaje:
- **Strelica:** širina 33 mm, visina 19 mm, 100% crna;
 - **Tekst:** calibri bold 40 pt, velika slova, bijela, simbol „+“: u eksponentu, u jednom redu.
- 10 Godina uvođenja oznake:
- **Tekst:** calibri bold 10 pt.
- 11 Naziv ili zaštitni znak dobavljača
- 12 Identifikaciona oznaka modela dobavljača ili distributera:
- Naziv ili zaštitni znak dobavljača ili distributera i njegova identifikaciona oznaka modela trebali bi stati u prostor od 191 × 19 mm.

PRILOG 2

SADRŽAJ TEHNIČKE SPECIFIKACIJE I INFORMACIJE O PROIZVODU

Sljedeće definicije se primjenjuju u ovom prilogu:

- 1) **identifikaciona oznaka modela** je kod, obično alfanumerički, po kojem se određeni model kotla na čvrsta gorivo ili paketa koji uključuje od kotao na čvrsto gorivo, dodatne grijače, regulatore temperature i solarnih uređaje razlikuje od ostalih modela sa istim zaštitnim znakom i nazivom dobavljača ili distributera;
- 2) **sezonska energetska efikasnost grijanja prostora ili η_s** je odnos potrebnog grijanja prostora za određenu sezonu grijanja koje omogućava kotao na čvrsto gorivo i godišnje potrošnje energije potrebne da bi se udovoljilo toj potrebi, izražen u %.
- 3) **električna efikasnost ili „ η_e “** je odnos proizvedene električne energije i ukupne utrošene energije kogeneracionog kotla na čvrsto gorivo, pri čemu se ukupna utrošena energija izražava u obliku GCV ili u obliku konačne energije pomnožene sa CC;
- 4) **bruto kalorijska vrijednost ili GCV** je ukupna količina toplote, koju oslobađa određena količina goriva sa odgovarajućim nivoom vlage u gorivu, kod potpunog sagorijevanja sa kiseonikom i vraćanja produkata sagorijevanja na sobnu temperaturu, GCV uključuje i toplotu kondenzacije vodene pare nastalu sagorijevanjem vodonika u gorivu;
- 5) **koeficijent konverzije ili CC** je koeficijent koji odražava procijenjeni prosjek od 40 % efikasnosti vrijednost koeficijenta konverzije je CC = 2,5;
- 6) **tehnička specifikacija regulatora temperature** podrazumijeva tehničku specifikaciju proizvoda koju je potrebno

- dostaviti za regulatore temperature;
- 7) **tehnička specifikacija za kotlove na čvrsta goriva** podrazumijeva tehničku specifikaciju koju je potrebno dostaviti u skladu sa članom 10, ovog pravilnika, a za druge kotlove, osim kotlova na čvrsta goriva.
 - 8) **tehnička specifikacija solarnog uređaja** podrazumijeva tehničku specifikaciju proizvoda koju je potrebno dostaviti za solarne uređaje u skladu sa članom 10.
 - 9) **tehnička specifikacija** toplotne pumpe podrazumijeva tehničku specifikaciju za proizvod koji je potrebno dostaviti za toplotne pumpe u skladu sa članom 10.
 - 10) **kondenzacioni kotao** je kotao na čvrsta goriva u kojem se, pri uobičajnim uslovima rada i pri određenim radnim temperaturama vode, vodena para u produktima sagorijevanja djelimično kondenzuje kako bi se iskoristila latentna toplota te vodene pare za potrebe grijanja;
 - 11) **ostala drvena biomasa** je drvena biomasa koja nije: cjepanica sa udjelom vlage od 25 % ili manje, sječka sa udjelom vlage od 15 % ili više, komprimovano drvo u obliku peleta ili briketa ili piljevine sa udjelom vlage od 50 % ili manje;
 - 12) **udio vlage** je udio vode u gorivu u odnosu na ukupnu količinu goriva korišćenu u kotlovima na čvrsta goriva;
 - 13) **drugo fosilno gorivo** je fosilno gorivo koje nije bitumenski ugljen, smeđi ugljen (uključujući brikete), koks, antracit ili briketi od smjese fosilnih goriva;
 - 14) **potrebna električna energija kod maksimalne toplotne snage ili „ $e_{l_{max}}$ ”**, izražena u kW, je električna energija koju kotao na čvrsto gorivo troši pri nominalnoj toplotnoj snazi, isključujući potrošnju električne energije rezervnog grijača i ugrađene sekundarne opreme za smanjenje emisija;
 - 15) **potrebna električna energija kod minimalne toplotne snage ili „ $e_{l_{min}}$ ”**, izražena u kW, je električna energija koju kotao na čvrsto gorivo troši pri primjenjivom djelimičnom opterećenju, isključujući potrošnju električne energije rezervnog grijača i ugrađene sekundarne opreme za smanjenje emisija;
 - 16) **rezervni grijač je grijač sa električnim otporom** (Džulov efekat) koji proizvodi toplotu samo kako bi se spriječilo smrzavanje kotla na čvrsto gorivo ili sistema centralnog grijanja na vodu ili u slučaju kad je došlo do prekida spolnog izvora snabdijevanja toplotom (uključujući i za vrijeme perioda održavanja) ili je takav izvor u kvaru;
 - 17) **primjenjivo djelimično opterećenje za kotlove na čvrsta goriva sa automatskim loženjem** predstavlja rad kotlova na čvrsto gorivo sa automatskim punjenjem pri 30% nominalne toplotne snage a u slučaju kotlova na čvrsto gorivo sa ručnim punjenjem koji mogu da rade pri 50% nominalne toplotne snage;
 - 18) **potrošnja struje u pripravnom stanju ili „ P_{sb} ”**, izražena u kW, je potrošnja struje kotla na čvrsto gorivo u pripravnom stanju, isključujući ugrađenu sekundarnu opremu za smanjenje emisija;
 - 19) **pripravno stanje** je stanje u kojem je kotao na čvrsta goriva spojen na mrežni izvor napajanja, zavisi od energije iz mrežnog izvora napajanja utrošenoj za predviđeni rad i omogućava samo sljedeće funkcije koje mogu trajati neodređeno vrijeme: funkciju ponovne aktivacije ili funkcija ponovne aktivacije i samo prikaz omogućene funkcije ponovne aktivacije ili prikaz informacija ili statusa;
 - 20) **sezonska energetska efikasnost grijanja u aktivnom načinu rada ili „ η_{son} ”** predstavlja:
 - a) za automatski ložene kotlove na čvrsta goriva, sezonsku energetska efikasnost grijanja u aktivnom načinu rada odnosno ponderisanu prosječnu korisnu efikasnost pri nominalnoj toplotnoj snazi i korisnoj efikasnost pri 30 % nominalne toplotne snage;
 - b) za ručno ložene kotlove na čvrsta goriva koji mogu raditi sa 50 % nominalne toplotne snage u neprekinutom načinu rada predstavlja sezonsku energetska efikasnost grijanja u aktivnom načinu rada odnosno ponderisanu prosječnu korisnu efikasnost pri nominalnoj toplotnoj snazi i korisnoj efikasnosti pri 50 % nominalne toplotne snage;
 - c) za ručno ložene kotlove na čvrsta goriva koji ne mogu raditi sa 50 % nominalne toplotne snage ili manje u neprekinutom načinu rada predstavlja sezonsku energetska efikasnost grijanja u aktivnom načinu rada odnosno korisnu efikasnost pri nominalnoj toplotnoj snazi;
 - d) za kogeneracione kotlove na čvrsta goriva sezonska energetska efikasnost grijanja u aktivnom načinu rada predstavlja korisnu efikasnost pri nominalnoj toplotnoj snazi;
 - 21) **korisna efikasnost ili „ η ”** je odnos proizvedene korisne toplote i ukupne utrošene energije kotla na čvrsto gorivo, pri čemu se ukupna utrošena energija izražava u obliku GCV ili u obliku krajnje energije pomnožene sa CC;
 - 22) **korisna toplotna snaga ili P**, izražena u kW, je toplotna snaga kotla na čvrsto gorivo prenesenu nositelju toplote;
 - 23) **kotao na fosilno gorivo** je kotao na čvrsto gorivo koji koristi fosilno gorivo ili smjesu biomase i fosilnog goriva kao preferirano gorivo;
 - 24) **bruto kalorijska vrijednost bez vlage ili „GCV_{mf}”** je ukupna količina toplote, koju oslobađa određena količina goriva bez inherentne vlage, kod potpunog sagorijevanja sa kiseonikom i vraćanja produkata sagorijevanja na sobnu temperaturu, ova količina takođe uključuje i toplotu kondenzacije vodene pare nastalu sagorijevanjem vodonika u gorivu;
 - 25) **ekvivalentni model** je model koji je stavljen na tržište sa istim tehničkim parametrima utvrđenima u Prilogu 3, Tabeli 4, Tačka 1, kao i drugi model koji je stavljen na tržište od strane istog dobavljača.

1. Tehnička specifikacija kotlova na čvrsta goriva

1.1 Informacije u tehničkoj specifikaciji za kotlove na čvrsta goriva navode se sljedećim redoslijedom i uvrstavaju se u brošuru proizvoda ili druge štampane materijale koje se isporučuju uz proizvod:

- a) naziv ili zaštitni znak dobavljača;
- b) identifikaciona oznaka modela dobavljača
- c) klasa energetske efikasnosti modela, utvrđena u skladu sa Prilogom 6;
- d) nominalna toplotna snaga (kW) zaokružena na najbliži cijeli broj;

- e) indeks energetske efikasnosti zaokružen na najbliži cijeli broj i izračunat u skladu sa Prilogom 7;
- f) sezonska energetska efikasnost grijanja prostora u (%), zaokružena na najbliži cijeli broji izračunata u skladu sa Prilogom 7;
- g) bilo koje specifične mjere predostrožnosti koje je potrebno preduzeti kod montaže, instalacije ili održavanja kotla na čvrsto gorivo;
- h) za kogeneracione kotlove na čvrsta goriva električna efikasnost (%), zaokružena na najbliži cijeli broj;

1.2 Jedan informacioni list može obuhvatiti niz modela kotlova na čvrsta goriva koje dobavlja isti dobavljač.

1.3 Informacije sadržane u informacionom listu mogu se dati kao kopija oznake koja može biti u boji ili crno bijela. U tom slučaju, moraju se dati i informacije navedene u tački 1.1. koje nisu navedene na oznaci.

2. Paketi koji se sastoje od kotla na čvrsto gorivo, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja

Informacioni list za pakete koji uključuju kotlove na čvrsta goriva, dodatne grijače, regulatore temperature i solarne uređaje treba da sadrže odgovarajuće informacije navedene na slikama 1 ili 2 za ocjenu indeksa

energetske efikasnosti ponuđenog paketa, uključujući sljedeće informacije:

- a) vrijednost indeksa energetske efikasnosti primarnog kotla na čvrsto gorivo;
- b) faktor za Ponderisanje toplotne snage primarnog kotla na čvrsto gorivo i dodatnih grijača u sklopu paketa kako je navedeno u Tabelama 2 i 3 ovog priloga, prema potrebi;
- c) vrijednost matematičkog izraza: $\frac{294}{11 \cdot P_r}$, pri čemu se P_r odnosi na primarni kotao na čvrsto gorivo;
- d) vrijednost matematičkog izraza $\frac{115}{11 \cdot P_r}$, pri čemu se P_r odnosi na primarni kotao na čvrsto gorivo.

Tabela 1

Ponderisanje primarnog kotla na čvrsto gorivo i dodatnog grijača, za potrebe slike 1. ovog Priloga (1)

$P_{sup}/(P_r + P_{sup})$ (*)	II, paket bez rezervoara tople vode	II, paket sa rezervoarom tople vode
0	0	0
0,1	0,30	0,37
$P_{sup}/(P_r + P_{sup})$ (*)	II, paket bez rezervoara tople vode	II, paket sa rezervoarom tople vode
0,2	0,55	0,70
0,3	0,75	0,85
0,4	0,85	0,94
0,5	0,95	0,98
0,6	0,98	1,00
$\geq 0,7$	1,00	1,00
(*) <i>Pr odnosi se na primarni kotao na čvrsto gorivo.</i>		

Tabela 2

Ponderisanje primarnog kogeneracionog kotla na čvrsto gorivo i dodatnih grijača, u svrhe slike 2. ovog Priloga (1)

$P_{sup}/(P_r + P_{sup})$ (*)	II, paket bez rezervoara tople vode	II, paket sa rezervoarom tople vode
0	1,00	1,00
0,1	0,70	0,63
0,2	0,45	0,30
0,3	0,25	0,15
0,4	0,15	0,06
0,5	0,05	0,02
0,6	0,02	0
$\geq 0,7$	0	0
(*) <i>Pr se odnosi na primarni kotao na čvrsto gorivo.</i>		

Slika 1

Za primarne kotlove na čvrsta goriva, informacije koje je potrebno navesti u tehničkoj dokumentaciji za paket koji uključuje kotao na čvrsto gorivo, dodatne grijače, regulator temperature i solarne uređaje, a koje se odnose na indeks energetske efikasnosti ponuđenog paketa

Indeks energetske učinkovitosti za kotlove na kruta goriva 1

Regulator temperature
S informacijskog lista za regulatora temperature

Razred I. = 1, Razred II. = 2, Razred III. = 3,5, Razred IV. = 2, Razred V. = 3, Razred VI. = 4, Razred VII. = 3,5, Razred VIII. = 5

Dodatni kotao
S informacijskog lista za kotao

Sezonska energetska učinkovitost grijanja prostora (u %)

(- 'I') x 0,1 = 3

Solarni doprinos
S informacijskog lista za solarne uređaje

Velikina kolektora (u m²)
Zapremina spremnika (u m³)
Učinkovitost kolektora (u %)

Razred energetske učinkovitosti spremnika
A* = 0,95, A = 0,91, B = 0,86, C = 0,83, D-G = 0,81

('III' x + 'IV' x) x 0,9 x (/ 100) x = 4

Dodatna toplinska crpka
S informacijskog lista za toplinsku crpku

Sezonska energetska učinkovitost grijanja prostora (u %)

(- 'I') x 'II' = 5

Solarni doprinos i dodatna toplinska crpka
Odabrati nižu vrijednost

0,5 x ILI 0,5 x = 6

Indeks energetske učinkovitosti paketa 7

Razred energetske učinkovitosti paketa

G	F	E	D	C	B	A	A*	A**	A***
<30	≥30	≥34	≥36	≥37,5	≥38,2	≥39,0	≥39,8	≥41,25	≥41,50

Energetska efikasnost paketa proizvoda na koje se odnosi tehnička specifikacija ne mora odgovarati stvarnoj energetskoj efikasnosti nakon instalacije u zgradi, jer na tu efikasnost utiču drugi faktori, na primjer gubitak toplote u distribucionom sistemu i dimenzionisanje proizvoda u odnosu na veličinu i karakteristike zgrade.

Slika 2

Za primarne kogeneracione kotlove na čvrsta goriva, informacije koje je potrebno navesti u tehničkoj specifikaciji za paket koji uključuje kotao na čvrsto gorivo, dodatne grijače, regulatore temperature i solarne uređaje, a koje označavaju indeks energetske efikasnosti ponuđenog paketa

Indeks energetske učinkovitosti za kogeneracijske kotlove na kruta goriva 1

I

Regulator temperature
S informacijskog lista za regulatora temperature

Razred I. = 1, Razred II. = 2, Razred III. = 1,5,
 Razred IV. = 2, Razred V. = 3, Razred VI. = 4,
 Razred VII. = 3,5, Razred VIII. = 5

2

+

Dodatni kotao
S informacijskog lista za kotao

Sezonska energetska učinkovitost grijanja
 prostora (u %) ili indeks energetske učinkovitosti

3

-

Solarni doprinos
S informacijskog lista za solarne uređaje

Veličina kolektora (u m²)

Zapreminu spremnika (u m³)

Učinkovitost kolektora (u %)

Razred energetske učinkovitosti spremnika
 A* = 0,93, A = 0,91,
 B = 0,88, C = 0,83,
 D-G = 0,81

('III' x + 'IV' x) x 0,7 x (/ 100) x = +

4

+

Indeks energetske učinkovitosti paketa 5

Razred energetske učinkovitosti paketa

G	F	E	D	C	B	A	A*	A ⁺⁺	A ⁺⁺⁺
<30	≥30	≥34	≥36	≥37	≥42	≥45	≥48	≥50	≥55

Energetska efikasnost paketa proizvoda na koje se odnosi tehnička specifikacija ne mora odgovarati stvarnoj energetskej efikasnosti nakon instalacije u zgradi, jer na tu efikasnost utiču drugi faktori, na primjer gubitak toplote u distribucionom sistemu i dimenzionisanje proizvoda u odnosu na veličinu i karakteristike zgrade.

PRILOG 3

SADRŽAJ TEHNIČKE DOKUMENTACIJE

1. Kotlovi na čvrsta goriva

Za kotlove na čvrsta goriva, tehnička dokumentacija navedena u uključuje:

- naziv i adresu dobavljača;
- identifikacionu oznaku modela;
- prema potrebi, upućuje na primijenjene usklađene norme;
- za proizvode koji kao preferirano gorivo koriste drugu drvenu biomasu, nedrvnu biomasu, drugo fosilno gorivo ili drugu smjesu biomase ili fosilnog goriva, kako je navedeno u Tabeli 3, opis goriva dovoljan za nedvosmisleno prepoznavanje i tehničku normu ili specifikaciju goriva, uključujući i izmjereni sadržaj vlage i pepela, a za drugo fosilno gorivo i izmjereni sadržaj hlapivih materija u gorivu;
- prema potrebi, druge korišćene tehničke norme i specifikacije;
- ime i potpis osobe ovlašćene za obvezivanje dobavljača;
- podatke navedene u Tabeli 3, sa tehničkim parametrima izmjerjenima i izračunatima u skladu sa Prilozima 7;
- izvještaje o ispitivanjima dostavljene od strane dobavljača ili u njihovo ime, uključujući naziv i adresu tijela koje je obavilo ispitivanje;
- bilo koje specifične mjere predostrožnosti koje se moraju preduzeti kod montaže, instalacije ili održavanja kotla na čvrsto gorivo;
- popis ekvivalentnih modela, ako je primjenjivo.

Tabela 3
Tehnički parametri za kotlove na čvrsta goriva i kogeneracione kotlove na čvrsta goriva

<i>Identifikaciona oznaka modela</i>		
Način loženja: [Ručno: kotao bi morao raditi zajedno sa rezervoarom tople vode zapremnine od najmanje x (*) litara/Automatsko: preporučuje se da kotao radi zajedno sa rezervoarom tople vode zapremnine od najmanje x (**) litara]		
Kondenzacioni kotao: [da/ne]		
Kogeneracioni kotao na čvrsto gorivo: [da/ne] Kombinovani kotao: [da/ne]		
Gorivo	Preferirano gorivo (samo jedno):	Drugo(a) prikladno(a) gorivo(a):
Cjepanice, udio vlage $\leq 25\%$	[da/ne]	[da/ne]
SjeĀka, udio vlage $15 - 35\%$	[da/ne]	[da/ne]
SjeĀka, udio vlage $> 35\%$	[da/ne]	[da/ne]
Komprimirano drvo u obliku peleta ili briketa	[da/ne]	[da/ne]
Piljevina, udio vlage $\leq 50\%$	[da/ne]	[da/ne]
Nedrvna biomasa	[da/ne]	[da/ne]
Bitumenski ugljen	[da/ne]	[da/ne]
SmeĀi ugljen (ukljuĀujući brikete)	[da/ne]	[da/ne]
Koks	[da/ne]	[da/ne]
Antracit	[da/ne]	[da/ne]
Briketi od smjese fosilnih goriva	[da/ne]	[da/ne]
Ostala fosilna goriva	[da/ne]	[da/ne]
Briketi od smjese biomase (30 – 70 %) i fosilnog goriva	[da/ne]	[da/ne]
Druga smjesa biomase i fosilnog goriva	[da/ne]	[da/ne]
Karakteristike kod rada sa preferiranim gorivom:		
Sezonska energetska efikasnost grijanja prostora η_s [%]:		

Indeks energetske efikasnosti EEI:								
Stava	Simbol	Vrijednost	Jedinica		Stava	Simbol	Vrijednost	Jedinica
Korisna toplotna snaga					Korisna efikasnost			
Pri nominalnoj toplotnoj snazi	$P_n (***)$	x,x	kW		Pri nominalnoj toplotnoj snazi	η_n	x,x	%
Pri nominalnoj toplotnoj snazi od [30 %/50 %], ako je primjenjivo	P_p	[x,x/ N.A.]	kW		Pri nominalnoj toplotnoj snazi od [30 % / 50 %], ako je primjenjivo	η_p	[x,x/ ne primjenjuje se]	%
Za kogeneracione kotlove na čvrsta goriva: električna efikasnost					Potrošnja pomoćne električne energije			
					Pri nominalnoj toplotnoj snazi	$e_{l,max}$	x,xxx	kW
Pri nominalnoj toplotnoj snazi	$\eta_{el,n}$	x,x	%		Pri nominalnoj toplotnoj snazi od [30 %/50 %], ako je primjenjivo	$e_{l,min}$	[x,xxx/ ne primjenjuje se]	kW
					Iz ugrađene sekundarne opreme za smanjenje emisija, ako je primjenjivo		x,xxx/ ne primjenjuje se]	kW
					U pripravnom stanju	P_{SB}	x,xxx	kW
Podaci za kontakt	Naziv i adresa dobavljača							
(*) Zapremnina rezervoara = $45 \times Pr \times (1 - 2.7/P_r)$ ili 300 litara, zavisno o tome što je više, sa P_r izraženom u kW. (**) Zapremnina rezervoara = $20 \times Pr$ sa Pr izraženom u kW. (***) Za preferirano gorivo P_n jednaka je Pr								

2. Paketi koji se sastoje od kotla na čvrsto gorivo, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja
 Za pakete koji se sastoje od kotla na čvrsto gorivo, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja, tehnička dokumentacija treba da uključuje:
- naziv i adresu dobavljača;
 - opis modela koji uključuje paket koji se sastoji od kotla na suvo gorivo, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja dovoljan za nedvosmisleno prepoznavanje;
 - prema potrebi, upućivanje na primijenjene usklađene norme;
 - prema potrebi, druge korišćene tehničke norme i specifikacije;
 - ime i potpis osobe ovlašćene za obvezivanje dobavljača;
 - tehničke parametre:
 - indeks energetske efikasnosti, zaokružen na najbliži cijeli broj;

- 2) tehničke parametre utvrđene u tački 1, ovog priloga i, prema potrebi, tehničke parametre utvrđene u tački 1, ovog priloga;
- g) tehničke parametre utvrđene ovom prilogu, bilo koje specifične mjere predostrožnosti koje se moraju preduzeti kod montaže, instalacije ili održavanja paketa koji uključuje kotao na čvrsta gorivo, dodatne grijače, regulatore temperature i solarne uređaje.

PRILOG 4

INFORMACIJE KOJE SE NAVODE PRILIKOM PRODAJE NA DALJINU, OSIM PRODAJE PUTEM INTERNETA

1. Kotlovi na čvrsta goriva

- 1.1 Podaci se navode sljedećim redoslijedom:
- klasa energetske efikasnosti modela, utvrđen u Prilogu 6;
 - nominalna toplotna snaga (kW) zaokružena na najbliži cijeli broj;
 - indeks energetske efikasnosti zaokružen na najbliži cijeli broj i izračunat u skladu sa Prilogom 7;
 - za kogeneracione kotlove na čvrsta goriva električna efikasnost (%), zaokružena na najbliži cijeli broj.
- 1.2 Veličina i font u kojem su štampani ili prikazani podaci navedeni u tački 1.1 moraju biti čitki.
2. Paketi koji uključuju kotlove na čvrsto gorivo, dodatne grijače, regulatore temperature i solarne uređaje
- 2.2 Podaci se navode sljedećim redoslijedom:
- klasa energetske efikasnosti modela, utvrđen u skladu sa Prilogom 6;
 - indeks energetske efikasnosti, zaokružen na najbliži cijeli broj;
 - podaci navedeni na Slici 1 i Slici 2, Priloga 2, prema potrebi.
- 2.2 Veličina i font u kojem su štampani ili prikazani podaci navedeni u tački 2.1 moraju biti čitki.

PRILOG 5

INFORMACIJE KOJE SE NAVODE PRI PRODAJI NA DALJINU PUTEM INTERNETA

1. Za potrebe tačaka 2 do 5 ovog Priloga primjenjuju se sljedeće definicije:
- sredstvo prikaza je bilo koji displej, uključujući taktilni displej ili drugu vizuelnu tehnologiju za prikaz internet sadržaja korisnicima;
 - umetnuti prikaz je vizuelni interfejs za pristup slici ili nizu podataka klikom miša, podnošenjem miša ili širenjem druge slike ili niza podataka na taktilnom displeju;
 - ekran na dodir je ekran osjetljiv na dodir, poput onog na tablet-računaru, pločastom računaru ili pametnom telefonu;
 - alternativni tekst je tekst koji, kao alternativa grafičkom prikazu, omogućava prikaz podataka u negrafičkom obliku ako uređaji za prikaz ne mogu omogućiti grafički prikaz ili kao pomoć za dostupnost kao što je ulaz za aplikacije za sintezu govora;
2. Odgovarajuća oznaka stavljena na raspolaganje od strane dobavljača u skladu sa članom 3, prikazuje se na sredstvu prikaza u blizini cijene proizvoda. Veličina mora biti takva da je oznaka jasno vidljiva i čitka i mora biti srazmjerna veličini navedenoj u Prilogu 1, tačka 2. Oznaka se može prikazati pomoću umetnutog prikaza, u kojem slučaju slika koja se koristi za pristup oznaci mora biti u skladu sa specifikacijama utvrđenima u tački 3. ovog priloga. Ako se primjenjuje umetnuti prikaz, oznaka se mora pojaviti prvim klikom mišem, podnošenjem miša ili širenjem taktilnog displeja na slici.
3. Slika koja se koristi za pristup oznaci kod umetnutog prikaza:
- strelica je u boji klase energetske efikasnosti proizvoda na oznaci;
 - na strelici je naznačena klasa energetske efikasnosti proizvoda u bijeloj boji, a veličina je fonta jednaka veličini fonta u kojem je navedena cijena;
 - prikazana je u jednom od sljedeća dva oblika:

4. U slučaju umetnutog prikaza, redoslijed prikaza oznake je sljedeći:
- slika iz tačke 3. ovog priloga prikazuje se na sredstvu prikaza u blizini cijene proizvoda;
 - slika je povezana sa oznakom;
 - oznaka se prikazuje nakon klika mišem, podnošenja mišem ili širenja slike na taktilnom displeju;
 - oznaka se prikazuje u obliku iskakajućeg sadržaja (pop up), nove kartice, nove stranice ili putem prikaza umetnutog okvira;
 - za uvećanje oznake na taktilnim displejima, primjenjuju se načini koji vrijede za uređaje za taktilno uvećanje;
 - oznaka se prestaje prikazivati pomoću opcije „zatvori” ili drugog standardnog načina zatvaranja;

- g) u tekstu, koji je alternativa grafičkom prikazu i koji se prikazuje u slučaju neuspjelog prikaza oznake, navodi se klasa energetske efikasnosti proizvoda, a veličina fonta jednaka je veličini fonta u kojem je navedena cijena.
5. Odgovarajuća tehnička specifikacija proizvoda koju obezbjeđuju dobavljači u skladu sa članom 3 prikazuje se na mehanizmu za prikaz blizu cijene proizvoda. Veličina mora biti takva da su informacije jasno vidljive i čitke. Tehnička specifikacija proizvoda se može prikazati upotrebom umetnutog prikaza, pri čemu se na prečici koja se upotrebljava za pristup jasno i čitko navodi „Tehnička specifikacije proizvoda“. Ako se koristi umetnuti prikaz, tehnička specifikacija se pojavljuje nakon prvog klika mišem, pomicanja miša ili širenja prečice na ekranu na dodir.

PRILOG 6

ODREĐIVANJE KLASA ENERGETSKE EFIKASNOSTI

Klasa energetske efikasnosti za kotlove za čvrsta goriva utvrđuje se na osnovu njegovog indeksa energetske efikasnosti kako je utvrđen u Tabeli 4.

Indeks energetske efikasnosti za kotlove na čvrsta goriva izračunava se u skladu sa Prilogom 7.

Tabela 4

Klase energetske efikasnosti uređaja za loklano grijanje prostora

Klasa energetske efikasnosti	Indeks energetske efikasnosti (EEI)
A+++	$EEI \geq 150$
A++	$125 \leq EEI < 150$
A+	$98 \leq EEI < 125$
A	$90 \leq EEI < 98$
B	$82 \leq EEI < 90$
C	$75 \leq EEI < 82$
D	$36 \leq EEI < 75$
E	$34 \leq EEI < 36$
F	$30 \leq EEI < 34$
G	$EEI < 30$

PRILOG 7

MJERENJA I PRORAČUNI

Za potrebe provjere usaglašenosti sa zahtjevima ovog pravilnika, vrše se mjerenja i proračuni primjenom usklađenih normi, korišćenjem pouzdanih, tačnih i ponovljivih metoda koje uzimaju u obzir opšteprihvaćene najsavremenije metode. Mjerenja i proračuni moraju udovoljavati zahtjevima i tehničkim parametrima utvrđenima u tačkama 2.do 5.

- Opšti uslovi za mjerenja i proračune
 - Kotlovi na čvrsto gorivo ispituju se na preferirano gorivo,
 - Deklarisana vrijednost sezonske energetske efikasnosti grijanja prostora zaokružuje se na najbliži cijeli broj.
- Opšti uslovi za sezonsku energetske efikasnost grijanja prostora kotlova na čvrsta goriva
 - Vrijednosti korisne efikasnosti η_n , η_p i vrijednosti korisne toplotne snage P_n , P_p mjere se po potrebi. Za kogeneracione kotlove na čvrsta goriva mjeri se i vrijednost električne efikasnosti $\eta_{el,n}$.
 - Sezonska energetska efikasnost grijanja prostora η_s izračunava se kao sezonska energetska efikasnost grijanja u aktivnom načinu rada η_{son} , ispravljena za vrijednosti koje uzimaju u obzir regulatore temperature, potrošnju pomoćne električne energije, a za kogeneracione kotlove na čvrsta goriva, dodavanjem električne efikasnosti pomnožene sa koeficijentom konverzije CC od 2,5;
 - Potrošnja električne energije množi se koeficijentom konverzije CC od 2,5.
- Specifični uslovi za sezonsku energetske efikasnost grijanja prostora kotlova na čvrsta goriva
 - Sezonska energetska efikasnost grijanja prostora η_s definiše se kao:

$$\eta_s = \eta_{son} - F_1 - F_2 + F_3 ;$$

Pri čemu:

- η_{son} je sezonska energetska efikasnost grijanja prostora u aktivnom načinu rada, izražena u procentima, izračunata na način utvrđen u tački 4 (b);
- F(1) uzima u obzir gubitak sezonske energetske efikasnosti grijanja prostora zbog podešenih doprinosa regulatora temperature; $F(1) = 3 \%$;
- F(2) uzima u obzir negativni doprinos sezonskoj energetske efikasnosti grijanja prostora putem potrošnje pomoćne električne energije, izražen u procentima, a izračunava se na način utvrđen u tački 3. (c);
- F(3) uzima u obzir pozitivan doprinos sezonskoj energetske efikasnosti grijanja prostora putem električne efikasnosti kogeneracionih kotlova na čvrsta goriva, izražen u procentima, a izračunava se na sljedeći način:

$$F_3 = 2,5 * \eta_{el,n};$$

- Sezonska energetska efikasnost grijanja prostora u aktivnom načinu rada, η_{son} , računa se na sljedeći način:
- za račno ložene kotlove na čvrsta goriva koji mogu raditi na 50 % nominalne toplotne snage u neprekinutom načinu rada i za automatski ložene kotlove na čvrsta goriva:

$$\eta_{son} = 0,85 * \eta_p + 0,15 * \eta_n;$$

- za račno ložene kotlove na čvrsta goriva koji ne mogu raditi na 50 % nominalne toplotne snage ili manje u neprekinutom načinu rada i za kogeneracione kotlove na čvrsta goriva:

$$\eta_{son} = \eta_n$$

F(2) se računa na sljedeći način:

- za račno ložene kotlove na čvrsta goriva koji mogu raditi na 50 % nominalne toplotne snage u neprekinutom načinu rada i za automatski ložene kotlove na čvrsta goriva:

$$F_2 = 2,5 * (0,15 * el_{max} + 0,85 * el_{min} + 1,3 * P_{sb}) / (0,15 * P_n + 0,85 * P_p);$$

- za račno ložene kotlove na čvrsta goriva koji ne mogu raditi na 50 % nominalne toplotne snage ili manje u neprekinutom načinu rada i za kogeneracione kotlove na čvrsta goriva:

$$F_2 = 2,5 * \frac{el_{max} + 1,3 * P_{sb}}{P_n};$$

- Proračun bruto kalorijske vrijednosti

Bruto kalorijska vrijednost (GCV) dobija se od bruto kalorijske vrijednosti bez vlage (GCVmf) primjenom sljedeće konverzije:

$$GCV = GCVmf * (1 - M);$$

pri čemu su:

- GCV i GCVmf izražene u megadžulima po kilogramu (MJ/kg);
- M je udio vlage u gorivu izražen kao odnos

Metoda proračuna indeksa energetske učinkovitosti

Indeks energetske efikasnosti (EEI) kotlova na čvrsta goriva izračunava se za preferirano gorivo i zaokružuje na najbliži cijeli broj prema sljedećoj formuli:

$$EEI = \eta_{son} * 100 * BLF - F_1 - F_2 * 100 + F_3 * 100;$$

pri čemu:

- η_{son} je sezonska energetska efikasnost grijanja prostora u aktivnom načinu rada, izračunata na način utvrđen u Prilogu 7;
- je BLF biomasa kao faktork oznake, koji za kotlove na biomasu iznosi 1,45, a za kotlove na fosilno gorivo 1;
- F(1) uzima u obzir negativan doprinos indeksu energetske efikasnosti zbog podešenih doprinosa regulatora temperature; $F(1) = 3$;
- F(2) uzima u obzir negativan doprinos indeksu energetske efikasnosti putem potrošnje pomoćne električne energije, a izračunava se na način utvrđen u Prilogu 7;
- F(3) uzima u obzir pozitivan doprinos indeksu energetske efikasnosti putem električne efikasnosti kogeneracionih kotlova na čvrsta goriva, a izračunava se na sljedeći način:

$$F(3) = 2,5 * \eta_{el,n};$$

Indeks energetske efikasnosti (EEI) za pakete koji se uključuju kotao na čvrsta goriva, dodatne grijače, regulatora temperature i solarnih uređaja potrebno je utvrditi u skladu sa Prilogom 7, tačka 4.

**POSTUPAK PROVJERE USAGLAŠENOSTI U POGLEDU
OZNAČAVANJA ENERGETSKE EFIKASNOSTI**

Dopuštena odstupanja pri provjeri, utvrđena u ovom prilogu, odnose se samo na provjeru izmjerenih parametara, pa dobavljač iste ne smije upotrebljavati kao dopuštena odstupanja za utvrđivanje vrijednosti u tehničkoj dokumentaciji. Vrijednosti i klase na oznaci ili tehničkoj specifikaciji proizvoda ne smiju biti povoljniji za dobavljača od vrijednosti navedenih u tehničkoj dokumentaciji.

Pri provjeri usaglašenosti modela proizvoda sa zahtjevima utvrđenima u ovom pravilniku, primjenjuju se sljedeći postupak:

1. Provjerava se samo jedna jedinica modela uređaja za lokalno grijanje prostora,
2. Smatra se da je model u skladu sa primjenjivim zahtjevom:
 - a) ako vrijednosti navedene u tehničkoj dokumentaciji (deklarirane vrijednosti) i, gdje je to primjenljivo, vrijednosti upotrijebljene za proračun tih vrijednosti nisu povoljnije za dobavljača od odgovarajućih vrijednosti navedenih u izvještajima o ispitivanju; i
 - b) ako vrijednosti navedene na oznaci i tehničkoj specifikaciji proizvoda nisu povoljnije za dobavljača od deklariranih vrijednosti i navedena klasa energetske efikasnosti nije povoljnija za dobavljača od klase utvrđene na osnovu deklariranih vrijednosti; i
 - c) ako se nakon ispitivanja jedinica modela potvrdi da su utvrđene vrijednosti u skladu sa odgovarajućim dopuštenim odstupanjima. Jedinica se ispituje na gorivo koje ima iste karakteristike kao gorivo koje je dobavljač upotrijebio.
3. Ako rezultati iz tačke 2 podtč. a), b) ili c) nisu postignuti, smatra se da model i svi modeli koji su u tehničkoj dokumentaciji dobavljača navedeni kao ekvivalentni modeli nijesu u skladu sa ovim pravilnikom,
4. Ako rezultat iz tačke 2, podtačke c) nije postignut, nadležna tijela država biraju tri dodatne jedinice istog modela za ispitivanje. Alternativno, tri dodatne jedinice mogu pripadati jednom ili više različitih modela koji su u tehničkoj dokumentaciji dobavljača navedeni kao ekvivalentni modeli,
5. Smatra se da je model u skladu sa primjenjivim zahtjevima ako je, za tri dodatne jedinice aritmetička sredina izračunatih vrijednosti u skladu sa odgovarajućim odstupanjima navedenim u Tabeli 5,
6. Ako rezultat iz tačke 5 nije postignut, smatra se da model i svi modeli koji su u tehničkoj dokumentaciji dobavljača navedeni kao ekvivalentni modeli nisu u skladu sa ovim pravilnikom,
7. Nakon donošenja odluke o neusklađenosti modela u skladu sa tačkama 3 i 6, nadležna tijela država bez odlaganja dostavljaju sve relevantne informacije nadležnim tijelima drugih država.

Prilikom sprovođenja postupka provjere usaglašenosti primjenjuju se isključivo dopuštena odstupanja koja su utvrđena u Tabeli 6 i koristi se isključivo postupak opisan u ovom prilogu.

Za parametre iz Tabele 5 ne smiju se primjenjivati druga dopuštena odstupanja, poput onih navedenih u usklađenim standardima ili bilo kojoj drugoj metodi mjerenja.

*Tabela 5
Dopuštena odstupanja pri verifikaciji*

Parametar	Dopušteno odstupanje pri verifikaciji
Indeks energetske efikasnosti	Izračunata vrijednost ne smije biti niža od prijavljene vrijednosti za više od 6%

1095.

Na osnovu člana 44 stav 4 Zakona o efikasnom korišćenju energije ("Službeni list CG", br. 57/14 i 25/19), Ministarstvo kapitalnih investicija donijelo je

P R A V I L N I K **O OZNAČAVANJU ENERGETSKE EFIKASNOSTI ENERGETSKE EFIKASNOSTI PROFESIONALNIH** **RASHLADNIH ORMARA***

Predmet

Član 1

Ovim se pravilnikom propisuju se zahtjevi za označavanje energetske efikasnosti profesionalnih rashladnih ormara.

Primjena

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na profesionalne rashladne ormare koji se napajaju iz električne mreže, uključujući one koji se prodaju za hlađenje prehrambenih proizvoda i hrane za životinje.

Izuzeci od primjene

Član 3

Ovaj pravilnik ne primjenjuje se na:

- a) profesionalne rashladne ormare koji se prevashodno napajaju iz izvora energije koja nije električna;
- b) profesionalne rashladne ormare koji rade sa udaljenim kondenzacionim uređajem;
- c) otvorene ormare kojima je otvorenost osnovni preduslov za glavnu funkcionalnost;
- d) rashladne ormare posebno namijenjene obradi hrane koji imaju jedan odjeljak neto zapremine manji od 20% ukupne neto zapremine ormara posebno namijenjen obradi hrane;
- e) rashladne ormare posebno namijenjene isključivo regulisanom odmrzavanju zamrznute hrane, koji imaju jedan odjeljak posebno namijenjen regulisanom odmrzavanju zamrznute hrane;
- f) rashladne stolove;
- g) poslužne vitrine i druge slične oblike ormara koji su, osim za hlađenje i čuvanje, namijenjeni izlaganju i prodaji hrane;
- h) ormare koji ne koriste rashladni ciklus kompresije pare;
- i) profesionalne rashladne ormare proizvedene jednokratno po narudžbi u skladu sa individualnim specifikacijama klijenta, koji nisu ekvivalentni drugim profesionalnim rashladnim ormarima u skladu sa Prilogom 2;
- j) hladnjake zamrzivače;
- k) ormare bez cirkulacije vazduha;
- l) ugradne ormare;
- m) ormare za kolica i prolazne ormare;
- n) škrinje za zamrzavanje.

Značenje izraza

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **profesionalni rashladni ormar** je izolovan rashladni uređaj sastavljen od jednog ili više odjeljaka dostupnih kroz jedna ili više vrata ili ladicu, koji može konstantno održavati temperaturu hrane u propisanim granicama pri radnoj temperaturi hlađenja ili zamrzavanja, korišćenjem ciklusa kompresije pare, namijenjen je čuvanju hrane u okruženjima koja nisu domaćinstva, ali ne i izlaganju ili pristup kupcima;
- 2) **hrana** je hrana, sastojci, pića, uključujući vino, i ostali artikli prevashodno namijenjeni potrošnji, a koje je potrebno hladiti na određenim temperaturama;
- 3) **ugradni ormar** je statični izolovani rashladni uređaj namijenjen ugradnji u ormar, pripremljenu nišu u zidu ili na slično mjesto koji zahtijeva stolarsku završnu obradu;
- 4) **ormar za kolica** je profesionalni rashladni ormar sa jednim jedinstvenim odjeljkom koji omogućava da se u njega uguraju police sa proizvodima na točkovima;
- 5) **prolazni ormar** je profesionalni rashladni ormar za skladištenje dostupan sa obje strane;
- 6) **ormar bez cirkulacije vazduha** je profesionalni rashladni ormar za skladištenje, gdje se rashladnoj unutrašnjosti može pristupiti spolja, bez otvaranja vrata ili fioke, ili se samo jednom njegovom odjeljku, čija je neto zapremina manja od 20% od ukupne neto zapremine, može pristupiti spolja, bez otvaranja vrata ili fioke;
- 7) **otvoreni ormar** je profesionalni rashladni ormar do čijeg se hlađenog prostora može pristupiti spolja, a da nije potrebno otvoriti vrata ili ladicu, kod kojeg sama prisutnost jednog odjeljka do kojeg se može pristupiti spolja, a da nije potrebno otvoriti ili ladicu, koji ima neto zapreminu manju od 20 % ukupne zapremine profesionalnog rashladnog ormara nije dovoljna da bi bio definisan kao otvoreni ormar;

- 8) **rashladni sto** je profesionalni rashladni ormar sa jednim ili više vrata ili jednom ili više ladica u vertikalnoj ravni i otvorima na gornjoj površini u koje se mogu umetnuti posude za privremeno čuvanje hrane u cilju lakog pristupa hrani, poput, dodataka za picu ili sastojaka za salate;
- 9) **kombinovani ormar** je profesionalni rashladni ormar za skladištenje sa dva ili više odjeljka, različitih temperatura za hlađenje i čuvanje hrane;
- 10) **hladnjak zamrzivač** je tip kombinovanog ormara sa najmanje jednim odjeljkom namijenjenim isključivo radnoj temperaturi hlađenja i jednim odjeljkom namijenjenim isključivo radnoj temperaturi zamrzavanja;
- 11) **škrinja za zamrzavanje** je zamrzivač hrane kod kojeg se jednom ili više odjeljaka pristupa sa gornje strane uređaja ili koji ima odjeljke koji se otvaraju sa gornje strane i odjeljke uspravnog tipa, ali kod kojeg je bruto zapremina odjeljaka koji se otvaraju sa gornje strane veća od 75 % ukupne bruto zapremine uređaja.

Oznaka energetske efikasnosti

Član 5

Oznake energetske efikasnosti profesionalnih rashladnih ormara date su u Prilogu 1.

Tehnička specifikacija i informacije o izvorima svjetlosti

Član 6

Tehničke specifikacije sa podacima i informacije o profesionalnim rashladnim ormarima dati su u Prilogu 2.

Tehnička dokumentacija

Član 7

Tehnička dokumentacija za profesionalne rashladne ormare data je u Prilogu 3.

Podaci koji se navode prilikom prodaje na daljinu

Član 8

Prilikom prodaje proizvoda na daljinu (kataloška prodaja i drugo) kada se od potrošača ne može očekivati da vidi izložen proizvod, distributer treba da obezbijedi podatke u skladu sa Prilogom 4.

Podaci iz stava 1 ovog člana navode se u tekstu sa veličinom i oblikom slova koji je optimalan za čitanje.

Podaci koji se navode prilikom prodaje, prodaje na lizing ili davanja u zakup preko interneta

Član 9

Prilikom prodaje profesionalnih rashladnih ormara preko interneta, distributer treba da obezbijedi prikaz oznake i tehničke specifikacije u elektronskom obliku u skladu sa Prilogom 5.

Metodologija određivanja klase energetske efikasnosti

Član 10

Određivanje klase energetske efikasnosti profesionalnih rashladnih ormara vrši se u skladu sa metodologijom koja je data u Prilogu 6.

Mjerenja

Član 11

Radi utvrđivanja podataka i informacija sadržanih na oznaci energetske efikasnosti i u tehničkoj dokumentaciji, vrše se mjerenja i proračuni primjenom pouzdanih, tačnih i ponovljivih postupaka u skladu sa Prilogom 7 prema opštepriznatim metodama mjerenja.

Provjera usaglašenosti u pogledu označavanja energetske efikasnosti

Član 12

Provjera usaglašenosti u pogledu označavanja energetske efikasnosti profesionalnih rashladnih ormara vrši se u skladu sa Prilogom 8.

Zahtjevi koje obezbjeđuje dobavljač profesionalnih rashladnih ormara

Član 13

Dobavljač koji na tržište ili u rad stavlja profesionalne rashladne ormare treba da obezbijedi:

- a) da je za svaki profesionalni rashladni ormar dostupna štampana oznaka u skladu sa članom 5 ovog pravilnika;
- b) da je za svaki model profesionalnog rashladnog ormara distributerima dostupna oznaka u elektronskom obliku čiji su izgled i sadržaj utvrđeni članom 5 ovog pravilnika;
- c) tehničke specifikacije i informacije o proizvodu u skladu sa članom 6 ovog pravilnika;

- d) da je za svaki se model profesionalnog rashladnog ormara distributerima dostupna tehnička specifikacija i informacije o proizvodu u skladu sa članom 6 ovog pravilnika;
- e) da je tehnička dokumentacija, iz člana 7 ovog pravilnika, dostupna na raspolaganje nadležnim državnim tijelima na njihov zahtjev;
- f) da svaki oglas u vezi sa određenim modelom profesionalnog rashladnog ormara koji sadrži informacije povezane sa energijom ili informacije o cijeni sadrži uputstva o klasi energetske efikasnosti tog modela;
- g) da svaki tehnički promotivni materijal koji se odnosi na određeni model profesionalnog rashladnog ormara i opisuje njegove posebne tehničke parametre sadrži oznaku klase energetske efikasnosti tog modela.

Oznake za profesionalne rashladne ormare koji se stavljaju na tržište, date u Prilogu 1, primjenjuju se prema sljedećem rasporedu:

- od 1. jun 2023: oznaka 1 ili oznaka 2;
- od 1. jun 2023: oznaka 2.

Zahtjevi koje obezbeđuje distributer profesionalnih rashladnih ormara

Član 14

Distributer profesionalnih rashladnih ormara treba da obezbijedi:

- a) da svaki profesionalni rashladni ormar na prodajnom mjestu na spoljnoj prednjoj ili gornjoj strani uređaja ima jasno vidljivu oznaku koju obezbeđuju dobavljači u skladu sa članom 13 stav 1 ovog pravilnika;
- b) da kad se ne može očekivati da će krajnji korisnik vidjeti izloženi proizvod, profesionalni rashladni ormari ponuđeni za prodaju, najam ili prodaju na rate prodaju se sa informacijama koje dobavljač osigurava u skladu sa članom 8 ovog pravilnika, osim u slučaju kada se ponuda vrši putem interneta, u kom slučaju se primjenjuju odredbe u skladu sa članom 9 ovog pravilnika;
- c) da svaki oglas koji se odnosi na određeni profesionalni model rashladne vitrine i koji sadrži informacije o energiji ili cijeni mora da sadrži informacije o klasi energetske efikasnosti tog modela;
- d) da tehnički promotivni materijal koji se odnosi na određeni model profesionalnog rashladnog ormara i koji opisuje njegove specifične tehničke parametre sadrži informacije o klasi energetske efikasnosti tog modela.

Stanje zaliha profesionalnih rashladnih ormara

Član 15

Dobavljači odnosno distributeri treba da do 1. juna 2023. godine, profesionalne rashladne ormare obilježe oznakama energetske efikasnosti u skladu sa ovim pravilnikom.

Prilozi

Član 16

Prilozi 1 do 8 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Stupanje na snagu

Član 17

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. juna 2023. godine.

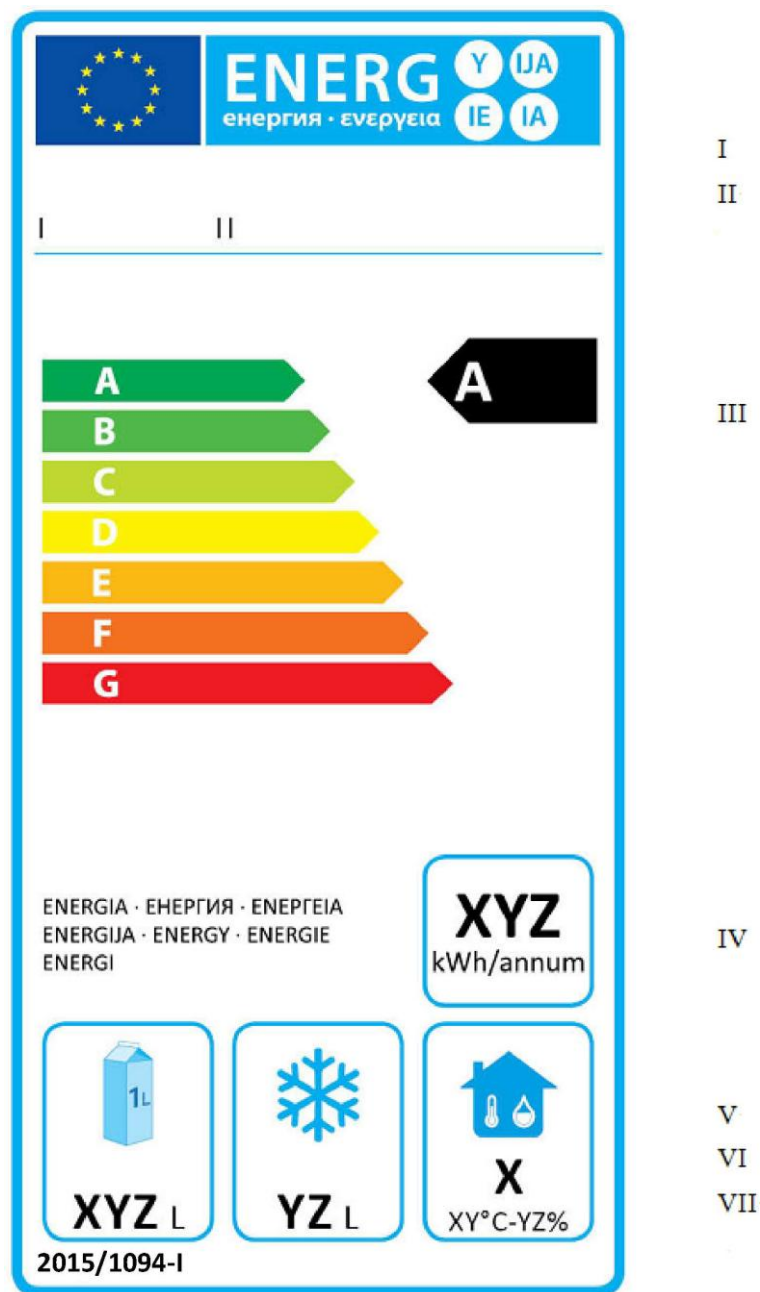
** U ovaj pravilnik prenijete su odredbe Regulative (EU), br. 2015/1094, od 5. maja 2015. godine, o dopuni Regulative (EU) 2010/30/EU Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu označavanja energetske efikasnosti profesionalnih rashladnih ormara.*

Broj: 03-302/22-8464/1
Podgorica, 24. juna 2022. godine

Ministar,
mr **Ervin Ibrahimović**, s.r.

OZNAKA ENERGETSKE EFIKASNOSTI ZA PROFESIONALNE RASHLADNE ORMARE

1. Oznaka 1 - Profesionalni rashladni ormari u klasama energetske efikasnosti od A do G

Oznaka sadrži sljedeće podatke:

- I. naziv ili zaštitni znak dobavljača;
- II. dobavljačevu identifikacionuu oznaku modela;
- III. klasu energetske efikasnosti određenu u skladu sa Prilogom 6, pri čemu je vrh strelice sa oznakom klase energetske efikasnosti postavljen na istu visinu kao i vrh strelice sa oznakom odgovarajuće klase energetske efikasnosti;
- IV. godišnju potrošnju električne energije u kWh (kWh/god.) izraženu kao konačna potrošnja energije po godini, izračunata u skladu sa Prilogom 7 i zaokruženu na najbliži cijeli broj;
- V. zbir neto zapremine svih hlađenih odjeljaka koji rade na radnoj temperaturi hlađenja, izražen u litrima; ako nema odjeljaka koji rade na radnoj temperaturi hlađenja, umjesto vrijednosti dobavljač navodi „- L”;

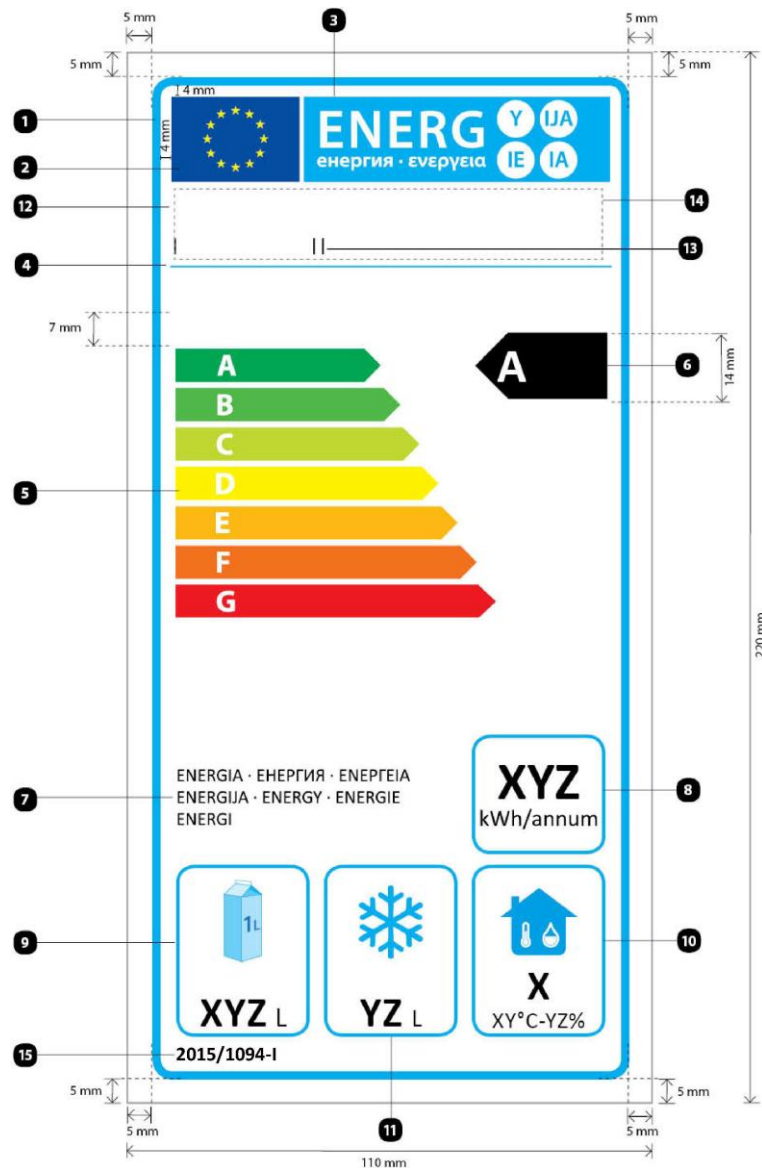
- VI. zbir neto zapremine svih odjeljaka koji rade na radnoj temperaturi zamrzavanja, izražen u litrama; ako nema odjeljaka koji rade na radnoj temperaturi zamrzavanja, umjesto vrijednosti dobavljač navodi „- L”;
- VII. klimatski razred (3, 4 ili 5) te povezanu temperaturu na suvom termometru (u °C) i relativnu vlažnost (u %), kako se navodi u Tabeli 3, Priloga 7.

2. Oznaka 2 – Profesionalni rashladni ormari u klasama energetske efikasnosti od A+++ do G

Oznaka sadrži podatke navedene u tački 1.

Izgled oznake u skladu je sa tačkom 3.

Pri čemu:

- a) oznaka je široka najmanje 110 mm i visoka najmanje 220 mm. Ako je oznaka odštampana u većem formatu, njen sadržaj ipak mora ostati u prethodno navedenoj srazmjeri.
- b) pozadina oznake je bijela,
- c) boje su CMYK – cijan, magenta, žuta i crna, na primjer: 00-70-X-00 znači 0 % cijan, 70 % magenta, 100 % žuta, 0 % crna.
- d) oznaka ispunjava sljedeće zahtjeve (brojevi se odnose na prethodnu sliku):
 - ❶ ivica znaka EU-a: 5 pt – boja: cijan 100 % – zaobljeni uglovi: 3,5 mm;
 - ❷ logotip EU-a: boje: X-80-00-00 i 00-00-X-00;
 - ❸ oznaka energetske efikasnosti: boja: X-00-00-00;
piktogram kako je prikazan (logotip EU-a + oznaka energetske efikasnosti): širina 92 mm × visina 17 mm;
 - ❹ crta ispod logotipova: 1 pt – boja: cijan 100 % – duljina 92,5 mm;
 - ❺ skala od A do G:
strelica: visina 7 mm, razmak 0,75 mm – boje:
najviši razred: X-00-X-00,
drugi razred: 70-00-X-00,
treći razred: 30-00-X-00.

četvrti razred: 00-00-X-00,
peti razred: 00-30-X-00,
šesti razred: 00-70-X-00,
poslednji razredi: 00-X-X-00,

tekst:Calibri bold 19 pt, velika slova bijele boje; simboli „+”:Calibri bold 13 pt, eksponent, bijela boja, poravnati u jednom redu;

- 6) klasa energetske efikasnosti:
strelica: širina 26 mm × visina 14 mm; 100 % crna boja;
tekst:Calibri bold 29 pt, velika slova bijele boje; simboli „+”:Calibri bold 18 pt, eksponent, bijela boja, poravnati u jednom redu;
- 7) energija:
tekst:Calibri regular 11 pt, velika slova, 100 %crna boja;
- 8) godišnja potrošnja energije:
ivica: 2 pt – boja: cijan 100 % – zaobljeni uglovi: 3,5 mm;
vrijednost:Calibri bold 32 pt, 100 % crna boja;
drugi red:Calibri regular 14 pt, 100 % crna boja;
- 9) QR kod je 100 % crne boje;
- 10) klimatski razred uz povezanu temperaturu na suvom termometru i relativnu vlažnost:
ivica: 2 pt – boja: cijan 100 % – zaobljeni uglovi: 3,5 mm; vrijednost:Calibri bold 25 pt, 100 % crna boja; drugi red:Calibri regular 14 pt, 100 % crna boja;
- 11) zbir neto zapremine svih odjeljaka koji rade na radnoj temperaturi zamrzavanja ivica: 2 pt – boja: cijan 100 % – zaobljeni uglovi: 3,5 mm; vrijednost:Calibri bold 25 pt, 100 % crna boja;Calibri regular 17 pt, 100 % crna boja;
- 12) naziv ili zaštitni znak dobavljača;
- 13) dobavljačeva identifikaciona oznaka modela;
- 14) naziv ili zaštitni znak dobavljača i dobavljačeva identifikaciona oznaka modela moraju stati u prostor veličine 90 × 15 mm;
- 15) broj pravilnika:
tekst:Calibri bold 11 pt.

PRILOG 2

SADRŽAJ TEHNIČKE SPECIFIKACIJE I INFORMACIJE O PROIZVODU

Za potrebe Priloga 1 do 8 primjenjuju se sljedeće definicije:

- 1) **neto zapremina** je zapremina koji sadrži hranu unutar granice opterećenja;
- 2) radna temperatura hlađenja znači da se temperatura hrane koja se čuva u ormaru stalno održava na temperaturi između – 1 °C i 5 °C;
- 3) **radna temperatura zamrzavanja** znači da se temperatura hrane koja se čuva u ormaru stalno održava na temperaturi nižoj od – 15 °C, što se smatra najvišom temperaturom najtoplijeg ispitnog paketa;
- 4) **višenamjenski ormar** znači da se profesionalni rashladni ormar ili zasebni odjeljak istog ormara može namjestiti na različite temperature za hlađenu ili zamrznutu hranu;
- 5) **vertikalni ormar** je profesionalni rashladni ormar ukupne visine jednake ili veće od 1 050 mm sa jednim prednjim vratima ili više njih ili jednom ladicom ili više njih kojima se pristupa istom odjeljku;
- 6) **horizontalni ormar** je profesionalni rashladni ormar ukupne visine manje od 1 050 mm sa jednim prednjim vratima ili više njih ili jednom ladicom ili više njih kojima se pristupa istom odjeljku;
- 7) **ormar za lake radne uslove**, poznat i kao „poluprofesionalni ormar” je profesionalni rashladni ormar koji može konstantno održavati radnu temperaturu hlađenja ili zamrzavanja u svim odjeljcima samo u spoljnim uslovima koji odgovaraju klimatskom razredu 3, kako je detaljno opisan u Tabeli 3, Priloga 7; ako ormar može održavati temperaturu u spoljnim uslovima koji odgovaraju klimatskom razredu 4, ne smatra se ormarom za lake radne uslove;
- 8) **ormar za teške uslove rada** je profesionalni rashladni ormar koji može konstantno održavati radnu temperaturu hlađenja ili zamrzavanja u svim odjeljcima u spoljnim uslovima koji odgovaraju klimatskom razredu 5, kako je detaljno opisan u Tabeli 3, Priloga 7;
- 9) **ekvivalentan profesionalni rashladni ormar** je model profesionalnog rashladnog ormara stavljen na tržište, ima jednaku neto zapreminu, jednaka tehnička i radna obilježja i obilježja efikasnosti kao jednake tipove i zapremine odjeljaka kao drugi modela profesionalnog rashladnog ormara koji je na tržište pod različitim komercijalnim kodnim brojem stavio isti proizvođač.

Informacije o proizvodima

1. Podaci u informacionom listu profesionalnog rashladnog ormara navode se sljedećim redoslijedom i uvrštavaju se u brošuru proizvoda ili druge štampane materijale priložene uz proizvod:
 - a) naziv ili zaštitni znak dobavljača;
 - b) dobavljačeva identifikaciona oznaka modela;
 - c) tip modela u skladu sa definicijama u Prilogu 2;
 - d) razred energetske efikasnosti i indeks energetske efikasnosti modela, određen u skladu sa Prilogom 6;
 - e) potrošnja energije rashladnog ormara tokom 24 časa (E24h) i godišnja potrošnja energije u kWh, izračunata u skladu sa Prilogom 7 i zaokružena na najbliži cijeli broj;
 - f) neto zapremina svakog odjeljka;
 - g) klimatski razred u skladu sa Tabelom 3, Priloga 6;
 - h) za ormare za lake radne uslove, sljedeća rečenica: „Ovaj uređaj namijenjen je upotrebi pri spoljnim temperaturama do 25 °C i stoga nije prikladan za upotrebu u vrućim profesionalnim kuhinjama;
 - i) za ormare za teške uslove rada, sljedeća rečenica: „Ovaj uređaj namijenjen je upotrebi pri spoljnim temperaturama do 40 °C;
2. Jedne tehničke specifikacije se mogu odnositi na više modela profesionalnih rashladnih ormara koje isporučuje isti dobavljač.
3. Podaci u tehničkim specifikacijama i informacijama o proizvodu se mogu prikazati u obliku kopije oznake koja može biti u boji ili crno-bijela. U tom slučaju navode se i podaci iz tačke 1. koji nisu prikazani na oznaci.

PRILOG 3

SADRŽAJ TEHNIČKE DOKUMENTACIJE

1. Tehnička dokumentacija za profesionalne rashladne ormare sadrži:
 - a) naziv i adresu dobavljača;
 - b) opis modela profesionalnog rashladnog ormara dovoljan za njegovo jasno prepoznavanje; prema potrebi, uputstvo na primijenjene usklađene norme;
 - c) prema potrebi, ostale uporabljene tehničke norme i specifikacije;
 - d) ime i potpis osobe koja je ovlaštena obavezati dobavljača;
 - e) rezultate mjerenja i izračunavanja za tehničke parametre iz Priloga 7.
2. Ako su podaci uvršteni u tehničku dokumentaciju za model profesionalnog rashladnog ormara dobiveni izračunom na temelju ekvivalentnog modela profesionalnog rashladnog ormara, tehnička dokumentacija obuhvaća pojedinosti o takvim izračunima i ispitivanjima koja su proveli dobavljači radi provjere točnosti izračuna. Tehnički podaci obuhvaćaju i popis svih ostalih ekvivalentnih modela profesionalnog rashladnog ormara za koje su podaci dobiveni na istoj osnovi.
3. Podaci koje sadrži tehnička dokumentacija mogu se spojiti sa tehničkom dokumentacijom obezbijedenom u skladu sa mjerama prema direktivi.

PRILOG 4

INFORMACIJE KOJE SE NAVODE PRILIKOM PRODAJE NA DALJINU, OSIM PRODAJE PUTEM INTERNETA

1. Kad se ne može očekivati da će krajnji korisnik vidjeti izloženi proizvod, osim na internetu, podaci se navode sljedećim redoslijedom:
 - a) klasu energetske efikasnosti modela u skladu sa Prilogom 6;
 - b) godišnja potrošnja električne energije u kWh/god, zaokružena na najbliži cijeli broj i izračunata u skladu sa Prilogom 7;
 - c) neto zapremina svakog odjeljka;
 - d) klimatski razred u skladu sa Prilogom 7.
2. Ako se navode drugi podaci sadržani u informacijama o proizvodu, navode se u obliku i prema redoslijedu navedenom u Prilogu 2.
3. Veličina i pismo koji se koriste za štampanje ili prikazivanje podataka iz ovog Priloga moraju biti takvi da podaci budu čitljivi.

INFORMACIJE KOJE SE NAVODE PRI PRODAJI NA DALJINU PUTEM INTERNETA

1. Za potrebe tačaka 2 do 5 ovog priloga primjenjuju se sljedeće definicije:
 - a) **mehanizam za prikaz** je svaki ekran, uključujući ekran na dodir, ili druga vizuelna tehnologija za prikazivanje sadržaja na internetu korisnicima;
 - b) **umetnuti prikaz** je vizualni interfejs na kojem se skupu slika ili podataka pristupa klikom miša, pomjeranjem miša ili širenjem drugog skupa slika ili podataka na ekranu na dodir;
 - c) **ekran na dodir** je ekran osjetljiv na dodir, poput onog na tablet-računaru, pločastom računaru ili pametnom telefonu;
 - d) **alternativni tekst** je tekst koji, kao alternativa grafičkom prikazu, omogućava prikaz podataka u negrafičkom obliku kad uređaji za prikaz ne omogućava grafički prikaz ili služi kao pomoć za dostupnost kao što je unos za aplikacije za sintezu govora.
2. Odgovarajuća oznaka koju obezbjeđuju dobavljači u skladu sa članom 10, stav 1, tačkom b) prikazuje se na mehanizmu za prikaz blizu cijene proizvoda u skladu sa rokovima navedenim u članu 10, stav 2. Veličina oznake mora biti takva da je oznaka jasno vidljiva i čitka i srazmjerna veličini navedenoj u tački 3, Priloga 1. Oznaka se može prikazati upotrebom umetnutog prikaza i tada je slika koja služi da joj se pristupi u skladu sa specifikacijama iz tačke 3 ovog priloga. Ako se koristi umetnuti prikaz, oznaka se pojavljuje nakon prvog klika mišem, pomicanja miša ili širenja slike na dodirnom ekranu.
3. Za sliku koja služi pristupanju oznaci u umetnutom prikazu važi sljedeće:
 - a) strelica je u boji koja odgovara klasi energetske efikasnosti proizvoda na oznaci;
 - b) navodi se klasa energetske efikasnosti proizvoda pismom bijele boje veličine jednake pismu kojim je napisana cijena; i
 - c) u jednom je od sljedećih dva oblika:

4. Za umetnuti prikaz, redosljed prikaza oznake je sljedeći:
 - a) slika iz tačke 3 ovog priloga prikazuje se na mehanizmu za prikaz blizu cijene proizvoda;
 - b) slika je veza za oznaku;
 - c) oznaka se prikazuje nakon klika mišem, pomicanja miša ili širenja slike na dodirnom ekranu;
 - d) oznaka se prikazuje u iskašućem prozoru, u novoj kartici, na novoj stranici ili umetnutim prikazom na ekranu;
 - e) za uvećavanje oznake na dodirnim zaslonima primjenjuju se uobičajeni načini za uređaje za uvećavanje dodirom;
 - f) prikaz oznake zatvara se pomoću opcije zatvaranja ili drugog standardnog mehanizma zatvaranja;
 - g) tekst koji je alternativa grafičkom prikazu i koji se prikazuje kad se oznaka ne može prikazati sastoji se od razreda energetske efikasnosti proizvoda napisanog pismom veličine jednake pismu kojim je napisana cijena.
5. Odgovarajuća tehnička specifikacija proizvoda koju obezbjeđuju dobavljači u skladu sa članom 10, stavom 1, tačkom f) prikazuje se na mehanizmu za prikaz blizu cijene proizvoda. Veličina mora biti takva da su informacije jasno vidljive i čitljive. Tehnička specifikacija proizvoda se može prikazati upotrebom umetnutog prikaza, pri čemu se na prečici koja se upotrebljava za pristup jasno i čitljivo navodi „Tehnička specifikacije proizvoda“. Ako se koristi umetnuti prikaz, tehnička specifikacija se pojavljuje nakon prvog klika mišem, pomicanja miša ili širenja prečice na ekranu na dodir.

ODREĐIVANJE KLASJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI

Klasa energetske efikasnosti profesionalnog rashladnog ormara određuje se prema njegovom indeksu energetske efikasnosti (EEI), kako je utvrđeno u Tabeli 1.

Tabela 1
Klasa energetske efikasnosti profesionalnih rashladnih ormara

Klasa energetske efikasnosti	EEI
A+++	EEI < 5
A++	$5 \leq \text{EEI} < 10$
A+	$10 \leq \text{EEI} < 15$
A	$15 \leq \text{EEI} < 25$

B	$25 \leq EEI < 35$
C	$35 \leq EEI < 50$
D	$50 \leq EEI < 75$
E	$75 \leq EEI < 85$
F	$85 \leq EEI < 95$
G	$95 \leq EEI < 115$

Za izračunavanje indeksa energetske efikasnosti (EEI) modela profesionalnog rashladnog ormara, godišnja potrošnja energije ormara se upoređuje sa njegovom standardnom godišnjom potrošnjom energije.

EEI se izračunava kao:

$$EEI = (AEC/SAEC) \times 100;$$

Pri čemu je:

$$AEC = E24h \times af \times 365;$$

AEC = godišnja potrošnja energije ormara u kWh/god.

E24h = potrošnja energije ormara u 24 sata

af = faktor prilagodbe koji se primjenjuje samo na ormare za lake radne uslove, u skladu sa Prilogom 7, tačka 2.

$$SAEC = M \times Vn + N;$$

SAEC = standardna godišnja potrošnja energije ormara u kWh/god.

Vn = neto zapremina uređaja, što je zbroj neto zapremine svih odjeljaka ormara, izražen u litrima.

M i N su dati u Tabeli 2.

Tabela 2
Vrijednosti koeficijenata M i N

Kategorija	Vrijednost za M	Vrijednost za N
vertikalni za hlađenje	1,643	609
vertikalni za zamrzavanje	4,928	1 472
horizontalni za hlađenje	2,555	1 790
horizontalni za zamrzavanje	5,840	2 380

PRILOG 7

MJERENJA I PRORAČUNI

1. Za potrebe usaglašenosti i provjere usaglašenosti sa zahtjevima iz ovog Pravilnika mjerenja i obračuni se obavljaju putem pouzdane, tačne i ponovljive metode kojima se u obzir uzimaju opšteprihvaćene najsavremenije metode. Te metode su u skladu sa tehničkim definicijama, uslovima, jednadžbama i parametrima utvrđenima u ovom Prilogu.
2. Mjerenja za uspostavljanje vrijednosti godišnje potrošnje energije i indeksa energetske efikasnosti za profesionalne rashladne ormare sprovode se u sljedećim uslovima:
 - temperatura ispitnih paketa je između $-1\text{ }^{\circ}\text{C}$ i $5\text{ }^{\circ}\text{C}$ za ormare koji hlade i niža od $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$ za ormare koji zamrzavaju;
 - spoljašni uslovi odgovaraju klimatskom razredu 4, kako je detaljno opisano u Tabeli 3, osim za ormare za lake radne uslove koji se ispituju u spoljnim uslovima koji odgovaraju klimatskom razredu 3. Na dobijene rezultate ispitivanja za ormare za lake radne uslove primjenjuje faktor prilagođavanja od 1,2 za ormare za lake radne uslove radne temperature hlađenja i od 1,1 za ormare za lake radne uslove radne temperature zamrzavanja;
 - profesionalni rashladni ormari ispituju se:
 - pri radnoj temperaturi hlađenja kad je riječ o kombinovanom ormaru sa najmanje jednim odjeljkom namijenjenim samo radnoj temperaturi hlađenja;
 - pri radnoj temperaturi hlađenja kad je riječ o profesionalnom rashladnom ormaru sa samo jednim odjeljkom namijenjenim radnoj temperaturi hlađenja;
 - pri radnoj temperaturi zamrzavanja u svim ostalim primjerima.

1. Spoljni uslovi klimatskih razreda 3, 4 i 5 prikazani su u Tabeli 3.

Tabela 3
Spoljni uslovi klimatskih razreda 3, 4 i 5

Klimatski razred ispitne prostorije	Temperatura na suvom termometru, °C	Relativna vlažnost, %	Rosište, °C	Masa vodene pare u suvom vazduhu, g/kg
3	25	60	16,7	12,0
4	30	55	20,0	14,8
5	40	40	23,9	18,8

PRILOG 8

POSTUPAK PROVJERE USAGLAŠENOSTI U POGLEDU ENERGETSKE EFIKASNOSTI

Dopuštena odstupanja pri provjeri utvrđena u ovom prilogu odnose se samo na provjeru izmjerenih parametara koju sprovode nadležna državna tijela i dobavljač ih ne smije upotrebljavati kao dopušteno odstupanje za utvrđivanje vrijednosti u tehničkoj dokumentaciji. Vrijednosti i klase na oznaci ili u tehničkim specifikacijama proizvoda ne smiju biti povoljniji za dobavljača od vrijednosti navedenih u tehničkoj dokumentaciji.

Pri provjeri usaglašenosti modela proizvoda sa zahtjevima utvrđenima u ovom pravilniku, nadležna državna tijela primjenjuju sljedeći postupak na zahtjeve iz ovog priloga:

- Nadležna državna tijela provjeravaju samo jednu jedinicu modela;
- Smatra se da je model u skladu sa primjenjivim zahtjevima ako:
 - vrijednosti navedene u tehničkoj dokumentaciji u skladu i, prema potrebi, vrijednosti upotrijebljene za izračunavanje tih vrijednosti nisu povoljnije za dobavljača od odgovarajućih vrijednosti navedenih u izvještajima o ispitivanju; i
 - vrijednosti navedene na oznaci i u tehničkim specifikacijama nisu povoljnije za dobavljača od prijavljenih vrijednosti i navedena klasa energetske efikasnosti nije povoljniji za dobavljača od klase utvrđene na temelju prijavljenih vrijednosti; i
 - nakon što su nadležna državna tijela ispitala jedinicu modela, izračunate vrijednosti (vrijednosti odgovarajućih parametara izmjerenih pri ispitivanju i vrijednosti izračunate iz tih mjerenja) u skladu su sa odgovarajućim odstupanjima pri provjeri navedenima u Tabeli 4;
- Ako rezultati iz tačke 2, podtačka a) ili b) nisu postignuti, smatra se da model i svi ekvivalentni modeli profesionalnog rashladnog ormara koji su u tehničkoj dokumentaciji dobavljača navedeni kao ekvivalentni modeli nisu u skladu sa ovim pravilnikom;
- Ako rezultat iz tačke 2, podtačke c) nije postignut, nadležna državna tijela biraju tri dodatne jedinice istog modela za ispitivanje. Alternativno, tri dodatne izabrane jedinice mogu pripadati jednom modelu ili više različitih modela koji su u tehničkoj dokumentaciji navedeni kao ekvivalentni modeli;
- Smatra se da je model u skladu sa primjenjivim zahtjevima ako je, za te tri jedinice, aritmetička sredina izračunatih vrijednosti u skladu s odgovarajućim odstupanjima navedenima u Tabeli 4;
- Ako rezultat iz tačke 5 nije postignut, smatra se da model i svi ekvivalentni modeli profesionalnog rashladnog ormara koji su u tehničkoj dokumentaciji dobavljača navedeni kao ekvivalentni modeli nisu u skladu sa ovim pravilnikom;
- Nakon donošenja odluke o neusaglašenosti modela u skladu sa tačkama 3 i 6, nadležna državna tijela bez odlaganja dostavljaju sve relevantne informacije nadležnim tijelima ostalih država i komisiji.

Nadležna državna tijela primjenjuju metode mjerenja i izračunavanja utvrđena u Prilogu 7.

Nadležna državna tijela primjenjuju isključivo dopuštena odstupanja pri provjeri utvrđena u Tabeli 4, a na zahtjeve iz ovog Priloga primjenjuju isključivo postupak opisan u tačkama od 1 do 7. Sva druga dopuštena odstupanja, poput onih navedenih u usklađenim normama ili bilo kojoj drugoj metodi mjerenja, ne primjenjuju se.

Tabela 4
Dopuštena odstupanja pri provjeri

Parametri	Dopuštena odstupanja pri provjeri
Neto zapremina	Izračunana vrijednost ne smije biti niža od prijavljene vrijednosti za više od 3 %.
Potrošnja energije (E24h)	Izračunata vrijednost ne smije prelaziti prijavljenu vrijednost za više od 10 %.

1096.

Na osnovu člana 44 stav 4 Zakona o efikasnom korišćenju energije ("Službeni list CG", br. 57/14 i 25/19), Ministarstvo kapitalnih investicija donijelo je

P R A V I L N I K
O OZNAČAVANJU ENERGETSKE EFIKASNOSTI MAŠINA ZA PRANJE VEŠA U DOMAĆINSTVU I MAŠINA ZA PRANJE I SUŠENJE VEŠA U DOMAĆINSTVU*

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se zahtjevi za označavanje energetske efikasnosti i pružanje dodatnih informacija o mašinama za pranje veša u domaćinstvu i mašinama za pranje i sušenje veša u domaćinstvu.

Primjena

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na mašine za pranje veša u domaćinstvu i mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu sa napajanjem iz električne mreže, uključujući mašine za pranje veša u domaćinstvu i mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu koje se mogu napajati i baterijski, uključujući ugradne mašine za pranje veša u domaćinstvu i ugradne mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu.

Izuzeci od primjene

Član 3

Ovaj pravilnik ne primjenjuje se na:

- baterijske mašine za pranje veša u domaćinstvu ili mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu na baterije koje se na električnu mrežu mogu priključiti posebno kupljenim pretvaračem naizmjenične struje u jednosmjernu;
- mašine za pranje veša u domaćinstvu nominalnog kapaciteta manjeg od 2 kg i mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu nominalnog kapaciteta 2 kg ili manjeg.

Značenje izraza

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **električna mreža** predstavlja snadbijevanje električnom energijom iz mreže naizmjeničnog napona od 230 ($\pm$ 10 %) volti na 50 Hz;
- 2) **automatska mašina za pranje veša** je mašina koja u potpunosti opere veš bez potrebe za djelovanjem korisnika u bilo kojoj fazi programa;
- 3) **mašina za pranje veša u domaćinstvu** je automatska mašina za pranje veša koja čisti i ispira veš upotrebom vode, hemijskih, mehaničkih i toplotnih sredstava, a koja ima funkciju centrifugiranja.
- 4) **mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu** je kućna mašina za pranje veša koja osim funkcije automatske mašine za pranje veša u istom bubnju ima i funkciju sušenja tkanina zagrijavanjem i okretanjem
- 5) **ugradna mašina za pranje veša u domaćinstvu** je mašina za pranje veša u domaćinstvu koja je projektovana, ispitivana i stavljena na tržište isključivo:
 - a) za ugradnju u ormare ili oblaganje pločastim materijalom (sa donje i/ili gornje strane kao i bočnih strana);
 - b) za bezbjedno pričvršćivanje za bočne strane, vrh ili dno kućišta ili panela; i
 - c) za opremanje integrisanom, fabrički završenom prednjom pločom ili sa mogućnošću izrade prednje ploče po mjeri;
- 6) **ugradna mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu** je mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu koja je projektovana, ispitivana i stavljena na tržište isključivo za:
 - a) ugradnju u ormare ili oblaganje pločastim materijalom (sa donje i/ili gornje strane kao i bočnih strana);
 - b) sigurno pričvršćivanje na bočne, gornje ili donje površine ormara; i
 - c) opremanje integrisanom, fabrički završenom prednjom pločom ili sa mogućnošću izrade prednje ploče po mjeri;
- 7) **mašina za pranje veša sa više bubnjeva u domaćinstvu** je mašina za veš u domaćinstvu opremljena sa više bubnjeva u odvojenim jedinicama ili u istom kućištu;
- 8) **mašina za pranje i sušenje veša sa više bubnjeva u domaćinstvu** je mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu opremljena sa više bubnjeva u odvojenim jedinicama ili u istom kućištu;
- 9) **prodajno mjesto** je mjesto na kojem su mašine za pranje veša u domaćinstvu ili mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu, ili oboje, izložene ili ponuđene za prodaju, najam ili kupovinu na rate.

Oznaka energetske efikasnosti

Član 5

Oznake energetske efikasnosti mašina za pranje veša u domaćinstvu i mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu date su u Prilogu 1.

Tehnička specifikacija i informacije o mašinama za pranje veša u domaćinstvu i mašinama za pranje i sušenje veša u domaćinstvu

Član 6

Tehnička specifikacija sa podacima i informacijama o mašinama za pranje veša u domaćinstvu i mašinama za pranje i sušenje veša u domaćinstvu dati su u Prilogu 2.

Tehnička dokumentacija

Član 7

Tehnička dokumentacija za mašine za pranje veša u domaćinstvu i mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu data je u Prilogu 3.

Podaci koji se navode prilikom prodaje na daljinu

Član 8

Prilikom prodaje proizvoda na daljinu (kataloška prodaja i sl.), kada se od potrošača ne može očekivati da vidi izložen proizvod, distributer treba da obezbijedi podatke u skladu sa Prilogom 4.

Podaci iz stava 1 ovog člana navode se u tekstu sa veličinom i oblikom slova optimalnim za čitanje.

Podaci koji se navode prilikom prodaje, prodaje na lizing ili davanja u zakup preko interneta

Član 9

Prilikom prodaje mašina za pranje veša u domaćinstvu i mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu preko interneta, distributer treba da obezbijedi prikaz oznake i tehnička specifikacija u elektronskom obliku u skladu sa Prilogom 5.

Metodologija određivanja klase energetske efikasnosti

Član 10

Određivanje klase energetske efikasnosti mašina za pranje veša u domaćinstvu i mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu vrši se u skladu sa metodologijom koja je data u Prilogu 6.

Mjerenja

Član 11

Radi utvrđivanja podataka i informacija sadržanih na oznaci energetske efikasnosti i u tehničkoj dokumentaciji, vrše se mjerenja i proračuni primjenom pouzdanih, tačnih i ponovljivih postupaka u skladu sa Prilogom 7 prema opštepriznatim metodama mjerenja.

Provjera usaglašenosti u pogledu označavanja energetske efikasnosti

Član 12

Provjera usaglašenosti u pogledu označavanja energetske efikasnosti mašina za pranje veša u domaćinstvu i mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu vrši se u skladu sa Prilogom 8.

Zahtjevi koje obezbjeđuje dobavljač mašina za pranje veša u domaćinstvu i mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu

Član 13

Dobavljač koji na tržište ili u rad stavlja mašine za pranje veša u domaćinstvu i mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu treba da obezbijedi:

- a) da je za svaku mašinu za pranje veša u domaćinstvu i mašinu za pranje i sušenje veša u domaćinstvu dostupna štampana oznaka u skladu sa članom 5 ovog pravilnika, odnosno, za mašine za pranje veša u domaćinstvu sa više bubnjava ili mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu sa više bubnjava, u skladu sa Prilogom 9 ovog pravilnika;
- b) da se vrijednosti parametara uključenih u tehnička specifikacija i informacije o proizvodu, dati u Prilogu 2 ovog pravilnika, unose u javni dio baze podataka o proizvodima;
- c) da se na konkretan zahtjev distributera mašina za pranje veša u domaćinstvu i mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu obezbijedi verziju tehničkih specifikacija i informacija o proizvodu;
- d) da svaki vizuelni oglas za određeni model mašine za pranje veša u domaćinstvu i mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu sadrži klasu energetske efikasnosti i raspon dostupnih klasa energetske efikasnosti na oznaci u skladu sa Prilogom 4 i Prilogom 5 ovog pravilnika;

- e) da svaki tehnički promotivni materijal za određeni model mašine za pranje veša u domaćinstvu ili mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu, uključujući na internetu, u kojem se navode specifični tehnički parametri, sadrži klasu energetske efikasnosti i raspon dostupnih klasa energetske efikasnosti na oznaci u skladu sa Prilogom 4 ovog pravilnika;
- f) da je elektronska oznaka, čiji je izgled i sadržaj utvrđen u Prilogu 1, dostupna distributerima za svaki model mašine za pranje veša u domaćinstvu ili mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu;
- g) da je elektronska tehnička specifikacija proizvoda – informacije o proizvodu, kako je utvrđen u Prilogu 2 ovog pravilnika, dostupna distributerima za svaki model mašine za pranje veša u domaćinstvu ili mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu.

Klasa energetske efikasnosti i klasa emisije buke koja se prenosi vazduhom određeni su u Prilogu 6 i računaju se u skladu sa Prilogom 7 ovog pravilnika.

Zahtjevi koje obezbeđuje distributer mašina za pranje veša u domaćinstvu i mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu

Član 14

Distributer mašina za pranje veša u domaćinstvu i mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu treba da obezbijedi:

- a) da svaka mašina za pranje veša u domaćinstvu ili mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu na prodajnom mjestu, uključujući na sajmovima, ima oznaku koju osigurava dobavljač u skladu sa članom 13 stav 1 tačka a) ovog pravilnika, za ugradne uređaje tako da je jasno vidljiva, a za sve druge uređaje tako da je jasno vidljiva na spoljnoj prednjoj ili gornjoj strani mašine za pranje veša u domaćinstvu ili mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu;
- b) da se u slučaju prodaje na daljinu i kupovine putem interneta oznaka i informacije o proizvodu pružaju u skladu sa Prilozima 4 i 5 ovog pravilnika;
- c) da svaki vizuelni oglas za određeni model mašine za pranje veša u domaćinstvu ili mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu, uključujući oglase na internetu, sadrži klasu energetske efikasnosti tog modela i raspon dostupnih klasa energetske efikasnosti na oznaci u skladu sa Prilogom 4 ovog pravilnika;
- d) da svaki tehnički promotivni materijal za određeni model mašine za pranje veša u domaćinstvu ili mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu, uključujući na internetu, u kojem se navode specifični tehnički parametri, sadrži klasu energetske efikasnosti i raspon dostupnih klasa energetske efikasnosti na oznaci u skladu sa Prilogom 4 ovog pravilnika.

Stanje zaliha mašina za pranje veša u domaćinstvu i mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu

Član 15

Dobavljači odnosno distributeri treba da do 1. juna 2023. godine, mašine za pranje veša u domaćinstvu i mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu obilježe oznakama energetske efikasnosti u skladu sa ovim pravilnikom.

Prilozi

Član 16

Prilozi 1 do 9 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Stupanje na snagu

Član 17

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. juna 2023. godine.

** U ovaj pravilnik prenijete su odredbe Regulative (EU), br. 2019/2014, od 11. marta 2019. godine, o dopuni Regulative (EU) 2010/30/EU Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu označavanja energetske efikasnosti mašina za pranje veša u domaćinstvu i mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu.*

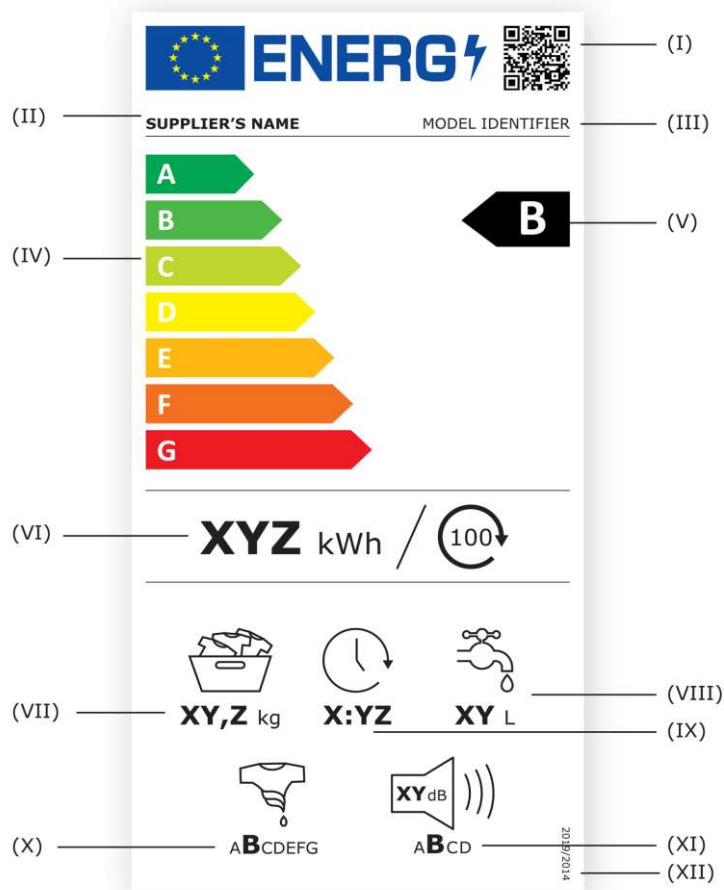
Broj: 03-302/22-8463/1

Podgorica, 24. juna 2022. godine

Ministar
mr Ervin Ibrahimović, s.r.

OZNAKA ENERGETSKE EFIKASNOSTI ZA MAŠINA ZA PRANJE VEŠA U DOMAĆINSTVU I MAŠINE ZA PRANJE I SUŠENJE VEŠA U DOMAĆINSTVU

- A. Mašine za pranje veša u domaćinstvu
1. Oznaka za mašine za pranje veša u domaćinstvu
- 1.1 Oznaka

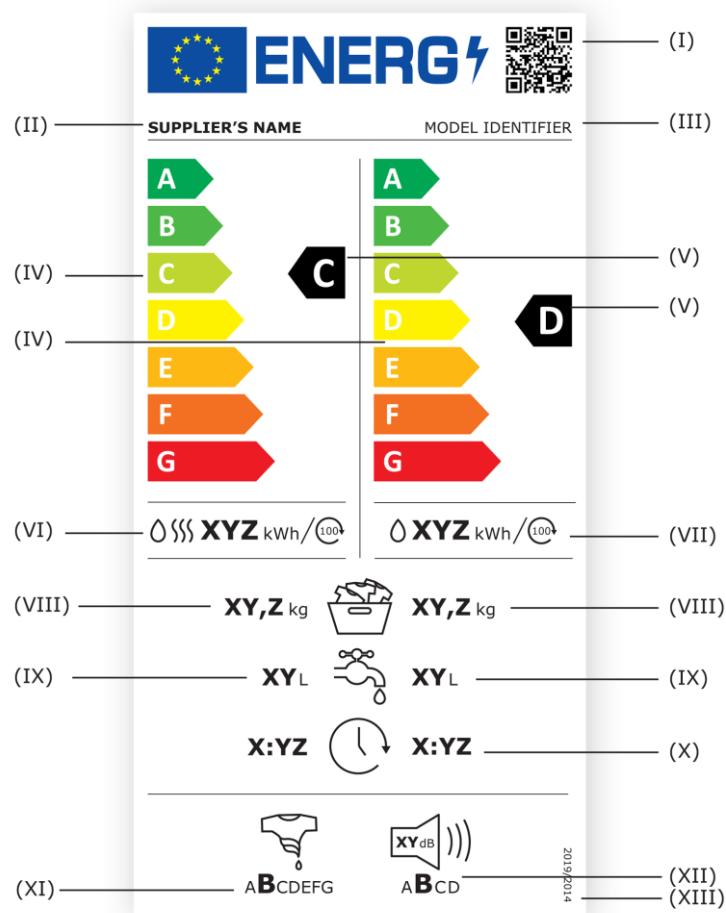

1.2 Oznaka sadrži sljedeće podatke:

- I. QR kod
- II. naziv ili zaštitni znak dobavljača;
- III. dobavljačevu identifikacionu oznaku modela;
- IV. raspon klasa energetske efikasnosti od A do G;
- V. klasu energetske efikasnosti određenu u skladu sa Prilogom 6;
- VI. ponderisanu potrošnju energije u 100 ciklusa, izraženu u kWh i zaokruženu na najbliži cijeli broj u skladu sa Prilogom 7;
- VII. nominalni kapacitet u kg za program eco 40-60;
- VIII. ponderisanu potrošnju vode po ciklusu u litrima zaokruženu na najbliži cijeli broj u skladu sa Prilogom 7.
- IX. trajanje programa eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu izraženo u h:mm i zaokruženo na najbliži minut;
- X. klasu energetske efikasnosti centrifugiranja utvrđenu u skladu sa Tačkom B, Priloga 6;
- XI. emisije buke koja se prenosi vazduhom u fazi centrifugiranja, izražene u dB(A) re 1 pW i zaokružene na najbliži cijeli broj, i klasu emisije buke koja se prenosi vazduhom, utvrđenu u skladu sa Tačkom C, Priloga 6;
- XII. broj EU ovog Pravilnika, to jest „2019/2014”

1.3 Izgled oznake mašine za pranje veša za pranje veša u domaćinstvu

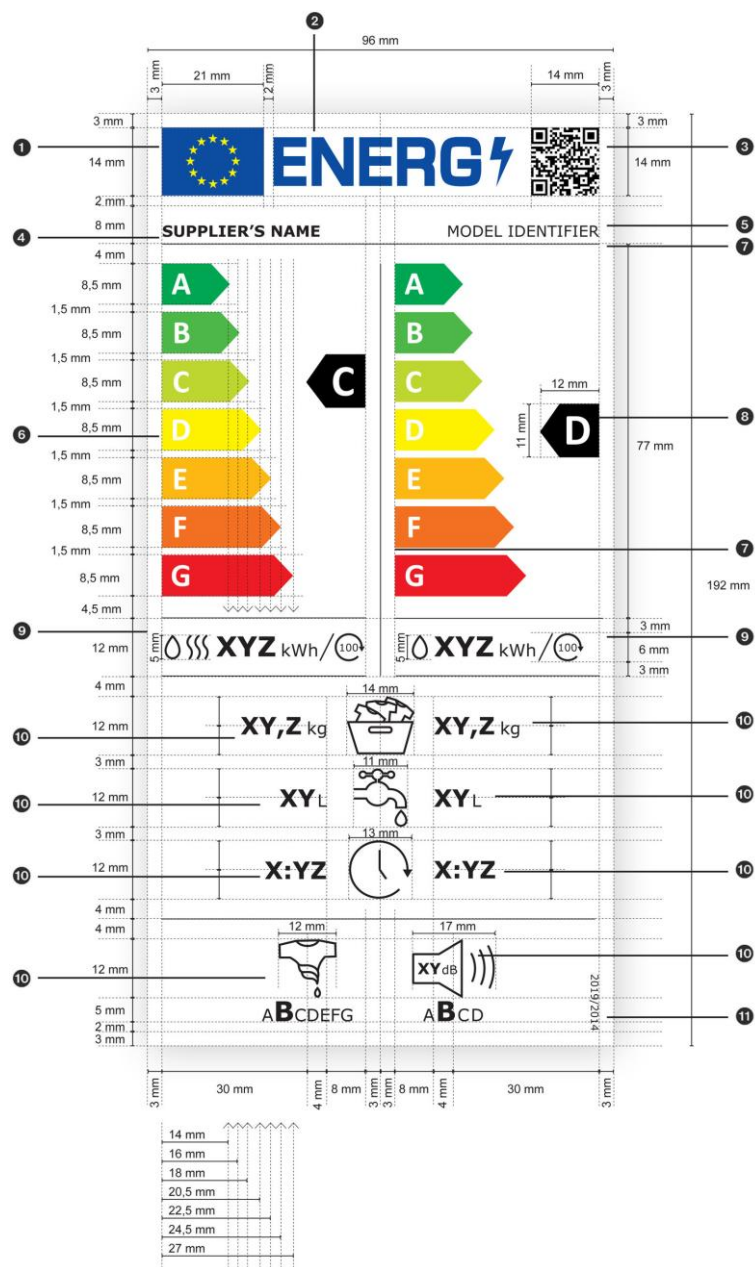
- ❶ boje logotipa EU-a su:
 - pozadina: 100,80,0,0;
 - zvijezde: 0,0100,0;
 - ❷ boja logotipa energije je: 100,80,0,0;
 - ❸ QR kod je 100% crne boje;
 - ❹ ime dobavljača je 100% crne boje, u podebljanom fontu Verdana veličine 9 pt;
 - ❺ identifikaciona oznaka modela je 100% crne boje, u fontu Verdana uobičajene debljine i veličine 9 pt;
 - ❻ skala od A do G je kako slijedi:
 - slova skale energetske efikasnosti su 100% bijele boje u podebljanom fontu Calibri veličine 19 pt; slova su centrirana na osi 4,5 mm od lijeve strane strelica;
 - boje strelica skala od A do G su sljedeće:
 - Klasa A: 100,0,100,0;
 - Klasa B: 70,0,100,0;
 - Klasa C: 30,0,100,0;
 - Klasa D: 0,0,100,0;
 - Klasa E: 0,30,100,0;
 - Klasa F: 0,70,100,0;
 - Klasa G: 0,100,100,0;
 - ❼ unutrašnja razdjelna crta debljine je 0,5 pt i 100% crne boje;
 - ❽ slovo klase energetske efikasnosti je 100% bijele boje u podebljanom fontu Calibri veličine 33 pt. Strelica klase energetske efikasnosti i odgovarajuća strelica skale od A do G postavljene su tako da su njihovi vrhovi poravnati. Slovo u strelici klase energetske efikasnosti postavljeno je u sredinu pravougaonog dijela strelice, koja je 100% crne boje;
 - ❾ vrijednost ponderisane potrošnje energije u 100 ciklusa je u podebljanom fontu Verdana veličine 28 pt; „kWh” je u fontu Verdana uobičajene debljine i veličine 18 pt; broj „100” na ikoni, koji predstavlja 100 ciklusa, u fontu je Verdana uobičajene debljine i veličine 14 pt. Vrijednost i jedinica centrirani su i 100% crne boje;
 - ❿ piktogrami su prikazani u skladu sa utvrđenim izgledom oznake, kao što slijedi:
 - linije piktograma debljine su 1,2 pt i kao i tekst (brojevi i jedinice) 100% su crne boje;
 - tekst ispod tri gornja piktograma u podebljanom je fontu Verdana veličine 16 pt, a jedinice su u fontu Verdana uobičajene debljine i veličine 12 pt i centrirani su ispod piktograma;
 - piktogram energetske efikasnosti centrifugiranja: raspon klase energetske efikasnosti (od A do G) centriran je ispod piktograma, pri čemu je slovo primjenjive klase energetske efikasnosti centrifugiranja u podebljanom fontu Verdana veličine 16 pt, a ostala slova klase energetske efikasnosti centrifugiranja u fontu Verdana uobičajene debljine i veličine 10 pt;
 - piktogram emisije buke koja se prenosi vazduhom: broj decibela u zvučniku u podebljanom je fontu Verdana veličine 12 pt, a jedinica „dB” u fontu je Verdana uobičajene debljine i veličine 9 pt; raspon klase buke (od A do D) centriran je ispod piktograma, pri čemu je slovo primjenjive klase buke u podebljanom fontu Verdana veličine 16 pt, a ostala slova klase buke u fontu su Verdana uobičajene debljine i veličine 10 pt;
 - ⓫ broj pravilnika je 100% crne boje, u fontu Verdana uobičajene debljine i veličine 6 pt.
- B. Mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu
1. Oznaka za mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu
 - 1.1 Oznaka:

1.2 Oznaka sadrži sljedeće informacije:

- I. QR kod;
- II. ime ili zaštitni znak dobavljača;
- III. dobavljačevu identifikacionu oznaku modela;
- IV. skala klasa energetske efikasnosti od A do G za kompletan ciklus (na lijevoj strani) i za ciklus pranja (na desnoj strani);
- V. klasa energetske efikasnosti kompletnog ciklusa (na lijevoj strani) utvrđen u skladu sa Prilogom 6; i za ciklus pranja (na desnoj strani) utvrđen u skladu sa Prilogom 6;
- VI. ponderisanu potrošnju energije u 100 ciklusa, izraženu u kWh i zaokruženu na najbliži cijeli broj u skladu sa Prilogom 7, za kompletan ciklus (na lijevoj strani);
- VII. ponderisanu potrošnju energije u 100 ciklusa, izraženu u kWh i zaokruženu na najbliži cijeli broj u skladu sa Prilogom 7, za ciklus pranja (na desnoj strani);
- VIII. nominalni kapacitet za kompletan ciklus (na lijevoj strani) i za ciklus pranja (na desnoj strani);
- IX. ponderisanu potrošnju vode po ciklusu u litrima, zaokruženu na najbliži cijeli broj u skladu sa Prilogom 7, za kompletan ciklus (na lijevoj strani) i za ciklus pranja (na desnoj strani);
- X. trajanje ciklusa pri nominalnom kapacitetu za kompletan ciklus (na lijevoj strani) i za ciklus pranja (na desnoj strani);
- XI. klasa energetske efikasnosti centrifugiranja utvrđen u skladu sa tačkom B Priloga 6;
- XII. klasa emisije buke koja se prenosi vazduhom u fazi centrifugiranja programa eco 40-60 i vrijednost u dB(A) re 1 pW zaokruženu na najbliži cijeli broj;
- XIII. broj EU ovog Pravilnika, to jest „2019/2014”.

1.3 Izgled oznake za mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu

Pri čemu:

- oznaka mora biti barem 96 mm široka i 192 mm visoka. Ako se oznaka štampa u većem formatu, njen sadržaj mora ostati proporcionalan prethodno navedenim specifikacijama;
- pozadina oznake je 100% bijela;
- fontovi su Verdana i Calibri;
- dimenzije i specifikacije elemenata koji čine oznaku odgovaraju opisanim u izgledu oznake za mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu;
- boje su CMYK – cijan, magenta, žuta i crna, kao u sljedećem primjeru: 0,70,100,0: 0 % cijan, 70 % magenta, 100% žuta, 0 % crna;
- oznaka mora ispunjavati sve sljedeće zahtjeve (numeracija se odnosi na brojeve na prethodnoj slici):

- ❶ boje logotipa EU-a su:
 - pozadina: 100,80,0,0;
 - zvijezde: 0,0,100,0;
- ❷ logotip EU-a: boje: X-80-00-00 i 00-00-X-00;
- ❸ QR kod je 100% crne boje;
- ❹ ime dobavljača je 100% crne boje, u podebljanom fontu Verdana veličine 9 pt;
- ❺ identifikacija oznaka modela je 100% crne boje, u fontu Verdana uobičajene debljine i veličine 9 pt;
- ❻ skala od A do G je kako slijedi:
 - slova skale energetske efikasnosti 100% su bijele boje u podebljanom fontu Calibri veličine 19 pt; slova su centrirana na osi 4 mm od lijeve strane strelica;
 - boje strelica ljestvice od A do G su sljedeće:
 - Klasa A: 100,0,100,0;
 - Klasa B: 70,0,100,0;
 - Klasa C: 30,0,100,0;
 - Klasa D: 0,0,100,0;
 - Klasa E: 0,30,100,0;
 - Klasa F: 0,70,100,0;
 - Klasa G: 0,100,100,0;
- ❼ unutrašnja razdjelna crta debljine je 0,5 pt i 100% crne boje;
- ❽ slovo klase energetske efikasnosti je 100% bijele boje u podebljanom fontu Calibri veličine 26 pt. Strelica klase energetske efikasnosti i odgovarajuća strelica skale od A do G postavljene su tako da su njihovi vrhovi poravnati. Slovo u strelici klase energetske efikasnosti postavljeno je u sredinu pravougaonog dijela strelice, koja je 100% crne boje;
- ❾ vrijednost ponderisane potrošnje energije u 100 ciklusa je u podebljanom fontu Verdana veličine 16 pt; „kWh” je u fontu Verdana uobičajene debljine i veličine 10 pt; broj „100” na piktogramu, koji predstavlja 100 ciklusa, u fontu je Verdana uobičajene debljine i veličine 6 pt. Tekst je centriran i 100% crne boje;
- ❿ piktogrami su prikazani u skladu sa utvrđenim izgledom oznake i kako slijedi:
 - linije piktograma debljine su 1,2 pt i kao i tekst (brojevi i jedinice) 100% su crne boje;
 - tekstovi desno i lijevo od piktograma u podebljanom su fontu Verdana veličine 14 pt, a jedinica je u fontu Verdana uobičajene debljine i veličine 10 pt;
 - piktogram energetske efikasnosti centrifugiranja: raspon klase energetske efikasnosti (od A do G) centriran je ispod piktograma, pri čemu je slovo primjenjive klase energetske efikasnosti centrifugiranja u podebljanom fontu Verdana veličine 16 pt, a ostala slova klase energetske efikasnosti centrifugiranja u fontu su Verdana uobičajene debljine i veličine 10 pt;
 - piktogram emisije buke koja se prenosi vazduhom: broj decibela u zvučniku u podebljanom je fontu Verdana veličine 9 pt, a jedinica „dB” u fontu Verdana uobičajene debljine i veličine 7 pt; raspon klase buke (od A do D) centriran je ispod piktograma, pri čemu je slovo primjenjive klase buke u podebljanom fontu Verdana veličine 16 pt, a ostala slova klase buke u fontu su Verdana uobičajene debljine i veličine 10 pt;
- ⓫ broj pravilnika 100% je crne boje, u fontu Verdana uobičajene debljine i veličine 6 pt.

PRILOG 2

SADRŽAJ TEHNIČKIH SPECIFIKACIJA I INFORMACIJE O PROIZVODU

Za potrebe Priloga 1 do 9 primjenjuju se sljedeće definicije:

1. **indeks energetske efikasnosti (EEI)** je odnos ponderisane potrošnje energije i standardne potrošnje energije u ciklusu;
2. **program** je niz unaprijed određenih radnji koje je dobavljač deklarirao kao prikladne za pranje, sušenje ili kontinuirano pranje i sušenje određenih vrsta tkanina;
3. **ciklus pranja** je kompletan postupak pranja kako je definisan u odabranom programu i koji se sastoji od niza različitih radnji, uključujući pranje, ispiranje i centrifugiranje;
4. **ciklus sušenja** prestavlja kompletan postupak sušenja kako je definisan u traženom programu i koji se sastoji od niza različitih radnji, uključujući grijanje i okretanje;
5. **kompletan ciklus** je postupak pranja i sušenja koji se sastoji od ciklusa pranja i ciklusa sušenja;

6. **kontinuirani ciklus** je kompletan ciklus bez prekida postupka i za koji nije potrebna intervencija korisnika u bilo kojem trenutku tokom programa;
7. **QR kod** je matični bar kod na oznaci energetske efikasnosti modela proizvoda koji služi kao link za informacije o tom modelu u javno dostupnom dijelu baze podataka o proizvodima;
8. **nominalni kapacitet** je najveća masa u kilogramima koju određuje dobavljač u razmacima od 0,5 kg suve tkanine određene vrste, a koja se može obraditi u jednom ciklusu pranja mašine za pranje veša u domaćinstvu ili u jednom kompletnom ciklusu mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu, u odabranom programu sa punjenjem u skladu sa uputstvima dobavljača;
9. **nominalni kapacitet pranja** je najveća masa u kilogramima koju određuje dobavljač u razmacima od 0,5 kg suve tkanine određene vrste, a koja se može obraditi u jednom ciklusu pranja mašine za pranje veša u domaćinstvu ili u jednom ciklusu pranja mašine za pranje veša u domaćinstvu, u odabranom programu sa punjenjem u skladu sa uputstvima dobavljača;
10. **nominalni kapacitet sušenja** je najveća masa u kilogramima koju određuje dobavljač u razmacima od 0,5 kg suve tkanine određene vrste, a koja se može obraditi u jednom ciklusu sušenja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu, u odabranom programu sa punjenjem u skladu sa uputama dobavljača;
11. **eco 40-60** je naziv programa koji je dobavljač deklarirao kao program kojim se može oprati uobičajeno prljavo pamučno rublje predviđeno za pranje na 40 °C ili 60 °C, zajedno u istom ciklusu pranja, i na koji se odnose informacije na oznaci energetske efikasnosti i u tehničkim specifikacijama i informacijama o proizvodu;
12. **efikasnost ispiranja** je koncentracija preostalog sadržaja linearnih alkilbenzensulfonata (LAS) u obrađenom tekstilnom materijalu nakon ciklusa pranja mašine za pranje veša u domaćinstvu ili mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu (I_R) ili kompletnog ciklusa mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu (J_R), izražena u gramima po kilogramu suvog tekstilnog materijala;
13. **ponderisana potrošnja energije (E_W)** je ponderisani prosjek potrošnje energije ciklusa pranja mašine za pranje veša u domaćinstvu ili mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu za program eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu pranja i pri polovini i četvrtini nominalnog kapaciteta pranja, izražen u kWh/ciklus;
14. **ponderisana potrošnja energije (E_{WD})** je ponderisani prosjek potrošnje energije mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu za ciklus pranja i sušenja pri nominalnom kapacitetu pranja i pri polovini nominalnog kapaciteta, izražen u kWh/ciklus;
15. **standardna potrošnja energije u ciklusu (SCE)** je potrošnja energije koja se kao referentna vrijednost uzima kao funkcija nominalnog kapaciteta mašine za pranje veša u domaćinstvu ili mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu, izražena u kWh/ciklus;
16. **ponderisana potrošnja vode (W_W)** predstavlja ponderisani prosjek potrošnje vode ciklusa pranja mašine za pranje veša u domaćinstvu ili mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu za program eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu pranja i pri polovini i četvrtini nominalnog kapaciteta pranja, izražen u litrima po ciklusu;
17. **ponderisana potrošnja vode (W_{WD})** predstavlja ponderisani prosjek potrošnje vode mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu za ciklus pranja i sušenja pri nominalnom kapacitetu i pri polovini nominalnog kapaciteta, izražen u litrima po ciklusu;
18. **preostali sadržaj vlage** za mašine za pranje veša u domaćinstvu i za ciklus pranja mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu je količina vlage u vešu na kraju ciklusa pranja;
19. **konačni sadržaj vlage** za mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu je količina vlage sadržana u vešu na kraju ciklusa sušenja;
20. **suvo za spremanje u ormar** je stanje tekstila koji je u ciklusu sušenja u potpunosti osušen, to jest sadržaj vlage jednak je 0 %;
21. **trajanje programa (T_W)** je period koji započinje pokretanjem odabranog programa, isključujući bilo kakvo odlaganje koje programira korisnik, dok se ne prikaže da je program završen, kada korisnik ima pristup punjenju;
22. **trajanje ciklusa (T_{WD})** je, za kompletan ciklus mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu, period koji započinje pokretanjem odabranog programa za ciklus pranja, isključujući bilo kakvo odlaganje koje programira korisnik, dok se ne prikaže da je ciklus sušenja završen, kada korisnik ima pristup punjenju;
23. **isključeno stanje** je stanje u kojem je mašina za pranje veša u domaćinstvu ili mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu priključena na električnu mrežu, ali ne obavlja nikakvu funkciju; isključenim stanjem smatra se i stanje u kojem je vidljivo samo to da je riječ o isključenom stanju;
24. **stanje pripravnosti** stanje u kojem je mašina za pranje veša u domaćinstvu ili mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu priključena na električnu mrežu i pruža samo sljedeće funkcije koje mogu trajati neograničeno dugo:
 - a) funkciju ponovne aktivacije ili funkciju ponovne aktivacije i samo prikaz toga da je funkcija ponovne aktivacije uključena, i/ili
 - b) funkciju ponovne aktivacije priključivanjem na mrežu; i/ili
 - c) prikaz neke informacije ili nekog statusa; i/ili
 - d) funkciju detekcije za hitne mjere;
25. **mreža** predstavlja komunikacionu infrastrukturu koja se sastoji od topologije veza, arhitekture, uključujući fizičke komponente, organizacionih principa, komunikacionih procedura i komunikacionih formata (protokola);
26. **funkcija sprečavanja gužvanja** je radnja mašine za pranje veša u domaćinstvu ili mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu nakon završetka programa namijenjena sprječavanju prekomjernog gužvanja veša;
27. **odloženi početak** je stanje u kojem je korisnik odabrao određeno odlaganje početka ili kraja ciklusa odabranog programa;

28. **garancija** je svaka obaveza kojom se trgovac ili dobavljač obavezuju da će potrošaču:

- a) vratiti plaćenu cijenu; ili
- b) zamijeniti ili popraviti mašinu za pranje veša u domaćinstvu ili mašinu za pranje i sušenje veša u domaćinstvu ili postupati sa njima, na bilo koji način, ako ne zadovoljavaju specifikacije navedene u izjavi o garanciji ili u relevantnom reklamnom materijalu;

29. **sredstvo prikaza** je bilo koji ekran, uključujući ekran osjetljiv na dodir, ili ostala vizuelna tehnologija za prikaz sadržaja sa interneta korisnicima;

30. **umetnuti prikaz** je vizuelni interfejs na kojem se slici ili skupu podataka pristupa klikom miša, pomjeranjem miša preko tog skupa ili širenjem tih skupova na ekranu na dodir;

31. **ekran na dodir** je ekran osjetljiv na dodir, poput onog na tablet računar, tabletu ili pametnom telefonu;

32. **alternativni tekst** je tekst koji kao alternativa grafičkom prikazu omogućava prikaz podataka u negrafičkom obliku ako uređaji za prikaz ne mogu iscrtati grafičke elemente ili služi za pristup, npr. kao ulazni podatak u aplikacijama za sintezu glasa;

33. **deklarirane vrijednosti** su vrijednosti koje je dostavio dobavljač za navedene, izračunate ili izmjerene tehničke parametre, u skladu sa članom 10 stavom 1 tačkom d) i Prilogom 3 ovog Pravilnika, za provjeru usklađenosti koju sprovode nadležna državna tijela.

Informacije o proizvodima

1. Mašine za pranje veša u domaćinstvu

U skladu sa članom 10, Tačkom 1, podtačkom b) dobavljač u bazu podataka o proizvodima unosi informacije utvrđene u Tabeli 1.

U priručniku za korisnike za proizvod ili drugoj dokumentaciji dostavljenoj uz proizvod jasno se navodi link za model u bazi podataka proizvoda kao jedinstveni lokator resursa (URL) koji je čitk ljudima ili kao QR kod ili navođenjem broja registracije proizvoda.

Tabela 1

Sadržaj, redosljed informacija i format informacija o proizvodu

Ime ili zaštitni znak dobavljača:					
Adresa dobavljača ^(b) :					
Identifikaciona oznaka modela:					
Opšti parametri proizvoda:					
Parametar	Vrijednost		Parametar	Vrijednost	
Nominalni kapacitet ^(b) (kg)	x,x		Dimenzije u cm	Visina	x
				Širina	x
				Dubina	x
Indeks energetske efikasnosti ^(b) (EEI_W)	x,x		Klasa energetske efikasnosti ^(b)	[A/B/C/D/E/F/G] ^(d)	
Indeks efikasnosti pranja ^(b)	x,xxx		Efikasnost ispiranja (g/kg) ^(b)	x,x	
Potrošnja energije u kWh/ciklus, na osnovu programa eco 40-60 pri kombinaciji potpunog i djelimičnog punjenja. Stvarna potrošnja energije ovisit će tome kako se uređaj upotrebljava.	x,xxx		Potrošnja vode u litrima po ciklusu na osnovu programa eco 40-60 pri kombinaciji potpunog i djelimičnog punjenja. Stvarna potrošnja vode zavisiće od toga kako se uređaj upotrebljava i od tvrdoće vode	x	
Najviša temperatura u obrađenom tekstu ^(b) (°C)	Nominalni kapacitet	x	Ponderisani preostali sadržaj vlage ^(b) (%)	x,x	
	Polovina	x			

	Četvrtina	x		
Brzina centrifugiranja ^(b) (okr./min)	Nominalni kapacitet	x	Klasa efikasnosti centrifugiranja ^(a)	A/B/C/D/E/F/G] ^(d)
	Polovina	x		
	Četvrtina	x		
Trajanje programa ^(b) (h:min)	Nominalni kapacitet	x:xx	Vrsta	[Ugradni/Samostojeći]
	Polovina	x:xx		
	Četvrtina	x:xx		
Emisije buke koja se prenosi vazduhom u fazi centrifugiranja ^(b) (dB re 1 pW)	x		Klasa emisije buke koja se prenosi vazduhom ^(b) (faza centrifugiranja)	[A/B/C/D] ^(d)
Isključeno stanje (W) (ako je primjenjivo)	x,xx		Stanje pripravnosti (W) (ako je primjenjivo)	x,xx
Odloženi početak rada (W) (ako je primjenjivo)	x,xx		Umreženo stanje pripravnosti (W) (ako je primjenjivo)	x,xx
Minimalno trajanje garancije koje nudi dobavljač ^(a) , ^(c) :				
Ovaj je proizvod projektovan za ispuštanje iona srebra tokom ciklusa pranja			[DA/NE]	
Dodatne informacije ^(a) , ^(c) : Link za internet stranicu dobavljača koja sadrži informacije navedene u tački 9 Priloga 2 Pravilnika Komisije (EU) 2019/2023:				
^(a) ova se stavka ne smatra relevantnom za potrebe članka 2. tačke 6. Uredbe (EU) 2017/1369.. ^(b) za program eco 40-60 ^(c) izmjene ove stavke ne smatra se relevantnom za potrebe člana 4 stava 4 Pravilnika (EU) 2017/1369. ^(d) ako baza podataka o proizvodima automatski generiše sadržaj ove ćelije, dobavljač ne unosi te podatke.				

2. Mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu

- a) U skladu sa članom 10, tačkom 1 podtačkom b) dobavljač u bazu podataka o proizvodima unosi informacije utvrđene u Tabeli 2.
- b) U priručniku za korisnike za proizvod ili drugoj dokumentaciji dostavljenoj uz proizvod jasno se navodi link za model u bazi podataka proizvoda kao jedinstveni lokator resursa (URL) koji je čitk ljudima ili kao QR kod ili navođenjem broja registracije proizvoda.

Tabela 2

Sadržaj, redosljed informacija i format informacija o proizvodu

Ime ili zaštitni znak dobavljača ^(a) , ^(d) :					
Adresa dobavljača ^(a) , ^(d) :					
Identifikaciona oznaka modela:					
Opšti parametri proizvoda:					
Parametar	Vrijednost		Parametar	Vrijednost	
Nominalni kapacitet (kg)	Nominalni kapacitet ^(b)	x,x	Dimenzije u cm ^(a) ^(d)	Visina	x
				Širina	x

	Nominalni kapacitet pranja ^(a)	x,x		Dubina	x
Indeks energetske efikasnosti	EEL _W ^(a)	x,x	Klasa energetske efikasnosti ()	EEL _W ^(b)	[A/B/C/D/E/F/G] ^(c)
	EEL _{WD} ^(b)	x,x		EEL _{WD} ^(c)	[A/B/C/D/E/F/G] ^(c)
Indeks efikasnosti pranja	I _W ^(a)	x,xxx	Efikasnost ispiranja (g/kg suvog tekstila)	I _R ^(b)	x,x
	J _W ^(b)	x,xxx		J _R ^(c)	x,x
Potrošnja energije u kWh/ciklus, za ciklus pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu eco 40-60 pri kombinaciji potpunog i djelimičnog punjenja. Stvarna potrošnja energije zavisiće od načina upotrebe uređaja.	x,xxx		Potrošnja energije u kWh/ciklus pranja i sušenja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu pri kombinaciji potpunog punjenja i polovine punjenja. Stvarna potrošnja energije zavisiće od načina upotrebe uređaja.	x,xxx	
Potrošnja vode u litrima po ciklusu za program eco 40-60 pri kombinaciji potpunog i djelimičnog punjenja. Stvarna potrošnja vode zavisiće od načina upotrebe uređaja.	x		Potrošnja vode u litrima za ciklus pranja i sušenja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu pri kombinaciji potpunog punjenja i polovine punjenja. Stvarna potrošnja vode zavisiće od načina upotrebe uređaja.	x	
Najviša temperatura u obrađenom tekstu (°C) ^(a) za ciklus pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu u programu eco 40-60	Nominalni kapacitet pranja	x	Najviša temperatura u obrađenom tekstu °C) za ciklus pranja mašine za pranje i sušenje veša u ciklusu pranja i sušenja	Nominalni kapacitet	x
	Polovina	x			
	Četvrtina	x		Polovina	x
Brzina centrifugiranja (okr./min) ^(b)	Nominalni kapacitet pranja	x	Ponderisani preostali sadržaj vlage (%) ^(b)	x,x	
	Polovina	x			
	Četvrtina	x			
Trajanje programa eco 40-60 (h:min)	Nominalni kapacitet pranja	x:xx	Klasa efikasnosti centrifugiranja ^(b)	[A/B/C/D/E/F/G] ^(c)	
	Polovina	x:xx			
	Četvrtina	x:xx			
Emisije buke koja se prenosi vazduhom u fazi centrifugiranja za ciklus pranja eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu pranja (dB re 1 pW)	x		Trajanje ciklusa pranja i sušenja (h:min)	Nominalni kapacitet	x:xx
				Polovina	x:xx
Vrsta	[Ugradni/Samostojeći]		Klasa emisije buke koja se prenosi vazduhom u fazi centrifugiranja za program eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu pranja	[A/B/C/D] ^(c)	

Isključeno stanje (W) (ako je primjenjivo)	x,xx	Umreženo stanje pripravnosti (W) (ako je primjenjivo)	x,xx
Odloženi početak rada (W) (ako je primjenjivo)	x,xx	Umreženo stanje pripravnosti (W) (ako je primjenjivo)	x,xx
Minimalno trajanje garancije koje nudi dobavljač ^(a) , ^(d) :			
Ovaj je proizvod projektovan za ispuštanje iona srebra tokom ciklusa pranja		[DA/NE]	
Dodatne informacije ^(a) , ^(d) :			
Link za internet stranu dobavljača koja sadrži informacije navedene u tački 9. Priloga II. Pravilnika Komisije (EU) 2019/2023:			
^(a) ova se stavka ne smatra relevantnom za potrebe članka 2. tačke 6. Pravilnika (EU) 2017/1369. ^(b) za program eco 40-60 ^(c) za ciklus pranja i sušenja ^(d) izmjene ove stavke ne smatra se relevantnom za potrebe člana 4 stav 4 Pravilnika (EU) 2017/1369. ^(e) ako baza podataka o proizvodima automatski generiše konačana sadržaj ove ćelije, dobavljač ne unosi te podatke.			

PRILOG 3

SADRŽAJ TEHNIČKE DOKUMENTACIJE

1. Za mašine za pranje veša u domaćinstvu u domaćinstvu tehnička dokumentacija iz člana 10 stav 1 tačke d) sadrži:
 - a) opšti opis modela kojim se omogućava njegova nedvosmislena i jednostavna identifikacija;
 - b) upućivanja na primijenjene usklađene norme ili druge upotrijebljene mjerne norme;
 - c) posebne mjere opreza koje treba poduzeti pri sastavljanju, ugrađivanju, održavanju ili ispitivanju modela;
 - d) vrijednosti tehničkih parametara iz Tabele 3; te se vrijednosti smatraju deklariranim vrijednostima za potrebe postupka provjere iz Priloga 8;
 - e) pojedinosti i rezultate proračuna sprovedenih u skladu sa Prilogom 7;
 - f) uslove ispitivanja ako nisu dovoljno opisani u tački b);
 - g) ekvivalentne modele, uključujući identifikacione oznake modela;

Ti elementi ujedno su obavezni posebni dijelovi tehničke dokumentacije koje dobavljač unosi u bazu podataka.

Tabela 3

Tehnički parametri modela i njihove deklarirane vrijednosti za mašine za pranje veša u domaćinstvu

PARAMETAR	DEKLARISANA VRIJEDNOST	JEDINICA
Nominalni kapacitet za program eco 40-60, u koracima od 0,5 kg (c)	X,X	kg
Potrošnja energije za program eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu ($E_{W,full}$)	X,XXX	kWh/ciklus
Potrošnja energije za program eco 40-60 pri polovini nominalnog kapaciteta ($E_{W,1/2}$)	X,XXX	kWh/ciklus
Potrošnja energije za program eco 40-60 pri četvrtini nominalnog kapaciteta ($E_{W,1/4}$)	X,XXX	kWh/ciklus
Ponderirana potrošnja energije za program eco 40-60 (E_W)	X,XXX	kWh/ciklus
Standardna potrošnja energije za program eco 40-60 (SCE_W)	X,XXX	kWh/ciklus
Indeks energetske efikasnosti (EEI_W)	X,X	—
Potrošnja vode za program eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu ($W_{W,full}$)	X,X	l/ciklus
Potrošnja vode za program eco 40-60 pri polovini nominalnog kapaciteta ($W_{W,1/2}$)	X,X	l/ciklus
Potrošnja vode za program eco 40-60 pri četvrtini nominalnog kapaciteta ($W_{W,1/4}$)	X,X	l/ciklus

Ponderisana potrošnja vode (W_W)	X	l/ciklus
Indeks efikasnosti pranja za program eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu (I_W)	X,XXX	–
Indeks efikasnosti pranja za program eco 40-60 pri polovini nominalnog kapaciteta (I_W)	X,XXX	–
Indeks efikasnosti pranja za program eco 40-60 pri četvrtini nominalnog kapaciteta (I_W)	X,XXX	–
Efikasnost ispiranja za program eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu (I_R)	X,X	g/kg
Efikasnost ispiranja za program eco 40-60 pri polovini nominalnog kapaciteta (I_R)	X,X	g/kg
Efikasnost ispiranja za program eco 40-60 pri četvrtini nominalnog kapaciteta (I_R)	X,X	g/kg
Trajanje programa eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu (t_W)	X:XX	h:min
Trajanje programa eco 40-60 pri polovini nominalnog kapaciteta (t_W)	X:XX	h:min
Trajanje programa eco 40-60 pri četvrtini nominalnog kapaciteta (t_W)	X:XX	h:min
Temperatura koja se održava barem pet minuta unutar veša tokom programa eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu (T)	X	°C
Temperatura koja se održava barem pet minuta unutar veša tokom programa eco 40-60 pri polovini nominalnog kapaciteta (T)	X	°C
Temperatura koja se održava barem pet minuta unutar veša tokom programa eco 40-60 pri četvrtini nominalnog kapaciteta (T)	X	°C
Broj obrtaja u fazi centrifugiranja programa eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu (S)	X	o/min
Broj obrtaja u fazi centrifugiranja programa eco 40-60 pri polovini nominalnog kapaciteta (S)	X	o/min
Broj obrtaja u fazi centrifugiranja programa eco 40-60 pri četvrtini nominalnog kapaciteta (S)	X	o/min
Ponderisani preostali sadržaj vlage (D)	X,X	%
Emisije buke koja se prenosi vazduhom tokom programa eco 40-60 (faza centrifugiranja)	X	dB(A) re 1 pW
Potrošnja energije u isključenom stanju (P_0) (ako je primjenjivo)	X,XX	W
Potrošnja energije u „stanju pripravnosti” (P_{sm}) (ako je primjenjivo)	X,XX	W
Prikazuju li se informacije tokom „stanja pripravnosti”?	Da/Ne	–
Potrošnja energije u „stanju pripravnosti” (P_{sm}) u uslovima umreženog stanja pripravnosti (ako je primjenjivo)	X,XX	W
Potrošnja energije u „odloženom početku rada” (P_{ds}) (ako je primjenjivo)	X,XX	W

1.1 Za mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu tehnička dokumentacija iz člana 10 stav 1 tačke d) sadrži:

- opšti opis modela kojim se omogućuje njegova nedvosmislena i jednostavna identifikacija;
- upućivanja na primijenjene usklađene norme ili druge upotrijebljene mjerne norme;
- posebne mjere opreza koje treba preduzeti pri sastavljanju, ugrađivanju, održavanju ili ispitivanju modela;
- vrijednosti tehničkih parametara iz Tabele 4; te se vrijednosti smatraju deklariranim vrijednostima za potrebe postupka provjere iz Priloga 8;
- pojednosti i rezultate proračuna sprovedenih u skladu sa Prilogom 7;
- uslove ispitivanja ako nisu dovoljno opisani u tački b);
- ekvivalentne modele, uključujući identifikacione oznake modela;

Ti elementi ujedno su obavezni posebni djelovi tehničke dokumentacije koje dobavljač unosi u bazu podataka.

Tabela 4

Tehnički parametri modela i njihove deklarirane vrijednosti za mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu

PARAMETAR	DEKLARISANA VRIJEDNOST	JEDINICA
Nominalni kapacitet za ciklus pranja, u koracima od 0,5 kg (c)	X,X	kg
Nominalni kapacitet za ciklus pranja i sušenja, u koracima od 0,5 kg (d)	X,X	kg
Potrošnja energije za program eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu pranja ($E_{W,full}$)	X,XXX	kWh/ciklus
Potrošnja energije za program eco 40-60 pri polovini nominalnog kapaciteta pranja ($E_{W,1/2}$)	X,XXX	kWh/ciklus
Potrošnja energije za program eco 40-60 pri četvrtini nominalnog kapaciteta pranja ($E_{W,1/4}$)	X,XXX	kWh/ciklus
Ponderisana potrošnja energije za program eco 40-60 (E_W)	X,XXX	kWh/ciklus
Standardna potrošnja energije za program eco 40-60 (SCE_W)	X,XXX	kWh/ciklus
Indeks energetske efikasnosti ciklusa pranja (EEL_W)	X,X	—
Potrošnja energije za ciklus pranja i sušenja pri nominalnom kapacitetu ($E_{WD,full}$)	X,XXX	kWh/ciklus
Potrošnja energije za ciklus pranja i sušenja pri polovini nominalnog kapaciteta ($E_{WD,1/2}$)	X,XXX	kWh/ciklus
Ponderisana potrošnja energije ciklusa pranja i sušenja (E_{WD})	X,XXX	kWh/ciklus
Standardna potrošnja energije ciklusa pranja i sušenja (SCE_{WD})	X,XXX	kWh/ciklus
Indeks energetske efikasnosti ciklusa pranja i sušenja (EEL_{WD})	X,X	—
Potrošnja vode za program eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu pranja ($W_{W,full}$)	X,X	l/ciklus
Potrošnja vode za program eco 40-60 pri polovini nominalnog kapaciteta pranja ($W_{W,1/2}$)	X,X	l/ciklus
Potrošnja vode za program eco 40-60 pri četvrtini nominalnog kapaciteta pranja ($W_{W,1/4}$)	X,X	l/ciklus
Ponderisana potrošnja vode za ciklus pranja (W_W)	X	l/ciklus
Potrošnja vode za ciklus pranja i sušenja pri nominalnom kapacitetu ($W_{WD,full}$)	X,X	l/ciklus
Potrošnja vode za ciklus pranja i sušenja pri polovini nominalnog kapaciteta ($W_{WD,1/2}$)	X,X	l/ciklus
Ponderisana potrošnja vode za ciklus pranja i sušenja (W_{WD})	X	l/ciklus
Indeks efikasnosti pranja za program eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu pranja (I_W)	X,XXX	—
Indeks efikasnosti pranja za program eco 40-60 pri polovini nominalnog kapaciteta pranja (I_W)	X,XXX	—
Indeks efikasnosti pranja za program eco 40-60 pri četvrtini nominalnog kapaciteta pranja (I_W)	X,XXX	—
Indeks efikasnosti pranja za ciklus pranja i sušenja pri nominalnom kapacitetu (J_W)	X,XXX	—
Indeks efikasnosti pranja za ciklus pranja i sušenja pri polovini nominalnog kapaciteta (J_W)	X,XXX	—
Efikasnost ispiranja za program eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu pranja (I_R)	X,X	g/kg

Efikasnost ispiranja za program eco 40-60 pri polovini nominalnog kapaciteta pranja (I_R)	X,X	g/kg
Efikasnost ispiranja za program eco 40-60 pri četvrtini nominalnog kapaciteta pranja (I_R)	X,X	g/kg
Efikasnost ispiranja za ciklus pranja i sušenja pri nominalnom kapacitetu (J_R)	X,X	g/kg
Efikasnost ispiranja za ciklus pranja i sušenja pri polovini nominalnog kapaciteta (J_R)	X,X	g/kg
Trajanje programa eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu pranja (t_W)	X:XX	h:min
Trajanje programa eco 40-60 pri polovini nominalnog kapaciteta (t_W)	X:XX	h:min
Trajanje programa eco 40-60 pri četvrtini nominalnog kapaciteta (t_W)	X:XX	h:min
Trajanje ciklusa pranja i sušenja pri nominalnom kapacitetu (t_{WD})	X:XX	h:min
Trajanje ciklusa pranja i sušenja pri polovini nominalnog kapaciteta (t_{WD})	X:XX	h:min
Temperatura koja se održava barem pet minuta unutar veša tokom programa eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu (T)	X	°C
Temperatura koja se održava barem pet minuta unutar veša tokom programa eco 40-60 pri polovini nominalnog kapaciteta (T)	X	°C
Temperatura koja se održava barem pet minuta unutar veša tokom programa eco 40-60 pri četvrtini nominalnog kapaciteta (T)	X	°C
Temperatura koja se održava barem pet minuta unutar veša u ciklusu pranja tokom ciklusa pranja i sušenja pri nominalnom kapacitetu (T)	X	°C
Temperatura koja se održava barem pet minuta unutar veša u ciklusu pranja tokom ciklusa pranja i sušenja pri polovini nominalnog kapaciteta (T)	X	°C
Broj obrtaja u fazi centrifugiranja programa eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu pranja (S)	X	okr./min
Broj obrtaja u fazi centrifugiranja programa eco 40-60 pri polovini nominalnog kapaciteta pranja (S)	X	okr./min
Broj obrtaja u fazi centrifugiranja programa eco 40-60 pri četvrtini nominalnog kapaciteta pranja (S)	X	okr./min
Ponderisani preostali sadržaj vlage nakon pranja (D)	X,X	%
Konačni sadržaj vlage nakon sušenja	X,X	%
Emisije buke koja se prenosi vazduhom tokom programa eco 40-60 (faza centrifugiranja)	X	dB(a) re 1 pW
Potrošnja energije u isključenom stanju (P_0) (ako je primjenjivo)	X,XX	W
Potrošnja energije u „stanju pripravnosti” (P_{sm}) (ako je primjenjivo)	X,XX	W
Prikazuju li se informacije tokom „stanja pripravnosti”?	Da/Ne	–
Potrošnja energije u „stanju pripravnosti” (P_{sm}) u uslovima umreženog stanja pripravnosti (ako je primjenjivo)	X,XX	W
Potrošnja energije u „odloženom početku rada” (P_{ds}) (ako je primjenjivo)	X,XX	W

3. Ako su informacije koje su uključene u tehničku dokumentaciju za određeni model mašine za pranje veša u domaćinstvu i mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu dobijene jednom od sljedećih metoda ili objijema:
- od modela koji ima iste tehničke karakteristike relevantne za tehničke informacije koje treba pružiti, ali ga je proizveo drugi dobavljač;
 - proračunom na bazi dizajna ili ekstrapolacije povezanih sa drugim modelom istog ili drugog dobavljača tehnička dokumentacija uključuje pojedinosti takvog proračuna, procjenu koju su dobavljači sprovedi kako bi provjerili tačnost proračuna i, prema potrebi, izjavu o identičnosti modela različitih dobavljača.

PRILOG 4

INFORMACIJE KOJE SE NAVODE PRILIKOM PRODAJE NA DALJINU, OSIM PRODAJE PUTEM INTERNETA

1. U vizuelnim oglasima za mašine za pranje veša u domaćinstvu i mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu, za potrebe osiguravanja usklađenosti sa zahtjevima iz člana 10, tačke 1, podtačke e) i člana 11 tačke c), klasa energetske efikasnosti i raspon raspoloživih klasa energetske efikasnosti na oznaci prikazuju se kako je navedeno u tački 4, ovog Priloga.
2. U tehničkim promotivnim materijalima za mašine za pranje veša u domaćinstvu i mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu, za potrebe osiguravanja usklađenosti sa zahtjevima iz člana 10, tačke 1 podtačke f) i člana 11, tačke d), klasa energetske efikasnosti i raspon raspoloživih klasa energetske efikasnosti na oznaci prikazuju se kako je navedeno u tački 4 ovog Priloga.
3. Pri svakoj prodaji mašina za pranje veša u domaćinstvu i mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu na daljinu u papirnom obliku nužno je navesti klasu energetske efikasnosti i raspon raspoloživih klasa energetske efikasnosti na oznaci kako je navedeno u tački 4 ovog Priloga.
4. Klasa energetske efikasnosti i raspon klasa energetske efikasnosti prikazuju se kao što je prikazano na Slici 1:
 - a) za mašine za pranje veša u domaćinstvu: strelicom, koja sadrži slovo klase energetske efikasnosti, u 100% bijeloj boji i podebljanom fontu Calibri veličine barem jednake veličini cijene, ako je cijena prikazana;
 - b) za mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu: strelicom, koja sadrži slovo klase energetske efikasnosti ciklusa pranja i sušenja, u 100% bijeloj boji i podebljanom fontu Calibri veličine barem jednake veličini cijene, ako je cijena prikazana;
 - c) bojom strelice koja odgovara boji klase energetske efikasnosti;
 - d) rasponom raspoloživih klasa energetske efikasnosti u 100% crnoj boji; i
 - e) strelicom koja je dovoljno velika da se može jasno vidjeti i pročitati. Slovo unutar strelice klase energetske efikasnosti mora biti u sredini pravougaonog dijela strelice, i slovo i strelica moraju imati ivicu debljine 0,5 pt u 100% crnoj boji.

Odstupajući od uobičajenih odredbi, ako se vizuelni oglas, tehnički promotivni materijal ili materijal za potrebe prodaje na daljinu u papirnom obliku štampa jednobojno, boja strelice može biti jednobojna u tom vizuelnom oglasu, tehničkom promotivnom materijalu ili materijalu za potrebe prodaje na daljinu u papirnom obliku.

Slika 1

Primjer lijeve/desne jednobojne strelice/strelice u boji, sa navedenim rasponom klasa energetske efikasnosti

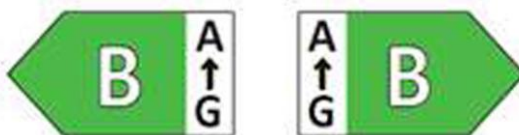
5. Pri prodaji na daljinu u obliku telemarketinga kupac mora biti obaviješten o klasama energetske efikasnosti proizvoda i o raspoloživom rasponu klasa energetske efikasnosti na oznaci i kupcu se mora omogućiti pristup oznaci i tehničkim specifikacijama i informacijama o proizvodu putem baze podataka o proizvodima na webstranici ili štampani primjerak, na zahtjev kupca.
6. U svim situacijama iz tačaka od 1 do 3, te tačke 5 kupcu se na zahtjev mora omogućiti pribavljanje štampanog primjerka oznake i tehničkih specifikacija i informacija o proizvodu.

INFORMACIJE KOJE SE NAVODE PRI PRODAJI NA DALJINU PUTEM INTERNETA

1. Odgovarajuća oznaka koju dobavljači stavljaju na raspolaganje u skladu sa članom 10, tačkom 1 podtačkom g) prikazuje se na sredstvu prikaza u blizini cijene proizvoda. Veličina mora biti takva da je oznaka jasno vidljiva i čitka i mora biti srazmjerna veličini iz Priloga 1. Oznaka se može prikazati putem umetnutog prikaza i u takvom slučaju slika koja se upotrebljava za pristup oznaci mora biti u skladu sa specifikacijama utvrđenima u tački 2, ovog Priloga. Ako se upotrebljava umetnuti prikaz, oznaka se prikazuje prvim klikom miša, pomjeranjem miša preko oznake ili širenjem slike na ekranu osjetljivom na dodir.
2. Kada je riječ o slici koja se upotrebljava za pristup oznaci kod umetnutog prikaza, kako je navedeno na Slici 2:
 - a) za mašine za pranje veša u domaćinstvu: mora imati strelicu u boji koja odgovara klasi energetske efikasnosti proizvoda na oznaci;
 - b) za mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu: mora imati strelicu u boji koja odgovara klasi energetske efikasnosti kompletnog ciklusa pranja na oznaci;
 - c) mora imati oznaku klasaa energetske efikasnosti proizvoda u 100% bijeloj boji, u podebljanom fontu Calibri veličine jednake veličini slova cijene;
 - d) mora imati oznaku raspona raspoloživih klasa energetske efikasnosti u 100% crnoj boji; i
 - e) mora biti postavljena na jedan od sljedeća dva načina i veličine takve da je strelica jasno vidljiva i čitka. Slovo unutar strelice klase energetske efikasnosti mora biti u sredini pravougaonog dijela strelice, i slovo i strelica moraju imati ivicu u 100% crnoj boji.

Slika 2.

Primjer lijeve/desne strelice u boji sa navedenim rasponom klasa energetske efikasnosti

3. U slučaju umetnutog prikaza, redosljed prikaza oznaka je sljedeći:
 - a) slike iz tačke 2 ovog Priloga prikazuju se na sredstvu prikaza u blizini cijene proizvoda;
 - b) slika je link na oznaku iz Priloga 1;
 - c) oznaka se prikazuje nakon klika mišem, pomicanja miša ili širenja slike na ekranu osjetljivom na dodir;
 - d) oznaka se prikazuje na prozoru na iskakanje, u novoj kartici, na novoj stranici ili umetnutim prikazom na ekranu;
 - e) za uvećavanje oznake na ekranima osjetljivim na dodir primjenjuju se pravila koja važe za uređaje za uvećavanje na dodir;
 - f) oznaka se prestaje prikazivati pomoću opcije „zatvori” ili drugog standardnog načina zatvaranja;
 - g) u tekstu, koji je alternativa grafičkom prikazu i koji se prikazuje u slučaju neuspjelog prikaza oznake, prikazuju se klase energetske efikasnosti proizvoda, a veličina fonta jednaka je veličini fonta u kojem je navedena cijena.
4. Tehnička specifikacija i informacije o proizvodima u elektronskom obliku, koje dobavljači stavljaju na raspolaganje u skladu sa članom 10, tačkom 1, podtačkom h) prikazuje se na sredstvu prikaza u blizini cijene proizvoda. Moraju biti dovoljno velike da se mogu jasno vidjeti i pročitati. Tehnička specifikacija i informacije o proizvodima mogu se prikazati upotrebom umetnutog prikaza ili upućivanjem na bazu podataka o proizvodu i u tom se slučaju na linku koji se upotrebljava za pristup tehnička specifikacija i informacije o proizvodima jasno i čitko navodi „Tehnička specifikacija proizvoda”. Ako se upotrebljava umetnuti prikaz, tehnička specifikacija proizvoda se pojavljuju na prvi klik miša na linku, pomjeranjem miša preko linka ili širenjem linka na ekranu osjetljivom na dodir.

ODREĐIVANJE KLASJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI

A. Klase energetske efikasnosti

Klasa energetske efikasnosti mašine za pranje veša u domaćinstvu i ciklusa pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu utvrđuje se na osnovu njenog indeksa energetske efikasnosti (EEI_W), kako je utvrđen u Tabeli 5.

Vrijednost EEI_W mašine za pranje veša u domaćinstvu i ciklusa pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu računa se u skladu sa Prilogom 7.

Tabela 5

Klase energetske efikasnosti mašina za pranje veša u domaćinstvu i ciklusa pranja mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu

Klasa energetske efikasnosti	Indeks energetske efikasnosti EEI_{WD}
A	$EEI_W \leq 52$
B	$52 < EEI_W \leq 60$
C	$60 < EEI_W \leq 69$
D	$69 < EEI_W \leq 80$
E	$80 < EEI_W \leq 91$
F	$91 < EEI_W \leq 102$
G	$EEI_W > 102$

Klasa energetske efikasnosti kompletnog ciklusa pranja mašine za pranje veša u domaćinstvu utvrđuje se na osnovu njenog indeksa energetske efikasnosti (EEI_{WD}), kako je utvrđeno u Tabeli 6.

Vrijednost EEI_{WD} kompletnog ciklusa pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu računa se u skladu sa Prilogom 7.

Tabela 6

Klase energetske efikasnosti kompletnog ciklusa pranja mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu

Klasa energetske efikasnosti	Indeks energetske efikasnosti EEI_{WD}
A	$EEI_{WD} \leq 37$
B	$37 < EEI_{WD} \leq 45$
C	$45 < EEI_{WD} \leq 55$
D	$55 < EEI_{WD} \leq 67$
E	$67 < EEI_{WD} \leq 82$
F	$82 < EEI_{WD} \leq 100$
G	$EEI_{WD} > 100$

B. Klase efikasnosti centrifugiranja

Klase energetske efikasnosti centrifugiranja mašine za pranje veša u domaćinstvu i ciklusa pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu utvrđuje se na osnovu njenog preostalog sadržaja vlage (D), kako je utvrđeno u Tabeli 7.

Vrijednost D mašine za pranje veša u domaćinstvu i ciklusa pranja mašine za pranje i sušenje veša računa se u skladu sa Prilogom 7.

Tabela 7

Klase energetske efikasnosti centrifugiranja

Klasa efikasnosti centrifugiranja	Preostali sadržaj vlage (D) (%)
A	$D < 45$
B	$45 \leq D < 54$
C	$54 \leq D < 63$
D	$63 \leq D < 72$
E	$72 \leq D < 81$
F	$81 \leq D < 90$
G	$D \geq 90$

C. Klase emisije buke koja se prenosi vazduhom

Klasa emisije buke, koja se prenosi vazduhom, mašine za pranje veša u domaćinstvu i ciklusa pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu utvrđuje se na osnovu njenih emisija buke koja se prenosi vazduhom, kako je utvrđeno u Tabeli 8.

Tabela 8

Klase emisije buke koja se prenosi vazduhom

Faza	Klasa emisije buke koja se prenosi vazduhom	Buka (db)
Centrifugiranje	A	$n < 73$
	B	$73 \leq n < 77$
	C	$77 \leq n < 81$
	D	$n \geq 81$

MJERENJA I PRORAČUNI

Za potrebe usklađenosti i provjere usklađenosti sa zahtjevima iz ovog pravilnika, mjerenja i proračuni izvode se na osnovu usklađenih normi čiji su referentni brojevi u tu svrhu objavljeni u Službenom listu ili na osnovu drugih pouzdanih, tačnih i ponovljivih metoda kojima se uzimaju u obzir opštepriznate najsavremenije metode i u skladu sa sljedećim odredbama.

Ako je parametar deklarisan u skladu sa Tabelom 3, Priloga 3, za mašine za pranje veša u domaćinstvu, odnosno u skladu sa Tabelom 4, Priloga 3 za mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu, dobavljač upotrebljava njegovu deklarisanu vrijednost za proračune u ovom prilogu.

Program eco 40-60 upotrebljava se za mjerenje i proračun potrošnje energije, indeksa energetske efikasnosti (E_{EIW}), najviše temperature, potrošnje vode, preostalog sadržaja vlage, trajanja programa, efikasnosti pranja, efikasnosti ispiranja, efikasnosti centrifugiranja i emisija buke koja se prenosi vazduhom u fazi centrifugiranja za mašine za pranje veša u domaćinstvu i ciklus pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu. Potrošnja energije, maksimalna temperatura, potrošnja vode, preostali sadržaj vlage, trajanje programa, efikasnost pranja i efikasnost ispiranja mjere se istovremeno.

Ciklus pranja i sušenja upotrebljava se za mjerenje i proračun potrošnje energije, indeksa energetske efikasnosti (E_{EIWD}), maksimalne temperature u fazi pranja, potrošnje vode, konačnog sadržaja vlage, trajanja ciklusa, efikasnosti pranja i efikasnosti ispiranja za mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu. Potrošnja energije, maksimalna temperatura, potrošnja vode, konačni sadržaj vlage, trajanje programa, efikasnost pranja i efikasnost ispiranja mjere se istovremeno.

Tokom mjerenja parametara u ovom Prilogu za program eco 40-60 kao i za ciklus pranja i sušenja primjenjuje se opcija najveće brzine centrifugiranja za program eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu, polovini nominalnog kapaciteta i, prema potrebi, četvrtini nominalnog kapaciteta.

Za mašine za pranje veša u domaćinstvu nominalnog kapaciteta 3 kg ili manjeg i mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu nominalnog kapaciteta 3 kg ili manjeg, parametri za program eco 40-60 i za ciklus sušenja i pranja mjere se samo pri nominalnom kapacitetu.

Trajanje programa eco 40-60 (t_W) pri nominalnom kapacitetu pranja kao i pri polovini i četvrtini nominalnog kapaciteta pranja i trajanje ciklusa pranja i sušenja (t_{WD}) pri nominalnom kapacitetu i polovini nominalnog kapaciteta izražavaju se u časovima i minutima i zaokružuju se na najbliži minut.

Emisije buke koja se prenosi vazduhom mjeri se u dB(A) u odnosu na 1 pW i zaokružuju na najbliži cijeli broj.

1. Nominalni kapacitet mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu

Nominalni kapacitet mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu je nominalni kapacitet ciklusa pranja i sušenja.

Ako mašina za pranje i sušenje veša omogućava kontinuirani ciklus, nominalni kapacitet ciklusa pranja i sušenja mora biti nominalni kapacitet za taj ciklus.

Ako mašina za pranje i sušenje veša ne omogućava kontinuiran ciklus, nominalni kapacitet ciklusa pranja i sušenja niži je od sljedećih vrijednosti: vrijednost nominalnog kapaciteta programa eco 40-60 i vrijednost nominalnog kapaciteta ciklusa sušenja kojim se postiže status „suvo za spremanje u ormar“.

2. INDEKS ENERGETSKE EFIKASNOSTI

2.1 Indeks energetske efikasnosti (E_{EIW}) mašina za pranje veša u domaćinstvu i ciklusa pranja mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu.

Za proračun vrijednosti E_{EIW} , ponderisana potrošnja energije za program eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu, polovini nominalnog kapaciteta i četvrtini nominalnog kapaciteta upoređuje se sa standardnom potrošnjom energije u ciklusu.

- a) E_{EIW} se računa prema sljedećoj formuli i zaokružuje na jedno decimalno mjesto:

$$E_{EIW} = \frac{E_W}{SCE_W} \times 100;$$

pri čemu:

E_W je ponderisana potrošnja energije za mašinu za pranje veša u domaćinstvu ili za ciklus pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu;

SCE_W je standardna godišnja potrošnja energije za mašinu za pranje veša u domaćinstvu ili za ciklus pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu.

- b) Vrijednost E_W se računa u kWh/ciklus i zaokružuje na tri decimalna mjesta kako slijedi:

$$SCE_W = -0,0025 \times c^2 + 0,0846 \times c + 0,3920;$$

pri čemu je c nominalni kapacitet mašine za pranje veša u domaćinstvu ili nominalni kapacitet pranjamašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu u programu eco 40-60.

- c) Vrijednost E_W se računa u kWh/ciklus i zaokružuje na tri decimalna mjesta kako slijedi:

$$E_W = A \times E_{W,full} + B \times E_{W,1/2} + C \times E_{W,1/4};$$

Pri čemu:

$E_{W,full}$ je potrošnja energije za mašinu za pranje veša u domaćinstvu ili za ciklus pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu u programu eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu pranja na tri decimale;

$E_{w,1/2}$ je potrošnja energije za mašinu za pranje veša u domaćinstvu ili za ciklus pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu u programu eco 40-60 pri polovini nominalnog kapaciteta pranja na tri decimale;

$E_{w,1/4}$ je potrošnja energije za mašinu za pranje veša u domaćinstvu ili za ciklus pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu u programu eco 40-60 pri polovini nominalnog kapaciteta pranja na tri decimale;

A je faktor ponderisanja pri nominalnom kapacitetu pranja, zaokružen na tri decimale;

B je faktor ponderisanja pri polovini nominalnog kapaciteta pranja, zaokružen na tri decimale;

C je faktor ponderisanja pri četvrtini nominalnog kapaciteta pranja, zaokružen na tri decimale;

Za mašine za pranje veša u domaćinstvu nominalnog kapaciteta 3 kg ili manjeg i mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu nominalnog kapaciteta 3 kg ili manjeg, A mora biti jednak 1; B i C jednaki su 0.

Za ostale mašine za pranje veša u domaćinstvu i mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu, vrijednosti faktora ponderisanja zavise od nominalnog kapaciteta u skladu sa sljedećim jednačinama:

$$A = -0,0391 \times c + 0,6918;$$

$$B = -0,0109 \times c + 0,3582;$$

$$C = 1 - (A + B);$$

pri čemu je c nominalni kapacitet mašine za pranje veša u domaćinstvu ili nominalni kapacitet pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu.

- a) Ponderisana potrošnja energije u 100 ciklusa mašine za pranje veša u domaćinstvu ili ciklusa pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu računa se kako je opisano u nastavku i zaokružuje na najbliži cijeli broj:

$$E_w \times 100;$$

2.2 Indeks energetske Efikasnosti ($E_{EI_{WD}}$) kompletnog ciklusa mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu

Za proračun vrijednosti $E_{EI_{WD}}$ modela mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu, ponderisana potrošnja energije u ciklusu pranja i sušenja pri nominalnom kapacitetu i pri polovini nominalnog kapaciteta upoređuje se sa njenom standardnom potrošnjom energije u ciklusu.

- a) $E_{EI_{WD}}$ se računa prema sljedećoj formuli i zaokružuje na jedno decimalno mjesto:

$$E_{EI_{WD}} = (E_{WD}/SCE_{WD}) \times 100;$$

pri čemu:

E_{WD} je ponderisana potrošnja energije kompletnog ciklusa mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu;

SCE_{WD} je standardna potrošnja energije kompletnog ciklusa mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu.

- b) Vrijednost SCE_{WD} se računa u kWh/ciklus i zaokružuje na tri decimalna mjesta kako slijedi:

$$SCE_{wd} = -0,0502 * d^2 + 1,1742 * d - 0,644;$$

pri čemu je d nominalni kapacitet mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu za ciklus pranja i sušenja.

- c) Za mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu nominalnog kapaciteta pranja 3 kg ili manjeg, E_{WD} je potrošnja energije pri nominalnom kapacitetu, zaokružena na tri decimale.

Za ostale mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu, E_{WD} se računa u kWh/ciklus prema sljedećoj formuli i zaokružuje na tri decimale:

$$E_{WD} = \frac{3 \times E_{WD,full} + 2 \times E_{WD,1/2}}{5};$$

pri čemu:

$E_{WD,full}$ je potrošnja energije mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu u ciklusu pranja i sušenja pri nominalnom kapacitetu i zaokružena na tri decimale;

$E_{WD,1/2}$ je potrošnja energije mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu u ciklusu pranja i sušenja pri nominalnom kapacitetu i zaokružena na tri decimale;

- d) Ponderisana potrošnja energije u 100 ciklusa za kompletan ciklus mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu računa se kao što je opisano u nastavku i zaokružuje se na najbliži cijeli broj:

$$E_{WD} \times 100;$$

3. INDEKS EFIKASNOSTI PRANJA

Indeks efikasnosti pranja mašine za pranje veša u domaćinstvu i ciklusa pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu (I_w) i indeks efikasnosti pranja kompletnog ciklusa mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu (J_w) računaju se primjenom drugih pouzdanih, tačnih i ponovljivih metoda kod kojih se uzimaju u obzir opšte prihvaćene savremene metode koji se zaokružuju na tri decimale.

Za mašine za pranje veša u domaćinstvu nominalnog kapaciteta većeg od 3 kg i za ciklus pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu nominalnog kapaciteta većeg od 3 kg, vrijednost I_w navedena u tehničkim specifikacijama i informacijama o proizvodu

najniža je vrijednost između indeksa efikasnosti pranja pri nominalnom kapacitetu pranja, polovini nominalnog kapaciteta pranja i četvrtini nominalnog kapaciteta pranja.

Za mašine za pranje veša u domaćinstvu nominalnog kapaciteta 3 kg ili manjeg i za ciklus pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu nominalnog kapaciteta 3 kg ili manjeg, vrijednost I_W navedena u tehničkim specifikacijama i informacijama o proizvodu je indeks efikasnosti pranja pri nominalnom kapacitetu pranja.

Za mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu nominalnog kapaciteta većeg od 3 kg vrijednost J_W navedena u tehničkim specifikacijama i informacijama o proizvodu niža je vrijednost između indeksa efikasnosti pranja pri nominalnom kapacitetu i pri polovini nominalnog kapaciteta.

Za mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu nominalnog kapaciteta 3 kg ili manjeg vrijednost J_W navedena u tehničkim specifikacijama i informacijama o proizvodu je indeks efikasnosti pranja pri nominalnom kapacitetu.

4. EFIKASNOST ISPIRANJA

Efikasnost ispiranja mašine za pranje veša u domaćinstvu i ciklusa pranja za mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu (I_R) i efikasnost ispiranja kompletnog ciklusa mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu (J_R) računaju se primjenom pouzdanih, tačnih i ponovljivih metoda koje se temelje na otkrivanju markera linearnih *alkilbenzensulfonata* (LAS) i zaokružuju se na jednu decimalu.

Za mašine za pranje veša u domaćinstvu nominalnog kapaciteta većeg od 3 kg i za ciklus pranja mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu nominalnog kapaciteta većeg od 3 kg, vrijednost I_R navedena u tehničkim specifikacijama i informacijama o proizvodu je najviša vrijednost između: efikasnosti ispiranja pri nominalnom kapacitetu pranja, polovini nominalnog kapaciteta pranja i četvrtini nominalnog kapaciteta pranja.

Za mašine za pranje veša u domaćinstvu nominalnog kapaciteta 3 kg ili manjeg i za ciklus pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu nominalnog kapaciteta 3 kg ili manjeg, u tehničkim specifikacijama i informacijama o proizvodu ne navodi se vrijednost za I_R .

Za mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu nominalnog kapaciteta većeg od 3 kg, vrijednost J_R navedena u tehničkim specifikacijama i informacijama o proizvodu je viša vrijednost između: efikasnosti ispiranja pri nominalnom kapacitetu i vrijednosti pri polovini nominalnog kapaciteta.

Za mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu nominalnog kapaciteta 3 kg ili manjeg, u tehničkim specifikacijama i informacijama o proizvodu ne navodi se vrijednost za J_R .

5. NAJVIŠA TEMPERATURA

Najviša temperatura koja se održava pet minuta unutar veša koje se obrađuje u mašini za pranje veša u domaćinstvu i u ciklusu pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu utvrđuje se na osnovu pouzdanih, tačnih i ponovljivih metoda i zaokružuje se na najbliži cijeli broj.

6. PONDERISANA POTROŠNJA VODE

- 1) Ponderisana potrošnja vode (W_W) mašine za pranje veša u domaćinstvu ili ciklusa pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu računa se u litrima i zaokružuje na najbliži cijeli broj:

$$W_W = A \times W_{W,full} + B \times W_{W,1/2} + C \times W_{W,1/4} ;$$

Pri čemu:

$W_{W,full}$ je potrošnja vode za mašine za pranje veša u domaćinstvu ili za ciklus pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu u programu eco 40-60 pri nominalnom kapacitetu pranja, izražena u litrima i zaokružena na jednu decimalu;

$W_{W,1/2}$ je potrošnja vode za mašine za pranje veša u domaćinstvu ili za ciklus pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu u programu eco 40-60 pri polovini nominalnog kapaciteta pranja, izražena u litrima i zaokružena na jednu decimalu;

$W_{W,1/4}$ je potrošnja vode za mašine za pranje veša u domaćinstvu ili za ciklus pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu u programu eco 40-60 pri četvrtini nominalnog kapaciteta pranja, izražena u litrima i zaokružena na jednu decimalu;

A, B i C su faktori ponderisanja kako su opisani u tački 2.1. podtački c).

- 2) Za mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu nominalnog kapaciteta pranja 3 kg ili manjeg, ponderisana potrošnja vode jest potrošnja vode pri nominalnom kapacitetu zaokružena na najbliži cijeli broj.

Za ostale mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu, ponderisana potrošnja vode (W_{WD}) ciklusa pranja i sušenja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu računa se kako je opisano u nastavku i zaokružuje se na najbliži cijeli broj:

$$E_{WD} = \frac{3 \times E_{WD,full} + 2 \times E_{WD,1/2}}{5};$$

pri čemu:

$W_{WD,full}$ je potrošnja vode ciklusa pranja i sušenja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu pri nominalnom kapacitetu, izražena u litrama i zaokružena na jednu decimalu;

$W_{WD,1/2}$ je potrošnja vode ciklusa pranja i sušenja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu pri polovini nominalnog kapaciteta, izražena u litrama i zaokružena na jednu decimalu.

7. PREOSTALI SADRŽAJ VLAGE

Ponderisani preostali sadržaj vlage (D) mašine za pranje veša u domaćinstvu i ciklusa pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu računa se u procentima i zaokružuje se na jedno decimalno mjesto:

$$D = A + D_{\text{full}} + B \times D_{1/2} + C \times D_{1/4} ;$$

pri čemu:

D_{full} je preostali sadržaj vlage za program „eco 40-60” pri nominalnom kapacitetu pranja, izražen u procentima i zaokružen na dva decimalna mjesta;

$D_{1/2}$ je preostali sadržaj vlage za program „eco 40-60” pri polovini nominalnog kapaciteta pranja, izražen u procentima i zaokružen na dva decimalna mjesta;

$D_{1/4}$ je preostali sadržaj vlage za program „eco 40-60” pri četvrtini nominalnog kapaciteta pranja, izražen u procentima i zaokružen na dva decimalna mjesta;

A, B i C su faktori ponderisanja kako su opisani u točki 2.1. podtački c).

8. KONAČNI SADRŽAJ VLAGE

Za ciklus sušenja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu, stanje „suvo za spremanje u ormar odgovara konačnom sadržaju vlage od 0 %, što je termodinamička ravnoteža veša sa temperaturom (ispitano na 20 ± 2 °C) i relativnom vlažnosti (ispitano na 65 ± 5 %) okolnog vazduha.

Konačni sadržaj vlage računa se u skladu sa usklađenim normama i zaokružuje na jedno decimalno mjesto.

9. NAČINI RADA SA NISKOM POTROŠNJOM ENERGIJE

Ako je primjenjivo, potrošnja energije mjeri se u stanju isključenosti (P_o), stanju pripravnosti (P_{sm}) i odloženog početka rada (P_{ds}); izražava se u W i zaokružuje na dva decimalna mjesta.

Tokom mjerenja potrošnje energije u načinima rada sa niskom potrošnjom energije provjerava se i bilježi sljedeće:

- prikazuju li se informacije;
- aktivira li se mrežna veza.

Ako mašina za pranje veša u domaćinstvu ili mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu ima funkciju sprečavanja gužvanja, ta se operacija prekida otvaranjem vrata mašine za pranje veša u domaćinstvu ili mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu ili bilo kojom drugom odgovarajućom intervencijom 15 minuta prije mjerenja potrošnje energije.

10. EMISIJA BUKE KOJA SE PRENOSI VAZDUHOM

Emisija buke koja se prenosi vazduhom u fazi centrifugiranja mašina za pranje veša u domaćinstvu i mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu računa se za program „eco 40–60” pri nominalnom kapacitetu pranja primjenom pouzdanih, tačnih i ponovljivih metoda, kod kojih se uzimaju u obzir opšteprihvaćene savremene metode, i zaokružuje se na najbliži cijeli broj.

11. BRZINA CENTRIFUGIRANJA

Brzina centrifugiranja mašina za pranje veša u domaćinstvu i mašina za pranje i sušenje veša u domaćinstvu mjeri se ili računa pri uključenoj opciji najveće brzine centrifugiranja za program „eco 40-60” primjenom, tačnih i ponovljivih metoda kod kojih se uzimaju u obzir opšteprihvaćene savremene metode, te se zaokružuje na najbliži cijeli broj.

POSTUPAK PROVJERE USAGLAŠENOSTI U POGLEDU ENERGETSKE EFIKASNOSTI

Dopuštena odstupanja pri provjeri utvrđena u ovom prilogu odnose se samo na provjeru deklariranih vrijednosti koju sprovede nadležna državna tijela i dobavljač ih ne smije upotrebljavati kao dopušteno odstupanje za utvrđivanje vrijednosti u tehničkoj dokumentaciji ili za tumačenje tih vrijednosti u svrhu postizanja usklađenosti odnosno za objavljivanje veće efikasnosti na bilo koji način. Vrijednosti i klase na oznaci ili u tehničkim specifikacijama proizvoda ne smiju biti povoljniji za dobavljača od vrijednosti navedenih u tehničkoj dokumentaciji.

Ako je model projektovan tako da može detektovati kad je podvrgnut ispitivanju (npr. prepoznavanjem ispitnih uslova ili ciklusa) pa reagovati automatskim mijenjanjem svojeg rada tokom ispitivanja kako bi postigao povoljnije vrijednosti za bilo koji od parametara utvrđenih u ovom Pravilniku ili koje je proizvođač ili uvoznik deklarirao u tehničkoj dokumentaciji ili bilo kojoj priloženoj dokumentaciji, ni model ni ekvivalentni modeli ne smatraju se usklađenim.

Kao dio provjere usklađenosti modela proizvoda sa zahtjevima utvrđenima u ovom Pravilniku, nadležna državna tijela primjenjuju sljedeći postupak:

1. Nadležna državna tijela provjeravaju samo jednu jedinicu modela;
2. Smatra se da je model u skladu sa primjenjivim zahtjevima:
 - a) ako vrijednosti navedene u tehničkoj dokumentaciji i vrijednosti upotrijebljene za proračun tih vrijednosti nisu povoljnije za dobavljača od odgovarajućih vrijednosti navedenih u izvještaju o ispitivanju; i
 - b) ako vrijednosti navedene na oznaci i tehničkim specifikacijama i informacijama o proizvodu nisu povoljnije za dobavljača od deklariranih vrijednosti, a navedena klasa energetske efikasnosti, klasa emisije buke koja se prenosi vazduhom i klasa efikasnosti centrifugiranja, nije povoljniji za dobavljača od klase utvrđene na bazi deklariranih vrijednosti; i
 - c) nakon što su nadležna državna tijela ispitala jedinicu modela, utvrđene vrijednosti (vrijednosti odgovarajućih parametara izmjerenih pri ispitivanju i vrijednosti proračuna iz tih mjerenja) su u skladu sa odgovarajućim odstupanjima datim u Tabeli 9.
3. Ako rezultati iz tačke 2 podtačke a) ili b) nisu postignuti, smatra se da ni model ni ijedan ekvivalentni model nisu u skladu sa ovim Pravilnikom.
4. Ako se ne postigne rezultat iz tačke 2 podtačke c), nadležna državna tijela biraju tri dodatne jedinice istog modela za ispitivanje. Alternativno, tri dodatne izabrane jedinice mogu pripadati jednom modelu ili više ekvivalentnih modela;
5. Smatra se da je model u skladu sa primjenjivim zahtjevima ako je, za te tri jedinice, aritmetička sredina proračunanih vrijednosti u skladu sa odgovarajućim odstupanjima navedenima u Tabeli 9.
6. Ako se ne postigne rezultat iz tačke 5, smatra se da ni model ni ekvivalentni modeli nisu u skladu sa ovim Pravilnikom.

Nadležna državna tijela primjenjuju metode mjerenja i proračuna utvrđene u Prilogu 7.

Kad je riječ o zahtjevima iz ovog Priloga, nadležna državna tijela primjenjuju samo dopuštena odstupanja pri provjeri koja su utvrđena u Tabeli 9 i koriste samo procedure opisane u tačkama od 1 do 6. Za parametre iz Tabele 9 ne smiju se primjenjivati nikakva druga odstupanja, poput onih navedenih u usklađenim normama ili bilo kojoj drugoj metodi mjerenja.

Tabela 9
Dopuštena odstupanja pri provjeri

Parametri	Dopuštena odstupanja pri provjeri
$E_{W,full}$, $E_{W,1/2}$, $E_{W,1/4}$, $E_{WD,full}$, $E_{WD,1/2}$	Utvrđena vrijednost (ζ^{*1}) ne smije premašiti nijednu od deklariranih vrijednosti za $E_{W,full}$, $E_{W,1/2}$, $E_{W,1/4}$, $E_{WD,full}$, $E_{WD,1/2}$, za više od 10 %.
Ponderisana potrošnja energije (E_W i E_{WD})	Utvrđena vrijednost (ζ^{*1}) ne smije za više od 10 % premašiti deklariranu vrijednost E_W , odnosno E_{WD} .
$W_{W,full}$, $W_{W,1/2}$, $W_{W,1/4}$, $W_{WD,full}$, $W_{WD,1/2}$	Utvrđena vrijednost (ζ^{*1}) ne smije premašiti nijednu od deklariranih vrijednosti za $W_{W,full}$, $W_{W,1/2}$, $W_{W,1/4}$, $W_{WD,full}$, $W_{WD,1/2}$, za više od 10 %
Ponderirana potrošnja vode (W_W i W_{WD})	Utvrđena vrijednost (ζ^{*1}) ne smije premašiti deklariranu vrijednost W_W , odnosno W_{WD} , za više od 10 %.
Indeks efikasnosti pranja (I_W i J_W) za sve relevantne količine veša	Utvrđena vrijednost (ζ^{*1}) ne smije biti niža od deklarirane vrijednosti I_W , odnosno J_W , za više od 8 %.
Efikasnost ispiranja (I_W i J_W) za sve relevantne količine veša	Utvrđena vrijednost (ζ^{*1}) ne smije premašiti deklariranu vrijednost I_W odnosno J_W , za više od 1,0 g/kg.
Trajanje programa ili ciklusa (t_W i t_{WD}) za sve relevantne količine veša	Utvrđena vrijednost (ζ^{*1}) trajanja programa ili ciklusa ne smije premašiti deklariranu vrijednost t_W , odnosno t_{WD} , za više od 5 % ili za duže od 10 minuta, zavisno od toga šta je kraće.
Najviša temperatura unutar veša (T) tokom ciklusa pranja za sve relevantne količine veša	Utvrđena vrijednost (ζ^{*1}) ne smije biti niža od deklarirane vrijednosti T za više od 5 K niti premašiti deklariranu vrijednost T za više od 5 K.
Ponderisani preostali sadržaj vlage nakon pranja (D)	Utvrđena vrijednost (ζ^{*1}) ne smije premašiti deklariranu vrijednost za više od 10 %.
Konačni sadržaj vlage nakon sušenja za sve relevantne količine veša	Utvrđena vrijednost (ζ^{*1}) ne smije premašiti 3,0 %.
Brzina centrifugiranja (S) za sve relevantne količine veša	Utvrđena vrijednost (ζ^{*1}) ne smije biti manja od deklarirane vrijednosti S za više od 10 %.
Potrošnja energije u isključenom stanju (P_o)	Utvrđena vrijednost (ζ^{*1}) potrošnje energije P_o ne smije premašiti deklariranu vrijednost za više od 0,10 W.
Potrošnja energije u stanju pripravnosti (P_{sm})	Utvrđena vrijednost (ζ^{*1}) potrošnje električne energije P_{sm} ne smije premašiti deklariranu vrijednost za više od 10 % ako je deklarirana vrijednost veća od 1,00 W, odnosno za više od 0,10 W ako je deklarirana vrijednost 1,00 W ili manja.
Potrošnja energije u odgođenom početku rada (P_{ds})	Utvrđena vrijednost (ζ^{*1}) potrošnje električne energije P_{ds} ne smije premašiti deklariranu vrijednost za više od 10 % ako je deklarirana vrijednost veća od 1,00 W, odnosno za više od 0,10 W ako je deklarirana vrijednost 1,00 W ili manja.
Emisije buke koja se prenosi vazduhom	Utvrđena vrijednost (ζ^{*1}) ne smije premašiti deklariranu vrijednost za više od 2 dB(A) re 1 pW.
(ζ^{*1}) U slučaju da se ispituju tri dodatne jedinice kako je propisano u tački 4, utvrđena vrijednost znači aritmetičku sredinu vrijednosti dobijenih za te tri dodatne jedinice.	

MAŠINE ZA PRANJE VEŠA U DOMAĆINSTVU SA VIŠE BUBNJEVA I MAŠINE ZA PRANJE I SUŠENJE VEŠA U DOMAĆINSTVU SA VIŠE BUBNJEVA

Odredbe Priloga 1 i 6, na osnovu metoda mjerenja i proračuna utvrđenih u Prilogu 7, primjenjuju se na svaki bubanj nominalnog kapaciteta 2 kg ili većeg u mašinama za pranje veša u domaćinstvu sa više bubnjeva i na svaki bubanj nominalnog kapaciteta 2 kg ili većeg u mašinama za pranje i sušenje veša u domaćinstvu sa više bubnjeva.

Odredbe Priloga 1 i 6 primjenjuju se na svaki bubanj pojedinačno, osim ako su bubnjevi ugrađeni u isto kućište i ako u programu eco 40-60 ili u ciklusu pranja i sušenja mogu raditi isključivo istovremeno. U posljednjem slučaju te se odredbe primjenjuju na mašine za pranje veša u domaćinstvu sa više bubnjeva ili na mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu kao cjelinu, kako slijedi:

- a) nominalni kapacitet pranja je zbir nominalnih kapaciteta pranja svakog bubnja; za mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu sa više bubnjeva, nominalni kapacitet je zbir nominalnih kapaciteta svakog bubnja;
- b) energija, odnosno voda utrošena tokom rada mašine za pranje veša u domaćinstvu sa više bubnjeva ili tokom ciklusa pranja mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu sa više bubnjeva dobija se zbrajanjem potrošnje energije, odnosno vode svakog bubnja;
- c) energija, odnosno voda utrošena tokom kompletnog ciklusa mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu sa više bubnjeva dobija se zbrajanjem potrošnje energije, odnosno vode svakog bubnja;
- d) indeks energetske efikasnosti (EEI_W) se računa primjenom nominalnog kapaciteta pranja i potrošnje energije; za mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu sa više bubnjeva indeks energetske efikasnosti (EEI_{WD}) se računa primjenom nominalnog kapaciteta i potrošnje energije;
- e) trajanje je trajanje najdužeg programa eco 40-60 ili ciklusa pranja i sušenja, koji se obavlja u svakom bubnju;
- f) preostali sadržaj vlage nakon pranja se računa kao ponderisani prosjek u skladu sa nominalnim kapacitetom svakog pojedinačnog bubnja;
- g) za mašine za pranje i sušenje veša u domaćinstvu sa više bubnjeva konačni sadržaj vlage nakon sušenja mjeri se pojedinačno za svaki bubanj;
- h) mjerenja načina rada sa niskom potrošnjom energije, mjerenje buke koja se prenosi vazduhom i klasu buke koja se prenosi vazduhom primjenjuju se na mašinu za pranje veša u domaćinstvu kao cjelinu.

Tehnička specifikacija i informacije o proizvodu, kao i tehnička dokumentacija zajedno sadrže i predstavljaju informacije koje se zahtijevaju na osnovu Priloga 2, odnosno Priloga 3, za sve bubnjeve na koje se primjenjuju odredbe ovog Priloga.

Odredbe Priloga 4 i 5 primjenjuju se na svaki bubanj za koji važe odredbe ovog Priloga.

Postupak provjere utvrđen u Prilogu 8 primjenjuje se na mašinu za pranje veša u domaćinstvu sa više bubnjeva i mašinu za pranje i sušenje veša u domaćinstvu sa više bubnjeva kao cjelinu, a dopuštena odstupanja pri provjeri važi se na svaki od parametara utvrđenih za primjenu ovog Priloga.

Na osnovu člana 44 stav 4 Zakona o efikasnom korištenju energije ("Službeni list CG", br. 57/14 i 25/19), Ministarstvo kapitalnih investicija donijelo je

P R A V I L N I K O OZNAČAVANJU ENERGETSKE EFIKASNOSTI UREĐAJA ZA LOKALNO GRIJANJE PROSTORA*

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se zahtjevi za označavanje energetske efikasnosti uređaja za lokalno grijanje prostora nazivne toplotne snage od 50 kW ili manje.

Izuzeci od primjene

Član 2

Ovaj pravilnik ne primjenjuje se na:

- 1) električne uređaje za lokalno grijanje prostora;
- 2) uređaje za lokalno grijanje prostora koji za proizvodnju toplote koriste parni kompresorski ciklus ili apsorpcioni ciklus koje pokreću električni kompresori ili gorivo;
- 3) uređaje za lokalno grijanje prostora na čvrsto gorivo koji su predviđeni samo za sagorijevanje nedrvne biomase;
- 4) uređaje za lokalno grijanje prostora koji su predviđeni za druge svrhe osim grijanja zatvorenog prostora za postizanje i održavanje određene toplotne ugodnosti ljudi konvekcijom ili zračenjem toplote;
- 5) uređaje za lokalno grijanje prostora predviđene samo za spoljnu upotrebu;
- 6) uređaje za lokalno grijanje prostora čiji je direktni toplotni učinak manji od 6 % kombinovanog direktnog i nedirektnog toplotnog učinka pri nazivnom toplotnom učinku;
- 7) uređaje za lokalno grijanje prostora na čvrsto gorivo koji nisu fabrički montirani ili nisu obezbijeđeni kao montažne komponente ili djelovi jednog proizvođača koji se sklapaju na licu mesta;
- 8) uređaje za lokalno grijanje prostora svijetlog zračenja i uređaje za lokalno grijanje prostora tamnog zračenja;
- 9) uređaje za grijanje vazduha;
- 10) peći za saune.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **uređaj za lokalno grijanje prostora** je uređaj za grijanje prostora koji ispušta toplotu direktnim prenosom toplote ili direktnim prenosom toplote kombinovanim sa prenosom toplote na tečnost, kako bi se dostigao i održao određeni nivo toplotne ugodnosti čovjeka u zatvorenom prostoru u kojem je uređaj smješten, a moguće je da je kombinovan sa toplotnim učinkom u drugim prostorima i opremljen jednim toplotnim generatorom ili više njih koji direktno pretvaraju električnu energiju ili gasovita, tečna ili čvrsta goriva u toplotu, pomoću Džulovog zakona, odnosno sagorijevanjem goriva;
- 2) **uređaj za lokalno grijanje prostora na čvrsto gorivo** je uređaj za lokalno grijanje prostora sa otvorenom komorom za sagorijevanje, uređaj za lokalno grijanje prostora sa zatvorenom komorom za sagorijevanje ili štednjak na čvrsta goriva;
- 3) **uređaj za lokalno grijanje prostora na gas** je uređaj za lokalno grijanje prostora sa otvorenom komorom za sagorijevanje ili uređaj za lokalno grijanje prostora sa zatvorenom komorom za sagorijevanje na gas;
- 4) **uređaj za lokalno grijanje prostora na tečno gorivo** je uređaj za lokalno grijanje prostora sa otvorenom komorom za sagorijevanje ili uređaj za lokalno grijanje prostora sa zatvorenom komorom za sagorijevanje na tečna goriva;
- 5) **električni uređaj za lokalno grijanje prostora** je uređaj za lokalno grijanje prostora koji proizvodi toplotu principom Džulovog zakona;
- 6) **uređaj za lokalno grijanje prostora sa otvorenom komorom za sagorijevanje** je uređaj za lokalno grijanje prostora na gasovito, tečno ili čvrsto gorivo, kod kojeg ložište i gasovi koji nastaju sagorijevanjem nisu izolovani od prostora u kojem je uređaj postavljen i koji je hermetički spojen na otvor dimnjaka ili kamina ili mu je za odvod produkata sagorijevanja potreban dimovodni kanal;
- 7) **uređaj za lokalno grijanje prostora sa zatvorenom komorom za sagorijevanje** je uređaj za lokalno grijanje prostora na gasovito, tečno ili čvrsto gorivo, kod kojeg ložište i gasovi koji nastaju sagorijevanjem mogu biti izolovani od prostora u kojem je uređaj postavljen i koji je hermetički spojen na otvor dimnjaka ili kamina ili mu je za odvod produkata sagorijevanja potreban dimovodni kanal;
- 8) **štednjak** je uređaj za lokalno grijanje prostora na čvrsto gorivo, koji u jednom kućištu integriše funkciju grijača prostora, ploče za kuvanje, pećnice za pripremu hrane ili obije funkcije, a povezan je sa dimnjakom ili kaminom, ili mu je za odvod produkata sagorijevanja potreban dimovodni kanal;
- 9) **uređaj za lokalno grijanje prostora na gorivo** je uređaj za lokalno grijanje prostora sa otvorenom komorom za sagorijevanje, uređaj za lokalno grijanje prostora sa zatvorenom komorom za sagorijevanje ili štednjak;
- 10) **uređaj za lokalno grijanje prostora svijetlog zračenja** je uređaj za lokalno grijanje prostora na gasovito ili tečno gorivo opremljen gorionikom, koji se mora ugraditi iznad nivoa glave, usmjeren prema mjestu upotrebe tako da toplotna emisija

gorionika (najčešće infracrveno zračenje) direktno grije predmete koji se trebaju zagrijati i koji ispušta produkte sagorijevanja u prostor gdje je smješten;

- 11) **uređaj za lokalno grijanje tamnog zračenja** je uređaj za lokalno grijanje prostora na gasovito ili tečno gorivo opremljen gorionikom, koji se mora ugraditi iznad nivoa glave, u blizini stvari koje je potrebno grijati, a koji zagrijava prostor (najčešće infracrveno zračenje) iz jedne ili više cijevi koju zagrijava unutrašnji prolaz produkata sagorijevanja i iz koje se produkti sagorijevanja izbacuju dimovodnim kanalom;
- 12) **grijalica bez priključka na dimnjak** je uređaj za lokalno grijanje prostora na gasovito, tečno ili čvrsto gorivo koji ispušta uređaje sagorijevanja u prostor gdje je uređaj smješten, a nije uređaj za lokalno grijanje prostora svijetlog zračenja.
- 13) **grijalica sa otvorom za dimnjak** je uređaj za lokalno grijanje prostora na gasovito, tečno ili čvrsto gorivo predviđen da stoji ispod dimnjaka ili u kaminu, bez zaptivanja između uređaja i otvora dimnjaka ili kamina što omogućava nesmetan prolaz produktima sagorijevanja od ložišta do dimnjaka ili dimovoda;
- 14) **uređaj za grijanje vazduha** je uređaj koji daje toplotu isključivo za sistem grijanja na vazduh koji je dizajniran je za upotrebu kao pričvršćen (ili obezbijeđen) na određenom mjestu ili montiran na zid i koji distribuira vazduh putem uređaja za vazdušni protok radi postizanja i održavanja određenog nivoa toplotne ugodnosti, za ljude u zatvorenom prostoru u kojem je uređaj postavljen;
- 15) **peć za saunu** je uređaj za lokalno grijanje prostora koji je ugrađen u suhu ili vlažnu saunu ili slične okoline ili je deklarisan za takvu upotrebu;
- 16) **čvrsto gorivo** je gorivo koje je čvrsto na normalnoj unutrašnjoj sobnoj temperaturi, uključujući čvrstu biomasu i čvrsto fosilno gorivo;
- 17) **biomasa** je biorazgradivi dio uređaja, otpadni materijal i ostaci biološkog porijekla iz poljoprivrede (uključujući biljne i životinjske tvari), šumarstva i povezanih privrednih grana uključujući ribarstvo i akvakulturu, kao i biorazgradivi dio industrijskog i komunalnog otpada;
- 18) **drvena biomasa** je biomasa koja potiče od drveća, grmlja i žbunja, uključujući drvo za ogrijev, usitnjeno drvo, komprimovano drvo u obliku peleta, komprimovano drvo u obliku briketa te piljevinu;
- 19) **nedrvna biomasa** je biomasa koja nije drvena, uključujući između ostalog slamu, slonovu travu, trsku, zrnje, žitarice, koštice masline, kominu masline i ljuske orašastih plodova;
- 20) **preferirano gorivo** je čvrsto gorivo koje se preferira za upotrebu u uređaju za lokalno grijanje prostora prema usputstvima dobavljača;
- 21) **fosilno čvrsto gorivo** je čvrsto gorivo koje nije biomasa, uključujući antracit i suvi parni ugljen, metalurški koks, polukoks, bitumenski ugljen, lignit, smjesu fosilnih goriva ili smjesu biomase i fosilnog goriva, a za potrebe ovog pravilnika uključuje i treset;
- 22) **drugo pogodno gorivo** je gorivo koje nije preferirano, a koje se može koristiti za uređaj za lokalno grijanje prostora prema uputstvima dobavljača, uključuje i bilo koje gorivo navedeno u uputstvima za upotrebu za monteru i krajnje korisnike, na internet stranicama proizvođača i dobavljača slobodnog pristupa, u tehničkim ili promotivnim materijalima i u oglasima;
- 23) **direktni toplotni učinak** je toplotni učinak (izražen u kW) uređaja putem zračenja i prenosa toplote, koji sam uređaj ispušta u vazduh, a ne uključuje toplotni učinak uređaja koji radi na tečnost za prenos toplote.;
- 24) **nedirektni toplotni učinak** je toplotni učinak (izražen u kW) uređaja na tečnost za prenos toplote koji nastaje istim postupkom proizvodnje toplote, kao i u slučaju direktnog toplotnog učinka uređaja;
- 25) **funkcionalnost nedirektnog grijanja** znači da uređaj može prenijeti dio ukupnog toplotnog učinka na fluid za prenos toplote, u cilju grijanja prostora ili regulisanja tople vode u domaćinstvu;
- 26) **nazivni toplotni učinak (P_{nom})**, izražen u kW, predstavlja navedeni toplotni učinak uređaja za lokalno grijanje prostora koji obuhvata i direktni toplotni učinak i nedirektni toplotni učinak (gdje je primjenjivo), kada je podešen maksimalni toplotni učinak koji se može održati tokom produženog razdoblja, koju je naveo dobavljač;
- 27) **minimalni toplotni učinak (P_{min})**, izražen u kW, je navedeni toplotni učinak uređaja za lokalno grijanje prostora koji obuhvata i direktni i nedirektni toplotni učinak (gdje je primjenjivo) kada je podešen za rad na najmanji toplotni učinak, koji je naveo dobavljač;
- 28) **namijenjeno za spoljnu upotrebu** znači da je uređaj pogodan za siguran rad izvan zatvorenih prostora, uključujući moguću upotrebu u spoljnim uslovima;
- 29) **ekvivalentni model** je model koji je stavljen na tržište sa istim tehničkim parametrima utvrđenima u Tabeli 3 ili Tabeli 4, Priloga 3 kao i drugi model koji je stavljen na tržište pod drugom tržišnom oznakom od strane istog dobavljača.

Oznaka energetske efikasnosti

Član 4

Oznaka energetske efikasnosti uređaja za lokalno grijanje prostora data je u Prilogu 1.

Tehnička specifikacija i informacije o uređaju za lokalno grijanje prostora

Član 5

Tehnička specifikacija sa podacima i informacije o uređajima za lokalno grijanje prostora dati su u Prilogu 2.

Tehnička dokumentacija

Član 6

Tehnička dokumentacija za uređaje za lokalno grijanje prostora sadrži podatke date u Prilogu 3.

Podaci koji se navode prilikom prodaje na daljinu

Član 7

Prilikom prodaje uređaja na daljinu (kataloška prodaja i drugo) kada se od potrošača ne može očekivati da vidi izložen uređaj, distributer treba da obezbijedi podatke u skladu sa Prilogom 4.

Podaci iz stava 1 ovog člana navode se u tekstu sa veličinom i oblikom slova koji je optimalan za čitanje.

Podaci koji se navode prilikom prodaje, prodaje na lizing ili davanja u zakup preko interneta

Član 8

Prilikom prodaje uređaja za lokalno grijanje prostora preko interneta, distributer treba da obezbijedi prikaz oznake i tehničke specifikacije u elektronskom obliku u skladu sa Prilogom 5.

Metodologija određivanja klase energetske efikasnosti

Član 9

Određivanje klase energetske efikasnosti uređaja za lokalno grijanje prostora vrši se u skladu sa metodologijom koja je data u Prilogu 6.

Mjerenja

Član 10

Radi utvrđivanja podataka i informacija sadržanih na oznaci energetske efikasnosti i u tehničkoj dokumentaciji, vrše se mjerenja i proračuni primjenom pouzdanih, tačnih i ponovljivih postupaka u skladu sa Prilogom 7 prema opštepriznatim metodama mjerenja.

Provjera usaglašenosti u pogledu označavanja energetske efikasnosti

Član 11

Provjera usaglašenosti u pogledu označavanja energetske efikasnosti uređaja za lokalno grijanje prostora vrši se u skladu sa Prilogom 8.

Zahtjevi koje obezbjeđuje dobavljač uređaja za lokalno grijanje prostora

Član 12

Dobavljač koji stavlja na tržište ili u upotrebu uređaje za lokalno grijanje prostora, osim grijalice bez priključka na dimnjak koje koriste čvrsta goriva ili grijalice sa otvorom za dimnjak koje koriste čvrsta goriva, treba da od 1. januara 2023. godine obezbijedi:

- a) svakom uređaju za lokalno grijanje prostora štampanu oznaku čiji je izgled i sadržaj dat u Prilogu 1 tačka 1 ovog pravilnika koja je u skladu sa klasama energetske efikasnosti datim u Prilogu 6 ovog pravilnika;
- b) distributerima da je za taj model uređaja za lokalno grijanje prostora stavljena na raspolaganje štampana oznaka čiji je izgled i sadržaj dat u Prilogu 1 tačka 1 ovog pravilnika koja je u skladu sa klasama energetske efikasnosti datim u Prilogu 6 ovog pravilnika;
- c) tehničku specifikaciju proizvoda u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika;
- d) distributerima je za taj model uređaja za lokalno grijanje prostora stavljena na raspolaganje elektronska tehnička specifikacija proizvoda u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika;
- e) tehničku dokumentaciju, utvrđenu u Prilogu 3,
- f) da oglasi povezani sa određenim modelom uređaja za lokalno grijanje prostora koji sadrže informacije povezane sa energijom ili informacije o cijeni, upućuju na klasu energetske efikasnosti tog modela;
- g) da tehnički promotivni materijali koji se odnose na određeni model uređaja za lokalno grijanje prostora i opisuju njegove specifične tehničke parametre upućuju na klasu energetske efikasnosti tog modela.

Dobavljač koji stavlja na tržište ili u upotrebu grijalice bez priključka na dimnjak koje koriste čvrsta goriva ili grijalice sa otvorom za dimnjak koje koriste čvrsta goriva, treba da od 1. januara 2024. godine obezbijedi:

- a) svakom uređaju za lokalno grijanje prostora štampanu oznaku čiji je izgled i sadržaj dat u Prilogu 1 tačka 1 ovog pravilnika koja je u skladu sa klasama energetske efikasnosti datim u Prilogu 6 ovog pravilnika;
- b) distributerima da je za taj model uređaja za lokalno grijanje prostora stavljena na raspolaganje štampana oznaka čiji je izgled i sadržaj dat u Prilogu 1 tačka 1 ovog pravilnika koja je u skladu sa klasama energetske efikasnosti datim u Prilogu 6 ovog pravilnika;
- c) tehničku specifikaciju proizvoda u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika;
- d) distributerima je za taj model uređaja za lokalno grijanje prostora stavljena na raspolaganje elektronska tehnička specifikacija proizvoda u skladu sa Prilogom 2 ovog pravilnika;
- e) tehničku dokumentaciju, utvrđenu u Prilogu 3,

f) da oglašuje povezani sa određenim modelom uređaja za lokalno grijanje prostora koji sadrže informacije povezane sa energijom ili informacije o cijeni, upućuju na klasu energetske efikasnosti tog modela;

g) da tehnički promotivni materijali koji se odnose na određeni model uređaja za lokalno grijanje prostora i opisuju njegove specifične tehničke parametre upućuju na klasu energetske efikasnosti tog modela.

Zahtjevi koje obezbjeđuje distributer uređaja za lokalno grijanje prostora

Član 13

Distributer uređaja za lokalno grijanje prostora treba da obezbijedi:

a) da svi uređaji za lokalno grijanje prostora na prodajnom mjestu nose oznaku koju obezbjeđuje dobavljač u skladu sa članom 12 stav 1 ovog pravilnika, tako da je oznaka klase energetske efikasnosti jasno vidljiva, u skladu sa članom 4 ovog pravilnika;

b) da se u slučaju prodaje na daljinu, oznaka i tehnička specifikacija proizvoda dostavljaju u skladu sa čl. 7 i 8 ovog pravilnika;

c) da svaki vizuelni oglas za određeni model uređaja za lokalno grijanje prostora, uključujući oglase na internetu, sadrži klasu energetske efikasnosti tog modela i raspon dostupnih klasa energetske efikasnosti na oznaci, u skladu sa članom 7 ovog pravilnika;

d) da svaki tehnički promotivni materijal za određeni model uređaja za lokalno grijanje prostora, uključujući tehničke promotivne materijale objavljene na internetu, u kojima se navode specifični tehnički parametri, sadrže klasu energetske efikasnosti i raspon dostupnih klasa energetske efikasnosti na oznaci, u skladu sa članom 7 ovog pravilnika.

Stanje zaliha uređaja za lokalno grijanje prostora

Član 14

Dobavljači odnosno distributeri treba da do 1. juna 2023. godine, uređaje za lokalno grijanje prostora oznake energetske efikasnosti obilježe u skladu sa ovim pravilnikom .

Prilozi

Član 15

Prilozi 1 do 8 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Stupanje na snagu

Član 16

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. juna 2023. godine.

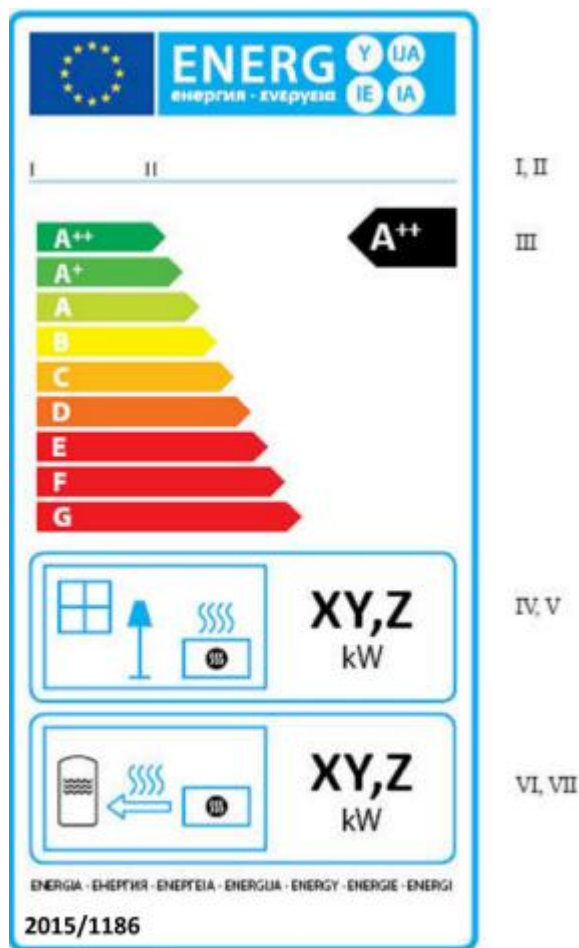
** U ovaj pravilnik prenijete su odredbe Regulative (EU), br. 2015/1186, od 24. aprila 2015. godine, o dopuni Regulative (EU) 2017/1369 Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu označavanja energetske efikasnosti uređaja za lokalno grijanje prostora.*

Broj: 03-302/22-8461/1
Podgorica, 24. juna 2022. godine

Ministar,
mr **Ervin Ibrahimović**, s.r.

OZNAKA ENERGETSKE EFIKASNOSTI ZA UREĐAJE ZA LOKALNO GRIJANJE PROSTORA

1. Uređaji za lokalno grijanje prostora

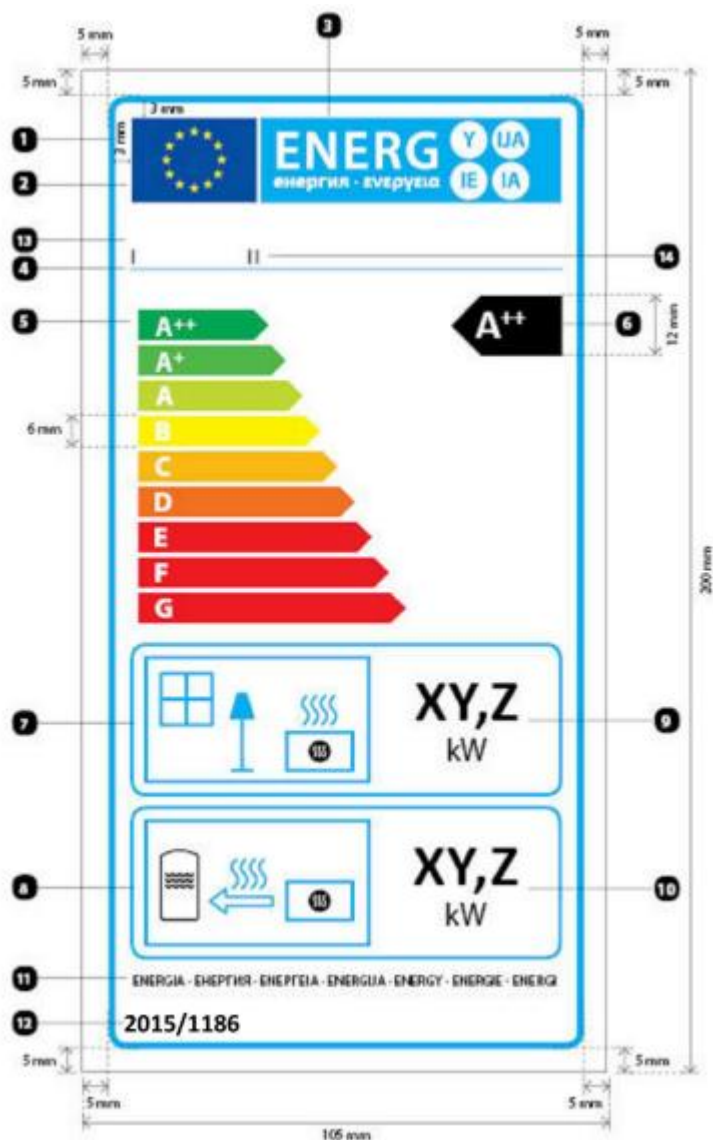
Slika 1)

a) Oznaka za uređaje za lokalno grijanje prostora sadrže sljedeće informacije:

- I. ime ili zaštitni znak dobavljača;
- II. identifikacionu oznaku modela dobavljača;
- III. klasu energetske efikasnosti utvrđenu u skladu sa Prilogom 6. Vrh strelice sa oznakom klase energetske efikasnosti uređaja za lokalno grijanje prostora postavlja se na istu visinu kao i vrh strelice sa oznakom relevantne klase energetske efikasnosti;
- IV. simbol za direktni toplotni učinak;
- V. direktni toplotni učinak u kW zaokružen na najbližu jednu decimalu;
- VI. za uređaje za lokalno grijanje prostora sa prenosom toplote na tečnost, simbol za nedirektni toplotni učinak;
- VII. za uređaje za lokalno grijanje prostora sa prenosom toplote na tečnost, nedirektni toplotni učinak u kW zaokružen na najbližu jednu decimalu.

b) Izgled oznake za uređaje za lokalno grijanje prostora je u skladu sa tačkom 2, ovog Priloga.

2. Oznaka za uređaje za lokalno grijanje prostora izgleda kao na slici ispod:

Slika 2)

Pri čemu:

- dimenzije i specifikacije elemenata na oznaci prikazane su kako je navedeno u tački 1, Priloga 1, za oznaku standardne veličine i za oznaku male veličine za uređaje za lokalno grijanje prostora;
- pozadina oznake je 100 % bijela;
- fontovi su Verdana i Calibri;
- boje su CMYK – cijan, magenta, žuta i crna, kao u sljedećem primjeru: 0-70-100-0: 0 % cijan, 70% magenta, 100 % žuta, 0 % crna;
- oznake moraju ispunjavati sljedeće zahtjeve:
 - granica oznaka EU-a: 4 pt, boja: cijan 100%, zaobljeni uglovi: 3,5 mm;
 - logotip EU-a: Boje: X-80-00-00 i 00-00-X-00;
boja logotipa energije je: 100,80,0,0;
 - natpis „Energija“: Boja: X-80-00-00. Piktogram kako je prikazan: logotip EU-a i natpis „Energija“: širina: 86 mm, visina 17mm;
 - granica ispod logotipa: 1 pt, boja: cijan 100%, dužina 86 mm;
 - ljestvica energetskih klasa
–**strelica**: visina: 6 mm, razmak: 1,3 mm, boje:
najviši rezred:
drugi rezred:
treći rezred:

- četvrti rezred:
peti rezred:
šesti rezred:
sedmi rezred:
osmi rezred:
najniži rezred:
- tekst**: Calibri bold 14 pt, velika slova, bijeli, simboli "+" u eksponentu, poravnati u jednom redu;
- 6 klasa energetske efikasnosti:
–**strelica**: širina: 22 mm, visina: 12 mm, 100% crna boja,
–**tekst**: Calibri bold 14 pt, velika slova, bijeli, simboli "+" u eksponentu, poravnati u jednom redu
- 7 funkcionalnost direktnog grijanja:
–**piktogram** kako je prikazan,
–**granica**: 2 pt, boja: cijan 100%, zaobljeni uglovi 3,5 mm;
- 8 ako je primjenljivo, funkcionalnost nedirektnog grijanja:
–**piktogram** kako je prikazan,
–**granica**: 2 pt, boja: cijan 100%, zaobljeni uglovi 3,5 mm;
- 9 Nazivni nedirektni toplotni učinak:
granica: 2 pt, boja: cijan 100%, zaobljeni uglovi 3,5 mm;
vrijednost "XY,Z": Calibri bold 34 pt, 100% crna boja;
- 10 Ako je primjenljivo, nazivni nedirektni toplotni učinak:
–**granica**: 2 pt, boja: cijan 100%, zaobljeni uglovi 3,5 mm;
–**vrijednost**: XY,Z": Calibri bold 34 pt, 100% crna boja;
–**tekst** "kW": calibri bold 18 pt, 100% crna boja;
- 11 **energija**:
–**tekst** "kW": calibri bold 18 pt, 100% crna boja;
- 12 godina uvođenja oznake i broj propisa
–**tekst** : Calibri bold 10 pt;
- 13 naziv ili zaštitni znak dobavljača;
- 14 identifikaciona oznaka modela dobavljača:
–Naziv ili zaštitni znak dobavljača i njegova identifikaciona oznaka modela trebali bi stati u prostor od 86×12 mm.

PRILOG 2

SADRŽAJ TEHNIČKE SPECIFIKACIJE I INFORMACIJE O PROIZVODU

Sljedeće definicije se primjenjuju u ovom prilogu:

- 1) **koeficijent konverzije (CC)** je koeficijent koji prikazuje procijenjenih 40 % prosječne efikasnosti proizvodnje. Vrijednost koeficijenta konverzije iznosi $CC = 2,5$;
- 2) **neto kalorična vrijednost (NKV)** je ukupna količina toplote koju ispušta jedinična količina goriva koja sadrži odgovarajući nivo vlage u gorivu kada izgara u potpunosti sa kiseonikom i kada se produkti sagorijevanja ne vraćaju na temperaturu okoline;
- 3) **korisna efikasnost, pri nazivnom ili minimalnom toplotnom učinku, ($\eta_{th,nom}$ ili $\eta_{th,min}$)**, iskazan u %, je odnos korisnog toplotnog učinka i ukupne ulazne energije uređaja za lokalno grijanje prostora izražene u obliku NKV-a;
- 4) **zahtjev napajanja električnom energijom pri nazivnom toplotnom učinku (el_{max})**, izraženo u kW, predstavlja potrošnju električne energije uređaja za lokalno grijanje prostora tokom pružanja nazivnog toplotnog učinka. Potrošnja električne energije određuje se ne uzimajući u obzir potrošnju energije cirkulatora u slučaju da proizvod nudi funkciju nedirektnog grijanja i ugrađen je cirkulator;
- 5) **zahtjev napajanja električnom energijom pri minimalnom toplotnom učinku (el_{min})**, izraženo u kW, predstavlja potrošnju električne energije uređaja za lokalno grijanje prostora tokom pružanja minimalnog toplotnog učinka, koja se određuje, ne uzimajući u obzir potrošnju energije cirkulatora, u slučaju da proizvod nudi funkciju nedirektnog grijanja i ugrađen je cirkulator;
- 6) **zahtjev napajanja električnom energijom u pripravnom načinu rada (el_{sb})**, izraženo u kW; predstavlja potrošnju električne energije proizvoda u stanju pripravnosti,
- 7) **zahtjev trajnog napajanja za pripalni plamen (P_{pilot})** predstavlja potrošnju goriva gasovitog, tečnog ili čvrstog stanja za pružanje plamena koji služi kao izvor zapaljenja za snažniji postupak sagorijevanja koji je potreban za nazivni toplotni učinak ili toplotni učinak pri djelomičnom opterećenju, kada se pali više od 5 minuta prije paljenja glavnog plamenika, izraženo u kW;

- 8) **toplotni učinak sa jednom fazom, bez kontrole sobne temperature** predstavlja nepostojanje mogućnosti proizvoda da automatski varira svoj toplotni učinak i nemogućnost dostavljanja povratne informacije o sobnoj temperaturi u cilju automatskog prilagođavanja toplotnog učinka;
- 9) **dvije ili više ručnih faza, bez kontrole sobne temperature** predstavljaju mogućnost proizvoda da ručno varira svoj toplotni učinak putem dva ili više nivoa toplotnog učinka, a da pritom nije (proizvod) opremljen uređajem koji automatski reguliše toplotni učinak u odnosu na željenu unutrašnju temperaturu;
- 10) **sa mehaničkom kontrolom sobne temperature putem termostata** znači da je proizvod opremljen neelektronskim uređajem koji omogućava da proizvod automatski mijenja svoj toplotni učinak tokom određenog vremenskog perioda, u odnosu na određeni potrebni nivo toplotne ugodnosti grijanja unutrašnjeg prostora;
- 11) **sa elektronskom kontrolom sobne temperature** znači da je proizvod opremljen elektronskim uređajem, integrisanim ili eksternim, koji omogućava da proizvod automatski mijenja svoj toplotni učinak tokom određenog vremenskog perioda, u odnosu na određeni potrebni nivo toplotne ugodnosti grijanja unutrašnjeg prostora;
- 12) **sa elektronskom kontrolom sobne temperature i dnevnim podešavanjem vremena** znači da je proizvod opremljen elektronskim uređajem, integrisanim ili eksternim, koji omogućava da proizvod automatski mijenja svoj toplotni učinak tokom određenog vremenskog perioda, u odnosu na potrebni nivo toplotne ugodnosti grijanja unutrašnjeg prostora kao i mogućnost podešavanja temperature tokom 24-satnog vremenskog intervala;
- 13) **sa elektronskom kontrolom sobne temperature i nedjeljnim podešavanjem vremena** znači da je proizvod opremljen elektronskim uređajem, integrisanim ili eksternim, koji omogućava da proizvod automatski mijenja svoj toplotni učinak tokom određenog vremenskog perioda, u odnosu na potrebni nivo toplotne ugodnosti grijanja unutrašnjeg prostora kao i mogućnost podešavanja temperature tokom 24-satnog vremenskog intervala. Tokom sedmodnevnog perioda podešavanja svakodnevne varijacije moraju biti omogućene;
- 14) **kontrola sobne temperature, sa detekcijom prisustva** je uređaj koji je opremljen ugrađenim ili eksternim elektronskim uređajem koji automatski smanjuje podešeni nivo sobne temperature kada u prostoriji nema osoba;
- 15) **kontrola sobne temperature, sa detekcijom otvorenosti prozora** je uređaj opremljen ugrađenim ili eksternim elektronskim uređajem koji smanjuje toplotni učinak, ako su otvoreni prozor ili vrata. Kad god se koristi senzor za detekciju otvaranja prozora ili vrata, on se može ugraditi sa uređajem putem spoljne ugradnje, ugradnje u konstrukciju građevine ili kombinacije tih opcija;
- 16) **sa mogućnosti regulacije na daljinu** je uređaj koji ima funkciju koja mu omogućava daljinsku interakciju sa regulacijom parametara izvan zgrade u kojoj je instaliran uređaj;
- 17) **stanje pripravnosti** je stanje u kojem je proizvod priključen na izvor napajanja iz električne mreže, zavisi od ulazne energije iz izvora napajanja i pruža samo sljedeće funkcije, (koje mogu trajati neodređeno vrijeme): funkcija ponovnog aktiviranja, ili funkcija ponovnog aktiviranja i samoindikacija omogućene funkcije ponovnog aktiviranja, i/ili informacije ili prikaz statusa;
- 18) **identifikaciona oznaka modela** je kod, najčešće alfanumerički, po kojem se određeni model uređaja za lokalno grijanje prostora razlikuje od ostalih modela označenih istim zaštitnim znakom, nazivom dobavljača ili distributera;
- 19) **ostalo fosilno gorivo** je fosilno gorivo koje nije antracit i suvi parni ugljen, metalurški koks, polukoks, bitumenski ugljen, lignit, treset ili briketi od smjese fosilnog goriva;
- 20) **ostala drvena biomasa** je drvena biomasa koju ne čini drvo za ogrijev sa udjelom vlage od 25 % ili manje, briketi sa udjelom vlage manjim od 14 % ili komprimovano drvo sa udjelom vlage manjim od 12 %;
- 21) **udio vlage** je udio vode u gorivu u odnosu na ukupnu količinu goriva korištenu u uređajima za lokalno grijanje prostora.

PRILOG 3

SADRŽAJ TEHNIČKE DOKUMENTACIJE

1. Tehnička dokumentacija za uređaje za lokalno grijanje prostora naročito sadrži:
 - a) naziv i adresu dobavljača;
 - b) identifikacionu oznaku modela;
 - c) upućivanje na primijenjene usklađene norme, prema potrebi;
 - d) za uređaje koji kao preferirano gorivo koriste drugu drvenu biomasu, nedrvnu biomasu, drugo fosilno gorivo ili drugu smjesu biomase i fosilnog goriva, kako je navedeno u Tabeli 1, opis goriva dovoljan za jasno prepoznavanje i tehničku normu ili specifikaciju goriva, uključujući i izmjereni sadržaj vlage i izmjereni sadržaj pepela, a za drugo fosilno gorivo i izmjereni sadržaj zaprpljanih čestica u gorivu;
 - e) ostale korištene tehničke norme i specifikacije, prema potrebi;
 - f) ime i potpis osobe koja je ovlaštena da obaveže dobavljača;
 - g) podatke iz Tabele 1 (za uređaje za lokalno grijanje prostora na čvrsto gorivo) iz Tabele 2 (za uređaje za lokalno grijanje prostora na gasovito/tečno gorivo), koji su izmjereni i izračunati u skladu sa Prilogom 7;
 - h) izvještaje o ispitivanjima izvršenima od strane dobavljača ili u njihovo ime, uključujući naziv i adresu tijela koje je obavilo ispitivanje;
 - i) sve posebne mjere opreza koje se moraju preduzeti kada se sastavljaju, ugrađuju ili održavaju uređaji za lokalno grijanje prostora;
 - j) popis ekvivalentnih modela, ako je primjenjivo.

Tabela 1

Tehnički parametri za uređaje za lokalno grijanje prostora na čvrsto gorivo

Identifikaciona (-e) oznaka (-e) modela:		
Funkcionalnost nedirektnog grijanja: (da/ne):		
Direktni toplotni učinak (kW):		
Nedirektni toplotni učinak (kW):		
Gorivo	Preferirano gorivo (samo jedno):	Drugo (-a) pogodno (-a) gorivo(-a):
Drveni trupci sa udjelom vlage ≤ 25 %	(da/ne)	(da/ne)
Komprimirano drvo sa udjelom vlage ≤ 12 %	(da/ne)	(da/ne)
Ostala drvena biomasa	(da/ne)	(da/ne)
Nedrvna biomasa	(da/ne)	(da/ne)
Antracit i suhi parni ugljen	(da/ne)	(da/ne)
Metalurški koks	(da/ne)	(da/ne)
Polukoks	(da/ne)	(da/ne)
Bitumenski ugalj	(da/ne)	(da/ne)
Briketi od lignita	(da/ne)	(da/ne)
Briketi od treseta	(da/ne)	(da/ne)
Briketi od smjese fosilnih goriva	(da/ne)	(da/ne)
Ostala fosilna goriva	(da/ne)	(da/ne)
Briketi od smjese biomase i fosilnog goriva	(da/ne)	(da/ne)

Druga smjesa biomase i fosilnog goriva				(da/ne)		(da/ne)	
Karakteristike kod rada sa preferiranim gorivom η_s (%) :							
Sezonska energetska efikasnost grijanja prostora (EEI):							
Indeks energetske efikasnosti (EEI):							
Stavka	Simbol	Vrijednost	Jedinica		Stavka	Simbol	Vrijednost
Toplotni učinak					Korisna efikasnost(primljena NCV)		
Nazivna toplotna snaga	P_{nom}	x,x	kW		Korisna efikasnost kod nazivne toplotne snage	$\eta_{th,nom}$	x,x
Minimalni toplotni učinak (referentni)	P_{min}	(x,x/n. p.)	kW		Korisna efikasnost pri minimalnom toplotnom učinku (referentna) (x,x/n. p.) %	$\eta_{th,min}$	(x,x/n. p.)
Potrošnja pomoćne električne energije					Vrsta izlazne toplote/regulacija sobne temperature (odabrati jednu)		
Pri nazivnom toplotnom učinku	$e_{l,max}$	x,xxx	kW		toplotni učinak sa jednom fazom, bez kontrole sobne temperature	(da, ne)	
Pri minimalnom toplotnom učinku	$e_{l,min}$	x,xxx	kW		dvije ili više ručnih faza, bez kontrole sobne temperature	(da, ne)	
U stanju pripravnosti	$e_{l,SB}$	x,xxx	kW		sa mehaničkom kontrolom sobne temperature putem termostata	(da, ne)	
					elektronskom kontrolom sobne temperature 1	(da, ne)	
					sa elektronskom kontrolom sobne temperature i dnevnim podešavanjem vremena	(da, ne)	
					sa elektronskom kontrolom sobne temperature i nedjeljnim podešavanjem vremena	(da, ne)	

				Druge mogućnosti regulacije (moguć odabir više opcija)					
				kontrola sobne temperature sa detekcijom prisustva		(da, ne)			
				kontrola sobne temperature sa detekcijom otvorenosti prozora		(da, ne)			
				kontrola sobne temperature sa detekcijom otvorenosti prozora		(da, ne)			
Zahtjev trajnog napajanja za pripalni plamen				sa mogućnošću regulacije na daljinu					
Zahtjev napajanja za pripalni plamen (ako je primjenjivo)	P_{pilot}	(x,xxx/n.p.)	kW						
Podaci za kontakt		Naziv i adresa dobavljača							

Tabela 2
Tehnički parametri za uređaje za lokalno grijanje prostora na čvrsto gorivo

Identifikaciona (-e) oznaka (-e) modela:							
Funkcionalnost nedirektnog grijanja: (da/ne):							
Direktni toplotni učinak (kW):							
Nedirektni toplotni učinak (kW):							
Gorivo							
Odabрати vrstu goriva				(gasovito/tečno)		(specifіcitarі)	
Stavka	Simbol	Vrijednost	Jedinica	Stavka	Simbol	Vrijednost	Jedinica
Toplotni učinak				Korisna efikasnost (NCV)			
Nazivna toplotna snaga	P_{nom}	X,x	kW	Korisna efikasnost pri nazivnom toplotnom	$\eta_{th,nom}$	X,x	%

				učinku			
Minimalni toplotni učinak	$P_{\min}$	(x,x/n.p.)	%	Korisna efikasnost pri minimalnom toplotnom učinku (referentna)	$\eta_{\text{th,min}}$	(x,x/n.p.)	%
Potrošnja pomoćne električne energije				Vrsta izlazne toplote/regulacija sobne temperature (odabrati jednu)			
Pri nazivnom toplotnom učinku	$e_{\max}$	x,xxx	kW	jednostepena predaja toplote, bez kontrole sobne temperature			(da/ne)
Pri minimalnom toplotnom učinku	$e_{\min}$	x,xxx	kW	dvije ili više ručnih faza, bez kontrole sobne temperature			(da/ne)
U pripravnom stanju	e_{sb}	x,xxx	kW	sa mehaničkom kontrolom sobne temperature putem termostata			(da/ne)
				sa elektronskom kontrolom sobne temperature I			(da/ne)
				sa elektronskom kontrolom sobne temperature i dnevnim podešavanjem vremena			(da/ne)
				sa elektronskom kontrolom sobne temperature i nedjeljnim podešavanjem vremena			(da/ne)
				Druge mogućnosti regulacije (moguć odabir više opcija)			
				kontrola sobne temperature sa detekcijom prisutnosti			(da/ne)
				kontrola sobne temperature s detekcijom otvorenosti prozora			(da/ne)
Zahtjev trajnog napajanja za pripralni plamen				Sa mogućnošću regulacije na daljinu			(da/ne)

Potrebna energija za žičak (ako se primjenjuje)	P _{pilot}	(x,xxx/n.p.)	kW					
Podaci za kontakt	Naziv i adresa dobavljača							

PRILOG 4

INFORMACIJE KOJE SE NAVODE PRILIKOM PRODAJE NA DALJINU, OSIM PRODAJE PUTEM INTERNETA

- Informacije iz člana 11, stava 1. tačke (b) navode se sljedećim redoslijedom:
 - Klasa energetske efikasnosti modela utvrđen u skladu sa Prilogom 6;
 - direktni toplotni učinak (kW) zaokružen na najbližu jednu decimalu;
 - nedirektni toplotni učinak (kW) zaokružen na najbližu jednu decimalu.
- Veličina i font ispisa ili prikaza informacija iz tačke 1. moraju biti čitljivi.

PRILOG 5

INFORMACIJE KOJE SE NAVODE PRI PRODAJI NA DALJINU PUTEM INTERNETA

- Za potrebe tačaka 2 do 5 ovog Priloga primjenjuju se sljedeće definicije:
 - sredstvo prikaza** je bilo koji displej, uključujući taktilni displej ili drugu vizuelnu tehnologiju za prikaz internet sadržaja korisnicima;
 - umetnututi prikaz** je vizuelni interfejs za pristup slici ili nizu podataka klikom miša, pomjeranjem miša ili širenjem druge slike ili niza podataka na taktilnom displeju;
 - ekran na dodir** je ekran osjetljiv na dodir, poput onog na tablet-računaru, pločastom računaru ili pametnom telefonu;
 - alternativni tekst** je tekst koji, kao alternativa grafičkom prikazu, omogućava prikaz podataka u negrafičkom obliku ako uređaji za prikaz ne mogu omogućiti grafički prikaz ili kao pomoć za dostupnost kao što je ulaz za aplikacije za sintezu govora;
- Odgovarajuća oznaka stavljena na raspolaganje od strane dobavljača u skladu sa članom 10. stavom 1. tačkom b) ili članom 10. stavom 2. tačkom b) prikazuje se na sredstvu prikaza u blizini cijene proizvoda. Veličina mora biti takva da je oznaka jasno vidljiva i čitljiva i mora biti srazmjerna veličini navedenoj u Prilogu 1, tački 2. Oznaka se može prikazati pomoću ugniježđenog prikaza, u kojem slučaju slika koja se koristi za pristup oznaci mora biti u skladu sa specifikacijama utvrđenima u tački 3. ovog priloga. Ako se primjenjuje ugniježđeni prikaz, oznaka se mora pojaviti prvim klikom mišem, pomjeranjem miša ili širenjem taktilnog displeja na slici.
- Slika koja se koristi za pristup oznaci kod umetnutog prikaza:
 - strelica je u boji klase energetske efikasnosti proizvoda na oznaci;
 - na strelici je naznačena klasa energetske efikasnosti proizvoda u bijeloj boji, a veličina je fonta jednaka veličini fonta u kojem je navedena cijena;
 - prikazana je u jednom od sljedeća dva oblika:

- U slučaju umetnutog prikaza, redoslijed prikaza oznake je sljedeći:

- a) slika iz tačke 3. ovog priloga prikazuje se na sredstvu prikaza u blizini cijene proizvoda;
 - b) slika je povezana sa oznakom;
 - c) oznaka se prikazuje nakon klika mišem, pomjeranja mišem ili širenja slike na taktilnom displeju;
 - d) oznaka se prikazuje u obliku iskakajućeg sadržaja (pop up), nove kartice, nove stranice ili putem prikaza umetnutog okvira;
 - e) za uvećanje oznake na taktilnim displejima, primjenjuju se načini koji vrijede za uređaje za taktilno uvećanje;
 - f) oznaka se prestaje prikazivati pomoću opcije „zatvori” ili drugog standardnog načina zatvaranja;
 - g) u tekstu, koji je alternativa grafičkom prikazu i koji se prikazuje u slučaju neuspjelog prikaza oznake, navodi se klasa energetske efikasnosti proizvoda, a veličina fonta jednaka je veličini fonta u kojem je navedena cijena.
5. Odgovarajuća tehnička specifikacija proizvoda koju obezbjeđuju dobavljači u skladu sa članom 10, stavom 1, tačkom f) prikazuje se na mehanizmu za prikaz blizu cijene proizvoda. Veličina mora biti takva da su informacije jasno vidljive i čitljive. Tehnička specifikacija proizvoda se može prikazati upotrebom umetnutog prikaza, pri čemu se na prečici koja se upotrebljava za pristup jasno i čitljivo navodi „Tehnička specifikacije proizvoda“. Ako se koristi umetnuti prikaz, tehnička specifikacija se pojavljuje nakon prvog klika mišem, pomicanja miša ili širenja prečice na ekranu na dodir.

PRILOG 6

ODREĐIVANJE KLASJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI

Klasa energetske efikasnosti uređaja za lokalno grijanje prostora utvrđuje se na osnovu njegovog indeksa energetske efikasnosti kako je utvrđen u Tabeli 3.

Tabela 3

Klase energetske efikasnosti uređaja za lokalno grijanje prostora

Klasa energetske efikasnosti	Indeks energetske efikasnosti (EEI)
A++	$EEI \geq 130$
A+	$107 \leq EEI < 130$
A	$88 \leq EEI < 107$
B	$82 \leq EEI < 88$
C	$77 \leq EEI < 82$
D	$72 \leq EEI < 77$
E	$62 \leq EEI < 72$
F	$42 \leq EEI < 62$
G	$EEI < 42$

METODOLOGIJA ZA IZRAČUNAVANJE INDEKSA ENERGETSKE EFIKASNOSTI

1. U cilju osiguravanja i verifikacije usklađenosti sa zahtjevima ovog pravilnika, sprovode se mjerenja i proračuni primjenjujući referentne brojeve usklađenih normi koji su u tu svrhu objavljuju koristeći pouzdane, tačne i ponovljive metode kod kojih se uzimaju u obzir opštepriznate najnovije mjerne metode. Mjerenja i proračuni moraju zadovoljavati uslove utvrđene u tačkama 2. do 4.
2. Opšti uslovi za mjerenja i proračune:
 - a) Kod uređaja za lokalno grijanje prostora ispituje se preferirano gorivo kako bi se odredio indeks energetske efikasnosti te direktan i nedirektan toplotni učinak.
 - b) Iskazane vrijednosti za direktan i nedirektan toplotni učinak te indeks energetske efikasnosti zaokružuju se na najbližu jednu decimalu.
3. Opšti uslovi za indeks energetske efikasnosti i potrošnju uređaja za lokalno grijanje prostora:
 - a) Mjere se vrijednosti korisne efikasnosti $\eta_{th,nom}$, $\eta_{th,min}$ te vrijednosti direktnog i nedirektnog toplotnog učinka za P_{nom} , P_{min} kad je primjenjivo.
 - b) Indeks energetske efikasnosti (EEI) računa se kao sezonska energetska efikasnost grijanja prostora u aktivnom stanju ($\eta_{S,on}$) korigovana za uređaje za lokalno grijanje prostora koji koriste biomasu kao preferirano gorivo sa faktorom koji uzima u obzir karakteristiku obnovljivosti preferiranog goriva i korigovanu doprinosima koji su zaslužni za kontrole temperature, potrošnju pomoćne električne energije i potrošnju energije trajnog pripalnog plamena. Indeks energetske efikasnosti (EEI) iskazuje se u obliku cifre ekvivalentne u obliku procenta.
4. Posebni uslovi za sezonsku energetska efikasnost grijanja prostora
 - a) Indeks energetske efikasnosti (EEI) svih uređaja za lokalno grijanje prostora definiše se kao:

$$EEI = \eta_{S,on} * BLF - 10\% + F_2 + F_3 - F_4 - F_5 ;$$

pri čemu je:

- $\eta_{S,on}$ - sezonska energetska efikasnost, izražena u procentima, grijanja prostora u aktivnom stanju, proračunata na način utvrđen u tački 4. podtački (b),
 - BLF faktor označavanja biomase, koji iznosi 1,45 za uređaje za lokalno grijanje prostora koji koriste biomasu i 1 za uređaje za lokalno grijanje prostora na fosilno gorivo,
 - $F(2)$ faktor korekcije koji je zaslužan za pozitivan doprinos indeksu energetske efikasnosti zbog podešenih doprinosa kontrola za toplotnu ugodnost grijanja unutrašnjeg prostora, čije se vrijednosti međusobno isključuju ne mogu se pridodavati jedna na drugu, izražen u obliku procenta,
 - $F(3)$ faktor korekcije koji je zaslužan za pozitivan doprinos indeksu energetske efikasnosti zbog podešenih doprinosa kontrola za toplotnu ugodnost grijanja unutrašnjeg prostora, čije se vrijednosti mogu pridodavati jedna na drugu, izražen u obliku procenta,
 - $F(4)$ faktor korekcije koji je zaslužan za negativan doprinos indeksu energetske efikasnosti uslijed potrošnje pomoćne električne energije, izražen u obliku procenta,
 - $F(5)$ faktor korekcije koji je zaslužan za negativan doprinos indeksu energetske efikasnosti energetskom potrošnjom trajnog pripalnog gorionika, izražen u obliku procenta.
- b) Sezonska energetska efikasnost grijanja prostora u aktivnom stanju računa se na sljedeći način:

$$\eta_{S,on} = \eta_{th,nom};$$

pri čemu je:

$\eta_{th,nom}$ - korisna efikasnost pri nazivnom toplotnom učinku, na temelju NKV-a.

- c) Faktor korekcije $F(2)$ koji je zaslužan za pozitivan doprinos indeksu energetske efikasnosti zbog podešenih doprinosa kontrola za toplotnu ugodnost grijanja unutrašnjeg prostora, čije se vrijednosti međusobno isključuju ili se ne mogu međusobno pridodavati, računa se na sljedeći način:

Za sve uređaje za lokalno grijanje prostora faktor korekcije $F(2)$ je jednak jednom od faktora u skladu sa Tabelom 4., zavisno o tome koja se karakteristika kontrole primjenjuje. Moguće je odabrati samo jednu vrijednost.

Tabela 4

Faktor korekcije F(2)

Ako je proizvod opremljen sa (moguće je primijeniti samo jednu opciju):	F(2)
	Uređaji za lokalno grijanje prostora na gorivo
Jednostepena predaja toplote, bez regulacije sobne temperature	0,0 %
Dvije ili više ručnih faza, bez kontrole temperature	1,0%
Sa mehaničkom kontrolom sobne temperature putem termostata	2,0 %
Sa elektronskom kontrolom sobne temperature	4,0 %
Sa elektronskom kontrolom sobne temperature i dnevnim podešavanjima vremena	6,0%
Sa elektronskom kontrolom sobne temperature i nedjeljnim podešavanjima vremena	7,0%

Od 1. juna 2023. F(2) za uređaje za lokalno grijanje prostora na čvrsto gorivo jednak je nuli ako su emisije tih uređaja u podešavanjima za minimalnu toplotnu snagu više od emisija navedenih u Prilogu 2, tački 2. Toplotna snaga za to podešavanje ne smije biti veća od 50 % nazivne toplotne snage. Ako F(2) nije jednak nuli, tehnička dokumentacija od 1. juna 2023. uključuje relevantne informacije o emisijama pri minimalnoj toplotnoj snazi.

- a) Faktor korekcije F(3) koji je zaslužen za pozitivan doprinos indeksu energetske efikasnosti zbog podešenih doprinosa kontrola za toplotnu ugodnost grijanja unutrašnjeg prostora, čije se vrijednosti ne mogu međusobno dodavati, računa se na sljedeći način:

Za sve uređaje za lokalno grijanje prostora faktor korekcije F(3) jednak je zbiru vrijednosti prema Tabeli 5, u zavisnosti od toga koja (koje) se karakteristika (karakteristike) kontrole primjenjuje (primjenjuju).

Tabela 5
Faktor korekcije F(3)

Ako je proizvod opremljen sa (moguće je primijeniti samo jednu opciju):	F(3)
	Uređaji za lokalno grijanje prostora na gorivo
Kontrola sobne temperature sa detekcijom prisutnosti	1,0 %
Kontrola sobne temperature sa detekcijom otvorenosti prozora	1,0%
Sa mogućnošću regulacije na daljinu	1,0 %

- b) Faktor korekcije za upotrebu pomoćne električne energije F(4) računa se na sljedeći način:

Taj faktor korekcije uzima u obzir potrošnju pomoćne električne energije tokom rada u uključenom i pripravnim stanju.

Za sve uređaje za lokalno grijanje prostora korekcija potrošnje pomoćne električne energije računa se na sljedeći način:

$$F_4 = CC * \frac{0,2 * el_{max} + 0,8 * el_{min} + 1,3 * el_{sb}}{P_{nom}} * 100\%;$$

pri čemu je:

el_{max} potrošnja električne energije pri nazivnom toplotnom učinku, izražena u kW,

el_{min} potrošnja električne energije pri minimalnom toplotnom učinku, izražena u kW U slučaju da proizvod ne daje minimalnu toplotnu snagu, treba primijeniti vrijednost za potrošnju električne energije kod nazivne

toplotne snage,

e_{sb} je količina električne energije koju proizvod troši u ristanju pripravnosti, iskazana u kW,

P_{nom} nazivni toplotni učinak proizvoda, izražen u kW.

- c) Faktor korekcije $F(5)$ povezan sa potrošnjom energije trajnog pripalnog plamena računa se na sljedeći način:

$$F_5 = 0,5 * \frac{P_{pilot}}{P_{nom}} * 100\%;$$

Taj faktor korekcije uzima u obzir zahtjev trajnog napajanja za pripalni plamen.

Za sve uređaje za lokalno grijanje prostora faktor korekcije računa se na sljedeći način:

- P_{pilot} potrošnja pripalnog plamena, izražena u kW,
- P_{nom} nazivni toplotni učinak proizvoda, izražen u kW.

PRIOLOG 8

POSTUPAK PROVJERE USAGLAŠENOSTI U POGLEDU OZNAČAVANJA ENERGETSKE EFIKASNOSTI

Dopuštena odstupanja pri provjeri, utvrđena u ovom prilogu, odnose se samo na provjeru izmjerenih parametara, pa dobavljač iste ne smije upotrebljavati kao dopuštena odstupanja za utvrđivanje vrijednosti u tehničkoj dokumentaciji. Vrijednosti i klase na oznaci ili tehničkoj specifikaciji proizvoda ne smiju biti povoljniji za dobavljača od vrijednosti navedenih u tehničkoj dokumentaciji.

Pri provjeri usaglašenosti modela proizvoda sa zahtjevima utvrđenima u ovom pravilniku, primjenjuju se sljedeći postupak:

1. Provjerava se samo jedna jedinica modela uređaja za lokalno grijanje prostora,
2. Smatra se da je model u skladu sa primjenjivim zahtjevom:
 - a) ako vrijednosti navedene u tehničkoj dokumentaciji (deklarirane vrijednosti) i, gdje je to primjenljivo, vrijednosti upotrijebljene za proračun tih vrijednosti nisu povoljnije za dobavljača od odgovarajućih vrijednosti navedenih u izvještajima o ispitivanju; i
 - b) ako vrijednosti navedene na oznaci i informacionom listu proizvoda nisu povoljnije za dobavljača od deklariranih vrijednosti i navedena klasa energetske efikasnosti nije povoljnija za dobavljača od klase utvrđene na osnovu deklariranih vrijednosti; i
 - c) ako se nakon ispitivanja jedinica modela potvrdi da su utvrđene vrijednosti u skladu sa odgovarajućim dopuštenim odstupanjima. Jedinica se ispituje na gorivo koje ima iste karakteristike kao gorivo koje je dobavljač upotrijebio.
3. Ako rezultati iz tačke 2 podtč. a), b) ili c) nisu postignuti, smatra se da model i svi modeli koji su u tehničkoj dokumentaciji dobavljača navedeni kao ekvivalentni modeli nijesu u skladu sa ovim pravilnikom,
4. Ako rezultat iz tačke 2, podtačke c) nije postignut, nadležna tijela država biraju tri dodatne jedinice istog modela za ispitivanje. Alternativno, tri dodatne jedinice mogu pripadati jednom ili više različitih modela koji su u tehničkoj dokumentaciji dobavljača navedeni kao ekvivalentni modeli,
5. Smatra se da je model u skladu sa primjenjivim zahtjevima ako je, za tri dodatne jedinice aritmetička sredina izračunatih vrijednosti u skladu sa odgovarajućim odstupanjima navedenim u Tabeli 6,
6. Ako rezultat iz tačke 5 nije postignut, smatra se da model i svi modeli koji su u tehničkoj dokumentaciji dobavljača navedeni kao ekvivalentni modeli nisu u skladu sa ovim pravilnikom,
7. Nakon donošenja odluke o neusklađenosti modela u skladu sa tačkama 3 i 6, nadležna tijela država bez odlaganja dostavljaju sve relevantne informacije nadležnim tijelima drugih država.

Prilikom sprovođenja postupka provjere usaglašenosti primjenjuju se isključivo dopuštena odstupanja koja su utvrđena u Tabeli 6 i koristi se isključivo postupak opisan u ovom prilogu.

Za parametre iz Tabele 6 ne smiju se primjenjivati druga dopuštena odstupanja, poput onih navedenih u usklađenim standardima ili bilo kojoj drugoj metodi mjerenja.

Tabela 6
Dopuštena odstupanja pri verifikaciji

Parametar	Dopušteno odstupanje pri verifikaciji
Indeks energetske efikasnosti	Izračunata vrijednost ne smije biti niža od prijavljene vrijednosti za više od 8%